5 BANI

ABONAMENTE

Un an . . . 20 lei
6 luni . . . 10 lei

OPINIA

ANUNŢURI

Un rând pag. III, 50 b.
. . . IV, 40 .

5 BANI

Administraţia: Tipografia H. Goldner, Iaşi.— Telefon No. 36.—

Sub direcţiunea unui Comitet

Anul XIII—No. 2631.—Marţi 1 Decembrie 1915

BIBLIOTECA UNIVERSITĂŢII IAŞI

CRONICA LITERARĂ

Cum se formează spiritul critic al tineretului

Citesc într'un ziar părerile unui profesor secundar despre un poet de seamă. Vă asigur că nimic mai îngust şi mai banal. Mi-l închipui apoi pe acest profesor la catedră şi vorbind în acelaş ton către sutele de tineri, cari aşteaptă de la dînsul cuvîntul adevărului. Şi cum elevii nu au putinţa de a cerne cuvintele magistrului, nici voia de a fi de altă părere, urmarea umilitoare e firească: ei vor părăsi şcoala cu aceleaşi convingeri înguste, cu aceiaşi lipsă de orientare ca şi informatorul lor.

Primejdia acestui fel de profesori în literatură este permanentă. Improvizaţi în judecători literari, fără o vocaţie specială, numai în urma unei pregătiri oficiale, ei nu au trebuitoarea putere de intuiţie spre a se pătrunde pe frumuseţile creaţiunei sufleteşti. Simple maşini de înregistrare, ei nu pot avea orizonturi mai largi, sau o simţire proprie, cînd urmăresc operile de artă. Hotărîtoare pentru dînşii sunt sistemele şi teoriile, învăţate de la alţii, sau amănuntele de formă, asupra cărora se stăruie pururea în şcoală.

Desigur că sunt şi numeroase excepţii, spirite mai alese, dar în şcoala noastră sunt şi dascăli pedanţi şi înguşti, cari sunt totdeauna răi promotori ai literaturei. Dacă se mai întîmplă apoi ca unii dintr'înşii să mai fie şi interesaţi şi să aibă veleităţi de scriitori, de poeţi şi de critici, — ei pot deveni cu totul jignitori. Închipuiţi-vă de pildă, că d-nii profesori X sau Y, suverani pe catedrele lor, ar începe în şcoală o vie propagandă pentru scriitori agreaţi de dînşii şi împotriva celorlalţi. Mai închipuiţi-vă că la cursuri, prin conferinţe, în seminarii, şi-ar da drumul patimei lor mărunte şi ar căuta acolo mîngăierea pe care marele public nu li-o poate da... Nu-i aşa că profesorul ajunge astfel o calamitate prin informaţiile sale false şi tendenţioase?

Dar, din fericire, există şi mijloace de a paraliza această activitate şcolară. In timpul din urmă revistele noastre, singurele organe credincioase de informaţie, se înmulţesc şi controlul creşte. Tinerimea, dacă voeşte să ţină seamă de starea reală a literaturii, să nu se sinchisească de poveţele greoaie ale diverşilor dascali. Să citiască ea însăşi şi să se instruiască direct dela isvor, căci educaţia literară în înţelesul larg al cuvîntului, nu se mai face în şcoală.

*

In legătură cu cele spuse, ne vine în gînd o altă observaţie,—cu prilejul apariţiei unui volum.

Bietul Girleanu! Mult ar fi suferit aristocratismul lui intelectual, ce-l făcea să aibă atîta oroare, atîta dispreţ pentru comun şi mediocru, — dacă ar fi citit, sărmanul, notele din fruntea volumului său postum, apărut, nu de mult, — în editura casei şcoalelor *) !..

Citiţi, vă rog, paginile intitulate „Din viaţa lui Girleanu". Sunt sigur că ceva mai anost, mai lipsit de avînt, mai banal ca aceste şiruri introductive la volumul celui mai artist dintre scriitorii tineri din vremea din urmă, nu v'a căzut sub ochi. Ca niciodată, citind rîndurile acestea, cari au pretenţia de a fi analizat vieaţa şi activitatea bietului Emilgar, am avut atît de stăruitor în faţă viziunea chinuitoare a vieţei fără nici o perspectivă, fără vre-un ideal desrobitor şi creator de orizonturi nouă, în care se cresc zecile de generaţii în şcoalele noastre...

De ani de zile sufletul tinerimii este format la şcoala îngustă a magiştrilor pedanţi de pe catedră, ale căror credinţe estetice şi convingeri critice, toate se reduc la fraze seci şi tipice, culese şi înregistrate de-avalma în creer pe timpul de mult terminatelor studii universitare,— şi debitate în stilul pedant şi lipsit de avînt al didacticianilor noştri,—cari cred îndeobşte că au exprimat o idee în fraze ca aceasta: «In 1906 însă, din interese *familiare (?) şi consecvent al năzuinţelor (?)* lui sufleteşti, Girleanu demisionează din armată de bună voie».

Auziţi?: din *interese familiare* şi *consecvent al năzuinţelor!*

O, sărmane Emil, cât adevăr cuprind versurile maestrului, ce-ţi era atât de scump, şi pe cari le spuneai în unele ocazii cu atâta ironie fină şi nesfârşită tristeţă:

« Iar de-asupra tuturora
Va vorbi un mititel,
Nu slăvindu-te pe tine,
Ci mărindu-se pe el!... »

Stel. I. Const.

*). Em. Girleanu: «Privelişti din ţară, schiţe şi semnări», editura C. Şcoalelor, 1915.

Mici Polemici

Ziarul „Unirea" cere să-i se trimită plata abonamentului „în curtea bisericei Vovidenia".

...Să ştiţi că se umple curtea de bănet!

*

Pe cînd amînăm răspunsul usturător epigramelor lui „Uz"?

— Pentru ziua cea mare, cînd va reuşi să plaseze o singură glumă ne uz-ată încă. Cam peste un sfert de secol...

*

Atîtea state ameninţă cu războiul, numai Nikita muntenegrinul ameninţă cu... pacea.

*

Bietul. Petru al Serbiei! Părăsit şi pribeag — invidiind poate soarta ucisului Alexandru, tocmai cînd credea să-i fie viaţa mai... Dragă.

*

Un articol în « Dimineaţa » arată că procurorul Rang petrece toată vremea la „Azuga" unde snopeşte pe vînzătorii de gazete.

Speră că doară nu se îmbată, ca să bată...

*

Dacă lucrurile or să meargă tot aşa, atunci trecătorii vor striga într'o bună zi procurorului în limba lui maternă: „Pfui, Hans!"

*

Ori cît ar fi cineva de quadrublist, quadrupedele tot le-ar vinde nemţilor, măcar prin contrabandă.

*

S'au trecut peste graniţă boi, vaci viţei.

— Viţelul de aur, el singur, a rămas sechestrat la ministerul de finanţe.

Iarăşi trecerea trupelor ruse!

Ziarul « Dimineaţa » de astă-zi, vesteşte că d. Sassonow a făcut nuoi demersuri pe lîngă guvernul romîn, pentru trecerea pe la noi a trupelor ruseşti, cu destinaţie pentru Bulgaria.

Ast-fel dar un nou motiv de agitaţie, nuoi speranţe pentru acţioniştii, că Romînia va intra imediat în războiu alăturea cu quadrupla — căci îndoială nu încape pentru niminea că o permisie de trecere, ar fi sinonimă cu declaraţia de războiu, în potriva puterilor centrale.

In fond nu ştim cît este de adevărată ştirea confratelui nostru. Ceea ce ştim pertinamente, însă, ie faptul că pînă acum cîte-va zile guvernul d-lui Brăteanu era ferm hotărît de a se opune la violarea neutralităţei noastre, or de unde ar veni. Nu credem că de atuncea să se fi schimbat credinţele d-lui Brătianu, cu atît mai mult cu cît nimic n'a intervenit care să justifice o atare schimbare.

Dar... să aşteptăm.

*

Pe cînd ziarul de dimineaţă anunţă faptul de mai sus, cunoscutul reporter I. F. — ie de prisos să mai dăm numele întreg — publică într'un alt mare ziar odisea muniţiilor noastre aflătoare la Salonic. Odisea aceasta este caracteristică pentru situaţie, în eventualitatea că [illegible] war

războiu împotriva puterilor centrale.

I. F. povesteşte că muniţiile noastre, debarcate la Salonic şi menite a fi tranzitate via Niş, ne mai putînd fi aduse prin Bulgaria, — întru cît noi nu avem convenţie cu regatul vecin pentru tranzitarea de muniţiuni, — guvernul nostru a dispus reîmbarcarea lor şi transportarea prin Suedia. Or, puţin după ce a plecat vaporul, guvernul suedez a făcut cunoscut că nu permite tranzitul mărfurilor pentru Romînia.

Reporterul povesteşte apoi peripeţiile tratativelor ce au fost pornite pe această chestie. Dar aceste sunt lucruri de ale viitorului.

Pentru moment faptele sunt ast-fel încît chestia muniţiilor ie o problemă teribilă. Iar între timp la noi ziarele vorbesc de intrare iminentă în acţiune.

Dar iarăşi... să aşteptăm.

NOTA ZILEI

Un cadou.

Huşenii se plîng. Epidemiile îi decimează. Tifosul s'a încuibat şi omoară cu nemiluita.

Cum Iaşul este specialist în materie poate să dee Huşului o mînă de ajutor. In primul rînd îi cedează foarte bucuros pe medicul şef care s'a dovedit aşa de abil în a combate epidemiile, încît d. G. Mîrzescu l'a pus sub epitropia inspectorilor sanitari.

Apoi, medicul şef fiind în bunele graţii ale maicelor, va putea să dee Huşului cîte-va surori de caritate foarte generoase.

Dacă Huşenii nu se mulţumesc cu atîta, n'avem ce le face: prea sunt pretenţioşi...

IN LOC DE OAMENI ŞI LUCRURI

„ROSTUL MORŢII"

„Este vre-o legătură între cei morţi şi între cei vii? Este moartea un scop în sine; sau existenţa aceasta îşi are prelungirea în altă parte, într'un univers spiritual, principiu prim şi suprema explicaţie a universului vizibil»?

Iată întrebarea ce şi-o pune Paul Bourget în ultimul său roman, obsedat de ideia morţii, astăzi cînd mii şi mii de vieţi se sting în măcelul groaznic din Europa.

Alegerea personagiilor pentru susţinerea şi respingerea anumitelor idei, nu-i o alegere fericită. Autorul pune pe un chirurg — mare învăţat, — un „prinţ al Ştiinţei" faţă în faţă cu un ofiţer, care-i religios.

Hirurgul e un om superior şi la 44 de ani e atît de tînăr, încît se însoară cu o fată de 20. Diferenţa de vîrstă fiind prea mare, toată lumea se întreabă ce a atras pe această femee: Gloria, forţa genială a personalităţii învăţatului, sau superioritatea lui analoagă cu a tatălui ei, tot un învăţat şi pe care-l iubise mult. Adevărul era că între ei exista o adevărată pasiune cu o nuanţa mai pronunţată încă din partea ei.

Ofiţerul e vărul acestei femei cu care a copilărit şi pe care o iubeşte tacit dar în pietatea lui mistică nu s'ar fi putut face culpabil cu nici o vorbă.

Deci această femie e o dispută tot tacit de aceşti 2 barbaţi aşa de deosebiţi unul de altul. Unul superior intelectualiceşte; celalt fiziceşte. Tinereţa şi sanatatea erau de partea ofiţerului—hirurgul fiind lovit de cancer.

Minat de boală şi de durerea de a nu-şi mai vedea femeia pe care a iubit-o atît, învăţatul se pierde vertiginos. La urmă destăinuindu-se soţiei lui, în aprinderea primei desnădejdi, se oferă să şi ridice viaţa amîndoi odată, de vreme ce viaţa fiind „marele som" nu au pentru ce suferi.

Hirurgul are o clinică pe care îndată după declarea războiului din 1914 şi-o militarizase şi în care-şi exercita specialitatea: hirurgia nervoasă. Cînd sosesc rîniţii, se aduce şi ofiţerul ce primise un proectil în accipital.

Imprejurarea face ca ofiţerul să afle planul dublei sinucideri din chiar gura hirurgului şi el intervine arătîndu i păcatul ce comite făcînd pe soţia lui să ispărtăşească în cealaltă lume greşala din aceastalaltă.

La urmă planul propus nu reuşeşte căci soţia hirurgului regretă că şi-a făgăduit viaţa şi nu are curajul să-şi ţie cuvîntul. Invăţatul cînd se asigură de aceasta, ia o doză mai mare de morfină ca de obiceiu şi dispare, conform ideilor ce-a avut în viaţă.

Ofiţerul refuzînd orice mijloc de alinare a suferinţelor lui morale şi fizice, moare şi el în consecinţa ideilor ce le-a avut.

Rămîne însă în viaţă această femeie zbuciumată de valurile neîndurate ale soartei, căutîndu-şi mîngăere în alinarea durerilor celor răniţi, care soseau de pe cîmpul de luptă.

Paul Bourget pune nehotărîrea ei de a muri împreună cu bărbatul său pe seama nestalgiei religioase a amintirilor din copilărie şi nici de cum pe faptul că această femeie nu-şi mai iubea bărbatul decît cu afecţie şi nu cu amor; căci numai vîrtejul amorului aprins i-ar fi putut culca pe amîndoi soţii în aceiaş sicriu.

Simţind autorul că exemplul adus de el nu i ar servi îndestul cauza, ia şi pe William James în sprijin citîndu-l: „Prin unirea cu Idealul, o nouă energie intră în lume şi dă naştere fenomenelor nouă". Şi apoi iarăşi tot William James zice: Psihismui nostru superior face parte din ceva mai mare decît el, dar de altă natură, ceva care lucrează în univers în afară de el şi care-i poate veni în ajutor".

Inţelege oricine că omul condus de un ideal înalt găseşte totdeauna un sprijin de viaţă şi activitate, dar aceasta nu însemnează de loc că există o Dumnezeire, afară numai dacă nu voim să substituim cuvîntului *Ideal* vorba *D-zeu*.

In orice caz *„Le sens de la Mort"* e un roman care iese din cadrul romanelor banale, e un roman care dă mult de gîndit de şi tema e foarte limpede.

Maria C. Buţureanu

INFORMAŢII

MOARTEA LUI N. CULIANO. — *Incă unul din pleiada strălucită a profesorilor universitari ieşeni de odinioară dispare! S'a stins încă unul—şi lumina orbitoare a celor ce dispar fac şi mai întunecoasă bezna prezentului!*

Neculai Culianu a fost din generaţia fericită, care a însemnat atît de mult în mersul primei noastre instituţii culturale. El a fost în acelaşi timp un profesor îndrăgostit de locaşul unde radia ştiinţa şi un adînc iubitor de tot ce privea laşul cultural.

Neculai Culianu a fost şi va rămîne un nume legat de desvoltarea universităţii ieşene şi a tot ce se rapoartă la mişcarea culturală şi naţională a capitalei Moldove.

Iată de ce dispariţia lui a umplut de mîhnire sufletele tuturor aceloia cari, înrudiţi cu cultura şi cu năzuinţele spre bine pentru această parte a ţării, privesc întristaţi cum se sting pe rînd, adevăraţii iubitori ai laşului.

Să-i fie ţărîna uşoară!

In faţa mormîntului deschis „Opinia" îşi pleacă cu smerenie capul şi cu durere în suflet, exprimă familiei întristate condoleanţe.

*

Neculai Culiano, fostul rector, după ciţi-va ani de suferinţă, s'a stins în noaptea de Sîmbătă spre Duminică, în vrîstă de 83 de ani.

Corpul regretatului a fost depus la Mitropolie.

La Universitate, Primărie şi diferite instituţiuni culturale s'a arborat drapelul negru.

Ceremonia înmormîntării va avea loc mîine, Marţi, la orele 2 după prînz. Cortegiul va pleca de la Mitropolie.

*

D. Stere, rectorul universităţii, a dispus suspendarea cursurilor universitare pentru ziua de mîine, pentru ca profesorii şi studenţii să poată participa cu toţi la înmormîntarea remăşiţelor pămînteşti ale aceluia, care timp de 18 ani a fost rector al Universităţei din Iaşi.

Consiliul facultăţei de ştiinţe a fost convocat pentru astă seară, pentru a alege delegatul care să vorbească, în numele Facultăţei, la înmormîntare.

D. C. Climescu, va spune ultimul adio din partea Universităţei.

Cercetările noastre cu privire la imputările aduse d-lui sub-locotenent Tarnowscky, cu privire la cele întîmplate cu ocazia incendiului din Tîrgul Paşcani, dovedind cu prisosinţă inexactitatea faptelor alegate, revenim în totul asupra acelei notiţe.

Rectificarea aceasta o facem în interesul adevărului şi din sentimentul de dreptate, ce pururea ne călăuzeşte.

Consiliul profesoral al facultăţei de litere şi filozofie, s'a întrunit Sîmbătă pentru alegerea unui decan, în locul d-lui Al. Philippide a cărui mandat a expirat.

Candidaţii în luptă cu oare-care şansă, erau d nii I. Bărbulescu şi I. Găvănescu. Acesta din urmă văzînd că nu are posibilitate de a se alege, a recurs la o formulă, care avea darul ca să facă imposibilă şi alegerea candidatului advers.

D. Găvănescu a propus realegerea fostului decan, lucrul pe care, bine înţeles, profesorii l'au occeptat cu mare bucurie şi astfel marele nostru filolog Al. Philippide va continua a fi decanul facultăţii.

Un distins personagiu, care multă vreme a îndeplinit o misiune importantă în străinătate şi care cunoaşte bine situaţia în Rusia, a zis într'un cerc de cunoscuţi.

— „Rusia nu va ataca pe bulgari. Dacă n'a făcut-o atunci cînd armata sîrbă era intactă, cu atît mai puţin o va face azi, după ce armata sîrbă a fost înfrîntă. Rusia nu are şi nu poate să-şi expună azi trupe care să aibă, în Bulgaria, soarta armatei sîrbe".

D. Osvald Racoviţă, ajutor de primar, însoţit de agenţii poliţiei, a decins, la magazinul şi depozitul de ferărie al Fraţilor Goldenberg, din strada I. C. Brătianu, unde a confiscat o însemnată cantitate de cărbuni.

La 19 Decembrie, se va ţine la Prefectura de judeţ, licitaţia pentru darea în întreprindere a transportului poştei de la gară la oficiul poştal din Tg.-Frumos.

D. profesor D. Gusti fiind reţinut încă 10 zile în Bucureşti, pentru examenele de cadacitate şi-a amînat pînă după acest termin cursul său de sociologie.

Ziarul oficios al social-democraţiei germane „Vorwaerts" publică în numărul din 10 Noembrie un prim articol intitulat: „Romînia şi Razboiul mondia", în care se rezumă lucrarea lui Dobreanu Gherea „Războiu şi neutralitate" şi se aprobă programul socialiştilor romîni, cari cer «neutralitate definitivă».

Din comuna Golăeşti se anunţă, că trei copilaşi ai locuitorului Vasile Gata, rămînînd singuri în casă şi apropîndu-se de foc, au fost cuprinşi de flacări.

In stare gravă toţi trei copilaşi au fost internaţi în spitalul din Podul-Iloae.

D. Gh. Iorga, inspector al ministerului de Comerţ, va sosi din nou Joi în localitate.

D. Iorga vine invitat de preşedintele Camerei de Comerţ, pentru a face o nouă constatare la diferitele mori, de oare-ce l'a prima constatare, printr'o scăpare de vedere, inspectorul n'a putut lua cunoştinţă de toate sumele trecute în registre şi care ar face dovadă, că în adevăr morarii nu pot vinde, făina pe preţurile azi stabilite, fără mari pagube pentru dînşii.

La Teatru se va juca: Marţi 1 Decembrie *Divorçons* pentru monumentul *Avîntul ţării*, Joi 3, *O noapte furtunoasă*, Vineri 4, *Papa Lebonard* pentru Cantina şcolară, Sîmbătă 5, *Plata Durerei* (Doulourouse) cu d-na Pruteanu. Duminică 6 matineu, *Procuror şi apaş*, seara *Fetiţa*.

Astă noapte pe la orele 10, indivizii Gh. Scafalschi bărbier din mahalaua Iarmaroc şi Const. Gărgăunu din str. Arapu în urma unei petreceri ce au făcut-o la cîrciuma lui Şmil Leibovici, din strada Sf. Andrei, împreună cu femeile Florica Boghean şi Tinca Boghean, eşind în str. s'au luat la ceartă pentru un porc, pe care Gărgăunu voia să l fure din mahala.

Scafalschi, opunîndu-se la aceasta, cearta a degenerat în batae. Gărgăunu a lovit pe Scafalschi cu un lem, şi l'a doborît la pămînt, omorîndu-l.

Criminalul dispărînd apoi, agenţii speciali de siguranţă C. Haurneanu, D. Pora şi agentul detaşat Gh. Ionescu, cari erau de patrulă, s'au pus în urmărirea criminalului şi au reuşit să-l aresteze la locuinţa lui, unde criminalul opunînd rezistenţă, sărind cu toporul la agenţi şi nevoind să deschidă uşa, agenţii au pătruns cu forţa.

Ministrul de interne, după cererea direcţiei generale a teatrelor, a cerut autorităţilor locale, să oprească reprezentarea de către trupa Victor Ionescu a pieselor „Suflet pribeag", pentru care nu are autorizaţia reprezentantului societăţei autorilor franceji.

Ciruclarea trenului Odesa-Ungheni, va reîncepe de mîine 1 Decembrie.

■ FACTOR IMPORTANT ECONOMIC.— Revista „Bursa", care a făcut în tot cursul războiului sforţări ca să fie obiectivă — deşi simpatia pentru quadrupla a reuşit să se manifesteze dese-ori— publică, în ultimul său număr, un foarte judicios şi bine gîndit articol, care merită să fie cu deosebire relevat.

Sub titlul „Politica realităţei" numita revistă, cercetînd fundamentul economic al cauzelor actualului războiu şi al condiţiunelor în care s'ar putea încheia pacea, spune:

„Este evident, pe baza exclusivă a situaţiei de fapt, că pacea se va încheia cînd vor voi Anglia şi Germania, adică atunci cînd ele se vor înţelege la tocmeală şi ele se vor înţelege desigur, căci au amîndouă acelaş spirit comercial şi sunt sufleteşte înrudite. Nici o consideraţiune, în afară de interesele lor, nu va avea înrîurire asupra hotărîrilor ce vor lua. Ele vor căuta să scape personal cît de eftin, fiecare făcînd, fără nici un scrupul sacrificiul intereselor amice sau aliate, adversare sau neutre. In această privinţă nu trebue să ne facem nici o iluzie, care poate ar fi fost de circumstanţă dacă Franţa ar fi fost factorul deciziv la încheerea păcii.

Aşa cum cunoaştem însă pe cei doi adversari, cari au conducerea ambelor tabere, întemeindu-ne pe trecut, pe faptele indiscutabile din actualul război şi pe însăşi ultima declaraţie în Reichstag a cancelarului german cu privire la războiul balcanic, credem că putem afirma fără a violenta logica şi adevărul, *că Germania va rămînea factorul cel mai principal în Orient, mai ales în Orientul apropiat de noi şi că, prin urmare, trebue să fim foarte atenţi la desfăşurarea evenimentelor de aci înainte.*

Nu avem dreptul să ne preocupăm de chestiuni de sentiment în aceste momente de o gravitate excepţională şi în cari se va decide tot viitorul nostru".

Cît despre rostul nostru în acest teribil conflict şi situaţia economică ce ni se va crea, iată ce se spune mai departe în excelentul pomenit articol:

„Dacă Germania se fixează definitiv ca element hotărîtor la Bosfor şi Dardanele — şi avem impresia că şi Anglia, Italia şi chiar Franţa preferă aceasta stabilirei Rusiei la această răspîntie mondială — *atunci avem de ţinut seamă de o serie întreagă de împrejurări, cari toate trebue întoarse în favoarea noastră.*

Esenţialul este ca să nu mai avem de socotit cu Rusia ca factor înrîuitor asupra hotărîrilor şi gesturilor noastre. **Pe la noi trebue să fie drumul cel mai scurt din Germania în Orient şi nu pe la vecinii noştri dela nord, vest sau meazăzi.**

Trebue să ajungem un mare agent economic, ca să avem dreptul să aspirăm la o situaţie politică preponderentă. Nu mai un popor tare economiceşte îşi poate impune voinţa. Germania a ajuns la situaţia de acuma, numai după ce s'a ridicat prin industria şi comerţul ei deasupra tuturor ţărilor cu care este astăzi în războiu, deşi a fost inferioară lor un lung şir de veacuri..."

■ Autorităţile noastre au fost azi înştiinţate că, îmbolnăvindu-se d. Mendelieff consulul rus din localitate, din ordinul ministrului Rusiei din Bucureşti, d. Dudlemtzeft a fost însărcinat cu gerarea consulatului imperial rus din localitate.

■ La consfătuirea inspectorilor şi revizorilor şcolari, ce a avut loc în Capitală, în afară de chestiile didactice, s'a hotărît în principiu unirea tuturor asociaţiunelor didactice într'o singură mare asociaţiune a întregului corp didactic din ţară.

După cum suntem informaţi, universitatea din Bucureşti a aderat în principiu la aceasta.

■ Joi dimineaţă trenul ce pleca la 6 din Iaşi a deraiat în gara Sîrca, din cauza acelui întredeschis. Un vagon a fost resturnat.

Călătorii s'au ales numai cu spaima.

■ Locuitorii Gh. Rotariu, Vasile Rotariu, Alexandru Savin, din comuna Şipotele, au întîmpinat în drum pe Gh. Andrieş, şi după ce l'au jefuit, l'au maltratat aşa de grav, încît nenorocitul a trebuit să fie internat în spital.

Hoţii au fost arestaţi.

■ Un rus necunoscut sosi zilele acestea la Ungheni şi-a luat gazda la locuitorul Neculai Crdu. Rusul se învoi a doua zi pentru suma de 40 lei, ca rominul să-l treacă în Rusia.

In noaptea a doua, Neculai Crudu făcu o plută de rechită. pe care se instalase rusul şi-i dădu drumu în apă.

Din cauza vîntului, pluta se resturnă şi rusul căzu în apă înecându-se. Cadavrul u'a fost încă găsit.

Autorităţile au început cuvenitele cercetări.

■ *Bibliografie*..—«Politica» sub direcd-lui T. Rîşcanu, Iulie—Noembrie.

— Versuri şi proză anul II No. 16 cu articole de Ciric. Hidalgo, B. Amura etc. Ilustraţie: d-na Papadat-Bengescu.

— „Dr. K. Lippe", publicaţiune comemorativă editată de „Toynbee Hall" din Iaşi.

— „Noua Revistă Romînă" cu articole de St. Procopiu, R. Ortiz, F. Aderca, Mircea Florian, General Iennescu, Dr. Varian, etc. Recenzii, polemici, actualităţi.

■ Astă seară Luni 30 Noembrie c. reprezentaţie dată în beneficiu la cinematograful Pathé-Frères, din sala circului Sidoli, cu următorul program nou:

Bandit în uniformă, splendidă dramă cu o animată acţiune. — O interpretare superioară este dată acestei desfăşurări.

Mai sunt cuprinse în noul program: O dramă într'o mină, scene duioase, care formează povestiri din viaţa atît de grea şi periclitată a lucrătorilor mineri. Cel mai nou număr din Pathé-Journal şi ziarul Războiului cu telegramele din lumea întreagă, cu ştirile însufleţite de pe cîmpurile de luptă, etc.

Mercuri 2 şi Joi 3 Decembrie c., Matineu excepţional la ora 5¼ şi Reprezentaţie serală. — Program nou, Mica vînzătoare de flori, film colorat (Pathécolor) în 4 acte. Escelează în această splendidă desfăşurare mica artistă Fromet cunoscută spectatorilor noştri, prin sublimul ei joc.—Călătorii, comedii, etc.

■ Agenţii poliţiei au arestat astă noapte pe Vasile Florea, bănuit a fi autor al mai multor furturi.

■ Ministerul de interne a înştiinţat Prefectura de judeţ a pune „Monitorul Oficial" la dispoziţia jandarmilor rurali, pentru ca ei să poată lua cunoştinţă de diferitele ordine.

De închiriat *două camere frumoase mobilate sau nemobilate, cu serviciul, în strada Carl Lueger 13. Se poate adresa proprietarului în aceiaşi casă.*

Profesor D-r I. Tănăsescu

Vasile Conta 22 (fost sf. Spiridon

Chirurgie şi boli de femei

Consultaţii: 1—3 p. m.

Publicaţiune

Consulatul austro-ungar din Iaşi invită prin prezenta pe toţi supuşii austriaci şi ungari născuţi în anii 1873, 1874, 1875, 1876, 1877, 1891, 1895 şi 1896 domiciliaţi stabil în judeţele Bucău, Neamţ, Suceava, Dorohoi, Botoşani, Iaşi, Roman, Vaslui şi Fălciu să se prezinte la noile recrutări de glotaşi, cari vor avea loc la acest Oficiu consular în decursul lunei Decembrie stil nou 1915, în zilele de lucru la oarele 9 dimineaţa, aducînd cu sine, spre legitimare, paşaportul şi biletul de legitimaţie primit la ultimile recrutări de glotaşi de la acest Consulat.

Consulul General Imp. şi Reg austro-ungar

GÖTZ.

O odae mare şi frumoasa *mobilată sau nemobilată se închiriază depe acum. Informaţiuni la d. Isidore Margulies strada Stefan cel Mare.*

Sanatoriul Dr. TZAICU

— IAŞI, Strada Carol 20 —

Aduce cu plăcere la cunoştinţa publicului şi numeroasei sale clientele, că **s'a mutat** *din strada Zmeu 3, în* **STRADA CAROL 20** *regiunea cea mai ridicată şi mai sănătoasă a Iaşilor.*

Clinică chirurgicală modernă:

Săli speciale pentru operaţiile aseptice şi septice; instrumentar complect şi ireproşabil.

ORTOPEDIE. MECANOTERAPIE (Zander).

MEDICINA INTERNA. FACERI. ELECTROTERAPIE.

HIDROTERAPIE

Tratamentul Sifilisului cu mercur şi Neosalvarsan.

Medici consultanţi distinşi în toate specialităţile.

Consultaţii 1—3 şi 8—9 p. m.

—Telefon 79 —

Ingrijire perfectă. Preţuri moderate.

Serviciul telegrafic şi telefonic al „Opiniei"

Situaţia în Grecia

Poldhu. — Ultimile ştiri din Grecia spun că dezideratele din notă, prin cari s'a provocat o oare-care tenziune, au fost înlăturate. Se spune că rezultatul întrevederei dintre reprezentanţii quadruplei şi guvernul grec a fost ca măsurile coercitive contra Greciei să fie ameliorate.

Francezii au fost foarte sinceri în expunerea resentimentelor lor faţă de guvernul regelui Constantin.

Pare că acolo sunt mai ample informaţiuni despre cele ce gîndeşte guvernul grecesc; de aceea va fi foarte interesant de ştiut dacă exportul pentru porturile greceşti, oprit de republica franceză, va fi rîdicat.

Explozie

Norddeutsch. — Din Havre se anunţă că o puternică explozie a avut loc în pirochtenia de aici a guvernului belgian.

Nu se cunoaşte numărul răniţilor. Ziarele spun că răniţii sunt în număr de cîte-va mii şi că locuinţele de prin prejur au fost dărîmate sau deteriorate.

Campania parlamentară

Viena. — Ziarele elveţiene aduc ştirea că generalisimul Joffre va pleca curînd pe frontul sud-oriental.

Aceasta din cauză că se aşteaptă ca grupul Caillaux, să ceară în parlamentul francez elucidarea definitivă a chestiunei campaniei din Balcani.

Situaţia în Albania

Francfurt.—„Frankfurter Zeitung" află din Berna, că fruntaşii albanezi nemulţumiţi de Essad Paşa, au plecat spre a întîmpina pe Principele de Vied şi a pune la cale revenirea acestuia pe tronul Albaniei.

Un nou imparat

Norddeutsch. — Din Peking se anunţă că Iuan-Ci-kai a primit după a lui „Asosiades Presse" demnitatea de imparat.

Luptele în Muntenegru

Buda-Pesta.—Ofensiva noastră de spre nord-vest de Muntenegru a dat rezultatul ocupării localităţilor Coritza şi Rosaj. Lupte de arier-garde au loc spre vest de Ipek.

Am capturat în aceste lupte încoronate de succes 6100 prizonieri, cucerind teritoriul între Ipek şi Rosaj şi luînd 4 tunuri sîrbeşti.

Vapor scufundat

Norddeutsch. -- Un vapor rus de 2705 tone a fost scufundat. Echipagiul a fost debarcat în Alexandria.

Campanie perdută

Rotherdam.—Ziarul „Nioven-Rotterdam-Courand spune că despre o ofensivă anglo-franceză în Balcani nu mai poate fi vorba.

Ofiţerii streini, de pe lîngă statul major bulgar, aduc în mod unanim mari laude capacităţei generalului Cekoff.

Recrutarea străinilor

Bucureşti.—Ministerul de războiu, a trimis ziarelor comunicatul următor:

„Zilnic apar în ziare informaţii eronate, date cu privire la recrutarea supuşilor străini, revizuirea reformaţilor, scutiţilor, etc.

Se aduce la cunoştinţa generală, că aseminea comunicate să nu fie luate în seamă, de cît dacă vor purta semnătura directorului superior al personalului; iar cei interesaţi, cari au vre-o nedumerire, sunt rugaţi să se adreseze numai ministerului de războiu, unde li se vor da lămuriri în fie ce zi, între 11 jum. şi 12 jum. dimineaţa".

Numire în armată

Lyon.—Generalul Castelnan a fost însărcinat eri în mod oficial să secondeze pe generalismul Joffre pe frontul de la nord-vest cu titlul de şef al statului major general al armatei.

Unitatea anglo-franceză

Lyon. — Sir Grey şi lord Kitchener au părăsit Parisul. Toate chestiile discutate au fost rezolvite cu bună înţelegere.

Instrucţiunl identice, semnate de cei 2 miniştri de externe Briand şi Grey, au fost trimise miniştrilor francezi şi englezi din Atena. Ordine identice semnate de cei 2 miniştri de războiu Kitchener şi Joffre au fost transmise comandanţilor trupelor franceze şi engleze din Orient.

Ziarele relevă că Anglia şi Franţa lucrează ca şi cum ar fi o singură putere.

VIA *foastă G. Poroineanu, situată în comuna Tomeşti plantată cu viţă americană de diferite specii, în întindere de 23 hectare, din care 10 pe rod, este de dat în arendă de pe acuma cu intrarea în posesie de la 1 April 1916 cu toate uneltele şi edicurile necesare unei vii.*

Amatorii să se adreseze d-lui sau d-nei Castano Iaşi str. Sf. Andrei 13.

Luptele contra anglo-francezilor

Nauen.—Fugărirea duşmanului continuă de ambele părţi aie Vardarului şi spre sud de Costova. Rezistenţa anglo-franceză este înfrîntă. Ei părăsesc repede poziţiunile lor. Astfel au şi părăsit intrarea sudică a trecătoarei Kemir-Kapu, sosind spre sud de staţia căei ferate Miovce. S'au făcut prizonieri francezi din regimentele 421, 127, 326 şi 84.

Spre sud de Costova, bulgarii au ajuns la rîul Kosludare. Ei au ocupat Kalkan, unde fusese cartierul general al generalului Seraill.

La Udevo au cucerit 500 lăzi cu proectile franceze, provizii şi materiale de războiu. La Miovce au luat francezilor 30000 litruri vin în sticle, 5 mitralieze şi o mare cantitate de puşti. Duşmanul a lăsat în urmă mult material telegrafic şi material de războiu important. In poziţiile englezeşti s'au găsit şi numeroase pleduri.

*

Pierderile bulgarilor sunt neînsemnate, ale adversarilor sunt imense. Cîmpul de luptă este acoperit de cadavre franţuzeşti şi englezeşti. Un foarte mare număr de răniţi au fost lăsaţi pe cîmpul de luptă, fără ajutoare şi nepansaţi de mai multe zile.

*

Bulgarii au luat Ochrida şi înaintează spre Struga.

Jumătate din acest oraş este în mîinele lor. Pe ţărmul stîng al Drinei, duşmanul rezistă încă.

Contrabandă de vite

Bucureşti. — Ziarul „Adevărul" află pe cale particulară, că o nouă mare contrabandă de vite s'a săvîrşit în timpul verei şi în timpul toamnei prin punctele Giuvala şi Strunga. Ast-fel prin aceste s'au transportat în Ungaria 16.000 capete de vite mari, boi şi vaci.

Numărul exact al vitelor exportate prin contrabandă, s'a putut constata din registrul medicului veterinar din Comuna ungurească Bran, care a cercetat aeeste vite din punctul de vedere sanitar-veterinar.

Dr. Suzana GROSI

Şef de clinică la Maternitate

Boli de femei. — Faceri

Iaşi.—Str. Anastasie Panu 43

De închiriet *apartamente de cîte 2 camere şi unul de 3 în str. Tacu No. 4 în coasta palatului administrativ. In foarte bună stare.*

A se adresa în str. Tăutu 8 (peste drum de Buna-Vestire).

Au sosit!

Maşini de gătit **„PRIMUS"** *veritabile* şi accesorii pentru reparat la:

Magazinul M. Hirschenson

— Iaşi, strada Annstasie-Panu. 39 —

UNE JEUNE DAME **connaissant en perfection le français et l'allemand cherche des leçons particulières.**

S'adresser à l'administration du journal rue Mirzescu 17.

†

Aspasia N. Culianu, Esmeralda şi Paul Capeleanu, Natalia şi Pietru Culianu, Dr. Alexandru Culianu cu fiii, Lucia şi Octav Erbiceanu cu fiul, Adriana şi Emil Wincler cu fiii, Adda şi George d'Albon cu fii, Corina şi Annibal Ciure, Ştefan Culianu cu fiii, Sofia Culian, Livia Culian şi Mircea Culianu; Ştefan Nei; Xenolon C. Gheorghiu, Cristodor Gheorghiu şi fiul; N. Nanu cu familia, Constantin Nanu cu familia, Adela Ursianu, George Nanu, George Zarifopol cu familia, Pavel Zarifopol cu familia; familiile Culianu, Ciure şi celelalte rude au adânca durere a anunţa pierderea prea iubitului lor

Neculai Culianu

fost Rector şi Profesor al Universităţei din Iaşi, fost vice-preşedinte al Senatului.

Membru corespondent al Academiei române; decorat cu ordinele:

Marea Cruce a Coroanei României, mare ofiţer al Stelei României.

Decedat Sîmbătă 28 Noembrie oarele 2 p. m. şi roagă pe prieteni şi cunoscuţi a lua parte la ceremonia funebră, care va avea loc Marţi 1 Decembrie orele 2 p. m.

Cortegiul va pleca de la Catedrala Mitropoliei unde se află depuse rămăşiţele pămînteşti.

Aceasta ţine loc de ori-ce altă invitare.

„FIR de aur pentru BRODAT!"

„VANILIE"-„TAHITI"

I-a calitate se găsesc de vînzare la

ROMÎNIA MUZICALA

24 Lăpuşneanu 24—IAŞI.

5 BANI

ABONAMENTE

Un an . . . 20 lei
6 luni . . . 10 lei

OPINIA

ANUNCIURI

Un rând pag. III, 50 b.
. . . IV, 40 .

5 BANI

Administrația: Tipografia H. Goldner, Iași.— Telefon No. 86.—

Sub direcțiunea unui Comitet

Anul XIII—No. 2682—Miercuri 2 Decembrie 1915

BIBLIOTECA UNIVERSITĂȚII IAȘI

Răsboiul ca timp

E ceva paradoxal, dar dacă așa este?! Pentru ca să știm ce se petrece în țară la noi, trebue să aflăm din ziarele străine. E curat vorba că ce știe satul nu știe bărbatul.

După datele procurate de presa străină judecăm noi lucrurile, căci încolo, de la noi, deși nu ne găsim încă sub cenzură militară, e cert însă că stăm ca și cum am fi.

Revine aztăzi, atît în presa noastră, cît și în cea străină, chestiunea despre durata războiului.

Nu e nevoe să fie cine-va mare învățat, pentru ca să vadă influența nenorocită, pe care starea lucrurilor de acum o are asupra vieții noastre.

Trăim într'o incertitudine, cum nu se poate mai vătămătoare. Repercursiunea unei asemenea situațiuni o simțim noi mai ales sub raportul economic. Care e articolul de traiu, care să nu fi atins prețuri exorbitante față cu mijloacele de cîștig ale celor cari vor și trebue să trăiască?

Este deci o stare de nemulțumire generală, și încă ce zic, o stare primejdioasă pentru traiul nostru, atit acum cît și în viitor.

Să presupunem însă că, într'un chip oare care, prin analiza judicioasă, dar sprijinită pe realități, am ajunge, cum ziceam mai sus, să fixăm o dată nu ceartă, dar cu foarte mare aproximațiune a încetării războiului. Este evident atunci că altfel am vedea lucrurile acum, altfel am așterne pentru viitorul nostru.

Dar e posibil așa ceva? E posibil ca măcar pe de departe să putem prevedea încetarea ostilităților și revenirea păcii? Am auzit până acum despre atitea decizive, în cît am ajuns să nu mai credem în ele.

Ni s'a spus mai de demult că războiul european va lua sfîrșit la Nord, pe cîmpiile Franței, Germaniei și Rusiei.

Cînd, după luni de zile, s'a văzut că aceasta nu e cu putință, ni s'a zis că deziegarea problemelor puse astăzi în discuțiune se va face în Balcani.

Astăzi unii susțin că tranșarea diferendului va avea loc în Egipt, în India sau mai știu eu ce, pe cînd alții se întorc înapoi și zic că tot la Nord, tot prin luptele dintre Franceji, Ruși, Germani se va pune capăt conflictului mondial.

Așa că dacă de aici ar fi să tragem o încheere, ar trebui s'o rezumăm pur și simplu în cuvintele că războiul o să se *sfîrșească odată și o dată.*

Acum, dacă ne referim la aprecierile presei noastre și ale celei străine, nu putem căpăta altă convingere decît aceia că războiul va ține încă multă vreme de aici înainte.

Intru ce privește ideia atît de mult preconizată de de mult, că Germanii ar putea fi reduși prin uzură, iată ce scrie senatorul francez, Charles Humbert:

„Acest raționament aproape sigur la începutul războiului, nu mai are valoare acum. Am spus și altă dată, că marea mișcare contra Constantinopolului, ajutată de trădarea Bulgarilor, n'are alt scop de cît a remedia la singura cauză sigură, care amenință pe vrajmașii noștri. Ceia ce se duc să caute și în Orient, sunt oamenii. Dacă reușesc, adio speranței de a-i reduce într'un spațiu de timp, relativ scurt. Războiul nu se va isprăvi de cît prin procedare curat militară".

Reușit'au până astăzi Germanii să facă legătura lor cu Orientul? Dînșii susțin că da. Vrăjmașii lor, din contra, susțin că nu.

Aceștia fac pregătiri mari, și după știrile ce avem, de alt-fel tot din ziarele străine, nu e departe ziua cînd o ofensivă generală a aliaților va da de furcă Germanilor atît în Balcani cît și în Orient.

Starea actuală, în ce privește războiul, se arată a fi în favorul germanilor. Dar, trebue să facem toate rezervele pentru ce va fi mîne, întru cît ultimul cuvînt nu s'a spus.

Revirimentele sunt posibile încă, și întru cît pînă astăzi nu posedăm nimic cert, este evident că putem face toate presupunerile.

Este negreșit o forță mare și quadrupla înțelegere. Și ia să ne închipuim, că micile neînțelegeri dintre aliați, dispar, că dînșii se înțeleg și își ieau angajamentul a asculta de o comandă unică, după cum fac Germanii. Atunci e sigur că succesele fulgerătoare aproape ale acestora vor suferi un eșec.

Ziarele noastre nu fac de alt-fel de cît să împărtășească aceleași idei.

Mai ieri „Viitorul" ne prezicea o durată lungă a războiului. Și de sigur sun atitea motive astă-zi, care vin mai ales în sprijinul acestei idei, în cît ca se pare a fi ceia care concordă mai bine cu împrejurările.

Și așa fiind lucrurile, întru cît aproximațiunea de care vorbiam pentru sfîrșitul războiului e mai mult în favoarea prelungirei lui, e evident că noi și poate alții ca noi au încă timp a medita asupra ceia ce e mai bine de făcut.

Nu vom înceta însă a zice că e o datorie ca armata să fie bine pregătită, ca sufletele noastre să fie bine întărite pentru înfăptuirea idealului nostru național, înfăptuire care se îndreaptă peste Carpați în primul loc.

V. I. Radu

NOTA ZILEI

Dez...

In cel mai răspîndit ziar din Capitală se putea ceti, mai eri, un anunciu astfel conceput:

Jean X...
Hélène Z...
deslogodiți

București, 25 Noembrie 1915

Credem că pentru întăia dată administrațiile gazetelor noastre capătă o clientelă de... dszlogodiți.

Am fi curioși să aflăm cu ce fel de... ceremonie, ori de solemnitate s'a făcut actul familiar, anunțat pe această cale, rezervată pînă acum numai actelor mai puțin negative.

Politica de posibilități

Or-cît ne-am obicinuit să vedem o lipsă de unitate și directivă la ziarul «L'Independance Roumaine»—lipsă explicabilă prin însăși nelămurita politică a guvernului Brătianu—nu putem să lăsăm nerelevat editorialul de astăzi al zisului oficios.

Pentru prima oră «L'Independance» vorbește și justifică politica de posibilități, pentru prima oră ea expune această politică ca singura necesară în împrejurările actuale.

Faptul că oficiosul guvernului face acest lucru și pornește o șarjă teribilă împotriva federaliștilor—în ajunul discuțiunei la mesaj,—nu poate să nu aibă semnificație, or-cît, pînă acum, «L'Independance» ne obicinuise cu contradicțiile și lipsa de unitate.

Editorialul acesta, care merită să fie citit, conchide precum urmează:

„Conștiința națională a poporului romîn, este, repetăm, întreagă azi ca și ieri; ea nu va putea nici odată fi diminuată prin politica de posibilități, singura care poate fi practicată de statul romîn; ea nu va fi diminuată, cu atît mai mult, de agitațiile cîtor-va personagii nerăbdătoare și turbulente, care pretind a deține monopolul patriotismului, al prevederei și al probității politice, deși pretenția este însutenabilă din toate punctele de vedere".

„Istoria Romînilor" la Universitatea din Iași

D. N. Iorga, profesor la Universitatea din București, a fost însărcinat de minister să suplinească pe d. A. D. Xenopol la catedra sa de istoria Romînilor. D. Iorga a și început cursurilor în două serii: 1) „Relațiunile Romînilor cu Franța" și 2) „Figuri reprezentative în istoria Romînilor". Cursurile se vor ținea cîte o săptămînă în șir, la începutul celor trei trimestre școlare.

Asupra cursurilor și asupra modului lor de predare avem de făcut mai multe observațiuni.

Să începem cu pedagogia. Un curs universitar trebue făcut în 2—3 lecții pe săptămînă, pentruca studentul să fie neîntrerupt în intim contact intelectual cu profesorul său, care este obligat să i dee tot felul de indicațiuni oricînd studentul i le-ar cere. Cursurile ținute la intervale așa de mari, suprimă acest contact.

Ideia de a ținea cursurile în aulă este deasemenea nefericită. Se știe că aula este rezerzată pentru conferințe, așa că nu posedă pupitre, absolut necesare pentru cursuri, la care studenții urmează să scoată note.

In străinătate se consideră ca un fapt elementar că un curs universitar trebue să fie sistematic, adică să dea o imagine complectă și unitară a cursului respectiv. In cazul special, d. Iorga ar trebui să înceapă cu momentul cînd se pun bazele etnografice ale poporului romîn, să urmărească formarea națiunii romîne, menționarea Romînilor în izvoare străine în evul mediu, formarea principatelor, etc. (Se știe că chestiunile privitoare la originile poporului romîn sunt cele mai obscure și mai controversate).

Paralel cu acest curs d. Iorga ar urma să facă în seminar un curs de paleografie romînă, cu cetiri și interpretări de documente romîne.

Studenții dela Iași, cari n'au făcut încă acest lucru dela întemeerea Universității, ar fi într'adevăr recunoscători d-lui Iorga. Studenții dela Iași ar înțelege și ei în fine că „istoria" nu este un manual care se învață pederost, ci însăși viața unui popor, cu toate bucuriile și năcazurile ei.

Un astfel de curs, foarte profitabil pentru studenți, ar fi desigur mai puțin comod pentru profesor, în senzul că i-ar da mult de lucru. D. Iorga a ales însă calea cea mai ușoară, calea conferințelor, adică a improvizărilor în legătură cu momentul, unde urmează să asiste și public de acela care aplaudă atunci cînd i se desmiardă unele idei scumpe, și care apoi face reclamă unui profesor care este și deputat.

Conferințele d-lui Iorga sunt de două ori nefericite: 1) fiindcă sunt în fond întruniri rusofile, 2) fiindcă deprinde pe studenți cu ideia că știința se poate face și sub forma diletantismului.

E probabili însă că d. Iorga se va plictisi în curînd de acest curs, după cum la 1907 s-a plictisit de cel de literatură romînă.

Historicus

Mici Polemici

D. N. Filipescu nu mai fixează zile calendaristice de intrare în acțiune. Au început să fixeze alții, ca d. Pietraru în conferința de la cercul de studii.

Ne-a anunțat la rendez-vous în primăvară.

*

Ajutorul de primar Toma face mercu vizite prin surprindere negustorilor scumpi la prețuri. Apare ca fan-toma.

De nu l'ar boteza, ca la cinematograf: fantomaș.

*

Scumpetea e extraordinară, mai cu seamă la obiecte de toaletă. Nici odată bărbații n'au spus mai cu sinceritate jumătăților lor: „nevestică scumpă"!

*

Cel mai recent conflict de pescărie l'a avut ajutorul de primar cu comerciantul Elin.

— Auzim că, în liceu încă, d. Toma nu prea duce casă bună cu Elina și cu Elinizmul în genere.

*

Mă întreb ce se întîmpla cu Elin, dacă era încă ajutor de primar simpaticul concetățean Xenophon Eraclide...

*

Intr'un cotidian ieșan s'a publicat lista completă a anunciurilor germane apărute în „Naționalul". D. Toma Stelian va dezvolta o interpelare în Parlament..

*

După divulgările de care e vorba mai sus d. Rubin va retipări articolul de dăunăzi contra amestecului străinilor în afacerile noastre. Oare anunciul nu e o afacere?

*

D. I. Fermo, de la „Naționalul" a acceptat oferta unui banchet pentru dovada făcută că nu are nici un amestec personal în administrația cu anunciurile primite de la diverse « Bänke ».

OAMENI ȘI LUCRURI

Unul care a rămas

A murit fostul rector Neculai Culianu, anunță cu tristeță ziarele locale de aseară.

Așa dar vechiul și pe vremuri popularul „papa Culei" trăia pînă eri, exista încă în mijlocul nostru, dar uitat de toți, —uitat de el insu-și, căci de atîția ani de zile, îl țintuise în pat boala și bătrînețea neiertătoare.

A fost, cu toate aceste, o personalitate a Iașului acest uitat de ieri, dispărutul de astăzi Papa Culianu.

Nu o personalitate în sensul briliant al cuvîntului; nu un creator, pe urma căruia generațiile studioase vor avea opere de răsfoit și de comentat. Dar o personalitate în înțelesul destul de bogat al cuvîntului, o podoabă profesorală prin continuitatea și consecvența cu care și-a păstrat cariera universitară, prin demnitatea cu care, atîția ani de-a rîndul, a reprezentat învățămîntul superior, ca rector al universității.

O vreme—Culianu trece drept rectorul personificat. Părea că demnitatea-i aparține pentru totdeauna, că e creată pentru magistrul cu figura decorativă și impozantă, care era Neculai Culianu. Dar au venit anii tîrzii de slăbiciune, de pensie, de boală. Din ce în ce s'a așternut uitarea peste încă o personalitate, de vază a Iașului, iar în cel mai nou annar—istoric al universității ieșane—volumul iubilar—îl găsim doară ca „profesor onorar". Ne întîmpină însă numele de Culianu în numeroase pagini ale acelui volum, în monografiile istorice consacrate acolo înaltului așezămînt.

De remarcat și de lăudat este că Neculai Culianu a rămas credincios universității ieșane, orașului Iași.

In decursul jumătății de secol—cîți n'au părăsit a doua Capitală, de îndată ce influența politică și socială i-a ajutat să găsească prilejul. Deși prea puțin om politic, Culianu, strîns legat de activitatea „Junimei", ar fi găsit prea lesne prilejul de a schimba catedra cu vre-una bucureșteană. A ținut însă prea mult la vechile sale legături cu orașul nostru, iar patriarhala casă din strada Sărăriei cu grădina-i vastă și cu aspectu-i semirustic îi surîdea mai muit ca vilele bucureștene.

De aceea tot aci și-a ales sălașul din urmă, unde l'a condus astăzi cortegiul atît de numeros, unde l'au petrecut sincerele și unanimele păreri de rău.

Rodion.

INFORMAȚII

Guvernul s'a decis să faciliteze exportul pentru unii în dauna altora.

Ast-fel, mulțumită unor intervenții politice, guvernul a acordat unui domn Alevra dreptul de export și vagoane peste rînd, cu destinație pentru toate punctele de frontieră, pentru făină, cu prețul de 4000 lei vagonul.

Un ast-fel de contract a și fost încheiat între d. Alevra și obștia Todireni.

Inalta Curte de Casație a cercetat cererea de strămutare a procesului pentru omor, intentat fostului senator de Tecuciu, Sachelarie.

Cererea a fost susținută de d-nii Take Ionescu și M. Ferechyde.

Inalta Curte a respins cererea.

De oare ce ziarul nostru apare numai în 2 pagini și deci spațiul este foarte restrîns, colaboratorii noștri externi sunt rugați să trimeată articole mai scurte, pentru a putea fi publicate.

In urma cererii d-lor profesori de la universitatea din Iași, dr. I. Vintilescu și C. Șumuleanu, pentru transferarea la București la cateera de analiza alimentelor și băuturilor, ministerul a înaintat cererile rectoratelor universitătilor din Iași și București și a cerut convocarea senatului de la ambele universități, cel mai tîrziu pînă la 30 Decembrie a. c. spre a se pronunța asupra candidatului care trebue să ocupe catedra.

Zilele acestea noul comitet al centrului studențesc se va prezenta rectoratului, spre a-și capata confirmarea.

Campania din Balcani,—Ziarul *Naționalul*, eminamente quadruplist, publică următoarele două notițe, care dacă ar fi apărut în alte ziare ar fi fost, desigur, declarate ca minciuni nemțești.

Prima spune:

„Telegrame sosite eri la unele legațiuni confirmă știrea că trupele quadruplei din Balcani vor părăsi în curînd teatrul de luptă din această regiune.

Aliații sunt hotărîți să lupte numai pe fronturile francez și rus, singurile care vor hotărî de soarta războiului".

A doua sună astfel:

«După știri din cercurile puterilor centrale ofensiva în Serbia a luat sfîrșit. Trupele austro-germane vor continua a sta în teritoriile cucerite; o parte au și fost retrase.

Bulgarii consideră de asemenea ca închisă campania lor de război și vor sta de acum în defensivă. Teritoriile cucerite de ei vor fi administrate de o administrație mixtă, germano-bulgară

Ministerul de instrucție a acordat un concediu de 30 zilei d-nei Ana Vrînceanu, învățătoare la școala din Ungheni.

Administrația comunală a cumpărat un vagon cu lămîi, care va fi pus în vînzare în piețe. Lămîile se vor vinde cu 10 și 15 bani bucata.

Ura contra Germaniei — Un cetitor al ziarului ne trimite o scrisoare în care relevă un pasagiu din „Disciple" a lui Paul Bourget, scris în 1888 adică 17 ani după războiul din 1870—71, care privește ura contra Germaniei.

Pasagiul ie următorul, pag. 169 din colecția Nelson:

„Ura în contra Germaniei! M'am hotărît să o distrug în mine, ca cea mai rea prejudecată, pe de oparte din cauza camarazilor imbecili pe care îi vedem exaltîndu-se într'un patriotism falș, ignorant. pe de altă parte din cauza admirațiunii ce o am pentru poporul căruia Psihologia îi datorește pe Kant, Schopenhauer Lotze, Fechner, Helmhottz, Wundt...."

„Viitorul" dezminte știrea răspîndită de unele ziare, că ar fi probabilă o nouă criză de zahar:

Această știre de natură să alarmeze opinia publică, nu e exactă.

După informațiunile noastre producția zaharului în cele patru mari fabrici romînești de la Roman, Sascut, Kitila și Ripiceni va întrece cu vre o 700 de vagoane producția de anul trecut și va atinge cam 3600 vagoane.

Mai sunt vre-o 500—600 vagoane disponibile din zaharul cumpărat de guvern în străinătate, așa în cît dacă publicul nu se alarmează și nu începe să cumpere cantități mai mari de cît nevoile sale, nu va fi lipsă de zahar.

La ultima ședință a consiliului de higienă al județului, d. dr. Grigoriu, medic șef, a făcut o expunere asupra situației sanitare din județ, care se găsește în condițiile cele mai bune.

La înmormîntarea lui N. Culianu a fost delegat din partea universității să vorbească d. dr. E. Riegler, iar din partea facultății de științe d. V. Costin.

Centrul studențesc va participa și el în corpore.

Astă noapte a încetat din viață Vasile Popovici, fost mare comerciant.

Agenții poliției au arestat astă-noapte pe indivizii Alexandru Petru și Alexandru a Crîșmăriței, acuzați de a fi comis numeroase furturi.

Morarii din localitate au înaintat azi Camerei de Comerț, o întîmpinare documentată, prin care arată cu cifre, imposibilitatea în care se găsesc a desface făina, pe prețurile maximale stabilite acum în urmă.

Informațiuni cu privire la prezentarea străinilor (împămînteniți sau nu) în fața comisiunilor de recrutare a clasei 1917—18, ca și in general informațiuni cu privire la recrutare, scutire, reformă, dispensă, dă Biroul «Călăuza»—director Lascar Șaraga—lic. în drept—Pasagiul Maca Scara B.

Știri teatrale.—Joi 3 Decembrie 1915, se va juca pentru întăia oară în această stagiune; *Noaptea Furtunoasă* de *I. L. Caragiale*, cu d-nele: Momuleanu, Marcelian și d-nii: Profir, Vernescu-Vîlcea, Georgescu, Calmuschi și Pizone.

Vineri 4 Decembrie 1915 în folosul cantinelor școlare se va juca: *Papa Lebonard.*

Rolul Jana, va fi interpretat de astă dată de d-ra A. Cîrjă.

Diferiţi străini au cerut azi telegrafic informaţiuni la Ungheni-Ruşi, cu privire la reînceperea circulaţiei pe linia Ungheni-Odessa. Autorităţile ruseşti n'au dat nici un răspuns.

Revizoratul şcolar a înaintat prefecturei de judeţ, un raport amănunţit despre activitatea şcoalelor rurale, a anului şcolar 1914—1915.

S'a arestat astă noapte soldatul Vasile Rusu, bănuit a fi autor al furtului comis la moara Grunspan.

Ministerul de războiu, ţinînd seamă de greutăţile ce întîmpină ofiţerii concentraţi siliţi a părăsi garnizoanele de reşedinţă, a hotărît să li acorde sporul de o cincime la soldă şi raţiile de mîncare.

In acelaşi timp, ministrul a hotărît să acorde tuturor ofiţerilor a doua jumătate din prima de echipare.

In urma intervenţiei ministerului de finanţe, autorităţile judeţiene au fost înştiinţate, că ministrul de interne a dispus ca toate procesele verbale de constatare de contrabandă să fie trimise în copii şi la prefectura de judeţ. Aceasta în scop de a face ca prefectura să poată expulza în grabă pe contrabandiştii străini, cari în contra legii, se oploşeau prin comunele rurale.

Societatea Ortodoxă Naţională a Femeilor romîne, Secţia Iaşi, organizînd şi anul acesta Steaua de Crăciun, pentru copilaşii de la grădinele de copii, face un călduros apel la Onor. Public ieşan, de a-i veni în ajutor, ca şi în anii precedenţi, cu obiecte de îmbrăcăminte, bani, încălţăminte; roagă pe toţi domnii cofetari să bine voiască a le trimite bomboane; pe toţi domnii bacani a le da strafide, smochine, alune etc.; roagă cu multă insistenţă pe domnii comercianţi ca în aceste timpuri grele să nu uite pe micii elevi şi să le trimeată resturi de stofe, barchet, colţuni, mănuşi etc.

Societatea mai face apel la toţi copiii, cu dare de mînă, să trimeată din jucăriile lor şi fraţilor lor săraci, spre a putea şi ei să se joace şi bucura de Sf. sărbători. Serbarea Stelei va avea loc în localurile grădinelor de copii, una în strada Sărărie No. 99, alta la Socola, lîngă Ateliere.

Numele tuturor donatorilor şi obiectele oferite vor fi publicate în jurnalele locale.

Obiectele se pot trimite la sediul Societăţei, strada Carp No. 2, sau la una din doamnele din comisiunea de organizare a Stelei de Crăciun. D-na Eliza Gh. Văleanu, str. Lascar Catargiu 36, d-na Cecilia Col. Liciu str. Lascar Catargiu 27, d-na Maria N. Krupensky str. Carol, 37, d-na Ana Gh. Netter str. Armeană 18 d-na Alexandrina Th. Nicolau str. Sf. Teodor 16, d-na Alexandrina C. Praja str, Păcurari 31.

Tot odată Societatea roagă Onor. Public ieşan să bine voiască a lua parte la această serbare, spre a putea mai bine constata progresul ce l'au făcut aceste şcoli.

Din partea d-lui V. T. Dimitrescu, inspector şcolar, primim un lung răspuns cu privire la cele discutate în articolul apărut dăună-zi în *Opinia*, sub titlul „Un document sufletesc".

D. Dimitrescu afirmă că modul cum retribuie pe suplinitorul d-sale este o convenţie între părţi şi că, nu numai că plăteşte bine pe suplinitor, dar i-a plătit şi pe vacanţă, deşi aşa ceva nu se obicinueşte.

D. Dimitrescu observă că nimenea nu poate sili pe cine-va la suplinţă, dacă n'o face deună-voie şi intru cît suplinitorul ie mulţumit nu poate fi vorba de exploatare.

Am redat, pe scurt, cuprinsul scrisoarei, din spirit de dreptate şi cu această ocazie, declarăm or-ce polemică sfîrşită în această chestiune.

Brigada de siguranţă a descoperit şi arestat pe Gh. Basarab zis Enache Petru Şerbănescu şi Nicolai a Cucului, autori ai mai multor furturi.

Agenţii siguranţei au descoperit pe dezertorii ruşi Mendel Chelfman, M. Dorfman şi Marcu Gonaraschi, cari au fost trimişi în tabăra de la Şipote.

Bibliografie. — „Fragmente şi Romanţe" de F. Aderca, o plachetă de 16 pagini.

— „Astra" No. 5 de Gorun, Herz, Bucureşti.

Astă seară Marţi 1 Decembre c., superbul program care se reprezintă la cinematograful Pathé-Frères, din sala circului Sidoli, cuprinde următoarele:

Bandit în uniformă, splendidă dramă cu o animată acţiune. — O interpretare superioară este dată acestei desfăşurări.

Mai sunt cuprinse în noul program: O dramă într'o mină, scene duioase, care formează povestiri din viaţa atît de grea şi periclitată a lucrătorilor mineri. Cel mai nou număr din Pathé-Journal şi ziarul Războiului cu telegramele din lumea întreagă, cu ştirile însufleţite de pe cîmpurile de luptă, etc.

Mercuri 2 şi Joi 3 Decembrie c., Matineu excepţional la ora 5¼ şi Reprezentaţie serală. — Program nou, Mica vînzătoare de flori, film colorat (Pathécolor) în 4 acte. Escelează în această splendidă desfăşurare mica artistă Fromet cunoscută spectatorilor noştri, prin sublimul ei joc.—Călătorii, comedii, etc.

Moartea lui Neculai Culiano. — Incetul cu încetul, elita laşului se adună la Mitropolie, în jurul catafalcului, peste care sunt aşezate rămăşiţele pămînteşti ale regretatului Neculai Culianu. Catafalcul este acoperit de coroane. Intre coroanele depuse, se remarcă cele depuse din partea Comunei, a Universităţii, a profesorilor facultăţei de medicină, a profesorilor facultăţei de ştiinţi, a d-lui Ştefan Negruţi, şi a altor personalităţi şi instituţiuni.

Prohodul este oficiat de P. S. S. Arhiereul Antim, înconjurat de un mare număr de preoţi.

D. dr. Rigler, din partea Universităţei face un istoric al activităţii desfăşurate în vieaţă de către Neculai Culiano căruia Universitatea şi laşul îi datoresc o veşnică recunoştinţă.

D. Costin, din partea Facultăţei de ştiinţi, în accente mişcătoare, arată marea perdere suferită de această facultate prin moartea lui Neculai Culiano.

La ora 3 cortegiul se pune în mişcare şi parcurge străzile Ştefan cel Mare, Cuza-Vodă, spre cimitirul Eternitatea.

Doctor S. Dulberger

de la facultatea de Medicină din Viena

după o practică de 17 ani în spitalele din Iaşi, Viena şi Berlin sub direcţiunea d-lor profesori Sculy din Iaşi, Drasche din Viena şi Bum din Berlin, specializat în bolile de femei, faceri şi în noul tratament cu băi de lumină electrică, avînd aparatele cele mai perfecţionate propriu pentru următoarele boli: **Rheumatism, boli de femei, ischias, gastralgie, gută, obezitate, diabet, nefrită, artrite, astmă, bronchită, tuberculoza în primul stadiu, pleurezia tuberculoasă, anemia, neuralgia, tabes, arterio-scleroza, scrofuloză şi toate intoxicaţiile cronice,** *dă consultaţiuni dela 10—12 m. şi 3—5 p. m. în locuinţa sa din:*

Iaşi, Str. Costache Negri No. 10

(foastă str. Veche) vis-à-vis de Biserica Bărboi.

Victor Cristofor

AVOCAT

Str. Cuza-Vodă 42 bis

O odae mare şi frumoasa *mobilată sau nemobilată se închiriază depe acum. Informaţiuni la d. Isidore Margulies strada Stefan cel Mare.*

Dr. G. Sava-Goiu

OCULIST

S'a mutat în Str. G. Mîrzescu No. 8 (foastă Primăriei, lîngă Sacre-Coeur). Consultaţii în toate zilele de lucru de la 2—4 p. m.

Două odăi *frumoase, bine mobilate, pentru un domn sau o doamnă, se închiriază pe pe acum, cu luna sau cu anul. Informaţii la ziar.*

Serviciul telegrafic şi telefonic al „Opiniei"

Convocarea Sobraniei

Sofia.—Camera deputaţilor va fi convocată pentru ziua de 15 Decembrie stil vechi. Vor fi depuse proecte de legi pentru deschiderea de credite extraordinare în sumă de 150 milioane, reprezentînd cheltueli de războiu. Exerciţiul anului budgetar va fi acelaş ca şi al anului trecut. Sesiunea va fi suspendată la 22 Decembrie.

Guvernul este informat că opoziţia externă va susţine guvernul pentru votarea creditelor cu caracter militar.

In prima şedinţă d. Radoslavof va face declaraţiuni asupra politieei externe şi interne.

Prizonieri eliberaţi

Vlena.—Cartierul general al presei anunţă că numărul prizonierilor austro-ungari eliberaţi de trupele imperiale se rîdică la 25.000 de oameni.

Reacţiunea în Rusia

Nauen.—Ziarele ruseşti nu dau nici o lămurire asupra cauzelor întreruperei relaţiunilor telegrafice între Suedia şi Rusia. Ştiri sosite însă, anunţă, că este vorba de o fierbere puternică reacţionară.

Ziarele spun, că reacţiunea a triumfat din nou în Rusia şi că va veni acum o epocă reacţionară pentru imperiul rus, cum istoria n'a cunoscut încă.

Atacurile lui lui Clemenceau

Nauen.—Din Paris vine ştirea, că în ultimul număr al ziarului „L'homme Enchainé", cuprinde un atac îndreptat de Clemenceau în potriva guvernului Briand.

Clemenceau spune că acest guvern a ştiut pînă acum să facă paradă de vorbă şi nici de cum să treacă la fapte. El a dovedit cu prisosinţă desăvîrşita sa incapacitate.

Firul special Berlin-Sofia

Berlin.—Eri s'a inaugurat firul special telefonic Berlin-Sofia. Intăia convorbire a fost efectuată între ministerul de războiu al Germaniei cu cel al Bulgariei.

Prada Bulgarilor

Sofia. — La Niş Bulgarii au găsit în casete sîrbeşti suma de 1 milion 400 mii lei în bilete de bancă.

Intre Priscina şi Prizrend s'au găsit îngropate cîte-va milioane de lei în hîrtie.

In poziţiunea englezească din Macedonia, luată de Bulgari, au fost găsite 24000 de pleduri în baloturi.

Iarăşi chestia păcei

Berna.—Fracţiunea socialistă din consiliul federal, a depus în consiliu, următoarea întrebare:

— „Are de gînd consiliul federal să înceapă, singur, sau împreună cu alte ţări neutre, acţiunea pentru mijlocirea unei grabnice încheieri a unui armistiţiu şi începerea tratativelor de pace"?

Această întrebare a fost dezvoltată de deputatul Grollich, şeful fracţiunei socialisle.

*

Berlin.—Ziarul danez „Politiken" vorbind de discursul cancelarului, spune că de la propuneri de pace pînă la tratative mai e cale lungă. Totuşi după însuşi notele oficioase rezultă că pacea nu este atît de îndepărtată, pe cît să crede.

Dovadă de putere

Berlin. — Falşificarea discursului Cancelarului Bethman-Holweg de către presa franceză, constitue cel mai frumos omagiu pentru Cancelar, presa şi puterea germană, de oare-ce învederează că guvernul francez se teme de cunoaşterea în Franţa al adevărurilor proclamate de Cancelarul german. Altcum n'ar avea nevoe să le suprime ori să le schimbe.

Insuşi acest fapt poate constitui o dovadă de puterea reală a Germaniei. Pe cînd în Franţa se suprimă sau se falşifică discursurile barbaţilor politici germani, presa germană publică discursurile oamenilor politici duşmani şi comunicatele oficiale, ori care ar fi neadevărurile şi exgerările ce ar cuprinde.

Frăţia turco-germană

Nauen.— Ambasadorul german la Constantinopol, Contele Volf Metternich a fost primit în audienţă de Sultan. Un şir de 6 trăsuri de gală au condus pe membri ambasadei, pe ambasador, ataşaţii militari, consulul general şi Fuad-Paşa, la palatul Dolmabaccé.

Ambasadorul a declarat, că raporturile turco-germane sunt întemeiate pe comunitate de interese şi pe încredere deplină. Speranţele într'un viitor mai fericit sunt îndreptăţite. Acum drumul e deschis între răsărit şi apus şi cu siguranţă că se va culege roadele vitejiei trupelor turceşti şi aliate.

Sultanul a accentuat asupra excelentelor raporturi între cele două ţeri, asupra frăţiei de arme şi al comunităţei de interese, exprimîndu-şi certitudinea, că popoarele aliate se vor putea bucura de acum înainte în mod mai liber de drepturile lor.

Situaţia în Grecia

Karnavon. — In mod neoficios se anunţă, că aliaţii nu s'au decis să se retragă de la Salonic.

Telegrame din Atena, care sunt toate în întregime cenzurate de Germania, continue a fi optimiste, cu privire la relaţiunile între Grecia şi quadrupla.

Parisul continue însă a fi pesimist.

***

Multa. — După ştiri din Atena, situaţia se desfăşoară în mod normal. Cererile quadruplei au fost acceptate cu oare care rezervă.

***

Karnavon. — Rezultatul consiliului de războiu de la Paris, a fost hotărîrea de a se menţine trupele anglo-franceze la Salonic şi a se continua campania de Balcani.

Dr. Lucia-Leon BORCEA

Medic secundar la Maternitate

BOLI de FEMEI şi FACERI

Consultaţii 5—7 p. m. strada Buzdugan No. 2.

Luptele de la frontiera greacă

Sofia.—După căderea localităţilor Ghergheli şi Doiran au fost alungaţi din teritoriul macedonean şi al Serbiei vechi pînă la ultimul soldat englez şi francez. N'au mai rămas decît soldaţii făcuţi prizonieri.

*

Karnavon. Ministerul de războiu britanic relevă că divizia 10 a reuşit să se retragă în poziţia întărită de la lacul Dorian în spre vest.

In aceste lupte batalioanele trupelor noastre s'au distins în special 3 din vestitele regimente irlandeze. Perderile noastre în rîniţi şi morţi se urcă la 1500 oameni. Rezistenţa trupelor noastre a fost foarte mare şi atacurile bulgare au fost respinse unul după altul, cu pierderi enorme pentru duşmani. După o ştire sosită Bulgarii au lăsat pe cîmpul de luptă 8000 de morţi şi rîniţi.

Prima societate fraternă israelită

pentru întreţinerea

„AZILULUI DE BĂTRÎNI"

fondată de meseriaşii

din Iaşi

— Persoană juridică —

Convocare

Conform art. 26 din Statut convocăm pe d-nii membrii ai societăţei în adunare generală extra-ordinară care va avea loc în cancelaria azilului

Duminică 6 Decembrie a. c.

ora 2 p. m.

La ordinea zilei fiind:

1). Darea de seamă pe anul crt.

2). Chestiuni privitoare la administraţia societăţei.

3). Aprobarea regulamentului noului statut.

Preşedinte, **Mendel Golden**

Secretar, *Kalman Mayer*

28 Noembrie 1915.

Se cumpără *o PIANINĂ de ocazie, în bună stare. A se adresa la ziar.*

Dr. C. Popa Radu

Medic al Casei Sf. Spiridon

Boli nervoase şi interne

Consultaţii: 5—6 p. m. Bd. Elisabeta 8.

Important *Cursuri de ştiinţi comerciale, de limba şi literatura germană precum şi de istoria literaturei germane predă contra unui modest onorar în locuinţa sa din str. Căpitan Păun No. 3. M. MESCHER*

De vînzare *1600 deca vin superior, recolta actuală, din via mea dela Vişan (Piscul Sokolei). A se adresa la D. M. Cădere, str. Carl Lueger, 13.*

CROITORIA AMERICANA

S. WACHMAN

din strada Alexandri 6, S'A MUTAT **în casele Max H. Goldner din str Gh. Mîrzescu, 17.**

Comptoirist, *tînăr, capabil, nemobilizabil, care să cunoască bine limba romînă şi germană, atît în scris cît şi în vorbă, precum şi scrisul la maşină, se caută pentru angajare imediată. Oferte cu certificate şi pretenţie de salar să se adreseze sub C 5 la Administraţia ziarului.*

CASA DE SCHIMB

S. MESCHER

IAŞI, STRADA ŞTEFAN CEL MARE

Tot felul de operaţiuni de schimb etc. Bilete de călătorie Se controlează tot feluri de bonuri şi lozuri permise de stat

V. GH. BUŢUREANU

-- AVOCAT --

— Cosultaţii 3 — 7 p. m. —

Strada Gh. Mîrzescu, casele — M. H. Goldner. —

De închiriet *Un apartament compus din 5 camere, sală de bae, bucătărie, locuinţă de servitori, în str. Păcurari No. 29. A se adresa la d. avocat V. E. Theodoru, str. Lozonschi 10.*

Au sosit!

Maşini de gătit **„PRIMUS"** *veritabile* şi accesorii pentru reparat la:

Magazinul M. Hirschenson

— Iaşi, strada Annstasie-Panu, 39 —

UNE JEUNE DAME **connaissant en perfection le français et l'allemand cherche des leçons particulières. S'adresser à l'administration du journal rue Mîrzescu 17.**

5 BANI

ABONAMENTE

Un an . . . 20 lei
6 luni . . . 10 lei

OPINIA

ANUNŢURI

Un rând pag. III, 50 b.
. . . IV, 40 .

5 BANI

Administraţia: Tipografia H. Goldner, Iaşi.— Telefon No. 36.—

Sub direcţiunea unui Comitet

Anul XIII—No. 2633.—Joi 3 Decembrie 1915

BIBLIOTECA UNIVERSITĂŢII IAŞI

CRONICI VESELE

Obiceiuri şi ilegalitate

Dăinuieşte la noi, de multă vreme, un obiceiu care n'a putut fi dezrădăcinat, cu toate protestările presei şi chiar cu toate dispoziţiile ministeriale de a se îndrepta acest rău.

Vrem să vorbim de impunerea de bilete de spectacole de către agenţii autorităţilor, de „vînzarea silită" a acestor bilete.

Agenţii, epistaţii etc. întră în unele prăvălii — şi aceste „unele" formează mai toate magaziile din oraşul nostru — prezintă impunător cîteva bilete de întrare, negustorul se execută şi execută ordinul. Nu mai e nevoe de vre-o explicaţie, că e piesă, concert, cinematograf, cum, şi pentru ce. Negustorul ştie că e „o contribuţie".

E ceva mai mult decît o contribuţie. Perceptorul te mai păsueşte, şi după cîteva amînări, mai sunt atîtea forme, etc.

La aceste bilete însă impunerea şi încasarea este simultană si imediată, pentru că vînzarea e forţată şi efectuată de forţa publică.

Dacă s'ar face o statistică, chiar superficială, de cîte ori pe an această istorie se repetă, se va vedea că pentru unii negustori, aceste bilete sunt un bir destul de mare.

Dacă e un bir — şi e un bir — el trebue să fie legiferat, impus tuturora, nu numai acelora care au prăvălii deschise şi nu epistaţii să fie însărcinaţi cu încasarea.

Şi atunci nu va mai intra epistatul în cutare magazie, impunînd despotic biletele.

Prefixul grecesc «epi» înseamnă într'adevăr deasupra, peste, dar nu mai mare peste toţi şi deasupra tuturor.

Şi dacă obiceiul barbar va cădea, epistatul, tare şi mare nu va mai impune cu atîta ifos.

Observaţi'l într'o asemenea împrejurare, par'că ar fi Ludovic XIV exclamînd: Epi-*statul sunt eu!*...

***

A propos de teatru.

Vinerea trecută s'a oficiat botezul copilului lepădat, care a fost găsit pe scara Teatrului Naţional. I s'a dat numele de „Toto" pentru că a fost găsit cînd s'a jucat piesa „Toto—Băeţaşul Tatei"; drăguţul de copil însă e băeţaşul taţilor, pentru că vre-o 25 de artişti şi gagişti s'au angajat să'l crească, afectînd şi 200 lei anual pentru el.

Nu e puţin 200 lei anual? Aveţi atîtea venituri, remunerări, timbrul cinematografelor, defeuri, subvenţii, pensii etc., nu cunoaşteţi grija zilei de mîne, dormiţi pe roze pentru un copil din flori nu-i oare puţin 200 lei annal?

*

Voi mame criminale, luaţi macar o pildă de aici. Nu lepădaţi fructul pacatelor voastre înaintea vreunei biserici îndepărtate, cum a fost aruncată Luisa cea oarbă a lui d'Ennery; e mai bine, după cum aţi văzut, la poarta templului artei. Cînd zvîrliţi victima nevinovată, mai gîndiţi-vă la centrul oraşului. Cu cît va fi aruncat mai *aproape* cu atîta va ajunge mai *departe*...

Şi ţie Toto, care ai avut atîta noroc în nenorocirea ta, tu care ai văzut în acelaş timp şi lumina zilei şi lumina lampei, tu care ai fost găsit pe întăia treptă a Teatruiui Naţional —ţie îţi doresc să ajungi pînă la cea mai înaltă treaptă a scenei noastre.

***

Afişe care 'şi disputau cu mândrul arc cerese diversitatea culorilor, anunţă de multă vreme apariţia unei gazete. Dar ea nu mai apare! Şi doar titlul acelui ziar ne vorbeşte de ceva urgent, telegrafic.

Poate din cauza multicoloru'ui, proprietarul nu ştie ce culor politic să dee cotidianului?

Razele soarelui, geloase probabil de splendoarea afişului, au început să-l decolorez şi pacat că se pierde sufletul gazetei—adică reclama.

E greşit dacă proprietarul se ia după dictonul latin „festina lente". Acuma nu-i vreme de alergat încet, ci trebue bătut ferul cât e cald... şi roş de sînge omenesc.

Ci nu ne mai lasă să aşteptăm! Dépêche-toi mon enfant!

Alonzo

Mici Polemici

Pe ziua de 6 Decembrie — Sfîntul Neculaie — s'a anunţat o mare concurenţă între Ţarul Rusiei şi preşedintele Federaţiei unioniste d. N. Filipescu, în ce priveşte felicitările ce vor adresa rusofilii noştri.

*

Mîni celebrul nostru procuror Rang îşi va pleda cauza la Galaţi. Mai eri a pledat-o, cu succesul cunoscut, la Casaţie în Capitală. După „judecătorul ambulant", iată acum şi procurorul ambulant.

*

Muniţiile noastre respinse la tranzitul Salonic, au fost reîntoarse şi de Suedia. Vaporul nostru de muniţii va realiza fantazia vasului fantomă din legendă.

*

Ruşii se consolează mereu că austriacii părăsesc Lembergul din cauza epidemiilor.

...Cum ar vrea să-l iee dinşii, cu epidemii cu tot!

*

Se anunţă plecarea d-rului Flor la Lemberg pentru încercuirea epidemiilor. O să meargă bine... Iaşul.

*

In lista anunciurilor nemţeşti „Naţionalul" a adăogat şi pe iaşanul Buchholzer, cu spălătoria chimică.

...O să mai spele petele cu subvenţiile nemţilor pentru un ziar rusofil.

*

In farmacii lipseşte şi bismuthul. Bietul „Uz" nu-şi poate opri diareia de versuri spirituale.

CHEMARE...

Sunt ani de zile de când studenţimea noastră universitară, singură şi părăsită, lipsită de un sfătuitor cinstit şi dezinteresat, de un îndrumător cu inima caldă şi îndrăgostit de sufletul acestei tinerimi dornică de idealuri frumoase, setoasă de orizonturi nouă, — a fost întru atât de uitată şi oropsită de către acei care prin contactul larg şi intim ce l'ar fi putut avea cu ea ar fi putut-o atât de uşor îndemna către o vieaţă mai senină şi mai rodnică, încât, nu fără multă durere, am azistat în vremea din urmă la spectacolul puţin simpatic de a vedea pe studenţi înhămaţi la carul unor scopuri cari n'au nimic comun cu aspiraţiile, ce trebuie să nutriască aceşti cetăţeni ai viitorului.

Ast-fel, cine nu-şi aminteşte cu durere de amestecul de acum cât-va timp al studenţilor în luptele dintre oamenii noştri politici, cum şi'n certurile pe chestiunea externă, în care tineretul a avut ingratul rol de spărgători de geamuri, de bătăuşi ori de isgonitori de la cursuri ai propriilor lor profesori. Şi ne simţiam atât de mâhniţi, noi cari ca studenţi am trăit o altă vieaţă, atât de străină tineretului studios de acum, o vieaţă mai luminoasă, mai spornică, mai plină de avântul generozităţii şi al faptelor frumoase, în care idealizmul cel mai scump era înălţat la rangul de crez, (şi muncitorimea social democrată îşi va aminti totdeauna cu sfântă înduioşare de rolul ce l'a avut studenţimea anilor 1906—910, în toate mişcările ei din acel timp); repetăm: ne simţiam cu desăvîrşire îndureraţi de rătăcirile tineretului acesta, care fusese scoborît la rolul de mercenari.

Iată pentru-ce, zilele trecute, am primit cu atâta caldă bucurie ştirea ce ne-au adus-o ziarele din capitală, şi anume, că la universitatea din Bucureşti a fost Duminecă mare sărbătoare, aşa cum de mult nu mai fusese: sărbătoarea înfrăţirei sufleteşti a întregei studenţimi, sărbătoarea începerei unei vieţi nouă de muncă tihnită şi spornică, închinată cultului pentru formarea minţii şi inimei, sărbătoarea chemării la adevărata viaţă a acestui minunat factor de activitate, ce este prin excelenţă studenţimea universitară de totdeauna.

Intr'o ţară ca a noastră, în care analfabetismul se ridică la proporţia grozavă de 75%, unde ţăranii se sting nu numai din pricina ignoranţei, a boalelor de tot felul pentru vindecarea cărora nu se găsesc nici doctori, nici doctorii; într'o ţară unde majoritatea cea mai vrednică, cea mai productivă, dar în acelaş timp şi cea mai oropsită şi cea mai speculată, în a cărei decimare tifosul, pelagra, sifilisul şi alte boli năpraznice şi-au dat mâna cu lipsurile cele mai cumplite, lipsa chiar a bucăţii de mămăligă; într'o ţară nefericită ca aceasta, în care ţărănimea, ţinută atît de departe de viaţa publică, e lăsată prada unei minorităţi neproductive, leneşă şi parazitară, în care inpilători ca arendaşul, jandarmul, perceptorul, notarul (adesea preotul şi învăţătorul), o îngenunche şi-o robesc fără milă şi durere,—numai într'o ţară ca aceasta se poate cu adevărat înţelege ce mare şi sfânt rol poate avea studenţimea în trezirea şi chemarea la viaţă a nefericiţilor proletari în opinci...

Ţăranii noştri sunt ameninţaţi de degenerare, a spus noul rector al universităţii. Se poate vedea lucrul acesta mai ales din tabelele ministerului de războiu, unde peste 20% dintre tinerii ţii ai satelor, cari vin la recrutare, sunt scutiţi de serviciu din cauza organismului pipernicit, închircit, puţin dezvoltat. Cărui fapt se datoreşte această îngrozitoare stare de lucruri?—Desigur, lipsei de hrană suficientă, muncei peste puterile lor şi în parte şi alcoolismului.

...Şi d. Jean Atanasiu, rectocul nou al universităţii din Bucureşti a vorbit în graiu inspirat şi plin de convingere arătând suferinţele acestei nefericite clase de proletari fraţi de-ai noştri, pe cari datori suntem să-i ridicăm din robia, din ignoranţa, din întunerecul orbitor în care sute şi sute de generaţi se pierd fără folos pentru ţara aceasta care are atîta nevoe de inteligenţe frumoase, de suflete de elită, de braţe tari şi vînjoase însfârşit.

Şi nu poate fi rol mai frumos, mai înălţător, pentru tineretul universitar, de cât acela de lumin tori ai satelor.

Dar asupra chestiunii acesteia vom mai reveni.

Stel. I. Const.

OAMENI ŞI LUCRURI

JUDECATORI

Astăzi nu mai are trecere formula de odinioară: „sunt judecători la Berlin". Legenda s'a cam învechit şi apoi s'au găsit de atunci încoace judecători drepţi chiar în oraşe de a doua şi de a treia mînă. Bună oară «Le bon juge», Magnaud, din Franţa, consacrat pentru atîtea frumoase şi democratice sentinţe prin care a făcut să triumfe dreptatea, una şi saeră, în potriva rutinei şi prejudecăţii.

...Prejudecata! De cîte ori biruie judecata dreaptă, de cîte ori o înlătură şi o umileşte!

Nu e însă nici uşor lucru să treci peste ea, să nu ţii seamă de dînsa. Pentru aceasta se cer însuşiri, cum nu putem întâlni prea adeseori. Conştiinţa are de dus lupte titanice, lupte cu neobişnuinţa, lupte cu sine însă-şi, cu trecutul, cu banalitatea lumei. Nu de mult, asistînd la o judecată, cu oare-care curiozitate de observator şi scrutător, am avut, din nou, impresia că nu e uşor lucru să vezi pe un judecător smulgîndu-se din reţeaua de prejudecăţi în care intră şi elemente personale ca: relaţiile de breaslă, spiritul de colegialitate, chiar solidaritatea cu greşelile unui tovarăş în ale profesiunei. Căci era unul din acele rare cazuri—în fond socotim că ar putea fi mai dese dacă s'ar controla şi controlorii în viaţa publică—un caz care trece drept extraordinar: ca un magistrat să stea în judecată cu un simplu muritor, fără ocrotire, fără vază, fără trecere de nici un fel.

Era vădită situaţia grea; era penibilă în înfăţişarea ei, deşi tot aşa de vădită e vina magistratului şi tot aşa de penibilă încurcătura judiciară, în care se băgase într'un moment — să-i zicem — de slăbiciune.

Dar aci i-a venit în ajutor prejudecata, rutina, obişnuinţa. S'ar fi socotit aproape o ciudăţenie — rezultatul contrar celui obţinut. Şi lumea nu l'a aşteptat decît aşa cum a ieşit: dubios, nelogic, — dar clasic şi rutinar.

Nu ştiu de ce, în acel ceas neplăcut, în care curiozitatea ne-a făcut să ne amestecăm într'un auditoriu banal — ne-au trecut prin minte oarecari sentinţe judecătoreşti „originale", date aci în Iaşi de un judecător modest, autor al unor instructive studii şi mai cu seamă al unor cărţi de judecată cari, adeseori, au supărat tradiţia şi banalitatea.

Nu ştim, fireşte, ce ar fi hotărît în cazul pomenit mai sus, din cale afară împovorător pentru un muritor ca toţi muritorii, lipsit de spiritul şi curagiul unui revoluţionar.

Rodion.

NOTA ZILEI

Succes schröderian

Reducîndu-şi, mai eri, formatul la două pagini — după primele cîteva ziie de apariţie, ziarul d-lui Toma Stelian spunea într'o modestă notiţă:

Din pricina lipsei de hîrtie, suntem nevoiţi să apărem, în două pagini, pentru a putea satisface exigenţele tirajului nostru.

Din toată ţarane vin atîtea cereri, în cît numai ast-fel putem mulţumi pe toţi aceia care doresc să ne citească.

In adevăr numai succesul lui Schröder a putut fi aşa de colosal. Cetitorii din repezeală, rupînd gazeta din mînile vînzătorilor au înjumătăţit-o.

Dar dacă publicul s'o tot îngrămădi, se poate să se reducă „Naţionalul" numai la un sfert, la o optime,—ca şi optimile lui Schröder cari au succes şi noroc.

INFORMAŢII

OPINIA a reuşit să-şi asigure colaborarea constantă a talentaţilor publicişti Topîrceanu, Alexis Nour şi Sevastos.

E de prisos să spunem cît ne bucură acest fapt şi cît de mult cîştigă ziarul nostru prin această talentată colaborare.

Este bine înţeles că tot ce aceşti eminenţi publicişti vor scrie sub propria lor iscălitură, trebueşte considerat ca expresia credinţelor lor, fără a angaja prin aceasta credinţele direcţiunei ziarului nostru.

Deaseminea este lămurit că contribuţia publicistică a nouilor noştri colaboratori nu însamnă adeziunea lor la crezul politic pe care-l reprezintă OPINIA.

Administraţin comunală va lua azi dispoziţia de a opri eşirea din oraş a celor 200 vagoane de făină, ce se pregătesc la moara Grünspan, în contul d-lui inginer Alevra din Bucureşti, care a obţinut un permis de export.

Se pare că funcţionarii ieşeni sunt cei mai năpăstuiţi, de oare-ce pe cînd celora din Bucureşti li s'au acordat îndemnizările de chirie, cei mai mulţi dintre funcţionarii ieşeni, n'au primit nici rata pe Iulie.

In rîndurile funcţionarilor domneşte din cauza aceasta o mare şi legiţimă enervare.

Se aşteaptă pe mîne sosirea inspectorului Gh. Iorga, care de astă dată va face o nouă anchetă pe la morari.

In aşteptare, morarii au înştiinţat comuna că ei pierd azi mai bine de 200 lei la vagonul de făină, ceia ce îi sileşte a nu se mai aproviziona cu grîu şi a înceta lucru de îndată ce se va isprăvi stocul de care dispun astăzi.

Direcţiunea pescăriilor statului, avertizează comunele rurale, că la ori ce comandă de peşte, trebue să anunţe şi staţia de calea ferată, unde peştele are a sosi. Alt-fel nu se vor executa comenzile.

Amînîndu-se toate examenele pe capacitate ale băeţilor pentru toamna anului 1916, ministerul aduce la cunoştinţa generală că în ce priveşte examenele de dexterităţi, examene care se ţin laolaltă, băeţi cu fete, se amînă numai pentru băeţi; pentru fete aceste examene se vor ţine la datele publicate prin „Monitorul Oficial" n-rul 119 din 26 August 1915.

Brigada de siguranţă a arestat aseară pe tinerii Mircea şi Manoliu, autorii excrocheriei comise cu falşificarea biletelor, pentru reprezentaţia în folosul monumentului Avîntul Ţărei.

Ambii inculpaţi au fost înaintaţi azi parchetului.

La administraţia financiară au sosit lefurile pe luna Noembrie.

Astă noapte, soldatul Aron Stein, din compania 4 sanitară, trecînd pe lîngă biserica lipovenească, şi-a uns corpul cu gaz, după care şi-a dat foc.

In stare extrem de gravă, a fost transportat la spital.

Nu se ştie încă nimic asupra cauzei acestui act disperat.

Informaţiuni cu privire la prezentarea străinilor (împăminteniţi sau nu) în faţa comisiunilor de recrutare a clasei 1917—18, ca şi in general informaţiuni cu privire la recrutare, scutire, reformă, dispensă, dă Biroul «Călăuza»—director Lascar Şaraga—lic. în drept—Pasagiul Maca Scara B.

La spitalul din Tg. Frumos a fost internat locuitorul Vasile Chian, din comuna Brătuleşti, grav rănit de mai mulţi locuitori, la o petrecere în cîrciuma satului.

D. Stoica, revizor şcolar, a plecat în inspecţiune, în comuna Poeni.

D. N. Radovici, membru de şedinţă la tribunalul secţia II-a, a fost detaşat la Bîrlad, înlocuind pe un magistrat concentrat.

Astă-zi în aula universităţii d. profesor O Tafrali va ţine o conferinţă, tratînd despre „Descoperirile picturilor bizantine de la biserica domnească de la Curtea de Argeş, privitoare la origina principatelor Munteniei".

Dat fiind contribuţia mare pe care a depus-o d Tafrali în aceste cercetări, conferinţa d-sale promite a fi interesantă.

Direcţiunea şcoalei profesionale „Sf. Sava" face cunoscut, că Sîmbătă 5 Decembrie fiind patronul şcoalei, se va oficia un serviciu divin la biserica cu acelaş nume, unde va cînta corul şcoalei. Lumea este invitată să ia parte la această sărbătorire.

D. D. Ionescu, inspector de gimnastică, va ţine Joi 3 Decembrie a. c. o conferinţă demonstrativă cu elevele şcoalei de gimnatică în localul societăţii de Gimnastică, Sport şi Muzică.

O comisiune de ingineri ai căilor ferate a plecat azi la Cristeşti, pentru a constata prefacerea podului.

Din comisiune au făcut parte d-nii Dimitrescu, directorul Podurilor de la direcţia căilor ferate şi inginerii Niculescu şi Tipărescu.

De la Teatru.—Mîine Joi 3 Decembrie, se va juca: O noapte furtunoasă de Caragiale, în care pe lîngă d-nele Momuleanu, Marcelian; d-nii Vernescu Vîlcen, Profir, Georgescu şi Pizone, va apare şi d. C. Calmuschi, care a fost pînă acum concentrat.

*

In foyer se repetă cu multă rivnă, în traducerea d-lui H. G, Lecca, Alt om (Peau neuve) comedie în 3 acte de E. Rey.

Rolurile principale sunt încredinţate d-nelor Lucia Braborescu, Anicuţa Cîrjă, Zoe Conduratu, Marcelian, şi d-lor Mircea Pella, P. Petrone, Mitrofan şi Borgovan.

Cei cari cunosc această fină comedie, prevăd, că se va rîde şi se va petrece mult în seara reprezentaţiei.

*

Pe scenă, ultimele repetiţii din: *Plata durerii* (*Douloureuse*) patru acte de M. Donnay.

Creaţiuni desăvîrşite, garantate de trecut, vor avea: d-nele Aglaia Pruteanu, V. Cuzinschi, A. Cîrjă, Z. Conduratu, D. Costriş, Marcelian, Vernescu etc. precum şi d nii Popovici, Profir, Damira, Vernescu-Vîlcea, Georgescu, Mitrofan, Borgovanu, Ghiţescu etc.

EPITROPIA GENERALA
a
Casei spitalelor şi ospiciilor sf. Spiridon Iaşi

Aduce la cunoştinţă că în ziua de 15 Decembrie a. c. oarele 3—5 p. m. se va ţine în camera acestei Epitropii, licitaţie publică prin oferte sigilate pentru aprovizionarea cantităţei aproximativ a 2000 litruri alcohol rectificat de 96o şi aproximativ a 6000 litruri alcohol detanurat, necesare depoului farmaciei centrale pe timp de un an.

Licitaţia se va ţinea conform art. 72—93 din legea comptabilităţei generale a statului.

Concurenţii pentru a fi admişi la licitaţie vor trebui să depue o garanţie provizorie în sumă de 1000 lei, în numerar sau efecte publice.

Ori ce informaţiuni şi condiţiunele se pot vedea şi lua în ori ce zi de lucru în cancelaria Epitropiei la serviciul Administrativ.

Agenţii poliţiei au arestat astă noapte pe soldatul Ion Teodor, din regimentul 65 de infanterie, inculpat de furt.

Serata de Sîmbătă 5 Decembrie, organizată de societatea „Fraterna Israelită Păcurari" în saloanele „Cultura" făgăduesţe a fi strălucită.

Programa muzicală cuprinde mai multe numere de concert instrumental sub conducerea d-lui profesor Leon Brill, cu bucăţi din Auber, Schubert. Sigelé şi Haydn. Conferinţa d-lui dr. Ghelerter va trata despre „Staţiunile balneare din ţară".

Dansul şi diferite alte distracţiuni vor completa această interesantă festivitate al cărei produs va sluji pentru isprăvirea *Spitalului de Copii* al Societăţei.

La epitropia sf. Spiridon s'a ţinut eri licitaţie pentru vînzarea bunurilor, la care epitropia a fost autorizată prin legea specială.

Rezultatul licitaţiei a fost foarte satisfăcător. Astfel via Melidon de la Copou, a fost vîndută fraţilor Smirnov cu 15,000 de lei.

DIN BOTOŞANI.—*Furturi:* Furturile se ţin mereu lanţ în oraşul nostru, în cît par a fi devenit o epidemie, aşa că zilele acestea în piaţa Ferdinand s'au furat cu carele cereale de la d. S. Haimovici, iar în noaptea de 27 spre 28 cr. s'au furat de la poşta de aci 3 scrisori de valoare cu suma de 14,800 lei. Dl. diriginte Gh. Simionescu a anunţat parchetul şi poliţia. Dl. procuror Dimitriu a dispus arestarea conductorului D. Dăscălescu şi a factorului de serviciu Gh. Belciug. S'au făcut şi cîteva percheziţiuni domiciliare însă fără nici un rezultat.

Economice: O ordonanţă a primăriei a fixat pîinea calitatea întăia la 32 jum. bani kgr., iar a doua la 25 bani aşa că cu începere de astăzi 1 crt. brutarii au a vinde pîinea conform ordonanţei de mai sus cu scăzămînt.

Logodnă: Duminică seara a avut loc logodna d-rei Matilda Ruchenştein de aci, cu d. S. Leibovici din Galaţi; s'a petrecut în cercul intim al familiei până în zori de ziuă.

Teatrale: In seara de 10 crt. se va reprezinta la teatrul „Eminescu" de către trupa Const. Mărculescu „Hamlet" iar la „Cinema-Belvedere" se vor reprezinta frumoasele filme: „Bătrînul artist", „Tinereţe şi Nebunie" precum şi „Mama vitregă". *Loz.*

Societatea Ortodoxă Naţională a Femeilor romîne, Secţia Iaşi, organizînd şi anul acesta Steaua de Crăciun, pentru copilaşii de la grădinele de copii, face un călduros apel la Onor. Public ieşan, de a-i veni în ajutor, ca şi în anii precedenţi, cu obiecte de îmbrăcăminte, bani, încălţăminte; roagă pe toţi domnii cofetari să bine voiască a le trimite bomboane; pe toţi domnii bacani a le da strafide, smochine, alune etc.; roagă cu multă insistenţă pe domnii comercianţi ca în aceste timpuri grele să nu uite pe micii elevi şi să le trimeată resturi de stofe, barchet, colţuni, mănuşi etc.

Societatea mai face apel la toţi copiii, cu dare de mînă, să trimeată din jucăriile lor şi fraţilor lor săraci, spre a putea şi ei să se joace şi bucura de Sf. sărbători. Serbarea Stelei va avea loc în localurile grădinelor de copii, una în strada Sărărie No. 99, alta la Socola, lîngă Ateliere.

Numele tuturor donatorilor şi obiectele oferite vor fi publicate în jurnalele locale.

Obiectele se pot trimite la sediul Societăţei, strada Carp No. 2, sau la una din doamnele din comisiunea de organizare a Stelei de Crăciun. D-na Eliza Gh. Văleanu, str. Lascar Catargiu 36, d-na Cecilia Col. Liciu str. Lascar Catargiu 27, d-na Maria N. Krupensky str. Carol, 37, d-na Ana Gh. Netter str. Armeană 18 d-na Alexandrina Th. Nicolau str. Sf. Teodor 16, d-na Alexandrina C. Praja str, Păcurari 31.

Tot odată Societatea roagă Onor. Public ieşan să bine voiască a lua parte la această serbare, spre a putea mai bine constata progresul ce l'au făcut aceste şcoli.

Se cumpără *o PIANINĂ de ocazie, în bună stare.*
A se adresa la ziar.

Programul nou, care se reprezintă la matineu la ora 5¼ şi la reprezentaţia serală — Mercuri 2 Decembre — la cinematograful Pathé-Frères, din sala circului Sidoli, cuprinde următoarele:

Cel mai grandios spectacol de o duioşie şi o frumuseţă rară, care mişcă pănă la lacrimi pe cei cari asistă la suferinţele ce îndură *Mica vînzătoare de flori.*— E povestea unui copil născut într'o zi fatală, rămas fără sprijinul părinţilor şi ajuns pe mîna unui om nemilos, care aduce nenorocire chiar celor ce vor să-i vie în ajutor fiinţei chinuite. Pînă cînd „Marea Mîngăietoare" pune capăt suferinţelor sale. E o dramă adînc omenească, plină de adevăr trăit şi mai ales îndurat. Suferinţele celor umili sunt totdeauna adevărate şi predispun sufletul spre umanitate, spre milă, spre îndurare. Rolul Micei florărese e jucat de Mica Maria Fromet care a devenit un copil celebru; prin jocul ei minunat ea emoţionează pănă la lacrimi.

In escepţionalul şi artisticul program care va fi reprezentat la matineurile de la 5¼ atît Mercuri cît şi Joi precum şi la ambele aceste seri, mai sunt cuprinse comedii foarte hazlii, călătorii interesante, etc., etc.

Mîne Joi, matineu la ora 5 jum. şi reprezentaţie serală. Pentru ultima oară atît la matineu cît şi seara, Mica vînzătoare de flori şi restul programului.

Inştiinţare folositoare

Am suferit de asthma bronchial, am consultat mai mulţi medici; la fiecare primavară şi toamnă accesele se repetau, în timpul din urmă fiecare acces era de durată mai lungă şi intensitate mai mare. După sfatul medicului nostru de casă d. **Dr. Popper** *am început cura de bae de lumină la d. dr. Dulberger în plin acces de astmă. La a 7-a bae accesele au dispărut până astă-zi. In greutate am crescut întăi cu 4 klgr. şi apoi încă cu 2 kgr. şi astă-zi la sfîrşitul curei mă simt foarte bine şi sunt foarte recunoscător d-lui doctor Dulberger.*

I. DULCE.
Iaşi Strada Armeană, 3.

De inchiriat *două camere frumoase mobilate sau nemobilate, cu serviciul, în strada Carl Lueger 13. Se poate adresa proprietarului în aceiaşi casă.*

Profesor D-r I. Tănăsescu
Vasile Conta 22 (fost sf. Spiridon
Chirurgie şi boli de femei
Consultaţii: 1—3 p. m.

„FIR de aur pentru BRODAT!"
„VANILIE"-„TAHITI"
I-a calitate se găsesc de vînzare la
ROMÎNIA MUZICALA
24 Lăpuşneanu 24—IAŞI.

De vînzare *1600 deca vin superior, recolta actuală, din via mea dela Vişan (Piscul Socolei). A se adresa la D. M. Cădere, str. Carl Lueger. 13.*

Serviciul telegrafic şi telefonic al „Opiniei"

Fortificarea Salonicului

Berlin.—Ştiri din izvor sigur din Salonic afirmă că englezii şi francezii au pus cu totul stăpînire pe oraşul Salonic şi că-l întăresc în grabă într'un cerc de 10 kilometri.

*

Berlin.—Ziarul «Nowoje Wremja» anunţă din Londra, că trupele engleze de pe toate fronturile vor fi puse în curînd sub comanda supremă a lui Kitchener. De oarece trupele franceze stau sub comanda lui Joffre, iar cele ruse sub a ţarului se poate conta pe o apropiată conducere unitară.

Consiliul permanent de războ din Paris are sarcina de a stabili o conducere unitară. Fără îndoială că metoda este puţin complicată, dar se speră că ea va funcţiona mai bine ca pînă acum.

Pe frontul italian

Viena.— Atacul italienilor lîngă Judicarice au fost respinse de trupele noastre.

Un atentat proectat contra d-lui N. FILIPESCU

Bucureşti. — De azi dimineaţă poliţia face cercetări, cu privire la un atentat ce s'ar fi proectat în contra d-lui Nicu Filipescu.

Aseară doi romîni ardeleni s'au prezintat la d. Filipescu şi i-au spus, că au fost angajaţi de către un avocat ungur din Temesvar, de a atenta la viaţa d-lui Filipescu.

Avocatul ungur a fost arestat. Asupra lui s'au găsit 80.000 lei în aur. El susţine a nu şti nimic de fapta ce i se imputa şi că a ventt în Bucureşti, în interese comerciale.

De altfel pînă în acest moment nu s'a găsit nici un indiciu, care să dovedească că în adevăr s'a proectat vre un atentat.

Mourtea locot.-colonelui Moscuna

Bucureşti.—Aseară a încetat subit din vieaţă locot. colonelnl Eugeniu Moscuna, în biroul seu de la ministerul de războiu.

Locot.-colonelul Moscuna suferea de boală de cord.

De la Cameră

Bucureşti. Indată după deschiderea şedinţei de azi, d. Vericeanu interpelează guvernul, cu privire la plîngerea consulului German din Galaţi, că ar fi fost vexat de federalişti.

Şedinţa se ridică după aceasta.

Manifestaţia contra d-lui Costinescu

Bucureşti.—D. Costinescu, ministru de finanţe, a fost eri, după şedinţa Camerei, obiectul unei manifestaţii ostile din partea unor deputaţi.

In special d-nii Iarca şi doctor Manolescu au atacat cu vehemenţă pe d. Costinescu.

Dl. Costinescu ripostînd d-lui Manolescu că e un mincinos nerusinat, acesta i-a ripostat: Eu sunt un om cinstit, dar d-ta eşti un ministru care nici nu ştie ce se petrece în jurul-său.

D-nii miniştri Brătianu şi Costantinescu au venit în ajutorul ministrului de finanţe.

Manifestaţia a fost organizată de deputaţii viticultori, cari acuză pe d. Costinescu de a fi dat pe sprinceană permise pentru exportul vinului.

80 vagoane cu cărbuni

Predeal.—Azi au intrat în ţară, 80 vagoane cu cărbuni.

Situaţia în Grecia

Viena.— Agenţia ateniană, află că se urmează tratative între quadrupla şi guvernul grecesc, în ceia ce priveşte defensiva şi unele înlesniri cu privire la retragerea trupelor anglo-franceze. Cererile sunt formulate de generalul Serail. Diplomaţia quadruplei sprijină aceste cereri.

Ministerul de războiu şi mourtea loc.-colonelului Moscuna

Bucureşti. — Ministerul de războiu, printr'un comunicat dezminte ştirea dată de „Epoca", după care loc.-colonelul Moscuna, care a murit eri subit, s'ar fi sinucis.

Ministerul arată că locotenentul colonel Moscuna, a fost unul dintre ofiţerii cei mai brilanţi, dar a fost bolnav de mai multă zreme. Moartea a fost naturală.

MACEDONIA liberată

— Retragerea trupelor anglo-franceze. Relaţiile între Romînia şi Bulgaria —

Viena.—Pe frontul balcanic.

La sud de Pleja, am respins pe muntenegreni dincolo de Vramja. La nord de Beran, am luat 2300 de prizonieri.

*

Nauen.—Comunicatul bulgar din 13 Decembrie, spune că aceasta este o zi istorică pentru Bulgaria, căci întreaga Macedonie este liberată de francezi şi englezi

Acelaşi comunicat spune că francezii s'au luptat mai vitejeşte, dar retrăgîndu-se francezii au ars casele, lăsînd pe locuitori fără adăpost.

Urmărirea anglo-francezilor va înceta, de îndată ce aceste trupe vor trece graniţa grecească.

*

Sofia.—Ziarul „Utro" publică un interview cu ministrul de lucrări publice Petkoff. Acesta zise: „Datoria noastră a fost îndeplinită, de oarece Macedonia e liberată".

Vorbind de relaţiile cu Romînia, d. Pefkoff a zis:

„Cu Romînia ne aflăm în relaţiile cele mai bune. Nu e adevărat că am concentrat trupe la frontieră. Ca un semn de ostilitate împotriva Romîniei, că acele măsuri au fost îndreptate. în contra unui eventual atac rus.

N'avem nici un fel de intenţiuni agresive în potriva României, cu care vroim să trăim într'o înţelegere prietenească.

România—a terminat d. Petkoff—se va convinge curând că cu împătrita înţelegere nu e cu putinţă să-şi realizeze idealul naţional, şi va merge alăturea de Puterile Centrate.

Dr. G. Popa Radu
Medic al Casei Sf. Spiridon
Boli nervoase şi interne
Consultaţii: 5—6 p. m. Bd. Elisabeta 8.

Important *Cursuri de ştiinţi comerciale, de limba şi literatura germană precum şi de istoria literaturei germane predă contra unui modest onorar în locuinţa sa din str. Căpitan Păun No. 3. M. MESCHER*

Sanatoriul Dr. TZAICU
— IAŞI, Strada Carol 20 —
Aduce cu plăcere la cunoştinţa publicului şi numeroasei sale clientele, că s'a **mutat** *din strada Zmeu 3, în* **STRADA CAROL 20** *regiunea cea mai ridicată şi mai sănătoasă a Iaşilor.*
Clinică chirurgicală modernă:
Săli speciale pentru operaţiile aseptice şi septice; instrumentar complect şi ireproşabil.
ORTOPEDIE. MECANOTERAPIE (Zander).
MEDICINA INTERNA. FACERI. ELECTROTERAPIE.
HIDROTERAPIE
Tratamentul Sifilisului cu mercur şi Neosalvarsan.
Medici consultanţi distinşi în toate specialităţile.
Consultaţii 1—3 şi 8—9 p. m.
—Telefon 79 —
Ingrijire perfectă. Preţuri moderate.

Dr. Suzana GROSI
Şef de clinică la Maternitate
Boli de femei. — Faceri
Iaşi.—Str. Anastasie Panu 43

De inchiriet *apartamente de cite 2 camere şi unul de 3 în str. Tacu No. 4 în coasta palatului administrativ. In foarte bună stare.*
A se adresa în str. Tăutu 8 (peste drum de Buna-Vestire).

VIA *foastă G. Poroineanu, situată în comuna Tomeşti plantată cu viţă americană de diferite specii, în întindere de 23 hectare, din care 10 pe rod, este de dat în arendă de pe acuma cu intrarea în posesie de la 1 April 1916 cu toate unelte şi edicurile necesare unei vii.*
Amatorii să se adreseze d-lui sau d-nei Castano Iaşi str. Sf. Andrei 13.

FLORIN SION
Doctor în drept
AVOCAT
S'a **mutat în str. Cuza-Vodă 14**
(Casele proprii, foaste dr. Filipescu)

Victor Cristofor
AVOCAT
Str. Cuza-Vodă 42 bis

O odae mare şi frumoasa *mobilată. sau nemobilată se inchiriază depe acum*
Informaţiuni la d. Isidore Margulies strada Stefan cel Mare.

Dr. G. Sava-Goiu
OCULIST
S'a mutat în Str. G. Mîrzescu No. 8 (foastă Primăriei, lîngă Sacre-Coeur).
Consultaţii în toate zilele de lucru de la 2—4 p. m.

Două odăi *frumoase, bine mobilate, pentru un domn sau o doamnă, se inchiriază pe pe acum, cu luna sau cu anul.*
Informaţii la ziar.

20.000 lei *se dau cu împrumut pe ipotecă rang I în case Iaşi, de la 2 mii în sus, a se adresa la dr. Ioan Popescu str. Păcurari No. 50 pînă Sîmbătă acum, cînd se va plasa definitiv la o bancă.*

Doctor E. I. Mironescu
Asistent şi secundar al clinicei Trapeutice.—Iaşi (Prof. dr. Riegler)
Specializat în boli interne şi de piele
Execută în laboratorul clinicei orice analize de sînge; Reacţiunea Wassermann Analiză complectă de urină, de materii fecale, de suc gastric, de spută, de licid cefalo-rachidian; de ori ce derivate şi produse patologice (din boli venerice, tumori, etc).
Face orice tratament de zaccin şi seroterapie, — Neo-salvarsan; Injecţii mercuriale, etc. etc.
Consultaţii în fiecare zi dela 1—3 p. m.
Str. Neculai Gane No. 3 bis Iaşi

V. GH. BUŢUREANU
-- AVOCAT --
— Cosultaţii 3 — 7 p. m. —
Strada Gh. Mîrzescu, casele — M. H. Goldner. —

5 BANI

ABONAMENTE

Un an . . . 20 lei
6 luni . . . 10 lei

OPINIA

ANUNŢURI

Un rând pag. III, 50 b.
. . . IV, 40 .

5 BANI

Administraţia: Tipografia H. Goldner, Iaşi.— Telefon No. 36.—

Sub direcţiunea unui Comitet

Anul XIII—No. 2634 · Vineri 4 Decembrie 1915

BIBLIOTECA UNIVERSITĂŢII IAŞI

Iarăşi libertatea presei

...A fost ridicată alaltăeri la Cameră de către d. Barbu Delavrancea, unul dintre acei cari mai mult decât ori-care altul ar fi avut motive, nu să-i ceară restrângerea, ci dinpotrivă, întinderea ei, cât mai mare Nu de altceva, dar îşi mai aminteşte, presupunem, destul de bine cât de mult datoreşte d-sa acestei prese asupra căreia aruncă astăzi toată greutatea unei anatemi.

Ca totdeauna de câţi-va ani, autorul de altădată al „Sultănicăi", a fost... mare şi în cuvântarea aceasta, fără însă a parveni să fie tot asemenea şi în idei; a căutat să fie cât mai clar, mai logic în expunere, dar n'a reuşit a fi decât... confuz; a încercat să fie tragic şi n'a parvenit să fie decât... plicticos!

Vi se par poate deplasate comparaţiile noastre, lipsite cumva de *respect* pentru fiinţa aceluia care ne-a dat atâtea lucrări de valoare? Deşi chestiunea cu lucrările de valoare, e adevărată numai până la un punct, totuşi, faptul acesta nu poate constitui nici de cum un argument care să ne îndreptăţiască a lua drept cuvinte de evanghelie toate naivităţile d-sale de acum, ca să nu spunem alt-fel, cum spre exemplu aceea cu restrângerea libertăţii presei.

Fie-care la vremea lor: d-sa a scris când-va despre «Paraziţi» atâtea minunate pagini de literatură, pentru cari a primit atunci toată lauda contimporanilor, încât, noi nu putem cu nici un chip a-l mai cinsti şi acum numai pentru simplul cuvânt că bătrâneţea d-sale, care pentru alţii e un simbol de înţelepciune, — pentru d-sa e un motiv de maimuţăreală şi de scumpă admiraţie pentru ceeace în zoologie se chiamă hemiptere...

* * *

Natural, ca şi altădată, ca totdeauna de alt-fel, cuvântarea de alaltăeri din Cameră a *trubadurului*, nu s'a deosebit prin nimic de toate celelalte cuvântări de mai înainte ale d-sale, (căci d. Delavrancea e totdeauna acelaş), ci, mai bine ca oricând ea ne-a amintit pe vânturătorul de fraze umflate şi absente de idei, aceleaşi fraze goale, spuse exact pe aceeaşi melopee seacă şi enervantă pe care numai cu câte-va schimbări de formă le-am mai ascultat de nenumărate ori şi în trecut: la Dacia, la Lyrique, la clubul conservator, altă dată în Cameră, la Primărie, şi apoi de-acapo şi tot aşa mereu...

D. Barbu Delavrancea e tipul demagogului de carieră, al mănuitorului îndemânatec în fraze de efect, lipsite însă de sfiinţenia convingerii, ceea ce face ca totdeauna spusele d'sale să fie tot atît de reci ca şi spinarea unei broaşte... Şi dacă ar fi posibil cumva să-l ei din mijlocul Camerei, în clipa când cu mâinile în coama-i de leu înfuriat, fulgeră mânios torente de blesteme şi ură împotriva... trădătorilor şi vânduţilor, şi l-ai duce să vorbească în faţa oricărei adunări, fie spre exemplu a uneia de cavafi *revoltaţi* împotriva scumpirei iuftului, tovalului sau a altor piei groase, asemănătoare cu unele obrazuri, (D. Delavrancea nu poate vorbi de cât cu glas de *revoltă* şi totdeauna în numele unor *revoltaţi*),—să nu vă mire de loc dacă d-sa nu şi-ar schimba aproape întru nimic poza cu care se înfăţişase mai înainte, niciuna din frazele, din ideile d-sale, cari se potrivesc de minune pe ori ce călapod...

In cât, oriunde l'ai pune, d. Delavrancea e totdeauna acelaş: gălăgios, războinic, demagog, insinuant, bănuitor, lipsit de idei şi de convingere în cele ce spune, oricând şi orice ar spune, şi aceasta din pricină că tot schimbându-şi mereu ideile şi convingerile, cu uşurinţa cu care ţi-ai schimba o haină, o pereche de ciubote sau o scufie de noapte,—ajunge de la un timp să nu mai aibă nici una.

... Şi totuş, d Delavrancea a pomenit în cuvântarea d-sale de mercenari, de vânduţi şi de paraziţi...

* * *

Dar... e timpul să ne oprim aci cu aprecierile privitoare la cariera politică a d-lui Delavrancea.

D-sa a ridicat în Cameră o chestiune de o mare importanţă pentru viaţa statului nostru,—mai ales în împrejurările acestea de grea cumpănă prin cari trecem.

Vorbind despre anumite ziare şi ziarişti, pe cari d-sa îi arată ca vânduţi unei cauze care n'are nimic comun cu idealurile, cu aspiraţiile noastre, (şi n'avem de loc motive să credem că nu s'ar găsi pe ici pe colo cîte-va cazuri izolate de felul acesta), d-sa s'a ridicat cu vehemenţa caracteristică firei d-sale războinice şi a cerut primului ministru să trimeată judecători de instrucţie în redacţiile acelor ziare, cari i s'ar părea d-sale (primului ministru) că, întreprind acţiuni de corupţie, de vînzare

Lăsînd la o parte faptul că cererea aceasta e în contradicţie cu prevederile clare ale Constituţiei, ce garantează tuturor cetăţenilor romîni libertatea cuvîntului şi a presei, şi că aşa fiind, dacă guvernul ascultînd cererea aceasta ar proceda în consecinţă, ar comite o siluire flagrantă a Constituţiei, — dar în afară de alte consideraţii, cererea d-sale nu înseamnă altceva decît desfiinţarea deghizată a libertăţii presei, care cu chipul acesta va fi lăsată la bunul plac al politicianilor pătimaşi şi răzbunători, şi va înţelege ori cine pericolul unei astfel de situaţii. Aşa că, nu fără oare care surprindere ne întrebăm: s'a gândit oare d-sa pe ce teren şubred s'a aşazat când a cerut primului ministru, motivat de cîteva neînsemnate cazuri izolate, cari s'a dovedit că nu pot întru nimic influenţa opinia publică a ţării, ce armă puternică a dat prin aceasta, în mâna guvernului, care ar putea foarte frumos, la un moment dat, să interzică apariţia unor anumite gazete, pe cari, după criteriul d-sale, le-ar crede periculoase ordinei şi... siguranţei publice? Şi într'un asemenea caz s'ar putea foarte frumos întâmpla ca printre cele dintâiu gazete cari ar suferi de pe urma unei astfel de măsuri tiranice, să fie chiar „Epoca"..

Criteriul după care se fac aprecierile este doar atît de larg, variază atît de mult de la individ la individ şi este totdeauna în legătură cu credinţele, cu vederile individului, mai ales cînd cel ce deţine puterea ar mai fi şi pătimaş, interesat, încît, ne gândim unde am putea ajunge într'un asemenea caz?

* * *

...Dar în afară de toate acestea, pe de altă parte, nu înţeleg oare acei cari exprimă asemenea naivităţi, (căci din nefericire mai sunt şi alţii în afară de d. Delavrancea), că faptul de a interzice cuiva dreptul de a gîndi şi scrie în toată libertatea, aşa cum îl ajută puterile, cum îi dictează convingerile (că doar n'o crede d. Delavrancea că d-sa deţine singur în ţara aceasta monopolul înţelepciuni şi al cinstei), repetăm: faptul acesta constitue o întoarcere cu sute de ani în urmă, o înapoiere către sclavie, către robia intelectuală şi socială,—pentru dispariţia căreia au luptat şi s'au sacrificat, în decursul timpurilor, începînd de la Christ., pînă la Gallileu, Savonarolla şi Jaurès, atâţia idealişti, atâtea minţi geniale?

Nu, patimile şi aversiunile dintre oameni, îi înebunesc de multe ori pînă'ntr'atît de mult, încît, adesea, nu se sfiesc de a comite chiar cele mai mari imprudenţe cum spre exemplu, semnarea propriei lor robii.

Stel. I. Const.

Interese generale

Greşelile se repetă

Se repetă, ori perzistă. Cuvîntul se potriveşte după alegere, pentru ceea ce vrem să spunem. In momentul de faţă toată lumea e convinsă la noi că s'a făcut o neertată, o monstruoasă greşală economică şi politică în acelaşi timp, practicîndu-se procedeul care s'a practicat cu privire la export.

Congresele recente, la care au luat parte agricultori din toate partidele noastre politice, în calitatea lor de cetăţeni şi de cultivatori de pămînt, iar nu în calitate de înregimentaţi ai diverselor partide politice, au învinuit unanim politica economică a guvernului, preconizată în special de către d-nii Costinescu şi dr. Anghelescu, dar în fond a guvernului întreg.

E un element tragi-comic în fondul întregei lupte care s'a dat şi se dă în jurul disputatei chestiuni a exportului, a compensaţiunilor şi celorlalte.

Astăzi cînd romantica iluzia a înfometării lumei austro-germane a dispărut, se iveşte mai clar ridicolul preocupărilor de zi şi de noapte ale companiei Costinescu - Anghelescu, sub auspiciile primului ministru, d. Ionel Brătianu, călăuzit probabil, eri şi astăzi încă, de speranţe şi combinaţiuni vagi, pentru care nimeni nu-i poate face preces de intenţiuni, dacă ar fi vorba de d-sa personal, iar nu de un şef de guvern, dator să prevadă mai mult decît să nădăjduiască în chip mistic.

Dar spuneam, greşala se repetă; încăpăţînarea perzistă. Un exemplu e de ajuns. Chestiunea importului de medicamente se loveşte în momentul de faţă, de aceleaşi oculte preocupări şi speranţe. Toată lumea ştie—şi guvernul este destul de bine informat că în schimbul unor modeste „compensaţii" s'ar fi putut şi se poate aduce din Germania cantitatea trebuincioasă de articole farmaceutice necesare celor 400 de farmacii ale ţării. Dar nici acum d. Costinescu nu este reductibil pe această temă şi nu vrea să acorde compensaţiile cerute de... farmaciştii romîni ca să se aprovizioneze cu mărfurile de prima necesitate. Aceasta n'ar însemna nimic. Dar lucrul devine comic cînd ştim—şi toată lumea ştie—că ceea ce nu se acordă drept compensaţie, iese prea lesne şi prea adeseori din ţară, sub formă de compensaţii.., pentru favoriţii d-lui Costinescu.

E secretul lui Polichinelle. Iar populaţia nevoiaşă a ţării plăteşte cu 50 la sută mai scump această „politică" costinesciană de infometare a... noastră şi de lipsă de medicamente.

△

NOTA ZILEI

Vrea ehitanţă...

Intr'un articol semnat, generalul Crăiniceanu, zice că nu ne trebue Basarabia decît dacă Rusia e pusă în neputinţă absolută pentru cel puţin 50 de ani.

Generalul e modest. De ce n'ar fi fixat o sută de ani, două sute?

Vorba e: garanţie pe ce cale?

Propunem ca Hindenburg, Mackensen, Galvitz şi cum îi mai cheamă să elibereze academicianului strateg, o chitanţă în regulă, pentru 50 de ani de neputinţă rusă.

Numai să nu uite nu ştii să aplice pe chitanţă şi timbrul de ajutor.

Atunci capătă ajutorul generalului în retrocedarea Basarabiei către Romînia.

Teatru Naţional

„Fetiţa". — „Procuror şi Apaş"

O lume imensă, ca nici odată în această stagiune, a asistat la această admirabilă piesă şi care a avut şi norocul să fie interpretată în mod ireproşabil. „Fetiţa" e scrisă de Weber şi Gorsse; la noi a fost jucată de foasta companie Davila, acum vre-o 4 ani.

Interpretarea a fost minunată, căci piesa era bine studiată şi de aceia ansamblul n'a lăsat nimic de dorit. Rolul fetiţei „Coletta" a fost una din creaţiile cele mai fericite ale d-nei Braborescu; aici ne-a arătat toate calităţile superioare artistice. Din gingăşia şi alintătura din cele două acte dintâi, vezi în restul piesei, suferinţa unui copil care iubeşte la nebunie pe un bărbat mult mai mare ca ea. Starea sufletească a stăpînit'o îndestul de frumos, aşa că publicul i-a făcut ovaţii. Rolul actriţei Vallier, a fost nuanţat destul de bine de d-na Conduratu; au fost relevate frumoasele toalete şi care o prindeau de minune. Fetele bătrîne şi nemăritate, au fost parodiate de d-nele Kuzinski, Momuleanu, Castriş, cu mult umor; d-na Cuzinschi a fost aplaudată la scenă deschisă. Au ajutat la succesul spectacolului şi d-nele Marcelian, Vernescu, d-rele Horga, Popovici, Popescu, Munte şi o nouă siluetă simpatică, cu pseudonimul Cîmpeanu.

D. Braborescu, care a jucat pe Delanoy, precum am mai scris, este un artist inteligent şi foarte corect; în această piesă unde a avut mult de luptat, cu greutăţile rolului, a fost învingător în toate. El joacă sobru, fără izbucniri, afară însă, unde cere rolul. Un rol mic dar scos în relief, prin meritele aceluia care l'a jucat, este Pingois, cu d. Petrone; acest rol la început, e tontălău şi naiv, dar printr'o împrejurare dă de gustul lui „Moulin-Rouge", imediat se schimbă băiatul. D. Petrone ne-a arătat toată scara asta ca la un film cinematografic, D. Mitrofan care a jucat un comisar. Vergnaud, ne-a dat destulă probă de talentul ce'l posedă pentru comedii de salon, bufe şi farse. D. Vernescu în rolul unui abate de la ţară, s'a făcut plăcut publicului. D. Damira în Simoneau, un om care nu face nimic, numai se laudă; l'a redat cu pricepere.

D. Pizone a jucat pe tatăl lui Pingois, în modul lui rustic şi caraghios. Un talent destul de tînăr, se arată pentru rolurile de prim-amorez şi de care teatrul nostru, în prezent, duce lipsă, este d. Lefter, cu o figură simpatică, cu vocea caldă; în fine are „acel distins" care trebue pentru asemenea roluri. Insă, îi trebue încă mult studiu şi rutină, *ca să fie aceea ce trebue să aibă un bun amorez.* Ii dăm sfatul să muncească serios şi atunci va ajunge un artist de seamă.

„Procuror şi apaş" a făcut o reţetă destul de bună, şi s'a jucat cu un antren mai bun ca anul trecut. D. Cuzinski ni s'a părut că a schimbat ceva din concepţia rolului de anul trecut; schimbările pripite nu sunt însă totdeauna fericite. D-ra Cîrjă şi-a pus tot sufletul ei de artistă de valoare şi ne-a redat o mică operă de artă, în apaşa Ruja. Despre jocul celorlalţi în un număr viitor.

O observaţie regisoratului: In «Fetiţa» actul al 2-lea deşi era noapte şi lumină mare în salon, însă uşile care dădeau în alte camere, aratau un întuneric beznă. Să se pue în lumini, chiar dacă o piesă se joacă ziua, între culise în dreptul uşilor şi a ferestrelor, căci astfel face o impresie penibilă din sală; afară doară la piesele unde trebue să fie întuneric afară. Ar trebui ca soneria de la cortinar să fie cu surdină, sau înceată de tot. Căci, cînd sună la actul final, cu o minută înainte de a cădea cortina, publicul pleacă din sală fără să aştepte finalul, şi aceasta strică artiştilor, publicului atent şi strică mult şi piesei.

Fix.

Mici Polemici

Impăratul Franz Ioseph a acordat mareşalului Mackensen crucea de briliante.

...Briliantul general german a pus cruce ruşinei lui Potiorek, eroul austro-sîrb.

*

Dacă dualiştii ar vrea să mai combată pe monişti arătîndu-le că spiritul nu poate fi contopit cu materia, le-ar arăta pe epigramistul Uz. *Cîtă... materie fabrică zilnic în coloanele unui ziar şi totuşi nici-o urmă de spirit.*

*

„Mişcarea" e de părere că filmele (Eminescu-Creangă) întocmite de Octav Minar sunt mai monstruoase decît războiul.

Credem a şti că primarul Iaşului atribuie prăbuşirea Ţicăului — cartierul natal al lui Creangă — indignării contra filmului Minarist.

*

S'a înscris la tribunal firma unei nuoi Ligi: a scriitorilor iaşani adversari ai gramaticei. Preşedinte: Hidalgo, secretar general: Minar.

*

Inainte de a-şi dezvolta d. Delavrancea interpelarea, un deputat a depus un proiect pentru asigurarea .. viilor.

Probabil ca să dee curaj oratorului.

*

Se comentează mult dispariţia lui V. Drumaru din publicistică, din politica demonstrativă, din ghedenizm.

Cine ştie ce drumuri bate acum fostul tramvaist!

*

N'o duce rău regele Petru: petrece iarna în Italia, la căldură, fără griji pentru trebile Statului...

INFORMAŢII

Ziarul „Viitorul" anunţă următoarele:

Comisiunea romînă care a fost trimisă la Petrograd, pentru aducerea mărfurilor în ţara noastră prin Rusia a stabilit condiţiunile transportului acestor mărfuri.

O parte din membrii comisiunei se vor întoarce zilele acestea în ţară, spre a lua uoui dispoziţiuni în această privinţă.

In urma celor stabilite pînă acum vor începe să soscască în curînd, prin Rusia, cîte 15 — 20 vagoane de mărfuri pe zi.

Toate permisele de export al vitelor, ce urmează a se libera se vor da numai pe baza avizului serviciului zootechnic al ministerului agriculturei şi demeniilor.

Astă-zi Joi se reprezintă la Teatrul Naţional: O noapte furtunoasă, comedie de nemuritorul I. L. Caragiale.

Morarii din localitate au hotărît să închidă morile. Una din morile fraţilor Klepper a şi fost închisă.

Ceilalţi morari au înştiinţat administraţia comunală, că mai au o cantitate infimă de făină, după care vor înceta fabricaţiunea.

Cauza este imposibilitatea pentru morari de a vinde făina cu preţurile maximale stabilite.

Farmaciştii din localitate în întrunirea lor de aseară, au redactat un memoriu în chestia preţurilor medicamentelor ce va fi dat publicităţei.

Din Bucureşti ni se comunică, că secretarul general al ministerului de comerţ n'a mai autorizat pe d. inspector Iorga în Iaşi, mulţumindu-se cu cele stabilite în prima anchetă.

Faţă cu aceasta morarii din Iaşi au trimes ministerului o nouă întîmpinare, prin care cer o anchetă amănunţită, din care se va stabili că cheltuelile pentru transformarea unui vagon de grîu în făină costă realminte 600 lei şi nu 270 cît s'a comunicat eronat ministerului.

La 13 Decembrie va avea loc la Teatrul Naţional o serbare a cercetaşilor, la care vor participa cohortele de la toate şcoalele.

D. Toma, ajutor de primar, a cerut darea în judecată a măcinătorului Silberman, care refuză a vinde brutarilor făina necesară, pe preţurile maximale stabilite.

Banchetci, pe care profesorii şcoalei de Bele-Arte îl vor da în onoarea d lui Bardasare, a fost definitiv fixat pentru a doua chenzină din luna Decembrie.

Ziarul „Minerva" anunţă că:

D. dr. Anghelescu, ministrul lucrărilor publice, lucrează la alcătuirea unui proiect de lege pentru reorganizarea în totul a şcoalei de poduri şi şosele.

In legătură cu reorganizarea acestei şcoale ministerul a scos la concurs mai multe catedre, înfiinţate din nou şi care urmează a figura în viitorul proect de lege.

Astă noapte a încetat din viaţă d-na Amalia Zotta, pensionară.

D. M. Petrea, fost director al Prefecturei de judeţ, a fost ales delegat al administratorilor de plasă, la congresul ce va avea loc în Bucureşti.

Administraţia Comunală a hotărît să realizeze restul împrumutului comunal de 2 milioane, necesar pentru terminarea diferitelor lucrări de edilitate.

Comercianţii de lignită s'au plîns Camerei de Comerţ, că nu pot vinde lignita cu preţurile maximale stabilite, de oare ce li se cauzează mari daune.

D. Vasile Buţureanu, a fost ales aseară decan al facultăţei de ştiinţi din localitate.

Ziarul „Viitorul" din 2 Decembrie 1915 arată că anul acesta vor fi 700 vagoane zahăr mai mult ca anul trecut, şi deci lumea să nu se îngrijască.

Comercianţii din localitate se miră de această afirmaţiune, pentru că biroul de vînzare a zaharului din Bucureşti a trimes înapoi banii negustorilor, sub cuvînt că e prea împovorat de comenzi.

Mai de grabă cred comercianţii, că producţia fabricelor de zahar nu e suficientă, după cum s'a afirmat, şi că cele spuse de citatul birou nu sunt exacte.

De aceia Primăriile nu vor face rău să se gîndească de pe acum la aprovizionarea cu zahăr în vederea celor ce se pot întîmpla cît de curînd.

PRIMĂRIA COMUNEI IASI

PUBLICAŢIUNE

In ziua de 23 Noembrie a. c. aducîndu-se la ocolul Comunei un cal negru cu o pată albă pe spinare, se publică spre cunoştinţa tuturor că păgubaşul să se prezinte cu dovezi spre a-şi primi calul, căci la din contra după împlinirea termenului de 15 zile se va vinde prin licitaţie.

Mo. 22921 2 | 15 Dec. 1195.

■ Programul nou, care se reprezintă la matineu la ora 5¼ şi la reprezentaţia serală — Joi 3 Decembre — la cinematograful Pathé-Frères, din sala circului Sidoli, cuprinde următoarele:

Cel mai grandios spectacol de o duioşie şi o frumuseţă rară, care mişcă pănă la lacrimi pe cei cari asistă la suferinţele ce îndură *Mica vînzătoare de flori.*— E povestea unui copil născut într'o zi fatală, rămas fără sprijinul părinţilor şi ajuns pe mîna unui om nemilos, care aduce nenorocire chiar celor ce vor să-i vie în ajutor fiinţei chinuite. Pînă cînd „Marea Mîngăietoare" pune capăt suferinţelor sale. E o dramă adînc omenească, plină de adevăr trăit şi mai ales îndurat. Suferinţele celor umili sunt totdeauna adevărate şi predispun sufletul spre umanitate, spre milă, spre îndurare. Rolul Micei florărese e jucat de Mica Maria Fromet care a devenit un copil celebru; prin jocul ei minunat ea emoţionează pănă la lacrimi.

Astăzi Joi, matineu la ora 5 jum. şi reprezentaţie serală. Pentru ultima oară atît la matineu cît şi seara, Mica vînzătoare de flori şi restul programului.

Vineri 4 Decembre seara —şi Sîmbătă 5 Decembre, două matineuri şi seara program nou: O victimă a Idealului Naţional, film de mare artă în 5 părţi, cu d-ra Franncesca Bertini, care pentru prima oară interpretează un rol într'o acţiune războinică.

■ Serata de Sîmbătă 5 Decembrie, organizată de societatea „Fraterna Israelită Păcurari" în saloanele „Cultura" făgăduеşte a fi strălucită.

Programa muzicală cuprinde mai multe numere de concert instrumental sub conducerea d-lui profesor Leon Brill, cu bucăţi din Auber, Schubert. Sigelé şi Haydn. Conferinţa d-lui dr. Ghelerter va trata despre „Staţiunile balneare din ţară".

Dansul şi diferite alte distracţiuni vor completa această interesantă festivitate al cărei produs va sluji pentru isprăvirea *Spitalului de Copii* al Societăţei.

■ Societatea Ortodoxă Naţională a Femeilor romîne, Secţia Iaşi, organizînd şi anul acesta Steaua de Crăciun, pentru copilaşii de la grădinele de copii, face un călduros apel la Onor. Public ieşan, de a-i veni în ajutor, ca şi în anii precedenţi, cu obiecte de îmbrăcăminte, bani, încălţăminte; roagă pe toţi domnii cofetari să bine voiască a le trimite bomboane; pe toţi domnii bacani a le da strafide, smochine, alune etc.; roagă cu multă insistenţă pe domnii comercianţi ca în aceste timpuri grele să nu uite pe micii elevi şi să le trimeată resturi de stofe, barchet, colţuni, mănuşi etc.

Societatea mai face apel la toţi copiii, cu dare de mînă, să trimeată din jucăriile lor şi fraţilor lor săraci, spre a putea şi ei să se joace şi bucura de Sf. sărbători. Serbarea Stelei va avea loc în localurile grădinelor de copii, una în strada Sărărie No. 99, alta la Socola, lîngă Ateliere.

Numele tuturor donatorilor şi obiectele oferite vor fi publicate în jurnalele locale.

Obiectele se pot trimite la sediul Societăţei, strada Carp No. 2, sau la una din doamnele din comisiunea de organizare a Stelei de Crăciun. D-na Eliza Gh. Văleanu, str. Lascar Catargiu 36, d-na Cecilia Col. Liciu str. Lascar Catargiu 27, d na Maria N. Krupensky str. Carol, 37, d-na Ana Gh. Netter str. Armeană 18 d-na Alexandrina Th. Nicolau str. Sf. Teodor 16, d na Alexandrina C. Praja str, Păcurari 31.

Tot odată Societatea roagă Onor. Public ieşan să bine voiască a lua parte la această serbare, spre a putea mai bine constata progresul ce l'au făcut aceste şcoli.

■ Informaţiuni cu privire la prezentarea străinilor (împăminteniţi sau nu) în faţa comisiunilor de recrutare a clasei 1917—18, ca şi in general informaţiuni cu privire la recrutare, scutire, reformă, dispensă, dă Biroul «Călăuza»—director Lascar Şaraga—lic. în drept—Pasagiul Maca Scara B.

■ *Bibliografie.*—Editura C. Sfetea din Bucureşti a editat un almanah artistic, cu numeroase ilustraţii şi actualităţi literare.

Prima societate fraternă israelită

pentru întreţinerea

„AZILULUI DE BĂTRÎNI"

fondată de meseriaşii

din Iaşi

— Persoană juridică —

Convocare

Conform art. 26 din Statut convocăm pe d-nii membrii ai societăţei în adunare generală extra-ordinară care va avea loc în cancelaria azilului

Duminică 6 Decembrie a. c.

ora 2 p. m.

La ordinea zilei fiind:

1). Darea de seamă pe anul crt.

2). Chestiuni privitoare la administraţia societăţei.

3). Aprobarea regulamentului noului statut.

Preşedinte, **Mendel Golden**

Secretar, *Kalman Mayer*

28 Noembrie 1915.

Serviciul telegrafic şi telefonic al „Opiniei"

Pe frontul italian

Coltano. — Comunicatul comandamentului superior, pe ziua de 15 Decembrie.

«—În valea Duonce, bateriile grupurilor din Vardano, continuă a lupta asupra posiţiunilor muntelui Dies, de curînd cucerit de noi. Armatele duşmane au încercat să distrugă unele adăposturi.

Pe ziua de eri austriacii au încercat cu îndîrjire atacul localităţei Labio, în valea rîului Kaneltaş şi satele ce înconjoară această localitate. Artileria noastră a combătut puternic pe cea a adversarilor.

Incidentul Costinescu-Manolescu-Jarca

- Retragerea permiselor pentru exportul de vin -

Bucureşti.—In legătură cu telegrama noastră de eri, cu privire la incidentul petrecut între d-nii Costinescu şi deputaţii Manolescu şi Jarca, astăzi, înainte de deschiderea şedinţei Camerei, d. Costinescu, ministru de finanţe, apropiindu-se de d-nii dr. Manolescu şi Jarca, a zis că recunoaşte că d-sa e vinovat de cele petrecute eri şi că în adevăr a greşit cu eliberarea permiselor şi în consecinţă cere scuze.

D. Costinescu a adăugat că a retras toate permisele date pentru exportul de vin.

In adevăr ministrul a retras permisille, printre care se găsea şi unul de 130 vagoane acordat Băncei Iaşilor.

Situaţia în GERMANIA

— Declaraţiile ministrului de finanţe Helbericht —

Berlin.—Cu prilejul discuţiei din Cameră asupra împrumutului de război de zece miliarde, ministrul de finanţe Helbericht, a rostit un extraordinar discurs, în care a spus că finanţele ţărei sunt azi mai bune de cît ori cînd. Agricultura şi industria germană produc tot ce ne este necesar.

Duşmanii noştri trebue să ştie, că suportăm mai bucuros jertfele actuale, de cît prin lege strâtnă (vii aplauze).

Inamicii noştri trebue să ştie că avem la dispoziţie o spadă ascuţită, eventual răsboirea şi încredere în victorie.

Pumnul de fer al Germaniei a forţat cu o lovitură puternică Porţile de Fer, a trecut peste corpul Serbiei. Suntem gata să continuăm lupta, dar răspunderea sîngelui care va mai continua să curgă şi a pericolului care ameninţă întreaga civilizaţie europeană nu priveşte Germania, ci pe acei, cari nu se pot resemna să tragă concluziile despre succesele noastre şi care mai speră şi azi într'un război de uzură, care să le ducă la scopul visat.

Să ştie, că suntem ca o stîncă pe pămîntul nostru, pe cînd pe coloanele aurite ale imperiului britanic străluceşte ca în palatul Balthazar, cuvintele *Mane Thekel, Phares!*"

Situaţia în Macedonia

Berlin.—„Berliner Lokalanzeiger" anunţă din Atena, că transporturile de trupe anglo-franceze spre front au în cetat cu totul.

Englezii trimet în Albania agenţi, spre a recruta albanezi în serviciul englez. Aceasta e interpretată ca un semn de lipsă de recruţi.

Contingentul 1918 chemat în RUSIA

Berlin, — „Rjeci" comunică, că un ukaz al Ţarului a ordonat pentru începutul anului 1916 chemarea recruţilor născuţi în 1897.

De oare-ce vîrsta normală de chemare e de 21 de ani, aceasta înseamnă chemarea contigentului 1918.

Pe teatrele de războiu

Buda Pesta. — Pe teatrul de războiu rus. Nici un eveniment deosebit.

Pe teatrul de război italian. Situaţia neschimbată.

Pe teatrul de război sud-oriental. Trupele noastre trecînd dincolo de Plejna, au luat poziţiunile inamice de la sud de Vranana-Gora, pe toată întinderea.

O coloană inamică urmărită de trupele noastre, a fost înfrîntă la Gribac.

Pe malul de est spre Verare, se află în luptă musulmani şi albanezi în contra muntenegrenilor.

Au luat prizonieri 340 soldaţi şi 150 oameni apţi pentru armată.

Relaţiunile între guvern şi Federaţie

Bucureşti.—Ca o dovadă despre relele relaţiuni ce domnesc azi între guvern şi Federaţie se accentuiază faptul că în răspunsul la Mesagiul Camerei, care va fi cetit azi de către d. G. G. Mîrzescu, nu se mai pomeneşte de unirea tuturor forţelor".

Renunţarea definitivă la vînzarea celor 50.000 vagoane cereale

Bucureşti. — Din cauza chestiei vînzărei celor 50.000 vagoane cereale, o vie neînţelegere s'a iscat între miniştrii Costinescu şi Constantinescu, care se luptă reciproc.

Rezultatul e că d. Costinescu refuză categoric vînzarea celor 50.000 vagoane d e cereale.

Toate tratativele sunt întreruptе şi comisiunea austro-germană părăseşte Duminică Capitala.

Complotul de la Bucureşti

Bucureşti. In privinţa complotului din Bucureşti, poliţia a făcut eri alte arestări. Totuşi pînă acum nu s'a putut afla nimic. Cercetările sunt conduse de şeful siguranţei statului, de şeful siguranţei Capitalei şi de prefectul de poliţiei.

Procurorul, întrebat de un ziarist, a declarat că nu se ştie însă nimic şi că chiar dacă s'ar şti n'ar spune nimic. Crede că rău au procedat ziarele că au făcut prea mult sgomot, căci dacă faptele sunt adevărate, se stînjeneşte mersul cercetărilor, iar dacă nu-s adevărate, nu trebuia de făcut atîta tîmbălău.

Cercetările n'au aflat nimic nou. Azi dimineaţă s'au întrunit la prefectura poliţiei şeful siguranţei, primul procuror şi prefectul poliţiei în vederea unor noi măsuri de cercetare.

Victor Cristofor

AVOCAT

Str. Cuza-Vodă 42 bis

Situaţia în Grecia

Bucureşti.—Ziarul „Le Journal des Balkans", publică două telegrame din Athena, ce datează de trei zile.

Prin prima telegramă se spune că reprezentanţii quadruplei au cerut să se termine odată tratativele între statul major al quadruplei şi cel grecesc dela Salonic.

Telegrama nu spune ce anume s'a hotărît.

Prin a doua telegramă, se afirmă, că situaţia continuă a fi critică.

*

Bucureşti.—„Le Journal des Balkans" publică următoarele din Londra:

Corespondentul ziarului „Mornig Post" din Atena spune că ministrul Angliei a informat guvernul grecesc, că în urma aranjamentului satisfăcător asupra chestiunilor, cari erau în litigiu între Grecia şi puterile înţelegerei, toate carcaboturile şi vasele greceşti, cari erau reţinute în porturile aliaţilor, au capatat permisie să poată pleca.

Prizonierii Bulgarilor

Berlin. — „Uniunea telegrafica" comunică. că numărul prizonierilor francezi şi englezi, făcuţi de bulgari, se urcă la 20.000

O ştire dezminţită

Berlin.—Ziarul „Ruskoje Slowo" dezminte ştirea, că comunicaţia telegrafică cu India s'ar fi restabilit. Inamicul a ştiut să împiedice continuarea unei linii noui.

Un răspuns al Greciei

Berlin.—Ziarul „Tageblatt", publică o telegramă din Atena, în care Grecia răspunde împătritei înţelegeri că nu poate primi nimic din cererile ei. Arată greutăţile pentru Grecia de a îndeplini dorinţele împătritei.

Grecia vrea să-şi păzească suzeranitatea şi neutralitatea şi să nu fie tărîtă în războiu.

Grecia nu se va opue unei invaziuni, a puterilor centrale, după cum nu s'a opus nici celei a împătritei înţelegeri.

Comunicat bulgar

—Trupele anglo-franceze silite se retrag pe teritoriul grecesc—

Sofia. — Oficial.

Trupele anglo-franceze au fost silite să se retragă pe teritoriul grecesc.

Urmărirea duşmanului a fost oprită în mod provizoriu. Liniştea domneşte pe întregul front.

Am luat 1254 prizonieri, printre cari 18 ofiţeri şi am capturat 14 tunuri, 62 chesoane de artilerie, 10 trăsuri sanitare şi un bogat material de războiu.

De acum înainte statul major bulgar, nu va mai publica bubuletine de războiu, de cît după operaţii însemnate.

Dr. G. Sava-Goiu

OCULIST

S'a mutat în Str. G. Mîrzescu No. 8 (foastă Primăriei, lîngă Sacre-Coeur).

Consultaţii în toate zilele de lucru de la 2—4 p. m.

†

Mult îndureraţii: D-na şi d. dr. Negel cu fiica, d-na şi d. Costică Zotta cu fiii, d. Dimitrie Zotta, d-na Zotta, d. Paul Zotta, d. Inginer Costică Sava cu fiii şi familia Zotta, d-na Paraschivescu—Fresinet cu fii, d-na şi d. Cottescu, d-na Lipan cu fiu, familiile Buzdugan, Negel, Musceleanu au durerea a vă face cunoscut încetarea din viaţă a mult iubitei lor mamă, soacră, bunică, soră şi vară

Amelie Căpitan Gr. Zotta

născută Lipan

decedată în ziua de 2 Decembrie ora 10 seara, după o scurtă suferinţă.

Ceremonia funebră va avea loc Vineri 4 Decembrie, orele 2 d. m. la cimitirul Eternitatea. Cortegiul va pleca de la locuinţa defunctei, strada Buzdugan 8.

Aceasta ţine loc de orice altă înştiinţare.

Doctor S. Dulberger

de la facultatea de Medicină din Viena

după o practică de 17 ani în spitalele din Iaşi, Viena şi Berlin sub direcţiunea d-lor profesori Sculy din Iaşi, Drasche din Viena şi Bum din Berlin, specializat în bolile de femei, faceri şi în noul tratament cu băi de lumină electrică, avînd aparatele cele mai perfecţionate proprii pentru următoarele boli: **Rheumatism, boli de femei, ischias, gastralgie, gută, obezitate, diabet, nefrită, artrite, astmă, bronchită, tuberculoza în primul stadiu, pleurezia tuberculosă, anemia, neuralgia, tabes, arterio—seleroza, scrofuloză şi toate intoxicaţiile cronice,** *dă consultaţiuni dela 10—12 m. şi 3—5 p. m. în locuinţa sa din:*

Iaşi, Str. Costache Negri No. 10

(foastă str. Veche) vis-à-vis de Biserica Bărboi.

De închiriet *Un apartament compus din 5 camere, sală de bae, bucătărie, locuinţă de servitori, în str. Păcurari No. 29.*

A se adresa la d. avocat V. E. Theodoru, str. Lozonschi 10.

Au sosit!

Maşini de gătit **„PRIMUS"** *veritabile* şi accesorii pentru reparat la:

Magazinul M. Hirschenson

— Iaşi, strada Annstasie-Panu, 39 —

Două odăi *frumoase, bine mobilate, pentru un domn sau o doamnă, se închiriază pe pe acum, cu luna sau cu anul.*

Informaţii la ziar.

UNE JEUNE DAME connaissant en perfection le français et l'allemand cherche des leçons particulières.

S'adresser à l'administration du journal rue Mîrzescu 17.

CASA DE SCHIMB

S. Haifler

IAŞI, STRADA ŞTEFAN CEL MARE

Tot felul de operaţiuni de schimb etc.

Bilete de călătorie

Se controlează tot feluri de bonuri şi lozuri permise de stat

Dr. Lucia-Leon BORCEA

Medic secundar la Maternitate

BOLI de FEMEI şi FACERI

Consultaţii 5—7 p. m. strada Buzdugan No. 2.

O odae mare şi frumoasa *mobilată sau nemobilată se închiriază depe acum*

Informaţiuni la d. Isidore Margulies strada Stefan cel Mare.

Trupa Israelită de operetă

Conducerea eminentului comic

Isidor Askenazi

In frunte cu celebra Prima donă

D-na ADELA LERESCU

absolventă al Conservatorului din Viena, supranumită Privighitoareă scenei!

Cu concursul iubitului artist

DI. S. LERESCU

şi al d-nelor

SARA ETINGHER şi ŢILI AŞKENAZI care vor da o serie de reprezentaţiuni în Sala Teatrului „Caragiale".

Prima reprezentaţie va avea loc VINERI 4 Decembrie c. ora 9 seara l

Cu frumoasa operetă

OM SĂ FI

5 BANI

ABONAMENTE

Un an . . . 20 lei
6 luni . . . 10 lei

OPINIA

ANUNŢURI

Un rând pag. III, 50 b.
. . . IV. 40 .

5 BANI

Administraţia: Tipografia H. Goldner, Iaşi. — Telefon No. 26. — Sub direcţiunea unui Comitet — Anul XIII—No. 2636 — Duminică 6 Decembrie 1915

BIBLIOTECA UNIVERSITĂŢII IAŞI

CRONICI VESELE

Lipsă de hîrtie.

Lipsa de hîrtie scandalizează lumea, mai cu seamă pe unii gazetari.

Aşa la Craiova, redactorul unui ziar de acolo a fost silit să-şi imprime gazeta pe hîrtie colorată, cum se tipăresc bunăoară afişele de cinematograf, de teatru, etc.

Printr'o lungă telegrama revoluţionară — scrisă probabil pe hîrtie roşie—redactorul protestează furios la ministerul de finanţe, ameninţîndu-l că dacă această nenorocită stare se mai menţine, va fi nevoit să facă proces statului.

Iată că redactorul în chestiune a greşit drumul.

Că a imprimat ziarul său pe hîrtie colorată, aceasta a fost o inovaţie, o originalitate, şi trebuia, credem noi, să urmeze cu acest „sistem colorat".

Confraţii lui l'ar fi imitat, pentru că genialităţile, o ştie fiecare, sunt imediat copiate. Şi lucrul ar fi devenit practic.

Ar fi revenit culorile atribuite partidelor. Aşa gazetele liberale ar fi apărut pe hîrtie roşie, cele conservatoare pe hîrtie albă, şi aşa mai departe.

Ar fi fost şi mai practic pentru cumpărători. Cereai de la chioşc pur şi simplu: dă-mi o gazetă roşie, sau ori-ce altă gazetă, spunînd culorul respectiv al partidului, pentru care ea luptă.

Acelaş lucru ar fi fost şi pentru ziarele în serviciul legaţiilor. Gazetele beligeranţilor victorioşi ar fi apărut pe hîrtie cutare, a celor care mănîncă bataie, pe hîrtie *vînătă* etc. etc.

Nu înţelegem apoi raţionamentul craioveanului, ca să ameninţe pe ministrul de finanţe, că va face proces statului. Statul nostru nu fabrică hîrtie, prin urmare nu are nici o vină. Micile cantităţi pentru Monitorul Oficial şi ministere, Statul şi le procură ca ori ce particular.

Statul are nevoe de alte hîrtii, pe care iarăşi nu le fabrică, dar nici nu le poate cumpăra. Acestea le ia cu ghiotura de la fiica lui, căreia îi zice „Banca Naţională".

***

Şi după cum noi ducem lipsă de hărtie, tot aşa în Germania mereu se împuţinează laptele şi din pricina acestei rarităţi, el devine din ce în ce mai scump. «Berliner Tagblatt» anunţă că de la 15 Decembrie se vor emite în toată Germania cartele la fel cu cele de pâne, carne, etc. şi laptele va fi debitat în anumite zile pe săptămînă.

De un bolnav care ar avea nevoe de regim lactat, comunicatul nu spune nimic şi nici de un sadeă... papă-lapte.

Şi la noi, e cam la fel, însă cu mici deosebiri. In loc de cartele, se cartelează negustorii noştri şi pun preţuri la mărfurile lor că te cuprinde groaza.

Par'că nici n'ar mai fi mărfuri de toate zilele şi de altă dată.

Cînd intrii în prăvălii - afară de mici excepţii — şi cînd te trăsneşte comerciantul cu preţul mărfurilor, îi se pare că-ţi vinde mărgăritare sau blănuri de vulpe albastră.

Cît priveşte laptele e şi la noi rar. Acolo e rar cantitativ, la noi calitativ.

Noroc de apa noastră binefăcătoare şi higienică, căci apa de Timişeşti *tae* într'adevăr laptele, dar nu'l omoară...

***

Cetitorii noştri cunosc probabil faptul că o mare cantitate de ceapă a fost ascunsă în clopotniţa unei biserici din oraşul nostru.

Nu ne interesează motivul acestei extraordinare îndosiri, ci cum a putut fi divulgat secretul.

Cine putea cunoaşte ascunzătoarea aceasta? Cine s'ar fi încumetat să se urce până la aşa înălţimi? Cine are curajul unui Quasimodo? Şi dacă a fost denunţarea vreunui trădător, fapta poate fi calificată, cu drept cuvînt, ca o „înaltă tradare".

Dar noi nu credem. Aceasta trebue explicat ştiinţificeşte. Numai undele hertziane ne vor edifica.

Pe cînd dangătul de clopot răsună în văzduh, probabil că odată cu sunetul jalnic se răspîndise şi mirosul profund al cepei.

De-un vaier lugubru se umple văzduhul;
Sunt lacrimi de jale? E zgomot de sapă?
Nu-i una, nici alta,
Sunt lacrimi de... ceapă

Şi cum orice pasere după limba ei piere, aşa a pierit şi ceapa după mirosul ei, divulgată de limba clopotului care neputînd tolera abuzul, a protestat „sus şi tare" spunînd omenirei secretul.

O limbă, tot limbă rămîne, fie ea de om sau de clopot.

Alonzo

Discursul d-lui Filipescu

Senatul prezenta ieri aspectul de zile mari: d. N. Filipescu, şeful federaliştilor, era înscris să vorbească, la discuţia asupra răspunsului la mesagiu.

Tribunele arhipline; un covîrşitor număr de deputaţi şi senatori; pe banca ministerială întreg guvernul; d. Titu Maiorescu ocupă un scaun alăturea de tribună, pentru a putea sesiza mai bine spusele oratorului.

D. Filipescu a vorbit—dar lumea le decepţionată. Nu că n'a fost interesant; nu că n'a pronunţat o cuvîntare care n'ar fi fost frumoasă—dar d. Filipescu n'a fost asa cum îl ştim cu toţii, aşa cum îi şade bine să fie.

Şeful federaliştilor a voit să fie solemn, a voit să facă o cuvîntare de şef; a voit în sfîrşit să vorbească ca om de stat. Or ţinuta aceasta a deconcertat—mai cu seamă în condiţiile speciale de astăzi, cînd lupta în contra guvernului luase proporţiile ştiute.

Lumea a fost surprinsă, nemulţumită, căci d. Filipescu n'a sfidat, n'a atacat, n'a fost agresiv, nu s'a arătat în lumina însuşirelor care-i caracterizează firea, fondul său de combativ.

D. Filipescu n' corespuns ieri aşteptărilor — căci le violent, agresiv, sfidător, pătimaş şi nedrept, d. Filipescu nu are haz!

Mici Polemici

D. Costinescu a propus la Cameră anularea permiselor de exportare a vinului nostru peste hotare.

D. Delavrancea a votat cu amîndouă mîinile.

*

Deputatul Manolescu, fiul regretatului oculist, trebuie să fi avut şi dînsul aptitudini pentru oculistică.

...Prea vede bine ce se petrece în cabinetul d-lui Costinescu.

*

Farmaciştii nu găsesc mijlocul de a căpăta medicamente din străinătate?

...Să ceară o reţetă de la doctorul Costinescu.

*

In „Guerre Sociale", Gustave Hervé întreabă ironic dacă nu există vre-un fir telegrafic care să lege Parisul şi Londra cu Roma.

Fireşte că nu există. N'a fost timp material ca să se deslege firul Viena-Berlin-Roma şi să se instaleze celălalt,

*

D. G. Diamandy a conchis, într'o conferinţă, că ar fi tot una de rău pentru noi: Raşii să aibă Constantinopolul, ori să-l aibă turco-bulgarii.

Rusia, adăogăm noi, fiind mai „mare", alegem de preferinţă răul cel mai... mic.

*

Se vorbeşte iar de o fabuloasă scumpire a medicamentelor. O grevă a bolnavilor e de prevăzut!

*

O telegramă de Lyon arată că Schröder acuzat de spionagiu, a fost achitat. Iată în adevăr un noroc... colosal pe aceste vremuri.

OAMENI ŞI LUCRURI

In ţara indiscreţiei

Un senator ploeştean implora eri pe primul ministru să facă oare-care comunicări, măcar în şedinţă secretă.

„Să dăm afară pe gazetari şi pe toată lumea. Numai să ni se spună..."

Sub această formă lucrul e o simplă glumă.

Toată lumea ştie că, după două, trei minute, gazetarii „daţi afară" ar fi cunoscut în toate amănunţimile ei, şedinţa secretă..

E o prejudecată obişnuită că ziariştii sunt oamenii cei mai indiscreţi la noi în ţară. Indiscreţi ca profesiune, întrucît e o datorie a lor de a ţinea lumea în curent cu întîmplările.

Dar adevărul este că trăim subt cerul celei mai mari şi celei mai inconştiente indiscreţii generale.

Aparţine ea latinităţii? Aparţine ea unei condiţiuni speciale de viaţă socială? Unei frivolităţi, încă neizgonită din moravuri?

Greu de spus!

Dar discreţiunea nu e cunoscută sub nici o formă. Ea nu aparţine nici unui mediu, nici unei categorii orăşeneşti. Nici tradiţionalul «secret profesional» nu se cunoaşte, ori nu se păzeşte aproape pe toată linia. Se divulgă tot ce se ştie,—ceea ce încă n'ar fi nimic. Dar se divulgă şi se repetă, pe scara cea mai întinsă, tot ce *nu* se ştie. Intr'un fel e ţara şi atmosfera paradiziacă a gazetarilor,—dar în schimb, ei abuzează, la rîndul lor, de uşurinţa cu care publicul de toate straturile, de toate vrîstele şi sexele îi informează pe dînşii. Cu lipsa obştească de simţ pentru discreţiune şi pază cuvîntului, sunteem cel puţin unica ţară unde budgetul spinagiului exotic ar trebui să fie redus la minimum. Păsările pe acoperişuri ştiu să spună atîtea secrete de stat cui vrea să auză..

Redivo.

INFORMAŢII

Aseară, după şedinţa senatului, d. Al. Constantinescu a comunicat unui grup de senatori că vînzarea celor 50.000 de vagoane este un fapt îndeplinit, întru cît s'a convenit ca taxele de export să fie plătite jumătate în aur şi jumătate în lei.

Vînzarea a putut fi perfecţionată graţie intervenţiei personale a primului ministru care a convocat pentru ieri la ora 1 d. a., acasă la d-sa, pe d-nii miniştri Costinescu şi Constantinescu, pe d. Seceleanu, preşedintele uni. unei sindicatelor şi pe reprezentantul consorţiului german.

Federaliştii au încercat o grea pierdere. Drumaru, „şeful gardei demnităţei naţionale" i-a părăsit.

D. Drumaru şi-a oferit concursul unui ziar cunoscut pentru sentimentele sale germanofile.

La Galaţi lupta electorală va fi foarte acerbă. Vor fi patru candidaţi: părintele Lucaci, din partea federaliştilor; d. Petrovici, din partea liberalilor; d. Fortunescu —şi nu d. Missir — din partea conservatorilor marghilomanişti; un candidat socialist.

Este aproape sigur că la primul scrutin va fi balotagiu, nici unul din candidaţi neputînd întruni majoritatea voturilor exprimate.

Războiul Costinescu—Constantinescu.—*Un bun cunoscut al ziarului nostru, sosit astăzi dimineaţă din Capitală, ne povesteşte următoarele:*

In vederea unei petiţiuni ce introdusese la ministerul de finanţe, s'a adresat unui corifeu liberal pentru sprijin, ştiind că un cuvînt de la acesta ar putea fi hotărător pentru d. Costinescu.

— N'are acum Costinescu cap pentru aceste lucruri...

— De ce?

— Fiindcă ie în război cu Constantinescu din cauza vînzărei celor 50,000 de vagoane.

— ?!

— Da, da. Acum pe guvernul nostru nu-l mai preocupă războiul dintre quadrupla şi puterile centrale, ci războiul dintre ministru de finanţe şi cel de la domenii...

— Dar d. Ionel Brătianu?

— De, ştiu şi eu. Cred că la urma urmei şi în acest război va păstra, în cele din urmă, neutralitatea.

D. Şebeco, fostul ministru al Rusiei la Bucureşti şi Viena şi actualminte ajutor al ministrului de interne, a sosit aseară în localitate, primit la gară de personalul consulatului rusesc. De la gară, d. Şebeco, s'a dus direct la spitalul sf. Spiridon, unde a vizitat pe d. Mendelieff care se află bolnav acolo.

A luat apoi masa la consulat, iar cu trenul de 9 a plecat la Bucureşti.

Se zice că d. Şebeco are o misiune specială pe lîngă guvernul romîn.

D. FILIPESCU şi EXPORTUL. — *Ziarul „Agrarul" apărut astă zi publică următoarele:*

„D. Niculae Filipescu a declarat unui prieten că la începutul războiului d-sa a fost în contra exportului în ţările Puterilor Centrale, atîta timp cît a crezut că austro-germanii pot fi înfometaţi, dar că astăzi este un partizan al exportului.

In ce priveşte taxa în aur asupra cerealelor, d. Filipescu a declarat că guvernul e îndreptăţit a impune o asemenea taxă, dar că nu e just ca numai agricultorii să fie impuşi. Nu e drept, a adăugat d. Filipescu să se pună sarcini numai asupra acelei categorii de cetăţeni cari sufer mai mult în aceste momente şi să se scutească de orice sacrificiu pe aceia cari realizează cîştiguri mari pe urma războiului

Aceste declaraţii ale d-lui Filipescu dovedesc că nu există astăzi vre-o mare deosebire între vederile d-lui Filipescu şi ale agricultorilor."

Evident. Astă-zi deosebiri nu există De cît un lucru. D. Filipescu, prin atitudinea sa din trecut în chestia exportului, a contribuit desigur foarte mult la crearea situaţiei de astă-zi cînd guvernul, din cauza unor anume angajamente, *departe de a facilita exportul este nevoit să facă totul, pentru a-l îngreuia.*

O SCRISOARE. — Din partea d-lui inginer Gr. Alevra primim cele ce urmează, cu privire la informaţia dată de noi, despre cumpărările de grîu ce d-sa le-a făcut de la obştia sătenilor din Todireni.

Iată cuprinsul scrisoarei d-lui Alevra:

„Citesc în stimatul d-v. ziar unele comentarii asupra unei afaceri de export care mă priveşte.

In interesul adevărului vă rog să daţi publicităţei cele ce urmează:

Am cumparat 300 vagoane nu 200 cum spuneaţi, de grîu de la Casa centrală a Băncilor populare, pentru care am plătit 4000 lei vagonul, loco gara de expediere şi zece la sută în aur din preţ — cu condiţiunea ca să mi se pue vagoane la dispoziţie ca se aduc grâul la morile alese de mine şi apoi să duc produsul măcinat la frontieră pentru export.

Comisia centrală de vînzarea cerealelor prezidată de d. ministru A. Constantinescu, şi din care face parte şi d. D. Grecianu, concetăţeanul d-v, în şedinţă plenară, mi-a aprobat acest contract.

Cum vedeţi o afacere limpede, cinstită, pe faţă, în urma căreia ţaranii noştri au şi ei ocaziunea să-şi vîndă grîul odată în viaţa lor cu 4000 lei vagonul.

Eu sunt romîn neaoş, ofiţer de rezervă şi 'mi este dragă ţara, fără seamăn.

Aş vrea s'o văd cît de mare... dar cu sau fără 300 vagoane ale mele tot acelaş rezultat va avea războiul."

Publicînd lămuririle d-lui Alevra ţinem să accentuăm că *Opinia* n'a înţeles nici odată să facă cui-va o vină din faptul că susţine obştiile ţărăneşti, care, desigur, au dreptul la toată solicitudinea noastră.

Tot ce am ţinut să relevăm era că se crea un avantagiu pentru obştii în dauna proprietarilor. Acest lucru n'ar fi drept.

Dacă însă nu ie vorbă de nedreptăţirea nimărui, nimenea nu are de făcut nici o obiecţiune.

Curtea de Apel secţia II a, a fixat pentru zilele de 14, 15 şi 16 Decembrie judecarea contestaţiilor electorale.

Morarii din localitate, au înaintat azi Primăriei o somaţiune, cerînd revocarea dispoziţiei, prin care se opreşte eşirea din oraş a făinei vîndute pentru alta localităţi. Morarii arată că măsura este ilegală şi fac comuna responsabila de daunele ce li se cauzează.

Administraţia comunală a ordonat o anchetă şi darea în judecată a unui comerciant de pielărie, care a vîndut talpa pe un preţ cu mult superior celui stabilit prin tariful maximal.

Fraţii Goldenberg cărora li s'a rechiziţionat o cantitate de cărbuni, au acţionat comuna în judecată pe motiv că cărbunii erau destinaţi pentru propria lor nevoie.

Mâine Duminică 6 Decembrie, d. dr. Zosin va continua în sala amfiteatrului liceului Naţional la ora 4 p. m. prelegerile d-sale.

Prelegerea de mâine va trata despre astrolatrie.

Iarăşi întrevederile de la Buftea.—*Cu privire la aceste întrevederi, anunţate de „Journal des Balkans" şi dezminţite de „L'Independance Roumaine" primul revine cu notiţa următoare:*

«L'Independance Roumaine» dezminte informaţia noastră cu privire la întrevederile diplomatice ce au avut loc la Buftea. Confratele nostru se miră că «Le Journal des Balkans» nu are aerul de a fi deprins cu uzajurile diplomatice".

Dar nu este nevoe de loc de a avea „aerul uzajurilor diplomatice, sau de a nu le avea, nici de a fi un profund diplomat, pentru a şti că şefii de misiuni sunt primiţi normal de rege, sau de presidentul de consiliu.

Cu toate acestea cînd audienţele acordate unui singur şi aceluiaş diplomat, devin prea frequente şi cînd colegii s'ar putea să se mire puţin, atunci se preferă Buftea, pentru că acolo este mai puţin văzut ca pe strada Lascar Catargi şi astfel se refugiază la ţară pentru a face acolo diplomaţie bucolică.

Noi vom adăuga că noutăţile noastre sunt totdeauna sincer controlate şi că, afară de rectificarea ce noi am publicat-o eri, menţinem hotărît informaţiunea noastră dezminţită de „L'Independance".

Astăzi la ora 5 la Universitatea din Capitală se'ntruneşte comisiunea pentru cercetarea lucrărilor pe baza cărora d Tabacovici a cerut să fie numit profesor la facultatea juridică din Capitală.

Toţi domnii membri ai Societăţii Naţionale de Apicultură precum şi toţi d-nii apicultori (Cultivatori de albine) din ţară sunt convocaţi pentru ziua de 20 şi 21 Decembrie la Bucureşti, unde va avea loc întrunirea *primului congres apicol*; *adunarea generală a societăţei naţionale de apicultură* cu Sediul Iaşi.

Congresul se va ţine în zilele de 20 şi 21 Decembrie în Palatul Camerei de comerţ sala Cercului de Studii.

Congresul se va deschide Duminică 20 Decembrie, ora 10 dimineaţa. Toţi d-nii membri ai Societăţei, se vor bucura pentru acea dată de o reducere de 50 la sută pe căile ferate începînd de la 19 Decembrie pînă la 22 Decembrie.

D-nii membri vor prezenta la Cassa staţiunilor de plecare şi controlă cartea de membru ca act justificativ pentru care li se va acorda reducerea conform aprobării Ministerului Lucrărilor Publice, cu No. 44.657 | 915. Domnii învăţători, preoţi precum şi o parte din d-nii apicultori, vor fi găzduiţi gratuit.

Doritori de a lua parte la acest Congres şi care pînă în prezent nu s'au înscris ca membrii vor trimite la adresa mea taxele de înscriere şi cărţi de Membru în sumă de 3 lei şi 50 bani, prin mandat poştal în schimbul cărora vor primi Cartea de Membru şi chitanţa de primire.

Ori ce informaţiuni privitoare la Societate şi Congres se vor cere la sediul Societăţei din Iaşi, Str. Toma Cosma No. 14.

p. Comitetul Provizor, *D. M. Popovici.*

Eri au sosit în porturile Galaţi, Brăila şi Constanţa unele cumpărături de cărbuni din Rusia.

O parte va fi lăsată uzinelor din porturi, iar restul va fi adus pentru uzinele de gaz din Bucureşti. După extragerea gazului cărbunii vor fi puşi în consumaţie pentru public prin bonuri liberate de ministerul de finanţe.

Catedra de principii decorative pentru secţia fetelor, dela şcoala de arte frumoase din Bucureşti, a fost declarată vacantă.

Catedra va putea fi ocupată numai prin concurs.

Necunoscuţi, făcători de rele, s'au introdus în noaptea de 4 Decembrie la locuinţa d-lui A. Ungureanu din Stradela Mihnea No. 18 de unde au furat un rînd haine precum şi diverse obiecte în valoare de peste 150 lei.

In Tirgul-Frumos s'au pus bazele unei societăţi culturale „Progresul" sub preşidenţia d-lui Macurof şi sub preşidenţia de onoare a d-lui Budariu. Scopul societăţii este cultivarea membrilor săi şi în acest scop toţi membrii şi-au depus in biblioteca societăţei cărţile lor, iar pe lîngă aceasta s'a mai procurat bibliotecei un mare număr de volume, la care a contribuit şi Academia, domeniul coroanei d. N. Iorga etc. Ministerul instrucţiunei publice a acordat localul şcoalei publice pentru bibliotecă şi conferinţele «Progresului».

Astă-zi Sîmbătă se reprezintă la teatrul naţional, premiera „Douloureuse" (Plata Durerei). Cei mai de seamă dintre artiştii noştri joacă în această piesă. Se prevede un succes desăvîrşit.

Inalta Curte de Casaţie, secţia I-a a respins ieri recursul făcut de principele M. Sturdza, în procesul cu Marcu Fischer pentru majorarea preţului de arendă cu 265,000.

Din partea principelui Sturdza au pledat d-nii Matei Cantacuzino şi Lascăr Rosseti, iar din partea d-lui Marcu Fischer d-nii Al. A. Badareu şi Vasile Missir.

In cursul săptămînei viitoare, se va celebra la Ploeşti căsătoria d-lui Gh. Botez, directorul Creditului Urban din localitate, fost primar, cu d-ra Atena Niculescu.

Toate felicitările noastre.

Maine Duminică 6 Decembrie la ora 2 jum. după amiază: *Procuror şi apaş.*

Ziarele publică că afară de cele 113 vagoane cu cărbuni sosite alaltăeri din Germania, ministerul de finanţe a primit eri alte 60 vagoane din aceleaşi localităţi.

In una din nopţile trecute au pătruns nişte hoţi în locuinţa d-lui Constantin Vintilescu, care atuncea se afla la Bucureşti. Hoţii au încercat să spargă cassa de bani, fără însă a reuşi.

Făcîndu-se cercetări de către comisarul Gh. Uţă de la brigada de siguranţă locală şi de către agenţii speciali Ioan Agăgeanu şi D. Popovici, s'a descoperit că autorul acestei încercări de furt este însuşi şoferul d-lui Vintilescu. Cristian Manu în complicitate cu Mihai Vasiliu şi Grigore Popovici. Cu ocazia acestor cercetări s'a mai stabilit că acesta din urmă a mai comis şi alte furturi la d. dr. Manolescu.

Sus numiţii indivizi au fost trimişi parchetului.

La *Teatrul Naţional*, cu începere de săptămîna viitoare se vor juca piesele: Joi 10, *Punctul negru.* Sîmbătă 12 *Otrava* (Lassamoir). Duminică 13, (matineu) *Papa Lebonard*; (seara) *Plata durerei* (Douloureuse). Joi 17, *Alt om*, cu reîntrarea lui Pella.

Din cauza indispoziţiei d-lui *Braborescu* in loc de: *Fetiţa* se va juca: *Banii* (Les affaires sont les affaires) de Octave Mirbeau.

Serbarea de la şcoala profesională de fete „Sf. Sava„.—Astăzi, Sîmbătă 5 Decembrie a. c. s'a celebrat cu o deosebită solemnitate la şcoala profesională de fete „Sf. Sava" patronul şcoalei.

Slujba religioasă a fost oficiată în biserica «Sf. Sava» de către protoereul Ţincoca asistat de cţiva preoţi, iar răspunsurile corale au fost date de un număr de eleve ale acestei şcoli. Protoereul Ţincoca a rostit apoi o frumoasă cuvîntare ocazională, sintetizînd în puţine cuvinte insemnătatea acestei zile.

In urmă, întregul auditoriu, compuns din: preoţi, profesori şi un public numeros, a trecut în vasta sală a şcoalei «Sf. Sava«, unde corul, sub dirijarea valorosului domn Mihailescu, a întonat „Imnul Regal", după care d-na directoară Eliza Apostolescu, printr'o cuvîntare a mulţumit atît protoereului Ţincoca cît şi corpului preoţesc pentru concursul dat şi a urat viaţă lungă şi glorioasă regelui Ferdinand cu întreaga-i dinastie.

Corul şcoalei sub conducerea d-rei Grigorescu, maestră de muzică, a executat cu multă măestrie şi tact cîte-va cîntece frumoase, pentru care publicul asistent a răsplătit-o cu ropote de aplauze.

Ca in totdeauna şi 'n anul acesta am avut fericitul prilej de-a admira vocea fermecătoare a talentatei eleve Didi Bălăceanu, care a cîntat cu multă căldură într'un solo vibrător din „Cîntecul Toamnei".

Tot sub conducerea d-şoarei Grigorescu, corul şcoalei a întonat cîteva cîntece patriotice ca: „O Romînie, „Lelea Vitează" şi „Simfonia Toamnei", în care atît d-şoara Didina Bălăceanu cît şi d-şoara Balin au fost la înălţimea aplauzelor.

S'au mai recitat poezii foarte frumoase de către elevele şcoalei. Una dintre ele, d-şoara M. Porfiriu a declamat cu simţire poezia „De departe".

Intre elevele M. Ursachi şi Ş. A. Drhon a urmat un frumos dialog, spus cu multă vervă şi eloquenţă.

Toată azistenţa a rămas adînc emoţionată, cînd un grup de eleve sub dirijarea d-lui Mihailescu a executat cu avînt şi înflăcărare patrioticul marş „Inainte spre Carpaţi".

In urmă serbarea a luat sfârşit rămânînd fiecăruia o amintire neştearsă.

Programul superb, care se reprezintă la cele două matineuri la orele 3 şi 5¼ şi la reprezentaţia serală — Sîmbătă 5 Decembre — la cinematograful Pathé-Frères din sala circului Sidoli, cuprinde următoarele:

Cel mai nou număr din Eclair-Journal, cu evenimentele din lumea întreagă şi cu telegramele însufleţite de pe cîmpurile de luptă, cuprinzînd între altele: Marele tragedian francez *Mounet-Sully* în rolul lui Oedip-Rege.—Inmormîntarea fostului Preşedinte al Republicei Mexicane. — Jocul apelor din Versailles.— In căutarea submarinilor. — Serbări pe Tamisa, etc. etc. *O victimă a Idealului Naţional*, dramă în trei părţi. Episod adevarat din războaele trecute ale Italiei. In rolul principal apare incomparabila tragediană d-ra Francesca Bertini.— Ziarul războiului cu ştiri însufleţite de pe cămpurile de luptă. — Soldaţii franceji la Yser, interesante vederi din războiul actual, cinematografiate în regiunile unde se desfăşoară luptele. John sportsman, scene foarte comice.

Duminică 6 Decembrie două matineuri la 3 şi 5¼ ore şi reprezentaţie serală; program nou Duminical: Prins în cursă, mare dramă după romanul scriitorului francez F. Garbagni—Prince romancier, comedie în două acte cu splendidul humorist parizian, etc. etc.

Bibliografie.—„Primejdia insectelor în timp de războiu şi mijloacele de a le combate" este obiectul unui studiu făcut de profesorul N. Leon şi extras din revista V. Adamachi.

O odae mare şi frumoasă *mobilată - sau nemobilată se închiriază depe acum. Informaţiuni la d. Isidore Margulies strada Stefan cel Mare.*

20.000 lei *se dau cu împrumut pe ipotecă rang I în case Iaşi, de la 2 mii în sus, a se adresa la dr. Ioan Popescu str. Păcurari No. 50 pînă Sîmbătă acum, cînd se va plasa definitiv la o bancă.*

Dr. Lucia-Leon BORCEA
Medic secundar la Maternitate
BOLI de FEMEI şi FACERI
Consultaţii 5—7 p. m. strada Buzdugan No. 2.

Luptele de pe Isonzo sfârşite

Viena.—A patra luptă de pe Isonzo s'a terminat. Cu toate atacurile violente şi eroice date de italieni, linia de apărare austriacă a rămas intactă.

Comandamentul superior publică un lung comunicat în care descrie pe larg aceasta a patra crâncenă luptă, în care italienii au avut zadarnic pierderi îngrozitoare.

Tranzitul prin Bulgaria

Sofia.—Chestiunea tranzitului mărfurilor romîneşti este în principiu rezolvită.

Bulgaria voeşte ca transportul mărfurilor să se facă în vagoane greceşti. In acest scop s'au început tratative între Romînia şi Grecia. Vor trece prin Bulgaria atîtea vagoane romîneşti cu marfă cîte vagoane bulgăreşti cu marfă vor trece prin Romînia.

Serviciul telegrafic şi telefonic al „Opiniei"

Camera Italiană şi razboiul

Berlin.—Ziarul „Vossische Zeitung" relevă că spre deosebire de ceia ce s'a petrecut în celelalte state beligerante, în Camera italiană nu s'a vorbit de loc de situaţia războiului şi de mersul acţiunilor militare. Toţi se tem a se atinge de dezastru şi a rîdica perdeaua. Dar perdeaua se va rîdica intr'o bună zi de la sine şi naţiunea va vedea întreaga întindere a dezastrului.

Iarăşi sinucidere de militar

Bucureşti.—Ziarul „Epoca" apărut în ediţie specială la amiază, anunţă că un ofiţer român, trimis în misiune militară s'a sinucis eri la Viena.

„Epoca" nu dă nume—dar el circulă pe buzele tuturor.

Ziarul lasă să se înţeleagă lucruri grave asupra cauzelor sinuciderei.

Boicotul comerţului german

Londra.—In urma cererei cercurilor comerciale d. Asquith a fixat ziua de 4 Ianuarie pentru cercetarea mijloacelor de comunicaţiune dintre Anglia şi aliatele sale, după războiu, pentru a face complect în viitor boicotul comerţului german.

Luptele din Muntenegru

Berlin.— Din cartierul general al armatelor care operează în peninsula balcanică se comunică:

O coloană austro-germană a luat cu asalt Pielvpolje. Trupele austriace şi bulgare au ocupat întregul Sandjac, după ce au luat şi partea care fusese dată Muntenegrului.

Trupele puterilor Centrale ocupă o linie care merge de la sud de Pielopolje, la sud de rîul Tara, la vest de Rosoj spre Berenire şi la vest de Ipek, spre Plava şi Grassina.

Mersul continuă înainte, încet dar sigur.

*

Berlin. — Teatrul de războiu balcanic.

Pielopolje a fost luat cu asalt. Am făcut 700 prizonieri.

Conflict anglo-suedez

Nauen. — Suedia ia energice măsuri contra stînjenirei comerţului de către Anglia.

Englezii au confiscat de pe bordul vasul Helgoland lucrurile pentru Crăciun, destinate Suediei.

Guvernul Suedez a respuns oprind trecerea pachetelor poştale engleze.

In ajunul unor mari evenimente

Nauen.—Guvernul englez a interzis publicarea or-cărei ştiri cu privire la trupele ce pleacă de la nord. Se crede că se vor petrece evenimente mari.

Se asigură că lordul Kitschener va lua comandamentul trupelor din Egipt.

Ziarele din Elveţia află că grecii din Egipt au primit ordinul să plece imediat.

Societăţile de navigaţiune Olandeze au întrerupt comunicaţia prin canalul de Suez pe la capul Bunei Speranţe.

Schimbări în comandament

Nauen.—*Schimbările în comandamentul quadruplei continuă. Se asigură că şi Cadorna va fi înlocuit. Ziarele din Elveţia spun că el va fi numit comandant al tuturor forţelor italiene.*

Cunoscutul critic german, maiorul Morart vorbind de noile numiri spune că numirea generalului Castelnau este caracteristică pentru starea de spirit din Franţa, întru cît ie cunoscut ca reacţionar şi catolic. Cît despre generalul French lordul Roberts n'avea o părere bună despre el. Ofiţerii germani spun de un gentelmen inofensif şi că a fost un soldat, care a avut norocul că n'a avut concurenţi. El însă nu este om de acţiune.

Se afirmă că se vor face schimbări şi în comandamentul marinei.

Bulgaria continuă războiul

Sofia. — Şeful statului major bulgar a declarat următoarele unui grup de ziarişti bulgari: Faptul că duşmanul a fost izgonit, nu înseamnă că războiul s'a sfîrşit pentru noi! Noi nu ne luptăm contra Serbiei şi atîta timp cît Anglo-Francezii sunt în Grecia, războiul nu va fi terminat pentru noi.

Să aşteptăm ca diplomaţii să-şi spună cuvîntul, pentru ca să ştim pînă unde va trebui să urmărim armata înfrîntă anglo-franceză.

După informaţiile noastre, duşmanii noştri sunt dezorganizaţi. Ei nu sunt în stare să se apere împotriva noastră. După cît se pare ei se vor fortifica la Salonic.

*

Ziarul „Preporetz" spune că operaţiunile militare sunt numai provizor suspendate. Războiul pentru Bulgaria va continua.

Duşmanul trebue să înţăleagă că Bulgaria ştie nu numai să căştige, dar să şi păstreze ceea a căştigat.

De închiriat *Un apartament compus din 5 camere, sală de bae, bucătărie, locuinţă de servitori, în str. Păcurari No. 29.*
A se adresa la d. avocat V. E. Theodoru, str. Lozonschi 10.

SITUAŢIA IN GRECIA

Nauen. — Quadrupla a instituit administraţia sa civilă pentru insulele greceşti ocupate de puterile quadruplei.

Anglia, fără să se preocupe de suveranitatea greacă, a declarat superioritatea comandamentulni englez la Salonic.

*

Viena. Din Atena se dezminte categoric că s'ar fi încheiat o înţelegere, graţie căreia Grecia renunţă la neutralitatea ei, în favoarea quadruplei.

*

Berlin.—Mîine încep alegerile generale din Grecia. Se prevede că guvernul va obţine o mare majoritate.

*

Frankfurt. Din Constantinopole vin ştiri care arată că situaţia din Grecia şi Turcia se îmbunătăţeşte.

Consulul general grec se reîntoarce la Constantinopole şi este iminentă numirea d-lui Kelerghi ca ministru plenipotenţiar, aceasta după ce de mai bine de un an Grecia nu avea plenipotenţiar la Constantinopole.

Situaţia la Dardanele

Frankfurt.—Ziarului „Frankfurter Zeitung" i se comunică din Constantinopole că ataşatul militar romîn a vizitat liniile înaintate ale strîmtorilor de la Dardanele.

El a declarat apoi că convingerea sa este că aceste strîmtori sunt imposibil de cucerit.

Prima societate fraternă israelită
pentru întreţinerea
„AZILULUI DE BĂTRÎNI"
fondată de meseriaşii
din Iaşi
— Persoană juridică —

Convocare

Conform art. 26 din Statut convocăm pe d-nii membrii ai societăţei în adunare generală extra-ordinară care va avea loc în cancelaria azilului

Duminică 6 Decembrie a. c.
ora 2 p. m.

La ordinea zilei fiind:
1). Darea de seamă pe anul crt.
2). Chestiuni privitoare la administraţia societăţei.
3). Aprobarea regulamentului noului ta tut.

Preşedinte, **Mendel Golden**
Secretar, *Kalman Mayer*

28 Noembrie 1915.

Dr. G. Sava-Goiu
OCULIST
S'a mutat în Str. G. Mîrzescu No. 8 (foastă Primăriei, lîngă Sacre-Coeur).
Consultaţii în toate zilele de lucru de la 2—4 p. m.

Domnişoară *caută lecţiuni de piano la începători.*
Ziar sub Pianistă.

Doctor E. I. Mironescu
Asistent şi secundar al clinicei Trapeutice.—Iaşi (Prof. dr. Riegler)
Specializat în boli interne şi de piele.
Execută în laboratorul clinicei orice analize de sînge; Reacţiunea Wassermann Analiză completă de urină, de materii fecale, de suc gastric, de spută, de licid cefalo-rachidian; de ori ce derivate şi produse patologice (din boli venerice, tumori, etc).
Face orice tratament de zaccin şi seroterapie, — Neo-salvarsan; Injecţii mercuriale, etc. etc.
Consultaţii în fiecare zi dela 1—3 p. m.
Str. Neculai Gane No. 3 bis Iaşi

Desconcentrat
DOCTORUL BRENER
specialist pentru boale de femei
MAMOŞ
Iaşi, Telefon 280 şi 222

Trupa Israelită de operetă
Conducerea eminentului comic
Isidor Askenazi
In frunte cu celebra Prima donă
D-na ADELA LERESCU
absolventă al Conservatorului din Viena, supranumită Privighitoareă scenei!
Cu concursul Iubitului artist
DI. S. LERESCU
şi al d-nelor
SARA ETINGHER şi ŢILI AŞKENAZI care vor da o serie de reprezentaţiuni în Sala Teatrului „Caragiale", care e special renovat cu un mobilier şi decoruri noi.
Sîmbătă 5 Decembrie 1915
Seara la 9, se va juca
Schir Haschirim
Duminică 6 Decembre
MARE MATINEU cu preţuri reduse
La orele 3 jum. precis, se va juca
Schir Haschirim
Seara la orele 9 se va juca
OM SĂ FI

5 BANI

ABONAMENTE

Un an . . . 20 lei
6 luni . . . 10 lei

OPINIA

ANUNŢURI

Un rând pag. III, 50 b.
. . . IV, 40 .

5 BANI

Administraţia: Tipografia H. Goldner, Iaşi.— Telefon No. 36.—

Sub direcţiunea unui Comitet

Anul XIII—No. 2637.—Marţi 8 Decembrie 1915

BIBLIOTECA UNIVERSITĂŢII IAŞI

Minciuni constituţionale

La vremuri grele se arată defectele regimurilor politice, sub care trăesc deosebitele ţări. Atunci mai ales se pune în evidenţă minciuna convenţională, fatalitatea vieţii politice a naţiunilor.

Iar aceste minciuni, sau mai bine zis, micşorimi, apar cu prisosinţă mai cu seamă în ţări cu regim constituţional, cum de exemplu am fi noi.

Noi începusem de altfel a ne convinge de falşitatea acestui regim chiar înainte de a se începe marele războiu actual. De aceia ne propusesem a modifica colegiile electorale.

Dar, constituanta noastră n'a avut timp să se ocupe de rezolvirea problemelor pentru care a fost chemată.

Împrejurări mai grele, împrejurări de viaţă pentru ţară şi neam au distras atenţiunea ei de la acele probleme.

Trăim deci pe vremea marelui războiu european tot cu Constituţia de la 1866, tot cu rînduelile stabilite de dînsa.

De starea în care ne aflăm noi, sunt mulţi nemulţumiţi. Am putea preciza chiar că aproape toţi, cîţi cugetăm, cîţi trăim şi ne dăm sama de restul vieţii noastre individuale şi sociale, suntem nemulţumiţi.

Şi suntem nemulţumiţi cu toţii nu pentru aceleaşi motive. Auziţi ici pe unii plîngîndu-se că afacerile nu mai merg, că viaţa economică a încetat ; dincoace pe alţii că s'a scumpit traiul, că fie-care se îngloadă în datorii, ba ceia ce e şi mai rău, nici nu mai găsesc unde să facă datorii.

Auziţi de o parte pe cei cari socotesc că idealul naţional e înmormîntat pentru totdeauna, pe cînd alţii, de altă parte, cred încă în realizarea lui.

Auziţi ici că politica noastră externă trebue să iasă din fagaşul în care a trăit aproape jumătate de veac, pe cînd de dincoace se aude vocea celor cari zic că fericirea ţărei stă în continuarea acelei politici. Auziţi de o parte că există în ţara aceasta binecuvîntată de Dumnezeu, o presă care s'a pus în serviciul vrăjmaşilor neamului, care s'a vîndut acelora ; pe cînd dincoace cei astfel învinovăţiţi aruncă aceleaşi acuzări celeilalte părţi a presei.

Sunt de ajuns, cred, aceste cîte-va propoziţiuni, pentru a arăta cît e de anormală viaţa noastră politică, economică şi socială, în zilele prin care trecem!

Dacă acum am cerceta cauzele, cari ne-au adus aici ? Fără îndoială că în primul loc toată lumea va zice că vinovat pentru o asemenea stare de lucruri, este războiul mondial, deci o cauză externă.

Să fie numai atît însă ? Cauze interne să nu fi contribuit cu nimic la aceasta ?

Să plecăm urechea un moment la cele ce se zic acum împrejurul nostru asupra acestor cauze, şi vom auzi numai de cît că marii şi singurii vinovaţi, pentru cele ce suferim noi, sunt Regele şi Primul Ministru, deci o cauză internă. Şi iată unde reese falşitatea regimului nostru constituţional. Ţara are reprezentanţi răspunzători pentru tot ce i se întîmplă ei. Reprezentanţii au datoria a atrage la răspundere pe guvern, mandantul lor.

Cu toată această organizare de răspunderi, am ajuns să socotim că nu e nimeni răspunzător. Ba, contra acestui sistem de răspunderi, facem răspunzător tocmai pe cel care legalmente nu e, pe Rege.

Ori, în cazul cel mai puţin rău, aruncăm toată răspunderea asupra unui om, Primul Ministru, care nu o are pe toată el singur, ci numai în unire cu atîţi alţii, pe care legea fundamentală a ţării îl arată. Minciună convenţională şi aici, ca pretutindeni în viaţa noastră!

Şi a cui poate fi vina pentru că asemenea lucruri se pot petrece ? O găsesc în mare parte în atitudinea presei noastre.

E o banalitate, socotesc, a se tot repeta mereu că presa formează opinia publică, pentru că adevărul aşa este. Or fi fiind ţări, în cari presa să fie o emanaţiune a opiniei publice de mai înainte formată într'un sens sau altul, dar nu la noi.

Toată pătura aceasta suprapusă, pătură intelectuală, care trăeşte pe la oraşe, nu vorbeşte de cît conform cu gazeta ce citeşte.

Sunt mulţi, foarte mulţi acei cari nu'şi mai dau osteneala de a cugeta şi aşteptă atît, ca să i vină gazetele găseşte în ele tot ce-l interesează şi deci de ce ş'ar trudi mintea?

La răspîndirea acestei minciuni convenţionale ea răspunzători de starea lucrurilor din ţară sunt numai Regele şi Primul Ministru a contribuit în cea mai mare parte şi în primul loc, presa. Tocmai terminam aceste rînduri, cînd văzui un un articol Toma Stelian, în „Naţionalul" prin care d-sa critică guvernul liberal pentru că în momente aşa de critice ca cele de astăzi, a desfiinţat aproape parlamentul.

N'a fost acesta convocat, zice d-sa, nici odată ca să-şi dea avizul asupra vreunei împrejurări dificile.

Am întreba noi : dar astăzi cînd parlamentul e convocat, cînd din acel parlament face parte şi d. Toma Stelian, nu e şi d-sa de părere că e ceva putred la noi şi că minciunile convenţionale ar trebui să-şi restringă domeniul de aplicaţiune ?

Dacă parlamentul n'are nici un mijloc de acţiune contra unui guvern, ce tace, să se caute unul şi cum ne găsim în constituantă, să se introducă în legislaţiunea ţării.

V. I. Radu

Cu prilejul unei interpelări

Interpelarea d-lui Delavrancea a adus la ordinea zilei chestiunea libertăţii presei.

Nu întră în cadrul modestelor mele preocupări întrebarea întru cît ziarele vizate de d. Delavrancea, *dacă* **sunt în adevăr « vîndute », pot fi mai vinovate de cît altele pe care zvonul public le-a aşezat în aceiaşi categorie ; nici întru cît faptul că te-ai vîndut Rusilor şi nu Nemţilor, constitue o superioritate morală indiscutabilă. De asemenea iese din sfera competenţelor semnatarului acestor rînduri, schiţarea mijloacelor practice şi a rezultatelor pozitive la care tindea în definitiv interpelarea d-lui Delavrancea...**

Ceia ce însă aş putea face, dacă spaţiul mi-ar îngădui-o, ar fi să pun aici, pe larg, chestiunea *prestigiului* **presei noastre cotidiane. Nu se poate tăgădui că prestigiul acesta s'a volatilizat până într'atîta, în cît a ajuns astăzi o simplă fantomă aeriană, asupra căreia se îndreaptă, fără teamă şi fără să întîmpine rezistenţă, exerciţiile de pugilat ale oricărui noctambul întîrziat şi hărţăgos, care ia umbrele drept realităţi.**

Cum se explică faptul ?

*

Se ştie cu cîtă uşurinţă cotidianele noastre politice şi mai ales « independente », aruncă adversarilor politici sau personali epitetele cele mai scandaloase şi învinuirile cele mai grave. Se mai ştie însă că, tot cu atîta uşurinţă, publicul trece peste aceste calomnii şi insulte, pe care nu le ia niciodată în serios (dar pe care le citeşte întotdeauna cu plăcere). Cuvîntul presei nu mai are nici o greutate.

Vinovaţi sunt, în primul rînd, gazetarii cari uită că a abuza de anumite libertăţi este a nu fi vrednic de ele. Exprimarea părerilor e liberă, firește, după cum liberă e şi circulaţia pe drumuri. Dar drumurile nu sunt libere pentru tîlhari. Un gazetar care calomniază cu bună ştiinţă, e un asasin moral, care nu mai are dreptul să invoace principiul libertăţii presei, după cum un asasin de rînd, căutat de poliţie, nu are dreptul să invoace principiul inviolabilităţii domiciliului.

A doua cauză, e lipsa de răspundere. In adevăr, cînd un om te-a calomniat ori insultat de faţă cu cîţiva martori, îl chemi la răspundere şi eşti sigur că vei obţine satisfacţie. Dar pe acela, de o sută de ori mai primejdios, care te-a calomniat prin presă, în faţa atîtor mii de oameni, nu-l chemi la răspundere fiindcă eşti sigur că nu vei obţine satisfacţie. Pe un delicvent ordinar îl judecă tribunalele ordinare şi-l condamnă. Pe un calomniator prin presă îl judecă Curtea cu juri şi îl achită.

Lumea s'a obişnuit astfel. Iată pentruce cuvîntul presei nu are greutate.

Dar dacă delictele de presă s'ar judeca de către tribunalele obişnuite, atunci ar fi şi mai rău. Una din libertăţile cele mai sfinte — libertatea gîndirei — ar fi primejduită...

Răul e aşa dar fără leac, de o cam dată. E un rău organic. El întră în complexul neajunsurilor statului nostru tînăr, pornit în salturi pe drumul progresului.

G. Topîrceanu

Mici Polemici

Yuan-şi-Kay, preşedinte de republică în China s'a proclamat împărat : ori-ce preşedinte de republică e un candidat perpetuu la domnie.

*

La începutul războiului un personagiu politic a prezis că „tronuri se vor prăbuşi". Dar exemplul Chinei ne arată că tronuri se reclădesc...

*

Noua împărăţie a Chinei va publica desigur o carte... galbenă ca să-şi motiveze lichidarea republicei.

*

Singur împăratul ex-preşedinte al Imperiului ceresc e de părere că China nu e aşa de amară cum se spunea în genere.

*

Se va putea zice despre Yuan-şi-Kay că avea mai de mult frignrile domniei. Şi încă friguri... galbene.

*

Dacă iea cuvîntul d. A. C. Cuza în discuţia mesagiului, atunci ne găseşte congresul păcii europene tot discutînd mesagiul.

*

Ieri a avut loc la hotelul Binder un banchet cu prilejul unei onomastice. Chelnerii au rămas nebătuţi.

*

A încetat „Romînul".

Despre acest anemic organ nu s'ar fi putut spune că „are şapte vieţi".

*

La urma urmei suntem cu toţii buni de rechiziţionat de către ministerul de războiu. Ne-a divulgat poetul Alexandri cînd a scris :

Romînul are şapte vieţi
In pieptu-i de aramă.

*

Noul Impărat al Chinei, zice un biograf, are 7 soţii.

Iată unul care deşi încoronat poate fi şi încornorat.

OAMENI ŞI LUCRURI

Reactualizare

In 1912 — cît de curînd se uită la noi întîmplările atît de vrednice de reţinut : — se juca la Rîmnicul Vîlcei „Contele de Luxemburg". Un tînăr din stal se uita mereu, provocător, la o tînără doamnă dintr'o lojă.

Iritaţia soţului, ceartă, martori. Dar tînărul din stal era primul-procuror al parchetului De aci — proces de „ultragiu", întru cît ofensa ar fi fost adresată unui membru al parchetului în exerciţiul funcţiunei...

Solidarizarea magistraturei ; acte colegiale. Soţul ultragiat fu găsit vinovat către magistratul ultragiat. Vinovat — probabil — de a avea o femee tînără şi frumoasă, cînd primul procuror era tînăr şi avea mustaţa à la Wilhelm. Pe atunci nu era încă moda mustăţilor rase.

Dar lucrurile ajunseră la Casaţie şi în 13 Noembrie 1912 secţia a doua dete decizia cu No. 2950 în următorul cuprins :

« Procurorul avînd atribuţiuni de poliţie judiciară, adică de a descoperi şi urmări delictele şi crimele, iar nu şi atribuţiuni administrative, cari se exercită de către agenţii administrativi, iar pe de altă parte el neavînd cenzura şi poliţia spectacolelor, nici paza liniştei şi a moralităţii publice, cari sunt date în atribuţiunile primarului oraşului, prin art. 57 din legea comunelor şi art. 15 din legea teatrelor, *urmează de aici că procurorul* nu se găseşte în exerciţiul funcţiunei sale cînd asistă într'un teatru la reprezentaţii, pentru ca înjuriile ce i se adresează cu această ocaziune să constituie noapărat un ultraj.

Dacă se află în *acest* caz e un prim procuror — în local deschis, public, expus deci unui blam social, atunci cum poate concepe cineva „ultragiat" pe un simplu — foarte simplu — procuror surprins la chef într'un stabiliment particular, cu lăutari, cu vinaţuri care se suie în cap, — chiar în capul unui membru al parchetului — şi care îşi arogă dreptul de a lovi, *cu toate că* vrea să fie socotit ca exercitîndu-şi funcţiunea pentru care e uns cu harul divin şi deci infailibil ?

De la 1912 pînă la 1915 e doară atît de scurtă vreme !

Rodion.

STRUNA ZILEI

Regelui Petru.

Ziarele compară mereu soarta regelui Petru cu a Regelui Lear...

Cu titlul „Noul Rege Leer".
Poetizat în vre o dramă,
Nu m'aş opri să te admir.
De-un singur lucru-mi este teamă:
Să nu te „joace" Dragomir...

INFORMAŢII

D. Vasile Oroveanu, fruntaş al partidului conservator-democrat din Caracal, fost prefect şi deputat, şi-a pus candidatura la colegiul al II-lea de Cameră, pentru locul vacant.

Prin această candidatură situaţia d-lui Octavian Goga, candidatul fuzioniştilor, este grav compromisă.

Ziarul « Adevărul » apărut în Capitală, anunţă, după cum ne comunică corespondentul nostru din Capitală, că d. Vasile Oroveanu candidează ca independent, dar că de fapt va fi susţinut de guvern, care nu va pune candidat.

După alegeri d. Oroveanu va părăsi partidul conservator-democrat şi se va înscrie în partidul liberbl.

Pentru d. Costinescu a început seria neagră.

După ce i s'a luat din mînă putinţa de a negocia zînzarea celor 50,000 vagoant—vînzarea pe care, de o fi să se jacă, o va efectua fericitul domn Constantiuescu - acum îi s'a luat şi dreptul de a acorda permise de export pentru vin.

De astăzi înainte aceste permise vor fi eliberate de o comisiune specială numită din sînul sindicatelor agricole.

Ministerul de războiu a decis cumpărarea castelului d-lui Cantacuzino-Paşcanu, de pe moşia Erbiceni, de lîngă Iaşi, pe suma de 250,000 lei.

Castelul va fi afectat pentru instalarea unui sanatoriu pentru convalescenţii militari.

Pregătirele din Bucovina. *Ştiri din Cernăuţi arată că'n spre Colomea-Zolecinsky se fac uriaşe pregătiri din partea austro germanilor, în vederea ofensivei care va fi întreprinsă în spre Rusia de sud.*

Regiunea de la Cernăuţi în sus a fost proclamată zonă de războiu şi se petrece aci acelaş lucru cum s'a întîmplat şi la Temişoara, în timpul pregătirei ofensivei contra Serbiei.

Intr'adevăr, or-ce locuitor civil ce se află în regiunea de la Cernăuţi în spre Colomea nu are dreptul de a eşi din această zonă militară. De aseminea niminea nu poate pătrunde aci. Trenurile nu circulă de cît pentru militari şi pînă şi telegraful de la staţiile căilor ferate nu primeşte telegrame de la particulari.

Totul este astă-zi sub exclusiva administraţie germană.

Dinspre Ungaria vin prin gara Hatna zi şi noapte trenuri cu trupe, cu proviant şi muniţii. Nici odată n'au trecut pe aci atîtea trupe ca acum şi se spune că sunt trupele care au fost retrase din Serbia. Au sosit peste o sută de automobile blindate şi vre-o trei-zeci de aeroplane germane.

Ca o dovadă cît de avansate sunt pregătirele, e faptul că au sosit şi cirezile de vaci de lapte—căci se ştie că minunata organizare germană a mers pînă acolo în cît trupele sunt urmărite de cirezi de vaci cu lapte pentru ca trupele să aibă lapte la dispoziţie.

După toate probabilităţile dezbaterile răspunsului la mesagiu la Cameră vor fi amînate pentru o zi, fiind-că pînă atunci desbaterile de la Senat nu vor fi terminate.

De mîine Marţi va fi reluată circulaţia trenurilor de la Ungheni spre Rusia.

Pentru a nu da loc la confuzii şi interpretări eronate credem nimerit a înştiinţa pe cetitorii noştri că tot ce va publica în „Opinia" talentatul publicist Topîrceanu va fi semnat de d-sa.

Eri a avut loc la hotel Binder un banchet în onoarea d lui general N. Popovici, cu ocazia zilei sale onomastice, Sf. Neculai.

Banchetul a fost oferit de ofiţerii regimentului 7 Roşiori dinlaşi.

In astă seară Luni, se serbătoreşte în Bucureşti 40 de ani de teatru, al maestrului Nottara. —Toată Capitala şi întreaga familie Regală vor asista la acest festival al decanului scenei romîne. O delegaţie compusă din d-nii M. Popovici, M. I. Pella şi P. Petrone, din partea societăţii dramatice locale, a plecat eri cu expresul. Delegaţia va prezenta serbătoritul un bust al maestrului, o lucrare de artă şi de asemănătoare lucrată de sculptorul D. Dimitriu-Bîrlad, profesor la liceul internat din localitate. Din partea artiştilor ieşeni, o să vorbească d. Popovici,

Eri Duminică, s'a celebrut la Huşi— în cercul intim al familiei—căsătoria d-lui Eugen Petit, judecător de şedinţă la tribunalul Fălciu, cu d-ra Elena A. Mitache fiica cunoscutului mare propietar şi senator din Fălciu, Adam Mitache.

Cele mai calde urări de fericire, tinerei perechi.

Comitetul societăţei „Sprijinul" în dorinţa de a spori veniturile acestei soşietăţi, va da în ziua de 26 Decembrie (a doua zi de Crăciun) o mare serbare în saloanele şcoalei Cultura prefăcute într'un lagăr de ţigani.

Renumele societăţei „Sprijinul" în organizarea serbăterilor date de comitetul ei, e o garanţie pentru reuşita şi acestei serbări.

Membrii societăţei, la cari din eroare nu s'au prezentat comisiuni, sunt rugaţi a se adresa comitetului. Biletele se vor prezenta la intrare.

Hora, sîrba şi bătuta vor fi dansurile de predilecţie.

Sîmbătă 12 Decembrie a. c. seara va avea loc o reprezentaţie cinematografică în Sala Sidoli, cu *preţurile obişnuite* în folosul societăţei „Pînea Săracilor".

Indemnăm publicul de a lua parte în număr cît se poate mai mare la această reprezentaţie a cărei scop e atît de filantropic.

D. E. Şaraga, cunoscutul librar din localitate a oferit pentru prizonierii romîni aflători în Austro-Ungaria şi în Rusia cîte 600 de exemplare din istoria Romînilor de A. D. Xenopol, ediţia mare şi 500 din Istoria Romînilor de A. D. Xenopol, ediţie mică. Aceste cărţi urmează a fi date prizonierilor spre cetire,

Donatorul a primit eri din partea consulului austro-ungar Götz o adresă de mulţumire prin care-i se face cunoscut că volumele vor fi date prizonierilor romîni din Rusia aflători în Austria, luîndu-se toate măsurile ca să ajungă curînd la destinaţie.

Consulatul rus n'a răspuns încă pînă acum.

Bitantologul, d. profesor Tafrali va ţine Mercuri 9 Noembrie în aula universităţii din Iaşi, o conferinţă, tratînd despre însemnătatea descoperilor făcute la biserica Sf. Neculai din Cîmpulung, peristoria ţării romîneşti.

D. profesor Ioan Petrovici a anunţat, că trebuind să sfîrşească pînă la vacanţa de Crăciun, prelegerile privitoare la filosofia lui I. Kant, pe lîngă cursul de Vineri de la 6—7, şi Mercuri de la 5—6 va trata acelaş curs de istoria filosofiei, în loc de logică, cum era pînă acuma.

Din cei 14 profesori ai liceului din Piatra-Neamţ. 8 sunt concentraţi.

Cursurile s'au ţinut totuşi, regulat, cu cei 6 profesori rămaşi,

Cursurile internatelor se vor închide în vederea vacanţei Crăciunului în seara zilei de 19 Decembrie.

Ale celorlalte şcoli la 23 cînd se vor da şi biletele pentru reducerea pe căile ferate.

Bibliografie. — Propăşirea anul I No. 3, revistă şcolară—„Versuri şi Proză" anul IV No. 17.

■ O nouă expoziţie de pictură s'a deschîs pe strada Lăpuşneanu de către artiştii pictori: Verona, Briesse, Ghergheli şi Poppa.

Expoziţia este zilnic vizitată de un numeros public.

■ Programul nou care se reprezintă astă-seară Luni 7 Decembrie la cinematograful Pathé-Frères din sala circului Sidoli, cuprinde următoarele:

Prin sudul Franţei, interesante şi pitoreşti călătorii.—O idilă; scenetă sentimentală, într'un act.—John lichea; scene foarte humoristice.—Detectiva Ellen Gray sau Mandatul de arestare; o dramă senzaţională care prin puternica ei acţiune, ne arată cum bănuiala poate zdrobi cea mai mare corectitudine omenească şi cum un frate vitreg ponegreşte numele unei familii oneste.—Polidor declară războiu; scene humoristice.

Mercuri 9 Decembrie, matineu la $5^1/_4$ şi reprezentaţie serală. Program nou: Explozia orbitoare, mare dramă în patru părţi.—Călătorii, comedii, etc.

■ **In chestia scumpirei medicamentelor.** — Din partea corpului farmaciştilor ieşeni primim un lung memoriu în chestia scumpirei medicamentelor, din care extragem următoarele pasagii:

„Cu începere de la 1 Noembrie a. c. farmaciile din ţară au fost autorizate a taxa medicamentele cu 50 la sută mai mult de cît taxa de pînă acum. Evident, că ori de cîte ori un articol fie el de ori ce natură, dar care este trebuincios consumului public sufere o modificare la preţ în plus, aduce o nemulţumire în masa consumatorilor şi explicabil este că aceastănemulţumire să se manifesteze, fie prin grai fie prin scris"...

Continuînd apoi memoriul spune:

„De la izbucnirea războiului european a încetat posibilitatea normală a aprovizionărei noastre, noi fiind clienţii Germaniei şi Austro-Ungariei.

Comenzile ce erau făcute înainte de izbucnirea războiului, au fost oprite la expediere, iar cele încărcate reîntoarse la punctul de plecare, pentru că căile de comunicaţie începînd de atunci au trecut în mîna ministeriilor de război ale acelor state şi cu cît timpul a trecut cu atît aprovizionarea a devenit mai imposibilă datorită oscilaţiunei de încordare a relaţiunilor noastre economice, cu statele respective, pînă cînd cea mai mare parte din medicamente dintre cele mai uzitate şi mai indispensabile au fost declarate prohibite iar permiterea lor de export nu s'a acordat de cît pe baze de compensaţie sau... favoruri.

Ast-fel s'a scurs un an şi jumătate în care timp ne-a fost peste putinţă ca chiar cu bani daţi înainte, prin intervenţii pe lîngă legaţiunea Germană şi cu promisiuni formale obţinute de acolo, să mai putem să ne aprovizionăm direct de la sursă ca în timpuri normale."

Scumpirea medicamentelor este ast-fel justificat în acest memoriu.

„Astă-zi dacă mai putem avea cîte ceva din ce ne trebue, plătim de cîte 10 şi 15 ori mai mult de cît preţul normal.

Ilustrăm cele afirmate cu următoarele exemple: Bromura de potasă astă-zi costă 80—90 lei kgr. se taxează cu 50 la sută 10 gr. 60 bani, Oleul de ricin costă 9 lei kgr. se taxează cu 50 la sută 4 50 kgr., Bismutul sub nitric costă kgr. 120 lei sau 10 gr. 1.20 bani, se taxează cu 50 la sută lei 1.50, Iodura de potasă costă kgr. 120 lei se taxează cu 50 la sută lei 1.00, Salicitatul de sodă costă kgr. 80 lei, se taxează suta de grame, cu supra taxă de 50 la sută lei 3.75. Acidul boric costă kgr. 12 lei, se taxează cu 50 la sută lei 3. Aspirina costă kgr. 80 lei, se taxează cu 50 la sută 10 gr. cu lei 1.20. Acidul carbolic, crud costă kgr. 3 lei se taxează cu 50 la sută lei 1.80, şi multe altele a cărora număr ar putea merge la infinit".

Memoriul apără pe farmacişti de acuzările de exploatare şi încheie precum urmează:

„Credem că dacă a putut să aibă loc o disuţiune asupra acestei chestiuni, apoi ea trebuia să vie nu anonim nici cu rea credinţă ci faţiş şi cu lealitatea ce se cere de la oameni de elită, care îşi iau sarcina de a rezolva o problemă sociala.

Suntem la dispoziţia ori cui a dovedi în modul cel mai detailat, în o măsură mai largă cît nu îngădue coloanele unui ziar, că noi farmaciştii pînă la 1 Noembrie, cînd s'a aplicat adausul de 50 la sută în taxă, am fost în o continuă pagubă fără să dezertăm de la datoria ce avem de a contribui alături de medic la păstrarea sănătăţii ieşenilor.

Drept recompensa, avem durerea a constata aproape zilnic tot felul de calomnii ce ni se aruncă, pentru a fi consideraţi alături cu cei mai ordinari speculatori; toate acestea însă ne oţelesc mai muit în a ne face datoria.

Nu scumpetea legitim venită trebue să atragă îngrijorarea marelui public, ci nenorocirea care se apropie zi cu zi făcînd paşi repezi către ziua în care nici cu aceste sacrificii nu ne vom mai putea aproviziona şi cînd în mod fatal serviciile noastre nu vor mai fi de nici un folos ue mai avînd cu ce satisface nevoile".

■ In ultimul timp şi-au făcut apariţia în acest oraş doi tineri anume: Manoliu Teleman şi Mircea Iovanovici, acest din urmă pretins artist cu o delegaţiune din partea d-lui colonel Radovici pensionar din Bucureşti, pentru a da o reprezentaţie la Teatrul Naţional, în scopul de a rîdica în Bucureşti a monumentului «Avîntul Ţărei". Aceştia permiţîndu'şi a tipări carţi de vizită de a unei persoane marcante din localitate, fără de a avea asentimentul, de şi în urma unei adrese din partea colonelului primesc patronajul reprezentaţiei, se prezentau singuri sau trimiteau diferiţi şi interpuşi cu aceste interpuşi cu aceste cărţi de vizită, însoţite de bilete de staluri şi loji, în mare parte nenumerotate şi fără preţuri fixe, pe la diferite persoane de societate şi comercianţi de seamă, încasînd frumoase sume de bani din cari mare parte ei întrebuinţase în folosul lor personal.

Agenţii siguranţiei suspectînd procedarea şi aducînd cazul la cunoştinţa d-lui prefect al poliţiei, s'a dispus anchetarea fantulur de către birigada de siguranţă locală cari stabilind pe deplin cele arătate mai sus. S'a confiscat biletele emise: Ajutorul de primar Racovitză, a fost însărcinat cu controlul reprezentaţiunei care a avut loc, aşa că toate persoanele ce au cumpărat bilete au fost satisfăcute, iar d nii arătaţi mai sus, au fost trimişi parchetului cu actele dresate, cari i-a şi depus la penetenciar. In acest timp a mai sosit dela poliţiile Constanţa şi Ploeşti reclamaţiuni contra lor, pentru urmărire şi cercetare relativ la nişte reprezentaţiuni date în acele oraşe, în acelaşi mod, precum şi o declaraţiune din partea d-lui Colonel Radovici, prin care arată că nu i-a autorizat să-l semneze, nici să întrebuinţeze un alt sigiliu ce cît al comitetului de ridicarea monumentului, ceia ce ei îşi permisese să facă.

„FIR de aur pentru BRODAT!"

„VANILIE"-„TAHITI"

I-a calitate se găsesc de vînzare la

ROMÎNIA MUZICALA

24 Lăpuşneanu 24—IAŞI.

Inştiinţare folositoare

Am suferit de asthma bronchial, am consultat mai mulţi medici; la fiecare primavară şi toamnă accesele se repetau, în timpul din urmă fiecare acces era de durată mai lungă şi intensitate mai mare. După sfatul medicului nostru de casă d. **Dr. Popper** *am început cura de bae de lamină la d. dr. Dulberger în plin acces de astmă. La a 7-a bae accesele au dispărut până astă-zi. In greutate am crescut întâi cu 4 klgr. şi apoi încă cu 2 kgr. şi astă-zi la sfîrşitul curei mă simt foarte bine şi sunt foarte recunoscător d-lui doctor Dulbergher.*

I. DULCE.

Iaşi Strada Armeană, 3.

Serviciul telegrafic şi telefonic al „Opiniei"

Comunicat Austriac

Viena.—**Pe teatrul de răsboi rusesc:** *Nici un eveniment important.*

Pe teatrul de răsboi italian: *Pe frontul de pe litoral Italienii nu au reînceput încă marile lor atacuri cari se opriseră, pentru scurt timp, la 11 Noembrie, continuând apoi până la finele lunei şi chiar până la prima săptămână din Decembrie. Aceste lupte pot fi considerate în totalul lor ca a 4-a luptă de pe Isonzo. De astădată, mai mult chiar ca în trecut sforţările inamicului se îndreptară către oraşul Görz, în acest scop se îndreptară numai către capul de pod de la Görz cam 7 divizii de infanterie italiene.*

Atacurile acestor mari forţe ca şi toate atacurile în masse luvecinate au fost respinse de forţa de rezistenşă a trupelor noastre cari păstrară neatinse Capul de pod de la Görz, platoul Doberdo şi în genere toate posiţiunile lor. Populaţia a fost greu atinsă prin dlstrugerea oraşului Görz. Situaţia militară nu a avut însă nimic de resimţit din această slăbănoogă expresie de furie a inamicului.

In a 4-a luptă de pe litoral, armata italiană a pierdut, după date pozitive, 70.000 morţi şi răniţi. Ei au fost respinşi atît în încercarea de atac de pe frontul Ionzului spre pozîrnişul nordic al Mt. S. Michele, cât şi atac al unui batalion de Alpini pe frontul Tirolez, către Col di Lana.

Pe teatrul de război Sudestic: *La S. E. de Celebic am gonit pe muntenegreni de pe ultima bucăţică de pământ bosniac pe care se mai aflau;—şi în acest loc trupele noastre ajunseră până la prăpastia Tara.—Bijelopolge este de eri după prânz în mâinele noastre. Forţele imperiale şi regale atacară învăluind oraşul cucerindu-l după lupte crîncene şi făcând până seara 700 de prizonieri. Urmărirea inamicului, care se retrage la W. de Ipek, este în curs. Muntenegrenii dau foc, în retrogerea lor, localităţilor locuite de musulmani. fi eliberate de o comisiune specială numită din sînul sindicatelor agricole.*

Teatrul de războiu balcanic

Nauen. — La Moicovitz şi Piljelepolje am mai făcut 750 de prizonieri sîrbi şi muntenegreni.

*

Viena.—Luptele de urmărire în Muntenegru iau un curs tot mai favorabil. Am mai făcut 800 prizonieri.

In luptele din Muntenegru s'a întîmplat ca inamicul să simuleze o predare. El a venit spre noi cu mîinile rîdicate, filfiind batiste albe. Am suspendat atunci focul nostru, dar cînd duşmanul s'a apropiat de liniile noastre ne-a atacat cu granate de mînă. Este de prisos să mai spunem că aseminea viclenii au fost sever pedegsite şi că tot astfel se va întîmpla cînd aseminea fapte se vor maiproduce.

Vinzarea celor 50,000 vagoane

Bucureşti.—D. Costinescu, ministru de finanţe a tranşat astăzi vînzarea celor 5b,000 vagoane cereale către un consorţiu austro-german.

Delegaţii consorţiului s'au supus prescripţiunilor legei de a plăti taxa în aur.

Modalitatea de plată este următoarea:

Jumătate din taxă va fi plătită aci în ţară iar jumătate pentru Banca Naţipnală la Reichsbank din Berlin.

Un nou interview al lui Hindenburg

Nauen. — Feldmareşalul Hindenburg a acordat un interview ziarului „Berliner Zeitung am Mittag".

Vorbind despre cauzele războiului generalul Hindenburg a zis:

— „Nu sunt un bărbat politic şi nici nu voi să fiu — dar je lucru limpede pentru mine că Anglia a voit războiul, că l'a aţîţat".

Vorbind despre bătălia de la Tannenburg a zis:

— „Pe vremea aceea se vedeau pretutindinea refugiaţi din Prusia, căutînd adăpost la dreapta şi la stîngă.

Am conceput planul de a înfrînge ofensiva rusă, căci simţeam că alt-fel toată această mulţime de fugari era iremediabil pierdută.

Planul meu constînd în a lăsa pe Rennenkampf la Guminen, iar pe ceilalţi ruşi să i atrag în jos, în spre lacuri.

Planul a reuşit pentru că comandamentul a apreciat exact prostul serviciu de recunoaştere al ruşilor».

Continuînd apoi, Hindenburg a spus:

— „Aveam conştinţa răspunderei ce-mi asumasem şii am luat această răspundere din simţimîntul datoriei către ţară. Simultan însă realizam şi o temă ştiinţifică.

Dar conştiinţa deplină a marei răspunderi ce-mi asumasem am avut'o numai după ce au trecut evenimentele.

Pot să-ţi spun un singur lucru: în astfel de situaţiuni n'au ce căuta oamenii, care nu ştiu să păstreze sîngele rece.

De aseminea te pot asigura că nu numai că Germania va ţine piept duşmanilor ei, dar ea va fi biruitoare".

Bombardarea Metzului

Nauen.—Pe frontul de războiu din apus nimic esenţial de semnalat, afară doar de o bombardare a Metzului de către aviatorii duşmani, fără ca aceştia să poată cauza însă vre-o paguba însemnată.

*

Paris.—Şapte aviatori francezi au aruncat 51 de bombe asupra gărei din Metz, cauzînd insemnate stricăciuni.

Flota rusă bombardează VARNA

-- Luptele între flota rusă şi cea germano-bulgară --

Bucureşti.—De astăzi dimineaţă vin mereu ştiri din diferite puncte ale porturilor noastre maritime că flota rusă a început din nou bombardarea Varnei. Pînă acum nu se poate şti dacă este din nou vorba de o demonstraţie sau ruşii vor încerca o debarcare.

*

Balcic.—Cu ochiul liber s'a putut vedea pe astă-zi dimineaţă cum trei cuirasate şi două torpiloare ruse bombardează, din cînd în cînd portul Varna.

Grosul vaselor ruseşti s'a aşezat în acelaş mod ca şi la bombardarea trecută însă lămurit nu se poate bine distinge din cauza ceţei ce s'a lăsat pe mare.

Ceea ce se poate distinge lămurit este că bombardarea se face din zece în zece minute şi că din Varna nu se răspunde la bombardarea rusă.

Intru cît vasele ruseşti sunt situate aproape de Ekrené, se crede că ruşii au de gînd se debarce aproape de frontiera romînă.

Aci au sosit toate autorităţile din judeţ în frunte cu prefectul şi comandantul jandarmilor

Constanţa.—După o comunicare telefonică rezultă că ruşii au reînceput de astăzi dimineaţă bombardarea Varnei.

La ora 6 dim. două torpiloare ruse au inspectat coastele şi s'au reîntors imediat —după ce au trecut prin faţa Kaliakrei şi s'au apropiat de Varna.

La ora 8 au apărut dinspre Odessa patru unităţi mari din flota rusă, trecînd prin faţa Balcicului, cu toată viteza şi oprindu-se în dreptul castelului de la Euxinograd, au început bombardarea o Varnei, cu o violenţă extraordinară. Aceasta a durat pînă la ora 10, cînd, din cauza ceţei, vasele s'au retras în larg.ul mărei. Forturile dela Varna au răspuns.

In larg se află peste 30 de vase de transport, ceea ce face să se presupuie că ruşii ar avea de gînd să încerce o debarcare.

Bazargic. — Astă-zi de dimineaţă flota rusă a început bombardarea Varnei.

In dreptul capului Kaliakra are loc o luptă extraordinară între flota rusă şi cea germano-bulgară.

Sanatoriul Dr. TZAICU

— IAŞI, Strada Carol 20 —

Aduce cu plăcere la cunoştinţa publicului şi numeroasei sale clientele, că s'a mutat din strada Zmeu 3, în **STRADA CAROL 20** *regiunea cea mai ridicată şi mai sănătoasă a Iaşilor.*

Clinică chirurgicală modernă:

Săli speciale pentru operaţiile aseptice şi septice; instrumentar complect şi ireproşabil.

ORTOPEDIE. MECANOTERAPIE (Zander).

MEDICINA INTERNA. FACERI. ELECTROTERAPIE.

HIDROTERAPIE

Tratamentul Sifilisului cu mercur şi Neosalvarsan.

Medici consultanţi distinşi în toate specialităţile.

Consultaţii 1—3 şi 8—9 p. m.

—Telefon 79 —

Ingrijire perfectă. Preţuri moderate.

Dr. C. Popa Radu

Medic al Casei Sf. Spiridon

Boli nervoase şi interne

Consultaţii: 5—6 p. m. Bd. Elisabeta 8.

Important *Cursuri de ştiinţi comerciale, de limba şi literatura germană precum şi de istoria literaturei germane predă contra unui modest onorar în locuinţa sa din str. Căpitan Păun No. 3. M. MESCHER*

De închiriat *două camere frumoase mobilate sau nemobilate, cu serviciul, în strada Carl Lueger 13. Se poate adresa proprietarului în aceiaşi casă.*

Dr. Suzana GROSI

Şef de clinică la Maternitate

Boli de femei. — Faceri

Iaşi.—Str. Anastasie Panu 43

Două odăi *frumoase, bine mobilate, pentru un domn sau o doamnă, se închiriază pe pe acum, cu luna sau cu anul. Informaţii la ziar.*

Profesor D-r I. Tănăsescu

Vasile Conta 22 (fost sf. Spiridon

Chirurgie şi boli de femei

Consultaţii: 1—3 p. m.

Institutoare *autorizată caută lecţiuni de limba germană şi franceză. La ziar sub Germană.*

De vînzare *1600 deca vin superior, recolta actuală, din via mea dela Vişan (Piscul Socolei). A se adresa la D. M. Cădere, str. Carl Lueger, 13.*

De vânzare *Casele din Strada Lăpuşneanu No. 28. colţ cu Strada Banu, compuse din:*

Patru prăvălii la Strada Lăpuşneanu, 21 camere de locuinţă.

Pivniţă mare, beciuri, subsoluri, apă, lumină la etaj, atenanse, etc.

A se adresa d-nei Maria Irimescu Strada Banu.

V. GH. BUŢUREANU

-- AVOCAT --

— Cosultaţii 3 — 7 p. m. —

Strada Gh. Mîrzescu, casele

— M. H. Goldner. —

Domnişoară *caută lecţiuni de piano la începători.*

Ziar sub Pianistă.

5 BANI

ABONAMENTE

Un an . . . 20 lei
6 luni . . . 10 lei

OPINIA

ANUNŢURI

Un rând pag. III, 50 b.
. . . IV, 40 .

5 BANI

Administraţia: Tipografia H. Goldner, Iaşi. — Telefon No. 30.

Sub direcţiunea unui Comitet

Anul XIII—No. 2689 — Joi 10 Decembrie 1915

BIBLIOTECA UNIVERSITĂŢII IAŞI

Iarăşi „politica de sentiment"

Distinsul nuvelist d. I. Al. Brătescu-Voineşti ia apărarea politicei de sentiment. Nimic mai îndreptăţit decît ca un artist s'o apere şi s'o proclame.

Dar aşa pusă chestiunea, că «unei politici de sentiment nu i se poate opune de cît o politică de alte sentimente *sau o politică de nesimţire", face ca problema a îndrumărei noastre în politica externă să fie redusă la termenii cei mai simpli posibili, aşa de simpli încît nu mai au nici o bază reală. Autorul scrisorilor filosofice a vrut să amintească adevărul cunoscut că sentimentele, şi nu raţiunea conduc omenirea. Dar, în dorinţa de apăra o teză scumpă, d. Brătescu-Voineşti merge prea departe. D-sa uită pentru un moment că sentimentele, sentimentele superioare, au un substrat intelectual, care le condiţionează, le modifică, le face să evolueze şi chiar să dispară. Mai mult, o idee abstractă, străină de un individ, infiltrîndu-se lent în straturile sufleteşti, împleteşte cu sentimentul, îmbrăţişează întreaga existenţă a acelui individ, aşa de mult încît avem cea mai mare greutate din lume să distingem ideea în dosul sentimentului dominant.*

Dacă n'am recunoaşte sentimentului acel substrat intelectual, nici o discuţie în politică, şi în specie în politica externă, n'ar mai putea avea loc. Şi fără a merge prea departe, însuşi d. Brătescu-Voineşti ne îndreptăţeşte această constatare. Tot căutînd să enumere sentimentele, care l-au împins să creadă că trebue să mergem cu împătrita înţelegere, surprindem ideile şi faptele, care i-au provocat acele sentimente.

*

Sentimentele şi argumentele d-lui Brătescu-Voineşti le-am putea împărţi în două categorii: unele care pun problema in abstracto, *din punct de vedere universal-umanitar, altele care privesc chestiunea naţională.*

Incepem cu cele dintâiu. D-sa vorbeşte de militarismul german şi uită de marinismul englez. D. Brătescu-Voineşti crede că dacă n'ar fi existat acest militarism, „religia urei şi a duşmăniei dintre popoare" ar fi încetat şi ar fi fost înlocuită prin „religia iubirei şi a conlucrării pentru binele general al omenirii". Cu un simplu condeiu, d-sa suprimă conflictul de interese economice şi raţionale, care în mod fatal trebuie să existe, pînă la un nou echilibru. D. Brătescu-Voineşti, deşi un quadruplist intervenţionist, rămîne totuşi un pacifist tremediabil. D-sa crede că aceste conflicte s-ar fi putut rezolva în linişte, prin evoluţia firească a lucrurilor. Cum, Anglia ar fi înapoiat de bună voe întinsul său imperiu colonial, Germania ar fi înapoiat Alzacia-Lorena, Rusia ar fi eliberat cele „o sută de limbi" ale întinsului său imperiu, Asutria provinciile pe care le deţine? Dacă nu, conflictul înarmat trebuia să se producă. Şi d. Brătescu-Voineşti găseşte o vină Germaniei, care graţie stării culturale a poporului său s'a dovedit cea mai bine pregătită? In faţa acestui conflict de interese, care trebuia, în mod fatal, *rezolvit ca armele, militarismul era o supremă datorie a naţiunilor conştiente. Că celelalte ţări au fost mai puţin militariste? Vai, toate au urmărit creşterea puterii armate. Deosebirea constă în faptul că azi armata, fiind expresiunea exactă a unei naţiuni, naţiunea, care s'a găsit în fruntea progresului cultural şi ştiinţific, a* putut *fi şi cea mai militristă.*

„Necesitatea nu cunoaşte lege" şi „tratatele sînt zdrenţe de hîrtie"... D. Brătescu-Voineşti se revoltă. Dar germanii n'au făcut de cît să exprime sincer, brutal de sincer, ceia ce în mod ipocrit era în gîndul tuturor. Căci dacă Englejii şi Francezii, n'au spus-o, n'au pus-o în practică, călcînd neutralitatea Greciei? Italia n'a dovedit lumii că tratatul ei de alianţă cu Puterile Centrale era «zdreanţă de hîrtie»?

„Necesitatea nu cunoaşte lege"... Ar putea d. Brătescu-Voineşti să justifice altfel votarea legii stării de asediu expres *interzisă de constituţia noastră?*

Dar voi continua mîine cu celelalte argumente ale d-sale.

C. Alexandrescu.

Bombardarea VARNEI

Ziarele au publicat numeroase telegrame cu privire la noua bombardare a portului Varna. Telegramele au fost cît se poate de detailate în ce priveşte starea mărei, dispariţia ceţei şi apariţia lunei pe firmament, dar n'au spus nimica cu privire la rezultatele bombardărei, şi, mai cu seamă, dacă bombardarea a fost sau nu urmată de o încercare de debarcare.

Cu privire la această din urmă chestiune, ziarul « L'Independance Roumaine », în măsură, de sigur, să ştie ceva, publică următoarele:

« O escadră rusă a bombardat ieri dimineaţă Varna şi s'a retras apoi la larg. Din moment ce nici o tentativă de debarcare n'a avut loc, este vorba de o nouă demonstraţie, fără îndoială pentru a reaminti bulgarilor că ruşii nu încetează de a fi solidari cu anglo-francezii în privinţa lor şi că Rusia nu i-a uitat ».

Aşa dar, nici nu s'a încercat vr'o debarcare. Şi cînd te gîndeşti că şi de data asta — ca şi cu ocazia bombardărei trecute — un ziar ieşan determina pînă şi locul unde a început debarcarea!

Dar nu aci stă interesul chestiunei. El este cu totul altul. De luni de zile ni se vorbeşte de debarcarea ruşilor în Bulgaria — ba la ţărmul Mărei Negre, ba la ţărmul dunărean. Trupe numeroase ar şi fi sosit în Basarabia.

Şi cu toate aceste nu se vede nimic. Nu s'a văzut nimic în timpul ofensivei contra Serbiei, deşi Viviani a anunţat în parlamentul francez participarea Rusiei la luptele din Balcani. Nu se vede nimica nici astă-zi, cînd este iminentă lupta în jurul Salonicului.

De ce? Diplomaţie şi strategie!

Cronici Vesele

Pericol alb — Complot

Am vorbit în cronica noastră trecută de rărirea laptelui în Germania şi de lipsa de hîrtie din ţară. Criza de zahar, care ne-a făcut să suferim atît de mult, ameninţă să revie.

Observaţi că toate acestea au haina albă a inocenţei. Poate că albul acesta, simbolul nevinovăţiei, al corectitudinei, nu mai poate dăinui astă-zi şi tinde mereu să dispară. Poate că el nu sufere culoarea ferului şi aramei, el nu poate cadra cu vestmîntul roş care îmbracă din ce în ce mai mult pămîntul şi tot caută albul acesta să se ascundă, să dispară.

Sunt capricii necunoscute în natură. Acei cari s'au ocupat cu cifre, au găsit acolo de multe ori capricii, cari n'au putut fi explicate — poate că suntem în faţa unui capriciu al culoarei.

In tot cazul suntem ameninţaţi de un nou pericol — de pericolul alb.

Şi poate din aceiaşi pricină iarna aceasta dă pămîntului cu atîta economie veştmîntul alb de zăpadă.

***

Siguranţa Capitalei cercetează afacerea complotului şi Laboratorul chimic analizează presupusul explozibil, care se afla la cei trei indivizi veniţi din Ungaria.

La unul din aceştia, sortit să asasineze pe d. Nicu Filipescu, s'ar fi găsit 180.000 lei în aur.

Să fi fost oare tentativă de asasinat? Aceştia, veniţi de peste Carpaţi, aveau oare o misiune criminală?

Noi n'o credem.

Bomba şi dinamita nu sunt specialităţi ungureşti şi nu ungurii le manipulează.

Bomba explozibilă a luat naştere aiurea şi dăinueşte aiurea. Unde atmosfera e prea încărcată de nelegiuiri, atrocităţi şi schingiuiri, unde opresiunea este îngrozitoare, acolo bombele fac explozie.

Numai un stat cu o populaţie colosală de 200 milioane aproape, poate să dee— şi foarte rar — cîte-va făpturi atît de curajoase, ca să se expue atît de mult, pentru a lovi ast-fel.

Pentru că atentatorii cu dinamită, sunt tot atîta de expuşi ca şi cei vizaţi.

Orbiţi de strălucirea unui ideal, ei nu mai văd nici un pericol înaintea lor.

Şi mai toţi din ei au căzut odată cu victimele lor. Acei cari au lovit în Plehwe, Sergie şi în zeci de guvernatori de aceeaşi pleavă, s'au sacrificat ei însăşi.

Pentru ei glontele de plumb e prea moale; pentru voinţa lor de fer, ei recurg la spijă.

Dar aceştia nu-s unguri.

Eroii, despre cari vorbim, sunt fiii răzvrătirei

Naintea cărei tremur'
Palatele şi regii

cum ne spune poetul, dar ei, eroii nu tremură.

***

Aceştia apoi, nu sunt venali. Ei se revoltă tocmai contra celora cari îngrămădesc aurul, contra stomahurilor dilatate de gazele şampaniei, dar nu-s mâni criminale cari iau plată.

Şi după ce bomba a făcut explozie, după ce fărămăturile trupurilor lor s'au făcut una cu ţandările spijei, în urma lor nu rămîne aur—rămîn cel mult cîteva cărţi, cîteva foi de hârtie şi cerneală.

Dar aceştia nu-s unguri.

***

Cine ia aur, cine primeşte plata pentru o simplă crimă, trimite cel mult un plumb de departe, pentru a nu se expune cumva, spre a se folosi apoi de preţul infamiei.

Dar la acei trei indivizi nu s'a găsit nici urmă de revolver.

***

Cercetaţi minuţios şi veţi găsi nu numai că e o înscenare, ci o poveste cusută cu aţă albă şi atît de groasă că poate fi văzută chiar de pe celălalt mal al Prutului.

Cercetaţi şi nu uitaţi că din dinamită, din descoperirea chimistului scandinav, sunt diferite fabricaţiuni. Cartuşe care servesc la explozia stîncilor pentru cărtarea metalelor, pentru explozia straturilor de ghiaţă etc.

Cercetaţi şi veţi găsi adevărul.

Nu uitaţi că mai sunt cartuşe de dinamită cari servesc—cu toată prohibirea—la pescuirea peştelui.

Cartuşul acesta, aruncat în apă, face o puternică explozie, spulberînd rîul pînă'n albia lui şi apoi...se pescueşte în apă tulbure.

Alonzo

STRUNA ZILEI

Preludiu.

Se va reprezenta la Iaşi o revistă cu numele de „Alandala".

Ziarele.

Pînă cînd tot Capitala
„Şic" modernă şi mondenă?
Veţi vedea cum geme sala,
„Tout-Jassy" cum dă năvala,
Cînd li se aduce'n scenă
„Alandala"

Mici Polemici

Societatea „Sprijinul" anunţă că la serbările ce organizează, dansurile preferate vor fi „sîrba" şi „bătuta".

S'ar putea crede că sunt termeni de dans şi de actualitate în acelaşi timp.

*

Curioasă infirmitate are semi-confratele Uz, epigramistul: comite versuri şchioape, dar care zgîrie... auzul.

*

Un cinic, cetind protestările contra exceselor şi violurilor din războaie, făcea reflecţia: cîte naşteri extra-conjugale nu vor fi puse, după războiu, pe seama exceselor războinice!

*

O schimbare s'a întrodus de la banchetul Rang încoace în compunerea de menu-uri la hotelurile noastre. După dezert se notează: chelnerii nu mînîncă nici resturi, nici bătaie.

*

O bandă de lipovani prinşi cu furtul unei cassete de bani.

Au început să opereze şi Ruşii cu succes.

*

Că se fac greutăţi în exportul vinului ne supără mai puţin, decît cînd e vorba de cereale. Vinul se poate învechi şi în pivniţele noastre; cerealele nu.

S'a spus eri că pentru d. Costinescu a început seria neagră.

...Şi d-sa e în parlament conducătorul bărbilor albe!

*

Cantaragiul Bercea, de la oborul din Trg.-Frumos, a fost ales preşedintele unei noui societăţi de luminare.

...Să nu pună lumina sub oboroc.

OAMENI ŞI LUCRURI

Către pace

Puţinele rînduri ce am citat aci, după corespondenţii anglo-americani, întru lauda Turcilor, împrospătează în amintire numeroase epizode, petrecute chiar în acest crtncen războiu şi cari dovedesc că, în mijlocul duşmanilor, beligeranţii sunt mereu în căutarea unei apropieri. Nu mai pomenim de cazul marelui romancier francez Romain Rolland „filogerman".

S'au citat epizode caracteristice, numeroase. S'au pomenit întîmplări de netăgăduit interes putînd să arăte că pe toate fronturile, în afară de disciplina obligatorie, „oarbă", luptătorii nu se uresc, ci adeseori se compătimesc, se ajută, se înfrăţesc. Istoria viitoare va avea să se ocupe şi de această parte sufletească a războiului din secolul al 20-lea între naţiunile cele mai iubitoare de progres.

Găsim într'un recent ziar parizian o ilustraţie reprezentînd mormîntul aviatorului Pégoud — care a vizitat şi ţara noastră. In cimitirul din Belfort se găseşte mormîntul acestui viteaz şi isteţ aviator care de multe-ori şi-a riscat viaţa în serviciul Franţei. Intr'o luptă aeriană din Atsacia, Pégoud căzu, rănit de moarte.

In ziua înmormîntării, pe care francezii au făcut o cu solemnitatea cuvenită unui erou, aviatorul german al cărui glonte ucisese pe Pégoud, se ridică în înălţimi şi lăsă să cadă—aşa ne spune „Petit Parisien"—pe sicriul victimei o coroană cu o eşarpă purtînd inscripţia: „den im Kampfe für sein Vaterland gefallenen Pflieger Pégoud ehrt der Gegner", adecă: „Adversarul cinsteşte pe aviatorul Pégoud, căzut în serviciul patriei sale".

Omagiul, precum vedem din fotografia reprodusă în popularul ziar parizian, nu a displăcut francezilor, judecînd după luarea aminte cu care au fost aşezate coroana şi inscripţia pe piatra funerară a viteazului Pégoud.

...Ce curînd ar încheia pace oamenii, dacă guvernele nu s'ar războ alimentînd urile!...

Rodion.

INFORMAŢII

D. Toma Stelian a luat faţiş atitudine în potriva guvernului—aceasta în speranţă că va putea exercita astfel o presiune asupra primului-ministru şi să-l aducă la sentimente mai bune.

S'a înşelat însă—căci suntem în măsură de a afirma că d. Ionel Brătianu este furios în potriva directorului „Naţionalului".

D-sa a trimis chiar zilele aceste răspuns d-lui Toma Stelian că ceea ce face însamnă o desidenţă în partidul liberal şi că urmările îl vor privi toate pe bătăiosul de astăzi, fost odinioară ministru de justiţie liberal.

Aflăm că ministerul de interne a făcut aspre observaţii d-lui C. Rădulescu, prefectul judeţului Fălciu, pentru abuzul pe care îl face cu automobilul judeţului.

Funcţionarii îndreptăţiţi să se servească de acest automobil nu-l pot avea nici odată la dispoziţie de oarece prefectul îl întrebuinţează după capriciile sale. Aşa astă sară a făcut naveta între via dela Dobrina a d-lui Ştefănescu de la R. M. S. şi oraşul Huşi, ducînd acolo prietenii de chef ai prefectului, iar în celelalte zile în automobilul prefecturei nu s'a sfiit să plimbe în toată ţara femei cu reputaţie dubioasă, în graţiile cărora voia d. Rădulescu să intre prin acest mijloc.

Omorîtorul dela Dolhasca. *Instrucţia în afacerea omorului de la Dolhasca este aproape terminată.*

Autorul, sub-locotenentul Al. Ionescu, este licenţiat în drept, dar nu-i avocat cum s'a susţinut, ci oficiant telegrafist la Bucureşti.

Stabilirea condiţiilor în care s'a comis crima era atît mai uşoară cu cît victimile au mai trăit vr'o trei ore după comiterea crimei.

Criminalul recunoaşte că a tras şi că a ordonat să se tragă, dar susţine că a fost în legitimă apărare.

Jandarmul rural recunoaşte că Ionescu şi sergentul-major au tras în aier focuri, dar asta numai după ce victimele fusese împuşcate, foarte de deaproape şi se zvîrcoleau pe jos.

Procesul, care era să se judece încă în Decembrie, se va judeca în Ianuarie.

Ministerul de finanţe a încuviinţat deschiderea unui nou punct de export la Ştirbitz, lîngă Dolhasca.

Cheltuelile de instalaţie urmează să fie acoperite de d-nii general Lambrino şi Krupenschi, cari au proprietăţi în partea locului.

Regimentul de infanterie în rezervă 53, părăseşte mîine localitatea.

Tribunalul secţia II-a cercetează astăzi procesul profesorului Popescu-Musata.

D. prof. dr. Parhon s'a pronunţat pentru iresponzabilitatea acuzatului.

Administraţia comunală a intervenit pe lîngă măcelari, în senzul de a reduce preţul cărnei cu 10 bani la kilogram.

In afară de cele două vagoane sosite eri, administraţia comunală a mai intervenit, pentru a obţine pentru Iaşi încă 3 vagoane de cocs.

Direcţia generală a căilor ferate, a avizat inspecţia locală, de a nu mai expedia vagoane complecte cu mărfuri, cu destinaţia Mărăşeşti-Buzeu de oare ce linia e blocată.

DONICI FACE PUI. — Parchetul a avut ieri să rezolve un caz, care aminteşte întru cîtva cunoscuta afacere Donici.

Un tînăr din Iaşi, bine situat, a reuşit să convingă o copilă—minoră, dar avînd o vrîstă mai mare de patrusprezece ani — să-i cedeze, promiţîndu-i în schimb două sute lei.

După ce faptul a fost consumat, în loc de bani, copila a primit o poliţă, în valoare de două sute lei, cu scadenţa după trei luni, semnată Eugen Stătescu.

La scadenţă evident că acest Eugen Stătescu n'a putut fi descoperit. In schimb minora a recunoscut pe cel ce abuzînd de ea, i-a dat o poliţă fictivă.

La parchet reclamaţia a fost în cele din urmă retrasă, tînărul executîndu-se şi plătind realmente, în bani de ai ţărei.

Partea nostimă ie că în aceste timpuri de grea criză, cînd creditul ie atît de restrîns şi poliţa circulă atît de greu, este o singură direcţie de activitate omenească astăzi în Iaşi. în care poliţa are curs.

Aceasta ie direcţia Donici & Co.

Epilogul dramei de la liceul internat. — Consiliul de războiu a cercetat astă-zi accidentul de astă-vară de la liceul internat, cînd, precum se ştie, studentul pedagog Criţeanu a fost împuşcat, din imprudenţă de sub-locotenentul în rezervă Alexandru Ioan.

Consiliul a achitat, întru cît victima a scăpat cu viaţă.

Interesant ie cazul victimei, un caz aproape unic în ştiinţa medicală. Intr'adevăr, deşi glontele a pătruns prin tîmpla dreaptă şi a ieşit prin tîmpla stîngă, perforînd osul temporal, Criţeanu a scăpat cu viaţă. Aproape nu se poate înţelege acest fapt dat fiind anatomia regiunii pe unde e trecut glontele.

O mare impresie a produs asupra consiliului şi auditorului expunerea faptelor, făcută de victima care a arătat că venind în cancelarie pentru a cere o coală de hîrtie, spre a face o cerere la academie pentru a i se acorda un ajutor pentru o lucrare ce voia s'o tipărească, a fost izbit de un glonte. Din acel moment nu ştie nimica, de cît doar atît că s'a trezit într'un coridor de spital, înconjurat de foarte multe priviri întrebătoare.

„Neînţelegînd de ce se uită toţi la mine am început a rîde după cum rîd şi acuma", a adăugat victima. Şi alt-ceva n'au mai putut scoate judecătorii de la Criţeanu.

D. Vasile C. Buţureanu a fost confirmat ca decan al Facultăţei de ştiinţi din localitate.

Iaşul şi serbătorirea lui Nottara.— Dăm aci cuvîntarea d-lui M. Popovici societar al teatrului naţional din Iaşi la serbătorirea de 40 de ani de teatru a maestrului Nottara:

„Iubite Maestre, decan al scenei noastre, artist cu faimă din pleiada celor mari de la 1880, profesor distins; cu adevărat meşter şi făuritor de actori. Colegii şi elevii tăi din a doua capitală a ţării, te felicită pentru că meriţi serbătorirea de astăzi şi-ţi urează încă mulţi ani de apostolat al artei şi luminător al poporului nostru romînesc.

Societatea dramatică a «Naţionalului» din Iaşi îţi trimite drept omagiu, acest dar, în semn de admiraţie, dragoste şi aducere aminte".

Se ştie din ziarul nostru de eri. că darul constă în bustul decanului, lucrat artistic de vrednicul artist-sculptor, d. Dimitriu-Birlad, profesor de desemn liniar la liceul Internat din Iaşi.

D. Penel, fost societar al teatrului naţional a dat următoarea telegramă maestrului Nottara: „Urez farnlui o strălucire cît de îndelungată, pentru gloria artei romîneşti".

Sucursala societăţei cooperative „Dealul Panciului" a podgorenilor din Panciu, a înfiinţat în curtea hotelului Binder un mare depozit de vinuri şi rachiuri en gros, calităţi excelente, preţuri moderate.

Amatorii sunt rugaţi să viziteze acest depozit.

Comercianţii de piele au adresat o plîngere, şi au cerut intervenţia Camerei de Comerţ în favoarea lor.

Comercianţii de piele arată că ei sunt cei mai năpăstuiţi. Prin facture în regulă dovedesc, că tabacarii le-au vîndut marfa, cu preţuri superioare celor ce indică tarifele maximale, aşa că din cauza aceasta ei sunt expuşi la sapă de lemn.

In afară de aceasta, tariful maximal nu stabileşte dacă preţurile sunt impuse fabricanţilor sau comercianţilor, şi nici nu arată ce să facă comercianţii cu marfa ce rămîne din bucată, după ce se vînd părţile principale. Acum în urmă tabacarii refuză ori-ce vînzare.

Comercianţii cer o anchetă pentru a se verifica şi a se constata că plîngerile lor sunt justificate.

Marea serbareţa cercetaşilor are loc Duminecă 13 Decembrie oarele 3 după amiază în localul şcoalei de gimnastică şi sport.

Tîrgul-Frumos are acum două societăţi culturale: „Progresul" sub preşidenţia d-lui Macurof şi sub prezidenţia de onoare a d-lui Brudaru şi o nouă societate „Stefan cel Mare" prezidată de d. Bercea.

Iarăşi vînzarea celor 50.000 vagoane.—Graţie atitudinei hotărîte a d-lui Costinescu, zice *L'Independance Roumaine* consorţiul austro-german pentru cumpărarea celor 50.000 vagoane de cereale a sfîrşit prin a se conforma în întregime spiritului legei şi a consimţit la plata taxelor de export în aur.

Totalul acestor taxe urmînd să însemne 25 milioane lei, a fost convenit ca jumătate din această sumă, adică 12.500.000 să fie depusă în aur la Banca Naţională Romînă şi cealaltă jumătate, adică tot 12.500.000, va fi depusă în aur la Reichs-Bank din Berlin, în numele Băncei noastre Naţionale şi fără facultate pentru consorţiu de a o retrage. Dacă taxele vor depăşi de 25 milioane, restul va fi plătit tot în aur şi varsat la Banca Naţională.

In ce priveşte cursul mărcei se ştie că în urma negocierilor conduse de d. Bibicescu, guvernatorul Băncei Naţionale, s'a obţinut cursul avantajos de 1 leu 20 fix.

Toate dificultăţile cu privire la această importantă vînzare au fost deci definitiv înlăturate şi încheierea definitivă nu mai este de cît o chestiune de formalităţi şi de cîte-va zile.

Locuitoul C. Badenu, din Cotnari, venind din Hîrlău, a fost întîmpinat de nişte rău-făcători, care l'au maltratat şi jefuit.

In vederea alcătuirei anuarului administrativ, ministerul de interne a cerut prefecturei de judeţ amănunte şi date despre funcţionarea d-lui Grigore Sturza, ca prefect ai judeţului Iaşi, în anul 1880.

Agenţii poliţiei au găsit astă noapte în strada Sf. Andrei, un copilaş de 4 luni care a fost trimis spitalului Maternitatea.

Mari transporturi de grîu sosesc zilnic în localitate, în vederea exportului de făină, obşinută de d. inginer Alevra din Bucureşti.

Pînă în acest moment, autorităţile ruseşti de la Ungheni-Ruşi refuză de a da vre-o ştire cu privire la reînceperea circulaţiei trenurilor pe linia Odesa-Ungheni.

In localitate s'an adunat un mare număr de călători care asediază autorităţile noastre cu privire la trenurile pentru Rusia.

In urma deselor contrabande de vite, prefecţii judeţelor Iaşi, Vaslui şi Bacău, au stabilit ca cumpărăturile de vite să nu se poată face, de cît numai pentru nevoile proprii ale fie-cărui judeţ.

Locuitorul Ion Ciobotariu din Bivolari, culcîndu-se lîngă o gireadă de paie, din cauza unei ţigări paele s'au aprins.

Flacările au cuprins pe Ioan Ciobotariu, care în stare foarte gravă a fost transportată la spital.

Concertele Enescu. — In zilele de Marţi 15 şi Vineri 18 Decembrie vor avea loc la teatrul naţional două concerte de vioară date de marele artist George Enescu cu concursul d-lui Th. Fuchs. Se va executa următorul program:

1) Sonata re major (4 părţi), Haendel; 2) Concert mi minor (3 părţi), Mendelssohn; 3) Balade et Polonaise, Vieuxtemps; 4) a) Aria, I. S. Bach; b) Caprice Vienois, Kreisler; c) Prélude et Allegro, Pugnani-Kreisler.

Preţurile locurilor: Loja 6 persoane 45 lei. Loje (5 persoane) 40 lei. Loje (4 persoane) 35 lei. Loje de Balcon 12 lei. Fotoliul (banca 1—5) 8 lei. Stal (banca 6—10) 6 lei. Stal (banca 11—15) 5 lei. Stal (banca 16—20) 4 lei. Stal (banca 20—22) 3 lei. Balcon (banca 1 şi 2) 4 lei. Balcon (banca 3—4) 3 lei. Galeria 2 lei. Biletele se găsesc de vînzare la Agenţia Teatrală Maximovici.

Programul nou care se reprezintă astăzi Mercuri 9 Decembrie, matineu la $5^1/_4$ şi reprezentaţie serală, la cinematograful Pathé-Frères din sala circului Sidoli, cuprinde următoarele:

Idilă dureroasă sau Explozia orbitoare, mare dramă în patru părţi cu artiştii Comediei Franceze din Paris d. Kemm, d-ra Eva Lesville şi alte somităţi dramatice interpretează rolurile.—China iptorească: Mong-Ţe, escursiuni interesante.—Indrăgostit ee infirmieră, scene foarte comică.—Portar şi locatar, scene humoristice excelent jucate pe artişti comici pariziani.

Din cauză că dl. Boldescu d'abia Vineri e desconcentrat, mîne Joi 10 Decembrie, în loc de *Punctul negru* se va juca *Mătuşica din Honfleur.*

Asociata trupă Istraelită de operete sub conducerea artistică a eminentului artist şi Irezistibilul comic

ISIDOR AŞKENAZI

Va da pentru prima oară în acest oraş la Theatrul „Carageale".

Vineri 11 Decembrie 1915 ora 9 seara

ROSA

Operetă comică în 3 acte pusă în scenă de Iubitul nostru artist d. S. LERESCU cu concursul celebrei prima-doană d-na ADELLA LERESCU absolventă al conservatorului din Viena, supranumită Privighetoarea scenei.

Şi cu concursul marei noastre subretă d-na SARA ETINGHER şi al d-nei CILI ASKENAZI.

Biletele se pot lua de pe acuma la d. M. GROSMANN casierul teatrului.

Situaţia în Japonia

Berlin.—Agenţia Reuter află din Tokio că opoziţia a propus darea în judecată a guvernului.

Pe cînd vorbea primul ministru, el a fost lovit la braţ de un deputat. Acesta şi-a terminat cuvîntarea în aplauzele generale, iar cererea de dare în judecată a fost respinsă.

D. Derusi părăseşte Sofia

Berlin.—„Berliner Tageblatt" anunţă din Bucureşti: „Se zvoneşte, că ministrul romîn la Sofia, care se află de cîteva săptămîni în concediu la Bucureşti, nu se va mai reîntoarce în capitala Bulgariei".

In locul d-lui Derusi va fi numit d. Pisoschi, actualul ministru romîn la Cairo. D. Pisoschi este prietin al Puterilor Centrale.

Alegerile din GRECIA

Atena. — Rezultatul general al alegerilor din toată ţara nu se cunoaşte încă. Din ştirile sosite pînă acum, rezultă că partidul Gunaris dispune de o mare majoritate. Alegerile generale începute la 6 Decembrie, s'au sfîrşit în cea mai mare linişte.

Retragerea generalului Ruski

Petrograd.—Generalul Ruski, care fusese comandantul trupelor de pe frontul de nord, a fost pus în retragere, rămînînd în consiliul Imperial şi în consiliul superior militar.

Intr'un rescript, Ţarul recunoaşte că generalul Ruski s'a retras din cauză de boală, şi mulţumindu-i pentru activitatea de pînă acuma, îşi exprimă speranţa că va reveni curînd în fruntea armatei.

Armatele bulgare la graniţa Greciei

Sofia. — Comunicatul oficial francez, în care se spune că trupele bulgare au trecut frontiera greacă, nu corespunde adevărului. Armata bulgară n'a trecut această frontieră, find că n'a primit încă ordinul. Ea ocupă însă poziţiuni însemnate aproape de această frontieră.

Colete poştale oprite

Bucureşti —Se anunţă din Berlin că o dată cu celelalte colete poştale oprite de Suedia a fi transitate pentru Rusia, a fost oprit la Helsinfors un vapor care cuprindea pachete şi scrisori din Italia, destinate Romîniei şi urmînd să fie transportate via Anglia-Haparanda.

S'A PERDUT *astăzi dimineaţă între Piaţa Unirei şi Str. Lăpuşneanu o broşă lungă, în formă de săgeată, avînd numeroase pietre de brilante şi rubine.*

Cel ce o va găsi, este rugat a o aduce la d-na Charlotte Brill, Fundacul Lozonski 16, unde va primi o bună recompensă.

Dr. Suzana GROSI

Şef de clinică la Maternitate

Boli de femei. — Faceri

Iaşi.—Str. Anastasie Panu 43

Profesor D-r I. Tănăsescu

Vasile Conta 22 (fost sf. Spiridon

Chirurgie şi boli de femei

Consultaţii: 1—3 p. m.

Desconcentrat

DOCTORUL BRENER

specialist pentru boale de femei

Consult. 1—6 p. m.

MAMOŞ

Iaşi, Telefon 280 şi 222

Serviciul telegrafic şi telefonic al „Opiniei"

Situaţia la Salonic

Roma.—Corespondentul din Paris al ziarului „Secolo" declară, că poate afirma în mod pozitiv, că atacul germano bulgar contra armatei Quadruplei din Balcani se aştepta abia la 22 sau 23 Decembrie. Se întreabă: „Cine a făcut socoteala greşită?"

Urmează apoi o critică severă. Criticul cere să nu se mai discute, şi să se lucreze.

Articolul face mare senzaţie la Roma, fiindcă se ştie că autorul lui este omul de încredere al guvernului francez. Critica se îndreaptă deci contra Angliei. Aceasta o subliniază şi redacţia prin observaţia, că neînţelegea dintre franceji şi engleji, care a păgubit atât de mult acţiunea din Balcani, nu mai este din nefericire un secret. Redacţia mai previne publicul să nu aibă prea mari speranţe într'o nouă acţiune.

*

Paris.—Ziarul „Le Temps" crede că se impune întărirea grabnică a trupelor din Salonic. Salonicul e menit să joace un rol important în refacerea prestigiului Quadruplei de acolo este şi cea dintâi piedică pentru germani în drumul lor spre Egipt şi India.

Relaţii diplomatice

Berlin.—„Deutsche Tageszeitung" reproduce o telegramă din New-York, după care ruperea relaţiilor diplomatice cu Austro-Ungaria va atrage după sine şi ruperea relaţiilor cu Germania.

Ziarul observă relativ la aceasta, că se pare că guvernul american speră să determine guvernul german la o presiune la Viena, pentru ca aceasta să cedeze. Este neîndoelnic, că noua întorsătură a politicei lui Wilson va influenţa şi bazele de până acuma ale relaţiilor politice ale Americei cu Germania.

Intreaga presă germană îşi exprimă mulţumirea faţă de lecţia pe care a administrat-o Austro-Ungaria lui Wilson.

Candidatura d-lui Oroveanu

Bucureşti.—„Adevărul" dă noi amănunte în chestia candidaturei d-lui Oroveanu. El anunţă că d. Take Ionescu a făcut cunoscut telegrafic d-lui Oroveanu că îl consideră retras din partidul conservator-democrat.

Mai anunţă, că d. Oroveanu a fost acasă, la d. Ionel Brătianu, în tovărăşia senatorului Şuculescu şi că în urma înţelegerei cu primul ministru, d. Demetriau nu-şi va mai pune candidatura.

Vor fi trei candidaţi: d-nu Octavian Goga, din partea federaliştilor, d. Radu Ivanescu din partea conservatorilor şi d. Oroveanu, independent, susţinut de guvern.

Atacul în potriva Varnei

Sofia.—După ziare, 4 contra torpiloare ruseşti, care supraveghiază Marea Neagră spre a opri contrabanda turcească, s'au apropiat eri de un torpilor bulgar, care era de pază la Mr. Sf. Constantin în apropiere de Varna. Monitoarele ruseşti au tras asupra torpilorului bulgar, care a ripostat. Bateriile de pe ţărm au intervenit. Puţin mai tîrziu, vasele ruseşti s'au retras în largul mărei. Torpilorul bulgar a fost uşor avariat.

Convocarea Sobraniei

Sofia.—Sobrania a fost convocată pentru 24 Decembrie stil vechiu.

LOTERIA

Bucureşti. — Azi a avut loc tragerea IV-a a loteriei Regatului Romîn.

Au cîştigat:

20,000 lei No. *20,123.*

3,000 lei No. 7930.

1,000 lei No. 6487, 11592, 40363, 44079.

500 lei No. 19535, 26112, 37537, 54226.

Unde se află armatele sîrbeşti?

Berlin.—„Secolo" anunţă, că cele trei armate sîrbeşti, conduse de generalii Mistici, Ştefanovici, şi Sturm, s'ar afla între Scutari şi Alessie. Armata generalilor Boicovici şi Bojovici s'ar fi retras prin Dibra şi Struga spre Elbarsan şi s'ar afla actualminte între Elbassan şi Durazzo.

Toate aceste armate şi-au perdut artileria şi n'au putut salva de cît mitralieze şi o parte din artileria de munte.

Turcii anunţă o mare victorie la Galipoli

-- Cum au părăsit anglo-francezii peninsula? --

Nauen. — In Camera Comunelor a fost anunţată retragerea trupelor de la Galipoli. Comunicarea a fost primită cu vii aplauze şi considerată ca un succes al strategiei engleze, ca şi cum este nevoie de lupte zadarnice pentru ca apoi retragerea să fie considerată ca victorie.

Comunicatele englezeşti diferă de cele franţuzeşti în privinţa condiţiunilor acelei retrageri. In timp ce englejii anunţă, ca retragerea s'a făcut, fără că turcii să o fi observat măcar, francezii susţin numai că retragerea s'a făcut în bună regulă.

Adevărul e însă, că turcii au repurtat o mare victorie aci, după cum anunţă comunicatul marelui stat major otoman.

*

Comunicatul otoman spune:

După o puternică pregătire de artilerie, mari lupte au avut loc în zilele de 18, 19 Decembrie stil nou, în urma ofensivei noastre. La 19 Decembrie duşmanul a contra-atacat, dar, după rezistenţa zădarnică, în noaptea de 19 spre 20, inamicul s'a îmbarcat în mare grabă, atît cît a putut, părăsind peninsula.

La 20 Decembrie stil nou, punctele Anaforta şi Ariburna au fost curăţite de duşmani, care au lasat în urma lor o mare cantitate de muniţiuni, corturi şi tunuri.

Sofia.—Anglo-francezii au retras trupele lor de pe linia de luptă de la Dardanele. Unele au fost transportate la Canalul de Suez, iar altele la Salonic.

Paris.—**Comunicatul corpului expediţionar din Dardanele:**

In ziua de 6 Decembrie trupele noastre au dat un puternic contra-atac în potriva trupelor turceşti, la extremitatea apusană al peninsulei Galipole.

Conform cu planul, întocmit de statul major al aliaţilor comandamentul britanic a hotărît să afectoze unui alt teatru de războiu trupele debarcate lîngă caput Suvla şi care ocupau în partea de nord a peninsulei Galipoli o poziţiune a cărei valoare strategică a fost găsită fără importanţă, în urma desfăşurărei războiului din Orient.

Imbarcarea trupelor britanice s'a făcut în bună regulă fără stingherire din partea turcilor.

5 BANI

ABONAMENTE

Un an . . . 20 lei
6 luni . . . 10 lei

OPINIA

ANUNŢURI

Un rând pag. III, 50 b.
. . . IV, 40 .

5 BANI

Administraţia: Tipografia H. Goldner, Iaşi.— Telefon No. 30.— | Sub direcţiunea unui Comitet | Anul XIII—No. 2640.— Vineri 11 Decembrie 1915

BIBLIOTECA UNIVERSITĂŢII IAŞI

Iarăşi „politica de sentiment"

II.

D. Brătescu-Voineşti îşi exprimă „adînca compătimire pentru Franţa, care niciodată nu s'a codit de a face, cu riscul propriei sale existenţe experienţe care folosesc integii omeniri". D-sa se referă de sigur la marea revoluţie franceză. Ne închinăm cu adîncă recunoştinţă inaintea naţiunii, care a proclamat drepturile omului. Cu jertfa celor mai buni din fii săi, ea, marea naţiune, *a impus Europei întregi coalizate contra ei, izbînda spiritului împotriva forţelor brutale.*

Dar d-sa uită un lucru. Singele vărsat în timpul revoluţiei franceze a asigurat triumful marilor idei înăuntrul *Franţei. In afară, în restul Europei, conştient sau nu, armatele lui Napoleon au purtat cuvîntul revoluţiei franceze. Lupta a pornit dela apus spre răsăritul asiatic. Puhoiul reacţiunii a fost împins îndărăt, dar numai pînă la Vistula. Marele împărat a căzut zdrobit...*

Dar ideile n'au murit. Principiile democratice au rodit. Cultura a cuprins toată Europa Centrală. In Basinul Rinului şi al Dunării a început o activitate uriaşă. Masele s'au împărtăşit de binefacerile luminii. Azi, în Germania şi Elveţia, numai 1 la mie dintre recruţi nu ştie carte. S'a ridicat un zid de granit împotriva barbariei, care totdeauna a ameninţat dela răsărit.

Armele lui Napoleon le-a ridicat azi Germania. După o sută de ani, poporul german continuă lupta marelui împărat. Azi acest popor e în fruntea Europei şi-i apără cultura. Nu-l surprinde pe d. Brătescu-Voineşti, că după o sută de ani, *poporul cel mai cult şi mai muncitor al Europei continentale trebue să lupte iarăşi împotriva unei lumi întregi de duşmani, coalizate contra lui, că duşmanii sunt aceiaşi, ca şi acum o sută de ani, Rusia şi Anglia? Nu bagă de seamă însfîrşit, că războiul principal se desfăşoară tot pe aceleaşi locuri, în Rusia vestică, că asămănarea e aşa de teribilă, încît încurînd Germanii se vor lupta în Egipt,* ca şi *Napoleon? Evident, toate aceste nu se pot explica de cît prin faptul, că există mari directive istorice, care se continuă în timp de veacuri, indiferent de poporul, care reprezintă, la un moment dat anumite aspiraţii.*

*

Dela argumentele universale, *generale, d. Brătescu-Voineşti trece la cele speciale* naţionale. *D-sa ne vorbeşte de Unguri şi de Transilvania, ceia ce formează* una *din problemele rezolvării întregirii neamului. In definitiv d-sa ne vorbeşte de pericolul deznaţionalizării a 12 miloane de Romîni de către rasa maghiară, vre-o 7—8 milioane, căci d-sa se teme de Unguri nu numai pentru Romînii din Ardeal, ci şi pentru existenţa noastră, a celor din regat. D-sa nu poate justifica mai de aproape acest pericol de cît prin* sentimentele *de* revoltă *şi de* teamă...

Şi mai e ceva. D. Brătescu-Voineşti e un sincer democrat. Şi între sentimentele-argumente ale d-sale e şi acesta: „O dorinţă arzătoare de a ne întregi cu elementele cele mai vii, cele mai treze şi cele mai harnice ale neamului nostru, izvorîtă din convingerea că această întregire ar aduce cu sine democratizarea reală şi serioasă a ţării şi înzecirea vitalităţii şi puterii ei de rezistenţă".

Dar d. Brătescu-Voineşti uită iarăşi un lucru: că totdeauna, *după victoria Rusiei, în Europa a domnit un spirit de reacţiune. Aminteasca-şi d-sa, cel puţin de sfînta Alianţă. Şi întregi ne-vom noi cu cele mai democratice elemente posibile,* dacă *Rusia va dicta pacea Europei fie sigur că acele elemente* nu ele *vor da tonul viitoarei înghebări politice. Democratism şi nedemocratism, acelea nu sunt afaceri pur interne, cum le socoate d-sa. Să nu se uite că azi cea mai formidabilă maşină reacţionară este vastul imperiu din răsăritul nostru apropiat.*

Şi fiind-că e vorba şi de Germania, îi amintesc d-lui Brătescu-Voineşti două lucruri. Intâiu: Toţi democraţii sinceri ai Germaniei sînt unanimi în a recunoaşte că dacă a putut dăinui acea parte de reacţionarism german, denumită junkerism prusian, aceasta s'a datorit prieteniei uneipărţi a păturei conducătoare cu Rusia. Şi al doilea: Cu toate că d. Brătescu-Voineşti crede că purtătoarea cuvîntului democraţiei europene e azi tot Franţa, să nu uite d-sa cele patru milioane *de voturi obţinute de partidul social-democrat german, partidul păcii şi al democraţiei. Mi-ar putea indica d-sa în altă ţară un rezultat* practic *democratic asămănător?*

*

Aţi văzut că în realitate sentimentele *d lui Brătescu-Voineşti, sînt în fond argumentări. Cu toată teoria d-sale că în chestia noastră externă avem a face numai cu sentimente care în mod ireductibil se opun altor sentimente, d-sa* argumentează *destul de concret pentru apărarea d-sale.*

Şi ce argumente credeţi că întîmpină d-sa în cîmpul partidei adverse? Nici unul. Cel mult un sentiment: *teama de pericolul slav. Şi atunci chestia e foarte simplă: unii se tem de pericolul maghiar, alţii de pericolul slav Un sentiment opus altui sentiment...*

D. Brătescu-Voineşti, care, la fiecare sentiment *înşirat în favoarea quadruplei argumentase teribil în dosul acelui sentiment, aici, cînd ajunge la teza adversă, scrie: „teama şi pericolul slav", subliniază* teama *şi pune punct. Atît. Şi, vedeţi, d-sa are dibăcia să vorbească, fie şi numai în două trei cuvinte, de teza adversă, fără să pronunţe măcar cuvîntul* Rusia...

Vai domnule Brătescu, oare numai atît se poate spune argumentelor, nenumăratelor argumente, dezvoltate de atîţia bărbaţi politici, începînd cu Kogălniceanu şi Brătianu, şi mai înainte de aceştia, şi sfîrşind cu cele scrise de curînd de un om, pe care îl cunoaşteţi, într'o revistă familiară dv.? Atît: teama, *scris cu cursiv?*

*

D. Brătescu-Voineşti a vrut să ia apărarea «politicii de sentiment», de care e acuzată politica quadruplistă, justificînd-o ca pe singura adevărată, de oare ce raţiunea noastră trăeşte în funcţie de sentimente şi de dorinţi». D. Brătescu-Voineşti s'a înşelat pe sine. Căci în fond, ce s'a întîmplat? A argumentat *în favoarea politicei sale, iar cînd a fost vorba de* cealaltă *politică, a spus că ea e datorită unui* sentiment, *fără să mai arăte şi argumentele care o susţin. Şi iată-l pe d. Brătescu-Voineşti, prin faptul, că n'a găsit decît* sentimente *în favoarea politicii cu Puterile Centrale, ridicîndu-se împotriva „politicii de sentiment"...*

Şi iată, cum, fără să vrea, distinsul scriitor ne-a dovedit că tot politică de argumente, tot politică de raţiune trebuie să facem. Acum cauza pentru care d-sa n'a găsit argumente şi pentru teza adversă? Ne-o spune tot d-sa şi simt o plăcere diabolică, că-i pot întoarce, în chip ireverenţios, acestui nume al literaturii noastre, atît de admirat de mine, propriile-i cuvinte.

«Acela, care vrea să discrediteze părerile dumitale politice, fiindcă nu se potrivesc cu ale sale, îţi aruncă de sus, pe un ton de superioară compătimire, apostrofa: asta e politică de sentiment».

C. Alexandrescu.

Bătaia în armată

« Adevărul » de aseară readuce în discuţie printr'un articol de fond al d-lui Const. Mille, chestiunea, ce a făcut obiectul revoltei noastre de totdeauna ca oameni civilizaţi, şi anume, a bătăiei în armată.

Soldatul nostru sătean, căci mai ales acesta-i ţinta tuturor apucăturilor sadice ale acelora dintre ofiţerii cari uitându-şi rolul de educatori, se scoboară prin apucăturile lor, atât de uşor în rândul brutelor; repetăm: soldatul nostru recrutat din masele săteşti, după ce îndură toată viaţa lui, acolo în întunerecul satelor, mizeriile, lipsurile şi privaţiunile de tot felul la care-i expus de clasa suprapusă,—apoi nici în armata ţărei de la a cărei voioiune, unitate sufletească, neamul acesta îşi aşteaptă întruparea idealurilor lui, nici în armată nu-i mai puţin ferit de tot felul de tiranii.

Da, în armată se bate; şi se bate în înţelesul larg al cuvântului, aşa cum citiam altădată în coloanele dispărutei « Lumea Nouă », în articolele lui Iacob Ţăranu şi ale lui Ion Nădejde, — se bate cu toată furia, cu toată brutalitate şi lipsa de milă a celor cari duc până'ntr'atât de departe lipsa de respect pentru demnitatea şi fiinţa omenească în cât nu rare sunt cazurile de schilodiri, de infirmităţi incurabile, în cari soldaţii au ajuns de pe urma torturilor în căzărmi.

Nu-i de ajuns, cum spune d. Mille, cum a spus altădată şi d. Iorga, că soldaţii noştri rabdă în căzărmi din lipsă de hrană suficientă, că sunt prost îmbrăcaţi şi expuşi intemperiilor, că n'au dormitoare călduroase — dar pe deasupra tuturor acestor amaruri, li se mai toarnă în suflet şi veninul cel groaznic al revoltei venite din nerespectarea demnităţii omeneşti.

Ar fi să ne facem prea mari iluzii spre a mai cere ministrului de războiu, « a lua măsuri împotriva celor vinovaţi ». Şi de aceea nici n'o facem.

Tot ceeace putem spune în revolta ce ne cuprinde în clipele când aşternem pe hârtie şirurile acestea, e să facem atenţi pe aceea dintre ofiţerii cari s'au făcut culpabili de păcatul lovirei soldatului, să-şi aducă aminte atâta cât mai este timp, de adevărul, ce cuprind spusele: « Ori ce răbdaro are o margine »!

Atât.

Stel. I. Conit.

Mici Polemici

Mare bazaconie şi cu complotul faimos din Capitală.

...S'a făcut un complot al tăcerei în jurul acestui grav eveniment.

La sanatoriul Ţaicu s'a făcut zilele aceste o operaţie foarte delicată. S'a corectat, pe cale chirurgicală, un vers şchiop al epigramistului Uz.

*

Se retrage şi generalul Ruski: de n'ar ajunge şi ăsta în Caucaz, ca şi marele Duce.

*

Un cetitor ne întreabă ce răspunde direcţia institutului Notre Dame la informaţia noastră că marele institut nu posedă o baie.

— Ce să răspundă? O scaldă...

*

„Viitorul" numeşte pe d. Em. Costinescu « bătrîn ager la minte şi la fapte ». Atîta mai lipsia: ironia „Viitorului" pentru „agerimea" costinesciană.

*

Prefectul de Fălciu, ne scrie corespondentul huşan — vroia să intre în graţiile unor femei, plimbîndu-le în automobil oficial.

Dictonul vechiu „la donna è mobile" s'a modernizat: « la donna è automobile ».

*

S'a dat alarma: „Donici face pui". Cum să nu facă? Doar parchetul nu l'a scopeţit.

Interese generale

Medicamentele scumpe

In ce priveşte memoriul farmaciştilor locali găsim că pentru marele public el conţine prea multe detalii tecnice şi prea puţine lămuriri, ca să urmăm discuţia începută aici.

Că sunt *cîteva* articole cari se taxează mai ieften decît taxele oficiale, se poate, deşi ni se pare la mijloc o confuzie vroită. De la cumpărarea cu chilogramul pînă la desfacerea cu gramul, adecă în doze mici, cu ingredrente extrem de eftene—apa, siropurile, zacharal, amestecul în pilule şi celelalte, diferenţa e esenţială. Medicii nu prescriu nimărui bromuri fără anumite formule cu adauăuri convenabile farmaciilor, nici oleu de riţină fără emulsiuni, nici bismuthul cu zecile ori sutele de grame, ci în doze mici, fracţionate şi expediate în chip foarte rentabil.

E prin urmare o radicală deosebire între 20 de *capsule de hârtie* uscate dela un leu la 1·50; ori capsule amyplacee de la 2 franci la 3, etc. Tot asemenea sticlele, sforile, dopurile şi mai cu seamă fierturile, infuziile, apa distilată. O gargară prescrisă, putînd dura cel mult 12—15 oare şi apoi neaparat repetată, devine aproape o imposibilitate, far o alifie în borcan devine un lux de milionar. Fricţiunile, decocturile, de asemenea. Ce importanţă are dară înşirarea cîtorva taxe, chiar sub o formă suggestivă pentru cei necunoscători?

Urcarea preţurilor coincide de astădată cu o scumpete excesivă a tuturor obiectelor de traiu şi de consum. Dar pe cînd omul poate să renunţe la unele articole—puţine, ce e dreptul—nu poate să considere ordonanţa medicală ca un lux, ci se prezintă farmacistului, în momente grele ori grave, pe care nu le alege el, ci care-i survin accidental şi fatal. Se poate dar spune că nenorocirile nu mai vin singure, ci însoţite de noile tarife farmaceutice.

Societatea este dară expusă a avea atîtea cazuri de boală necăutate, atîtea primejdii mai puţin combătute. Interesul devine nu namai personal, individual, ci obştesc. Ceea ce a devenit astăzi 50 la sută mai scump, poate să devină mîni 100 la sută. De ce nu? Dacă urcarea devine o soluţie *ce înlătură alte soluţii, mai logice, mai drepte,* cari erau şi poate sunt încă la îndămîna celor respunzători, respectiv la îndemîna serviciului sanitar superior, după cum vom vedea, atunci discuţie se impune.

△

OAMENI ŞI LUCRURI

Sonetul în lupta

Am stăruit în deajuns, cu prilejul apariţiunei „Statuilor" lui Mihail Codreanu asupra însemnătăţii ce prezintă *forma* în făurirea şi în viaţa sonetului. Dar iată că o întîmplare ne determină să ne mai oprim o clipă asupra chestiunii, de atîta puţină actualitate pasionantă în împrejurări grave ca aceste.

O publicaţiune literară săptămînală tipăreşte un pastel semnat de talentatul poet craiovean d. Luca, semnătură, de alt-fel uzurpată, după cum s'a văzut dintr'o notiţă a ziarului. Afară de titlul bucăţii, găsim un supra-titlu: Sonet. Dar în afară de forma metrică şi aşezarea rimelor, strofele se abat de la ori-ce tradiţie literară a sonetului, de oare ce ne oferă şapte rime în loc de patru.

Inclinăm a crede că nu autorul necunoscut al bucăţii, ci redactorul revistei a întrebuinţat în cazul dat titlul de sonet dînd dovadă de prea mare uşurinţă în întrebuinţarea acestui cuvînt care e o definiţie.

De ce perzistă confuziunea şi contradicţiunea în această mult discutată şi disputată problemă literară a sonetului?

Nimeni nu e „obligat" a scrie sonete, după cum ori-cine e liber să-şi aleagă, ori să nu-şi aleagă ori ce altă formă şi ori-ce alt gen literar. A dispărut aproape cu totul epigrama — ca gen literar consacrat, aşa cum au cultivat-o Goethe, Platen şi chiar forma mult mai picantă, cum au popularizat-o atîţia poeţi spirituali şi de mare valoare de la Martial, latinul, pînă la clasicul Lessing, fără a mai vorbi de acea orientală tradusă, în parte, pentru literatura noastră de către Coşbuc. Nici încercările Junimei literare prin Bengescu-Dabija ori A. C. Cuza nu au izbutit să păstreze la noi epigramei rolul unui gen literar propriu zis.

Acelaş lucru cu fabula, ba chiar cu pastelul.

De ce dară lupta în jurul „Sonetului", care — după zisa unui scriitor cu autoritate — preţueşte cît un poem, atunci cînd este reuşit?

Rămîne însă întrebarea: *cînd* este desăvîrşit sonetul, dacă vedem că dă loc la discuţiuni şi la varietăţi, — şi poate avea 4, 5 şi 7 rime?

Rodion.

INFORMAŢII

AUR PENTRU AUR.— *La impunerea imperioasă ca taxa de export pentru cele 50,000 vagoane să se facă în aur, ceia ce s'a primit, guvernul german a luat imediat măsuri ca ori-ce plată pentru orice comanda din Austria şi Germania să se facă* efectiv în aur.

Comercianţii noştri sunt alarmaţi, de oare-ce Germanii vor găsi lesne de plătit 25 milioane în aur, dar de unde vor găsi negustorii noştri să plătească sute de milioane *în aur?*

Dinte pentru dinte şi aur pentre aur.

Azi la orele 3 după prînz, toţi institutorii şi institutoarele sunt convocate la o consfătuire, în localul şcoalei Gh. Asachi, pentru a discuta cîte-va chestiuni importante, între care activitatea pentru Crucea Roşie şi participarea la noua asociaţie a corpului didactic.

Se vorbeşte de demisia d lui C. Rădulescu, prefectul judeţului Fălciu, demisia pe care i-ar fi cerut-o însu'şi d. ministru de interne. Cauzele sunt multiple, d. Rădulescu, care a fost trimis pentru a împăca nenumăratele disidenţi liberale locale, departe de a fi izbutit, a ajuns să divizeze şi mai mult pe politicianii locali.

Pe lîngă aceasta prestigiul prefectului e cu desăvîrşire compromis în localitate din pricina multor chefuri pe care le organizează, chefuri în care înaltul funcţionar fraternizează alături cu oameni de rînd şi femei de moravuri uşoare.

Siguranţa generală atrage atenţiunea autorităţilor, că în prevederea articolului 24 din regulamentul controlului străinilor, nu intră băcăniile, măcelăriile şi alte stabilimente unde se vînd alimente.

In schimb gazdele particulare au a fi supuse la acelaşi control, ca şi otelurile.

Direcţia generală a teatrelor a intervenit a se opri reprezentarea pesei *Le secret* de către trupa Mărculescu, de care ce n'a obţinut cuvenita autorizaţie.

D-na Caterina Dimitriu, învăţătoare la Trifeşti, a obţinut un congediu de 40 zile, din cauză de boală.

Autorităţile noastre au fost înştiinţate că cei 5000 cai, cumpăraţi în Rusia pentru armata noastră, vor fi aduşi zilele aceste.

Ministerul de interne a atras atenţiunea prefecturei de judeţ, asupra unui abuz ce se practică şi anume sub titlul de rechiziţi se silesc sătenii a face servicii particulare pentru administraţie şi chiar pentru particulari.

Cu drept ministrul observă, că sătenii pe lîngă concentrări, au făcut destule servicii pentru armată, pentru ca ei să aibă dreptul a fi menajaţi şi a nu fi siliţi la lucrări, pentru care nu sunt obligaţi.

Ministrul cere ca însuşi prefectura să veghieze ca acest abuz să nu se mai repete.

Ministrul de finanţe, constatînd unele abuzuri, a cerut siguranţei, de a nu elibera vre unui străin nici un bilet de liberă petrecere, dacă străinul nu prezintă chitanţa de plata impozitului personal, la care toţi străinii sunt obligaţi.

Ministerul de instrucţiune a înaintat tabloul învăţătorilor chemaţi la examenul de definitivat, ce va avea loc în Martie 1916.

Au fost chemaţi din judeţul nostru învăţătorii Mihai Zosin, Margareta Zosin, Mihai Harnagea, Gh. Gheneş, Ion Zaharia, Natalia, Fedeleş, Beatricea Dogariu, Neculai Negoiţă, Ion Popescu, Lucreţia Ionescu, Smaranda Petroveanu, Teodor Ceorgescu, C. Suceveanu, I. Bogdan, Neculai Munteanu, Elisabeta Bănulescu, Maria Corlat, Sabina Veveriţă, Constantin Fumu şi Aneta Popovici.

Societatea coperativă „Dealul Panciului" a podgorenilor d i n Panciu, a înfiinţat în curtea hotelului Binder un mare depozit de vinuri şi rachiu en gros, calităţi excelente, preţuri moderate.

Amatorii sunt rugaţi să viziteze acest depozit.

Astă seară Joi 10 Decembrie, se va juca: *Mătuşica din Honfleur.* Rolurile principale sunt ţinute de d-nele: Momuleanu, Anicuţa Cîrjă, Zoe Conduratu, Castris, Horga, Popescu etc. şi d-nii: Petrone, Profir, Momuleanu, Verneseu, Georgescu, Pizone etc.

Pe scenă continuă cu asiduitate, repetiţiile dramei: *Otrava (L'assommoir)* după E. Zola, traducere de H. G. Lecca.

In ziua de 12 Decembrie, fiind hramul Bisericei Sf. Spiridon şi patronul spitalelor şi ospiciilor dependinte de această Epitropie, oficiarea serviciului divin va avea loc la oarele 10 a. m. în biserica mare din curtea spitalului central iar recepţia va avea loc în salonul Epitropiei.

Aseară, în strada Moara de Vînt, copilul Avram Fainblatt din joacă a rănit uşor la gît cu un cuţit pe copilul C. Tăutu, care a fost pansat la spitalul israelit şi eliberat, rana neprezentînd nici o gravitate.

Pr. I. Andriescu, catihetul şcoalei normale „V. Lupu", a ţinut Sîmbătă 5 Decembrie, conferinţa sa înaintea elevilor şcoalei, tratînd despre *Educaţia sentimentului religios.*

In continuarea seriilor de conferinţi, Sîmbătă 12 Dec., oarele 5 p. m., va ţinea d Gh. Ghibănescu o conferinţă, vorbind despre „Partea originală în mişcarea literaturii vechi faţă de influenţele străine".

D. inspector G. D. Neştian a vizitat eri unele şcoli secundare particulare din localitate.

In seara de 22 Decembrie va avea loc la cinematograful Pathe o reprezentaţie în beneficiul şcoalei filantropice „Junimea" subt preşidenţia d-lui Moritz Wachtel.

Vom publica în numărul de mîni un articol de specialitate „Pedagogia la universitatea de Iasi".

Şcoala Normală „Vasile Lupul" va lua vacanţă Sîmbătă 19 Decembrie, aceasta din cauză că în urma inspecţiei sanitare făcute de d. N. Popescu s'a decis a se proceda la măsuri mai îngrijite pentru sănătatea şcolarilor.

Contrar unor informaţii de gazetă, ieri n'a avut loc nici o convocare la universitate pentru a se discuta cererile profesorilor iaşani Vintilescu şi Şumuleanu de a fi transferaţi la catedra similară din Bucureşti.

Consiliul profesoral din Capitală a votat in favoarea d-lui profesor Vintilescu. Catedra vacantă a regretatului profesor Poltzer.

D. C. Stere a plecat aseară în Capitală. D-sa va lua cuvîntul în discuţia mesagiului la Cameră.

Azi dimineaţă s'a oprit apa în oraş. Cea mai mare parte dintre locuitori n'au fost preveniţi decît după oprirea apei.

D-nii profesori iaşani Al. Obreja şi şi N. Costachescu au fost numiţi în comisiunea consultativă a chimiştilor pentru muniţii, pe lîngă ministerul de războiu,

In comuna Podul Iloae s'au constatat cîteva cazuri de anghină difterică. Toţi bolnavi au fost izolaţi.

Azi dimineaţă servitoarea Ana Dobrinschi, din strada Panu 3, a încetat subit din viaţă.

Azi la ora 11, a avut loc înmormîntarea rămăşiţelor pămînteşti ale regretatei Pagona Papadopol.

In cortegiu s'a remarcat toată elita laşului.

Studenţii de la facultatea de litere cari urmează limba germană, au adresat ministerului de instrucţie, o cerere prin care roagă ca d. profesor Bratu să fie desconcentrat, pentru că altfel nu pot avea loc cursurile de limba germană.

Astă-zi, cu trenul de 8 dimineaţă, au sosit în localitate 24 de călugări francezi, între care 5 preoţi refugiaţi din Bulgaria. Preoţii, după ce au făcut o vizită la Seminarul Catolic din localitate, şi-au continuat drumul spre Franţa, prin Rusia şi Suedia.

Joi 17 Dec. profesorii şc. Normale se vor întruni în conferinţă didactică, pentru a mai discuta chestia revistei pedagogice. Cu acest prilej d. Gh. Ghibănescu, împlinind 30 de ani de profesorat va oferi colegilor o masă colegială, ca răspuns la sărbătoarea ce i-au făcut anul trecut cu împlinirea a 50 ani de viaţă.

Epitropia Generală a Casei Sf. Spiridon din Iaşi, face cunoscut tuturor persoanelor care au făcut cereri de ajutor, că sumele de bani ce s'au acordat, vor fi împărţite cu începere de la 14 pînă la 18 Decembrie a. c. la Cancelaria Intendenţei Spitalului Central unde va funcţiona un birou de casierie special pentru distribuirea banilor.

Asemeni tot la Intendenţa Spitalului Cenral în aceleaşi zile se vor distribui şi ajutoarele de lemne acordate.

Bustul lui Creangă.—Comitetul rînduit pentru rîdicarea unui bust lui I. Creangă se găseşte în faţa unei noui lucrări, datorite d-lui Dimitriu, maestru de desemn la Liceul Internat şi artist sculptor cu studii făcute la Paris,

Cei ce au văzut lucrarea d-lui Dimitriu recunosc calităţile artistului, care a izbutit să ne redea pe adevăratul Creangă cu zîmbetul lui de povestitor popular.

Am fi fericiţi dacă comitetul găsind bună lucrarea d-lui Dimitriu s'ar înzestra Iaşii cu o lucrare de artă, datorită unui tînăr artist iaşan.

Programul care se reprezintă astăz Joi 10 Decembrie, matineu la $5^1/_4$ şi reprezentaţie serală, la cinematograful Pathé-Frères din sala circului Sidoli, cuprinde următoarele:

Idilă dureroasă sau Explozia orbitoare, mare dramă în patru părţi cu artiştii Comediei Franceze din Paris d. Kemm, d-ra Eva Lesville şi alte somităţi dramatice interpretează rolurile.—China iptorească: Mong-Ţe, escursiuni interesante.—Indrăgostit ee infirmieră, scene foarte comică.—Portar şi locatar, scene humoristice excelent jucate pe artişti comici pariziani.

Marea serbare la cercetaşilor are loc Duminecă 13 Decembrie oarele 3 după amiazăă în localul şcoalei de gimnastică şi sport.

Societatea Ortodoxă Naţională a Femeilor romîne, Secţia Iaşi, organizînd şi anul acesta Steaua de Crăciun, pentru copilaşii de la grădinele de copii, face un călduros apel la Onor. Public ieşan, de a-i veni în ajutor, ca şi în anii precedenţi, cu obiecte de îmbrăcăminte, bani, încălţăminte; roagă pe toţi domnii cofetari să bine voiască a le trimite bomboane; pe toţi domnii bacani a le da strafide, smochine, alune etc.; roagă cu multă insistenţă pe domnii comercianţi ca în aceste timpuri grele să nu uite pe micii elevi şi să le trimeată resturi de stofe, barchet, colţuni, mănuşi etc.

Societatea mai face apel la toţi copiii, cu dare de mînă, să trimeată din jucăriile lor şi fraţilor lor săraci, spre a putea şi ei să se joace şi bucura de Sf. sărbători. Serbarea Stelei va avea loc în localurile grădinelor de copii, una în strada Sărărie No. 99, alta la Socola, lîngă Ateliere.

Numele tuturor donatorilor şi obiectele oferite vor fi publicate în jurnalele locale.

Obiectele se pot trimite la sediul Societăţei, strada Carp No. 2, sau la una din doamnele din comisiunea de organizare a Stelei de Crăciun. D-na Eliza Gh. Vâleanu, str Lascar Catargiu 36, d-na Cecilia Col. Liciu str. Lascar Catargiu 27, d na Maria N. Krupensky str. Carol, 37, d-na Ana Gh. Netter str. Armeană 18 d-na Alexandrina Th. Nicolau str. Sf. Teodor 16, d-na Alexandrina C. Praja str, Păcurari 31.

Tot odată Societatea roagă Onor. Public ieşan să bine voiască a lua parte la această serbare, spre a putea mai bine constata progresul ce l'au făcut aceste şcoli.

Bibliografie. — A apărut „Ecoul" No. 10 anul IV.

«Războiul Popoarelor» anul II No. 9 redactat de Ion Gorun, editat de Ign Hertz.

TEATRUL NAŢIONAL

PLATA DURERII

Sîmbătă seară s'a jucat piesa „plata Durerii" (Douloreuse), comedie în trei acte de M. Donnay. Această piesă a fost jucată de Jana Hadingue cu Calmette, la noi, acum 11 ani

Cele două acte dela început, sunt introducerea, cam lungă pentru atenţia publicului; cele două acte dela urmă au mai multă acţiune. Rolurile au fost distribuite foarte bine: D-na Pruteanu, marea noastră artistă, a jucat pe Helene Ardan, cu toată puterea talentului de care dispune cu prisosinţă; atitudinea, vorba, farmecul, toate astea îi dau aureola unei stele pe armamentul nostru artistic. A fost adorabilă. D-ra Cirjă care a jucat pe Gotte, ne-a arătat de atîtea ori temperamentul şi sufletul ei de artistă adevărată; nici de data asta nu s'a desminţit. D-nele Cuzinschi, Conduratu, şi Marcelian, au ajutat mult la succesul piesei.

Rolul lui Filip a fost interpretat de d. Popoviţi, care prin vocea sonoră, prin jocul său mai concentrat, a dovedit, că poate folosi scenei noastre, încă mult timp. D. Profir a jucat pe Freville; avînd o figură foarte simpatică şi-a pus devotamentul artei dramatice care l'a îndrăgit. D. Momuleanu în un rol de „Alfons" îşi făcuse figura curat a unui moron aşa cum cere autorul. Ceilalţi cari au jucat s'au achitat cinstit de misiunea lor.

Piesa e grea şi are o mulţime de fineţe; actul al 3-lea a fost mai vioiu şi mai interesant; putem însă zice că n'a avut ansamblul lui Papa Lebonnard şi nici al Fetiţei; se poate însă, că n'a avut prea multe repetiţii, cum au avut cele două piese. *Observări*: In actul I-iu afară se vede un parc frumos în timpul nopţii, salonul fiind foarte bine iluminat, dar în scena dintre Elena şi Lubin, cel din urmă zice: *suntem în Iulie ora 5 diminea ţă*" şi în parc era o noapte obscură. Să ştie că în Iunie soarele răsare la 4 oare; de sigur o pierdere din videre a regisorului, dar strică efectul decorului. In privinţa soneriei, dela cortină, de care s'a scris în cronica trecută, s'a luat măsura bună, că prin semnal de lumină cade cortina, aşa că publicul, ne mai auzind clopoţelul, stă cuminte, fără voe, pînă la terminarea piesei. Teatrul a fost arhiplin.

Fix.

Dr. C. Popa Radu
Medic al Casei Sf. Spiridon
Boli nervoase şi interne
Consultaţii: 5—6 p. m. Bd. Elisabeta 8.

Important *Cursuri de ştiinţi comerciale, de limba şi literatura germană precum şi de istoria literaturei germane predă contra unui modest onorar în locuinţa sa din str. Căpitan Păun No. 3. M. MESCHER*

De închiriat *două camere frumoase mobilate sau nemobilate, cu serviciul, în strada Carl Lueger 13. Se poate adresa proprietarului în aceiaşi casă.*

O odae mare şi frumoasa *mobilată - sau nemobilată se închiriază depe acum. Informaţiuni la d. Isidore Margulies strada Ştefan cel Mare.*

Serviciul telegrafic şi telefonic al „Opiniei"

Discursul cancelarului german şi presa rusă

Berlin. — Ziarul «Frankfurter Zeitung» spune că se poate obăerva în presa rusă impresia profundă produsă de discursul cancelarului german. Ziarele spun, că prin acest discurs se desminte pentru totdeauna afirmaţia presei anglo-franceze, că germanii sunt obosiţi de război. Superioritatea economică şi militară a Germaniei este prezentată din nou în faţa ochilor lumei intregi. Discursul este de natură să provoace o stare de spirit extrem de pesimistă în îmţătiita înţelegere.

America şi evreii din Romania şi Rusia

Londra.—Din New-Jork se anunţă că toată presa americană comentează declaraţia preşedintelui Vilson, cu privire la chestia evreilor din România şi Rusia.

Angajamentul preşedintelui Vilson de a uza de toată autoritatea sa şi a face tot ce-i va sta în putinţă pentru a rădica chestia la viitorul congres al păcei şi a obţine emanciparea evreilor din Romînia şi Rusia, a făcut ca şi Th. Rooswelt, care va candida deaseminea la preşedinţie, să facă şi mai categorice declaraţiuni. Organizaţiile evreeşti din America au hotărît să ceară angajamente la fel de la toţi candidaţii la preşedinţie.

Moartea unui general

Nauen.—Generalul Emich din Hanovra, a murit în vrîstă de 60 de ani.

Oaspeţi străini

Bucuresti. — Ziarul „Adevărul" anunţă, că acum 15 zile d. Richet şi alte personagii marcante au plecat din Anglia spre Romînia.

Recrutarea contingentului 1918

Bucureşti. — Ministerul de războiu a fixat pentru 15 Februarie recrutările pentru contingentul 1918.

Prada de razboiu

Viena.—Pe frontul balcanic. La Ipek a mai luat alte 69 tunuri sîrbeşti, ce fuseseră îngropate de sîrbi.

Atac italian zădărnicit

Viena. — Acţiunea artileriei italiene pe teatrul sudic al Tirolului a continuat.

Atacul duşman la Dolief, la capul de pod Toliaro, a fost zadărnicit de trupele noastre.

Sistemul de recrutare al lordului Derby

Berlin. — «Daily News» anunţă, că rezultatul recrutărilor după sistemul lordului Derby se evaluează la 2 milioane de oameni din care trei sute de mii s'au obligat se se angajeze imediat.

Din această cifră trebue scăzut însă un număr de oameni inapţi pentru serviciu şi indispensabili în diferite ramuri de activitate. Recrutarea oferind acestor inapţi de serviciu şi indispensabil o bună ocazie de a-şi manifesta patriotismul fără vre-o primejdie pentru dînşii şi de a se apăra de neplăcerile expulzărei, procentul acestor elemente trebue să fie chiar foarte rîdicat.

Trei sute de mii de oameni, nu acoper nici golurile produse în armată pînă acum. De oare ce însă lipsesc ofiţerii necesari, instrucţie se va face în mod lent, aşa că efectivul armatei vă rămâne în cazul cel mai bun acelaş. In nici un caz însă nu va spori.

Pe frontul rus

Nauen. — Pe frontul ocupat de artileria austriacă, au fost pe alocurea lupte de artilerie şi mici ciocniri.

LOTERIA

Bucureşti. — Azi a avut loc tragerea cl, IV-a a loteriei Regatului Romîn.

Au cîştigat:

300 + premiul de 70,000 lei *No. 38 260.*

15,000 lei No. 28,195.
10,000 lei No. 10,000.
5,000 lei No. 24038.
2,500 lei No. 46.343.
1,000 lei No. 2770.

— Azi a eşit premiul de 70,000 (şapte-zeci mii) lei, pe No 38,260, la colectura Providenţa strada Ştefan cel Mare No. 36.

— La tragerea de astăzi a eşit lei zece mii pe No. 10,000 la norocoasa Colectură Principală, H. Grünberg Iaşi, din str. Cucu, 24.

Regele Bulgariei şi relaţiile cu Romînia

Sofia.—Luni, regele a primit pe d. Radaslavoff. Primul ministru a prezentat Suveranului său raportul asupra situaţiei politice.

Regele s'a arătat foarte mulţumit de bunele relaţiuni între Bulgaria, Romînia şi Grecia.

Ciocnirea de la graniţa greco-albaneză

Malta. — Avantgardele greceşti şi cele bulgare s'au ciocnit la frontiera greco-albaneză, în regiunea Coriţei. Sunt morţi şi riniţi de ambele părţi.

Mortalitatea în armata engleză

Viena.—Ziarul „Basler Nachrichten" afirmă, că în ultimele lupte, în rîndurile englejilor au căzut 800 de lorzi.

Dintre ofiţerii engleji morţi, zece la sută făceau parte din nobilime.

Alegerile din Grecia

Atena.—Partidul lui Gunaris a obţinut o majoritate zdrobitoare. La Attica a obţinut 15 din 22 mandate. Ralys a fost reales.

Inaintarea germanilor în Macedonia greceasca

Malta.—Din Atena se anunţă, că înaintarea germano-bulgarilor în Macedonia grecească, formează acum baza unor tratative diplomatice.

Guvernantă Germana *cu şcoala normală caută loc într'o casă mai bună sau pensionat. La ziar.*

Desconcentrat
DOCTORUL BRENER
specialist pentru boale de femei
MAMOŞ
Consult. 1—6 p. m.
Iaşi, Telefon 280 şi 222

V. GH. BUŢUREANU
-- AVOCAT --
— Cosultaţii 3 — 7 p. m. —
Strada Gh. Mîrzescu, casele — M. H. Goldner. —

„FIR de aur pentru BRODAT!"
„VANILIE"-„TAHITI"
I-a calitate se găsesc de vînzare la
ROMÎNIA MUZICALA
24 Lăpuşneanu 24—IAŞI.

Două odăi *frumoase, bine mobilate, pentru un domn sau o doamnă, se închiriază pe acum, cu luna sau cu anul. pelnformaţii la ziar.*

Institutoare *autorizată caută lecţiuni de limba germană şi franceză. La ziar sub Germană.*

Domnişoară *caută lecţiuni de piano la începători. Ziar sub Pianistă.*

Trupa Israelită de operetă
Conducerea eminentului comic
Isidor Askenazi
In frunte cu celebra Prima donă
D-na ADELA LERESCU
absolventă al Conservatorului din Viena, supranumită Privighitoareă scenei!
Cu concursul Iubitului artist
Dl. S. LERESCU
şi al d-nelor
SARA ETINGHER şi ŢILI AŞKENAZI care vor da o serie de reprezentaţiuni în Sala Teatrului „Caragiale", care e special renovat cu un mobilier şi decoruri noi.
Vineri 11 Decembrie 1915
Seara la 9, se va juca
PERICOLA

Laboratorul de Analize Medicale şi Industriale
D-R A. RATIANU
Chimist diplomat de la Universitatea din Geneva
— IAŞI — Strada Cuza-Vodă (Golia) 46 — IAŞI —
Execută: Cele mai complecte analize de urină, din punct de vedere chimic şi microscopic; Analize chimice şi microbiologice de lapte de la doici: Analize bacteriologice de spute asupra bacilului tuberculozei; Analize de secreţiuni uretrale asupra Gonococilor Neiser; Analize alimentare de vinuri, lapte, făinuri etc. Analize de stofe din punct de vedere a compoziţiei şi a conţinutului în lână, bumbac sau mătasă etc. etc.
Cereţi instrucţiuni pentru ori-ce analiză.

5 BANI

ABONAMENTE

Un an . . . 20 lei
6 luni . . . 10 lei

OPINIA

ANUNCIURI

Un rând pag. III, 50 b.
. . . IV, 40 .

5 BANI

Administrația: Tipografia H. Goldner, Iași.— Telefon No. 86.—

Sub direcțiunea unui Comitet

Anul XIII—No. 2641 Sîmbătă 12 Decembrie 1915

BIBLIOTECA UNIVERSITĂȚII IAȘI

REGLEMENTARI

Libertatea presei!? Cuvinte magice, idee măreață! Pentru înfăptuirea ei s'au purtat lupte crîncene între cetățenii aceleiași țări, s'a vărsat sînge.

Va fi deajuns a aminti aici cazul ziaristului englez Stabbs de pe timpul reginei Elisabeta, deci de pe la 1637 Camera Steleta (Star-Chamber), un tribunal de cenzură compus din 7 persoane, l'a condamnat să i se tae mîna dreaptă, fiind că, cu dînsa scrisese o broșură, prin care critica proectul de căsătorie a reginei cu Ducele d'Anjou.

După execuțiune, se povestește că Stabbs, care de altfel era un regalist înfocat, ș'a aruncat cu mîna cea sănătoasă pălăria în aer, strigînd: Trăiască Regina!

Presa liberală?! Armă cu două tăișuri! Oamenii politici, mai ales, înțeleg rostul acestei arme Care dintre ei n'a avut a suferi de pe urma ei, după cum s'a și bucurat? Cui dintre dînșii nu-i convine cînd presa atacă și critică pe adversari. Și nu-i displace cînd dînsa se îndreaptă amenințătoare către el însuși?! De aceia observăm și schimbări de aprecieri la una și aceiași persoană cu privire la libertatea presei, după cum se găsește într'o situațiune sau alta.

Și cu toate acestea, cu toată dragostea ce o poartă presei toți cei cari țin un condeiu, nu se va putea nega că dînsa n'a știut totdeauna să stea la înălțimea, la care au înțeles s'o ridice acei ce au înscris în legile fundamentale ale țărilor, libertatea ei.

De altfel, nu de acum, ci de mai multă vreme înaintea războiului actual, bate un vînt de reglementare a vieței noastre publice ca și individuale.

De unde vine el? N'am putea-o preciza, dar tot ce am putut înțelege este, că acel vînt pornește tocmai de la țările cari stau în fruntea civilizației. Vine dinspre Germania, trece prin Belgia către Franța și de aici înaintează tot mai departe.

E ușor de înțeles însă că vîntul acesta e slab și întîlnește în calea lui zăgazuri puternice. Campioana libertăților omului, am numit Franța, nu ușor va ceda pasul spiritului regulamentar.

Dacă privim lucrurile de la noi, ne întrebăm, de exemplu, ce a rămas nereglementat din complexul de activități ce constituesc însăși ființa noastră politică, socială și economică?

Mai că nu vedem.

Așa, nu se va putea tăgădui că cele mai multe manifestări ale noastre, în domeniul intelectual sunt supuse la legi și regulamente. Exercițiul profesiunei de avocat, inginer, doctor, profesor, este supus unor anumite rînduieli. Presa, literile, artele, invențiunile, al căror cîmp e încă destul de vast, au scăpat pînă astăzi de asemenea disciplină. Și încă dacă ne-am avînta pe căi, am putea zice că literile și artele au disciplina lor, rezultînd din timp și împrejurări, *și numai presa ie absolut liberă.*

Nu mai vorbim de lucrări de ordin numit material, în cari legile și regulamentele abundă. Agricultura, industria, exploatări de mine etc, nu se pot exercita de cît pe bază de regulamente.

Avînd în vedere însă numai presa, negreșit se va putea discuta ca chestiune de teorie și de școală, dacă libertatea ei este de drept natural sau nu, dacă această libertate este un bine sau nu?

Rămînînd însă pe terenul faptelor, e ușor de văzut că libertatea aceasta a presei are atîtea avantaje, încît răul pe care-l produce prin abateri din cînd în cînd, e cu prisosință acoperit de bine.

Și cu toate acestea dacă ne gîndim că în toate ramurile excesul libertăților a provocat unele reglementări, putem conveni că dintre atîtea manifestări intelectuale prin presă cel puțin exercițiul că profesiunei de ziarist ar putea fi supus unei mici discipline.

Este credința multora și nu fără dreptate, că formula de pînă acum, că adică excesele de limbagiu prin presă poartă în ele însăși pedeapsa lor, numai poate fi de actualitate.

Nicăeri nu se limitează, de exemplu, numărul doctorilor, inginerilor, avocaților etc. Pretutindeni libertate absolută în alegerea profesiunii, dar reglementare în ce privește exercițiul ei, și așa ceva se potrivește și cu presa.

Cerem anumite condițiuni de la cei ce îmbrățișează o carieră, și atunci ne întrebăm de ce n'am cere același lucru de la cei ce vor să exercite profesiunea de scriitor la ziare cotidiane. De ce atunci nu s'ar cere unele condițiuni de învățătură, vrîstă și de la ziariști?

Să ne gîndim un moment, cîți minori își permit a da lecțuni și nu în termeni cuviincioși, oamenilor bătrîni, încărunțiți în treburile statului, și va fi deajuns a vedea că se poate face ceva și aici!?

Să ne uităm cine terfelește prin presă pe un P. P. Carp, I. C. Brătianu, Take Ionescu, Filipescu și vom înțelege restul propunerii ce facem. Nici o epocă din viața națiunilor n'a scos mai în evidență rolul presei, ca războiul actual.

De o parte înmulțirea publicațiunelor, de alta seriozitatea multora din ele, e un fapt ce va rămîne.

Ca mîne se va spulbera și acuzarea de vînzători de patrie adresată cu drept cuvînt unor ziare și nu va rămînea de cît splendoarea epocei, în care atîtea cugetări frumoase, înalte, moralizătoare au putut eși la lumină. Astăzi putem face o alegere pe care nu o puteam face ieri.

Prevăd că aceste mici observațiuni vor fi întîmpinate cu vechea formulă: dar cu talentele ce faci?

Talente?! Cînd acestea au fost reale, niciodată n'au rămas sub oboroc. Pentru a nu înșira multe nume, va fi deajuns să cităm pe M. Gorki.—La noi, de aseminea s'ar putea spicui unele cazuri.

Talente?! Dar acestea sunt așa de rari, încît n'ar fi de loc potrivit ca pentru un număr infinit de mic, să se lase de oparte cei ce constituesc marea majoritate.

Procedîndu-se așa cum credem noi, stabilindu se oare-care ordine între cei ce-și vor face din ziaristică o carieră, nu vom mai avea presă vîndută, pentrucă ori ce ar fi, e rușine omului cuit să se preteze la așa micșorimi.

Vor fi și mai departe în presă, vor fi și în viitor partizani ai unui soiu de civilizațiune sau a altuia, dar la baza acestor păreri nu va sta motivul josnic de astăzi: banul.

V. I. Radu

STRUNA ZILEI

„Alandala".

Parlamentul—simplă scenă—
Joacă o piesă: „Răfuiala".
Cîte-o replică obscenă
Cînd și cînd dă Federala.
Rîde'n lacrimi Capitala
Și-i o larmă de ghehenă:
Alandala...

Dl. I. Brătianu și Exportul

Cuvîntarea mult așteptată a d-lui prim-ministru Ion Brătianu a avut acel caracter de liniște ce nu era greu să se prevadă că va avea, cunoscut fiind temperamentul atît de calm și potolit al premierului romîn.

Aci vrem să relevăm numai partea referitoare la chestiunea exportului atinsă, așa cum o dă „Viitorul", pentru a nu fi bănuiți de părtinire.

Opoziționea care a renunțat la discuțiunea politicei externe, a criticat însă politica economică pe care am dus-o, acuzându-ne că prin această politică am adus pagube economice țărei. Ni s'au adus acuzațiuni că nu am lăsat liber exportul. Toată lumea știe că din cauza închiderei navigației pe Dunăre și pe Marea Neagră, exportul s'a făcut mai puțin de cît în timpuri normale.

In ceia ce privește că unele produse s'au exportat mai mult sau altele mai puțin, aceasta s'a făcut dintr'un spirit de prevedere, pentru ca la un moment dat țara să nu se găsească lipsită de cele necesare.

Cine a urmărit cuvîntarea d-lui Al. Marghiloman, căruia i-a răspuns d. Brătianu, va vedea însă prea ușor că apărarea premierului, pentru „politica economică" a d-lui Em. Costinescu, e mai curînd evasivă și anemică. Așteptăm cuvîntarea în extenso ca să subliniem și mai cu temeiu, slăbiciunea acestei apărări, de care era nevoie.

Mici Polemici

Comandantul rus Rusky a fost scos de la conducere prin un ucas.

— De la ucas pînă la Ca-ucas e numai un pas.

Ucasul contra lui Rusky motivează retragerea prin cuz de boală.

— Boală nu, dar slăbiciune...

*

Criticul nostru teatral găsește laude pentru glasul artistului Popovici.

— De cînd e casier are glas cu timbru metalic.

*

Am propune să mai treacă și Vlad Cuzinsky pe la cassa teatrului. Poate cîștigă... glas.

*

Flota rusă iar a bombardat fără nici un pericol. Am impresia că e angajată de un cinematograf pentru un film...

*

N'are șansă lașul intelectual. Senatul universitar bucureștean a hotărît să ne lase aci pe d. Șamuleanu, care a cerut transferarea.

*

In chestia celor 50.000 vagoane cereale vîndute circulă 50,000 de versiuni. Dar cerealele nu circulă încă.

*

D. Toma Stelian, omul cu frizura, a vrut să... pieptene guvernul.

„Pedagogia" la Universitatea din Iași

Acum 15 ani mă înscriam la Facultatea de Litere cu cele mai mari iluzii. Părăsisem bucuros liceul, unde fusesem obligat să învăț unele materii pentru care simțeam puțină atracție, mai ales că erau predate de profesori mediocri și intram cu entuziasm într'o școală, unde urma să învăț numai lucruri pentru care mă simțeam chemat. Cetisem încă din liceu cîte-va cărți scrise de profesori universitari, între care chiar Pedagogia d-lui Găvănescu, și îmi făcusem despre profesorii universitari o idee extraordinară: un om care-și cunoaște perfect specialitatea, care iubește pe studenți și-și pune toată munca pentru a-i instrui și educa.

Am fost deziluzionat de la primele lecții universitare, și acela care m'a deziluzionat cel mai mult a fost însu-și șeful pseudo-pedagogiei romîne, d. I. Găvănescu. In anul cînd am intrat eu în facultate d. Găvănescu ținea curs de Psihologie. Am fost la prima lecție și nu puteam să cred.

Ton pretențios, figură congestionată, ochi holbați pentru niște banalități grozave. La sfîrșitul lecției a scos dintr o tășculiță o cărțulie: manualul său de Psihologie, pe care-l învățasem în liceu și pe care ni-l recomandă la Universitate. Am fost și la lecția următoare: acelaș lucru. Eram revoltat: cum, Universitatea este prescurtarea liceului?

N'am mai fost la alte lecții, dar știam de la un coleg al meu că toate lecțiile filosofului erau la fel. Pe lîngă asta, în tot cursul anului școlar, filosoful n'a putut face mai mult de cît primul din cele trei mari capitole ale Psihologiei. La sfîrșitul anului drept examen am dat „teză" ca la liceu. (Am trecut cu bilă roșie, fiind-că n'am copiat, ca unii colegi).

In timpul celor 4 ani cît am fost student, d. Găvănescu a ținut un curs de Etică, la care azistam regulat, fiind-că mă interesa prin faptul eă la liceu nu învățasem unele din chestiunile pe care le atingea, a ținut apoi un curs de pedagogie, adică, la drept vorbind, de istoria Pedagogiei, la care n'am azistat nici-odată, de oare ce, pe măsură ce-l ținea, îl tipărea.

Pedagogia este obiectul de predilecție al d-lui Găvănescu și oroarea studenților de la Litere și Științi, nu atît prin curs, ori-cît de anost ar fi el, cît prin corolarul său: Seminarul Pedagogic. Domnește la acest seminar pedantismul cel mai absurd și exasperant: ești ținut să ți pierzi săptămîni întregi ținîndu-te după un ținc ca să-i faci „portretul psihologic" să faci lecții peste lecții (de probă, curente, festive) cu critici, autocritici, rapoarte teoretice și practice etc., în fața elevilor, profesorilor și studenților, în parte ori la un loc.

Lecțiile ținute la Seminarul Pedagogic sînt o adevărată jonglerie, din cauza *corelației*: vorbești de pildă despre steaua polară, trebue să citezi numai decît pe Ștefan cel Mare, steaua istoriei noastre, și pe Eminescu, steaua literaturei noastre. Intre timp trebue să inspectezi pe elevi la unghii, la nas, după urechi, să cînți un cîntec și să faci mișcări de gimnastică suedeză.

După cîte-va luni de practică, un practicant a ținut o lecție festivă de latinește. „Raportorul" a observat că latinistul se cam încurcă în declinarea latinească. Nu face nimic, a zis d. Găvănescu, noi aici sîntem chemați să judecăm nu știința, ci treptele formale, corelația, higiena și gimnastica.

Dar să revenim la cursuri. Ocupat cu politica, și cu alte lucruri, d. Găvănescu a neglijat aproape cu totul ocupațiile propriu zis intelectuale, în ultimii două zeci de ani. Din această cauză, din an în an, cursurile sale sînt tot mai goale de idei și tot mai pline de mahalagisme. Ast-fel, de pildă, anul acesta, supt pretext de pedagogie, d. Găvănescu a ținut o lecție de un ceas, în care a combătut pe Germani după știrile din ziarele „Epoca" și „Acțiunea". Intre alte „argumente" aduse de filosoful nostru în contra Germanilor, a fost și acela că s'a găsit un soldat german avînd mațele cu un metru mai lungi decît norma. Filosoful s'a înspăimîntat și a tras concluzia că «Nemții sunt barbari». Sînt totuși aici în Iași persoane care-l știu pe d. Găvănescu de acum 25 de ani.

Aceste persoane afirmă că pe atunci filosoful avea mare admirație pentru știința germană, și în special pentru marele filosof Paulsen, al cărui elev este.

Mediocru, ignorant și pedant, — acesta este filosoful Găvănescu. Așteptăm vremuri mai liniștite, pentru că să putem spune și alte isprăvi ale acestui farsor.

Pedagog.

Interese generale

Datoria farmaciștilor

Acceptînd—nu zicem cerînd, căci nu ei au cerut urcarea—o mărire a tarifului de medicamente, farmaciștii au aderat oare-cum la o operă dăunătoare, atît morală, cît și materială.

Morală, întrucît s'a văzut din discuțiunile cari au avut loc la o asociație medicală din București, că persistă credința că din cauza lipsei, se înlocuesc unele articole farmaceutice prin altele, fie chiar întructîva echivalente, dar nu identice, nici corespunzătoare în valoare și în efect medical.

Materială, întrucît s'a pricinuit marelui public de o parte, medicilor pe de altă parte, pierderi enorme de bani, unora prin sacrificiile impuse, celorlalți prin lipsa de lucru.

Mai puțin energici decît alte categorii sociale, farmaciștii au început prin a cere importul medicamentelor și au sfîrșit prin a se mulțumi cu o recompensă bănească, păgubitoare societății.

Directorul general al serviciului sanitar a găsit în Europa vagoane de articole sanitare pentru armată. Probabil în schimb de compensațiuni. Ce l'ar fi împiedecat să găsească încă o cantitate pentru armata civilă, mai numeroasă, pentru locuitorii țării din rîndurile cărora se va reeruta oștirea de mîne? Este oare Romînia de astăzi mai puțin interesantă decît Romînia Mare de mîne?

O singură zi de grevă, numai o amenințare de grevă a tuturor farmaciștilor, ar fi îndupleca inema de fier a fabricantului de cuie Emil Costinescu și s'ar fi importat tot materialul sanitar trebuitor. E cineva care se îndoiește de aceasta?

Dar farmaciștii sunt puțini; 3—4 sute de comercianți au putut fi ușor împăcați printr'o compensație în dauna publicului și în dauna medicilor. Ei s'au lăsat convinși, chiar cu riscul de a fi expuși bănuelei că fără a fi aprovizionați îndeajuns, se mulțumesc cu 50 la sută pentru neplăcerile lor sentimentale.

Dar ceasul rabilitării încă n'a trecut.

△

Marea serbare a cercetașilor are loc Duminecă 13 Decembrie oarele 3 după amiază în localul școalei de gimnastică și sport.

INFORMAȚII

REMANIERE? *Ziarul „La Politique" de astăzi înregistrează noile zvonuri cari circulă în cercuri liberale cu privire la o remaniere ministerială care ar face loc d-lor Vintilă Brătianu, Georgei Mirzescu și M. G. Danielopol director la Banca Națională, nu însă și d-lui Toma Stelian.*

Vom controla la telefon aceste zvonuri.

Un batalion din reg. 53 de rezervă a părăsit aseară localitatea.

Persoane sosite din Galați, arată că candidatura d-lui Lucaci poate fi considerată căzută, succesul candidatului liberal fiind neîndoelnic.

D. Victor Antonescu, inspector judiciar, a sosit astăzi dimineață în localitate. In timpul zilei d-sa a inspectat judecătoriile.

In cursul săptămînei viitoare va avea loc o ședință extraordinară a Camerei de Comerț, în care se va discata plîngerea comercianților de pielărie, despre care am vorbit în unul din numerele trecute ale ziarului nostru.

Toate persoanele plecate eri spre Rusia, au fost oprite la Unghenii-Ruși. Toate casele din Unghenii-Ruși sunt ocupate de călători, cari așteaptă momentul de a putea pleca mai departe.

Se știe că la Unghenii-Ruși e suspendat și serviciul pentru telegramele particulare. Se fac excepție numai pentru serviciul presei.

Comandamentul corpului al IV-lea de armată a amînat chemarea chelnerului Moritz Suchărs, de oarece acesta să găsia chemat ca martor la Galați în ziua de 10 c., cînd fusese chemat și la comandament în urma unei reclamațiuni ce a adresat Palatului Regal și care privia și pe d-nii maior Petrovici și sublocotenent Rang

Tot la Palatul Regal s'a primit și o moțiune de protestare a asociațiunii generale a chelnerilor din Romînia în contra maltratării suferite de chelnerii Suchărs și Hincu.

Procesul din Galați.—La Galați s'a judecat eri procesul soților Solner, victimele cunoscutelor incidente de la Otelul Binder. S'au ascultat 14 martori, a căror depozițiuni au scos în relief multe, în desavantagiul d-lui procuror Rang.

Lipsind martorii d-lui Rang și anume d-nii Radovici și Păun și procurorul insistînd ca să fie ascultați, tribunalul a amînat pentru 14 a lunei continuarea desbaterilor. In potriva martorilor absenți s'au lansat mandate de de aducere.

Direcția generală a vămilor a acordat o gratificație de serbători funcționarilor vămei din localitate, consistînd în salarul pe o lună.

Profilaxia tuberculozei.—In localul școalei Gh. Asachi a avut loc aseară o consfătuire a unui însemnat număr de institutori și institutoare, sub prezidența d-lui Stoica, revizor școlar.

S'a discutat de concursul ce-l poate da corpul didactic societății pentru combaterea tuberculozei, care își are sediul principal în București.

In perfect acord cu comitetul central din inițiativa prefectului de județ se va înființa un comitet în Iași, în care vor intra directoarele școlilor secundare de fete, revizorul școlar, medicul primar al orașului și alte cîte-va persoane.

Prima mare manifestare, va fi organizarea într'o anumită zi a unei chete în întreaga țară. Modalitatea se va discuta într'o nouă apropiată consfătuire.

In strada Țicăul de sus s'au constatat două cazuri de anghină difterică. Copii au fost izolați la spitalul Caritatea.

Un copil al d lui Gh. Nistor, din str. Nicolina 82, rămînînd singur în casă și apropiindu-se de foc, i s'a aprins hainele. Pînă să i se dea un ajutor, copilașul a încetat din viață.

La Primăria comunei Belceștí, s'a depus planul de parcelare și tabela a 46 loturi mici ce se scot în vînzare din moșia statului Polieni din județul Iași, potrivit legei pentru înstrăinarea bunurilor statului.

Comitetul central din București al «Familiei luptătorilor», a acordat un ajutor provizor de 200 lei familiilor celor doi soldați, omoriți la Dolhasca.

Comitetul de lectură al teatrului național, a cetit și a admis spre a se reprezenta piesa: „Făt-frumos din lacrimă", feerie națională în 10 tablouri și în versuri de d. State Dragomir.

Un societar al teatrului național din Iași, fiind concentrat ca ofițer, într'un oraș din apropiere, aproape de un an, încasînd leafa de ofițer și cea de artist, a făcut cunoscut direcțiunei teatrului că pe ziua de 5 curent este desconcentrat și poate să joace. Direcțiunea a și anunțat piesa în care joacă pentru Joi seara: «Punctul Negru». Mercuri vine o telegramă, *fără localitatea de unde e trimisă*, prin care se spune că încă e reținut concentrat pînă Duminică. Telegrama a dat de bănuit că e falșă și d. „societar" ar fi cu o „bibică" la Constanța. Administrația teatrului a dat o telegramă oficială d-lui comandant al regimentelui din care face parte artistul, iar răspunsul d-lui colonel este că amicul se află desconcentrat de la 8 curent. Afișul s'a schimbat prin „Mătușa din Honfleur", iar artistul a fost amendat cu leata pe o lună de la teatru. Chestia e gravă, căci acest artist, lua leafa întreagă de la teatru aproape de un an și s'a dovedit că putea să joace în cîte o Duminică; el însă se eschiva sub tot felul de motive.

O voace din public, sub semnătura «o cetitoare» ne roagă să publicăm următoarele:

Apelăm la d-voastră ca să luați apărarea prin Onor. d-voastră ziar scriind că acum de sărbătorile Crăciunului și Anului Nou, să se acorde o grațiere pentru cei ce au condamnări corecționale mici. Făcînd aceasta veți face un mare bine la o mulțime de familii nevoiașe.

Să vă citezun caz din muitele ce sunt: vecin cu mine stă un nenorocit care a fost condamnat pentru o poliță de 80 lei la o lună închisoare, fiind concentrat 8 luni de zile de nu s'a putut apăra ne avînd cu ce plăti un avocat spre a-l apăra. Azi cînd are concediu, dacă poliția nu i-ar acorda o păsuire pînă la Crăciun ar fi amenințat să facă închisoare și copii ar rămînea muritori de foame pe străzi căci nici chiria casei nu este plătită.

Nădăjduesc că apelul meu va găsi ecou și veți scrie în senzul cerut.

Revista noastră de mîine va fi semnată de amicul nostru d. Oswald A. Teodoreanu.

Duminică 13 Decembrie crt. are loc marea întrunire a meseriașilor cizmari din localitate contra scumpirei materialelor de încălțăminte.

Intrunirea se va ținea în sala foastă Turn-Verein din strada Gîndu No. 4 la orele 9 dimineață.

La 15 Ianuarie va avea loc la epitropia Sf. Spiridon concursul pentru postul de medic primar la secția oftalmologică.

Intre primii candidați înscriși se află d. dr. Pușcariu.

Sîmbătă 12 Decembrie, se va juca pentru prima oară *Otrava* (*La'ssommoir*) după *E. Zola*. Duminică 13 Decembrie la 2 jum. după amiază, pentru a 6-a oară: *Papa Lebonard*. Seara: *Plata durerii (Douloureuse)* de M. Donnay.

Formalitățile pentru obținerea permiselor de exort pentru cereale, de la comisia centrală pentru vînzarea cerealelor,—ca și de la comisia de compensațiune de pe lîngă M-ter de Finanțe, le face biroul „*Călăuza*", Pasagiul Maka Scara 13, director L. Șaraga, licențiat în drept.

Programul nou care se reprezintă astă-seară Vineri 11 Decembrie, reprezentație dată în beneficiul societății de lectură „Avântul" a elevilor școalei Comerciale, la cinematograful Pathé-Frères din sala circului Sidoli, cuprinde următoarele:

Inima nu îmbătrânește, film italian de mare artă în două părți; scenariu foarte bogat, acțiune însuflețită, interpretare datorită celor mai distinși artiști ai teatrelor din Roma.—Eclair Journal cu telegrame însuflețite din lumea întreagă. — Farsele Gribuletei, scene foarte humoristice. — Amenințarea, (Documentul de la ministerul de războiu), dramă scrisă și pusă în scenă de Henry Fascourt; film parizian de actualitate în două părți. — Din crîncenul războiu actual: Steagul vânătorilor.

In antracte s'au pregătit surprize pentru vizitatorii acestei reprezentații.

Societatea Ortodoxă Națională a Femeilor romîne, Secția Iași, organizînd și anul acesta Steaua de Crăciun, pentru copilașii de la grădinele de copii, face un călduros apel la Onor. Public ieșan, de a-i veni în ajutor, ca și în anii precedenți, cu obiecte de îmbrăcăminte, bani, încălțăminte; roagă pe toți domnii cofetari să bine voiască a le trimite bomboane; pe toți domnii bacani a le da strafide, smochine, alune etc.; roagă cu multă insistență pe domnii comercianți ca în aceste timpuri grele să nu uite pe micii elevi și să le trimeată resturi de stofe, barchet, colțuni, mănuși etc.

Societatea mai face apel la toți copiii, cu dare de mînă, să trimeată din jucăriile lor și fraților lor săraci, spre a putea și ei să se joace și bucura de Sf. sărbători. Serbarea Stelei va avea loc în localurile grădinelor de copii, una în strada Sărărie No. 99, alta la Socola, lîngă Ateliere.

Numele tuturor donatorilor și obiectele oferite vor fi publicate în jurnalele locale.

Obiectele se pot trimite la sediul Societății, strada Carp No. 2, sau la una din doamnele din comisiunea de organizare a Stelei de Crăciun. D-na Eliza Gh. Văleanu, str Lascar Catargiu 36, d-na Cecilia Col. Liciu str. Lascar Catargiu 27, d-na Maria N. Krupensky str. Carol, 37, d-na Ana Gh. Netter str. Armeană 18 d-na Alexandrina Th. Nicolau str. Sf. Teodor 16, d-na Alexandrina C. Praja str, Păcurari 31.

Tot odată Societatea roagă Onor. Public ieșan să bine voiască a lua parte la această serbare, spre a putea mai bine constata progresul ce l'au făcut aceste școli.

Bibliografie. — A apărut „Eroul" No. 10 anul IV.

«Războiul Popoarelor» anul II No. 9 redactat de Ion Gorun, editat de Ign Hertz.

Doctor S. Dulberger

de la facultatea de Medicină din Viena

după o practică de 17 ani în spitalele din Iași, Viena și Berlin sub direcțiunea d-lor profesori Sculy din Iași, Drasche din Viena și Bum din Berlin, specializat în bolile de femei, facceri și în noul tratament cu băi de lumină electrică, avînd aparatele cele mai perfecționate proprii pentru următoarele boli: **Rheumatism, boli de femei, ischias, gastralgie, gută, obezitate, diabet, nefrită, artrite, astmă, bronchită, tuberculoza în primul stadiu, pleurezia tuberculoasă, anemia, neuralgia, tabes, arterio-scleroza, scrofuloză și toate intoxicațiile cronice,** *dă consultațiuni dela 10—12 m. și 3—5 p. m. în locuința sa din:*

Iași, Str. Costache Negri No. 10

(foastă str. Veche) vis-à-vis de Biserica Bărboi.

PRIMĂRIA COMUNEI IASI

PUBLICAȚIUNE

In ziua de 28 Noembrie crt. aducîndu-se la oborul Comunei un cal (tretin) suriu avînd coada și cîama asemenea sure, avînd și o pată albă pe spinare se publică prezenta spre cunoștința generală pentru ca păgubașul să se prezinte în termen de 15 zile de la data prezentărei cu dovezile ce va posedă, pentru a și primi calul că de la această dată se va vinde prin licitație publică în piața Halei.

No. 23.165 8 Decemb. 1915

V. GH. BUȚUREANU

-- AVOCAT --

— Cosultații 3 — 7 p. m. —

Strada Gh. Mîrzescu, casele — M. H. Goldner. —

Serviciul telegrafic și telefonic al „Opiniei"

Intârzierea instrucției recruților englezi

Berlin.—„Reuter" zice, că noii recruți englezi au fost concentrați pe ziua de 20 Ianuarie. Soldații vor fi chemați încetul cu încetul ca să nu se umple locurile de concentrare.

Mobilizarea fusese hotărîtă pentru 22 Decembrie. Cauza concentrărei succesive e deci alta. Englejii n'au ofițeri.

Bulgaria despre Romînia

Berlin.—Ziarul „Deutsche Tageszeitung" publică o corespondență din Sofia care poartă ca titlu „Ce crede Bulgaria despre Romînia". Se spun printre altele următoarele:

Agrarienii romîni au observat că politica rusofilă care a adus la prohibire, n'a făcut decît să le păgubească. Guvernului mereu șovăitor i-a convenit nemulțumirea existentă în țară, cît timp interesele țărei îi impuneau să ție Romînia în emoție. Această emoție a fost anume provocată de rusofili, pentru a răsturna guvernul.

Cînd puterele centrale au început ofensiva în Balcani, agenții rusofili au contat pe nemulțumirea aceasta și au voit să facă să se creadă, că momentul acțiunei a sosit.

D. general Socec în Capitală

București.—D. general Socec, despre care unele ziare au afirmat că s'ar fi sinucis, s'a întors eri în Capitală, venind din Tulcea, unde fusese în inspecțiune.

Ministerul de războiu va face cercetări, pentru a descoperi pe autorii notițelor calomnioase.

Declarațiile d-lui Sasonoff

Petrograd.—In comisiunea budgetară a dumei, d. Sasonoff, ministru de externe, a zis că este autorizat a face declarațiuni cu privire la politica generală.

Constatăm că rezultatul din Grecia e perfect, în urma fortificărei Salonicului de către aliați.

Spune că ocuparea unor orașe în Persia de către trupele rusești, va împiedeca pe germani de a provoca turburări.

La o întrebare a d-lui Melakoff, dacă s'au început negocieri de pace p. Sasonoff a dezmințit svonurile, zicînd că Rusia este hotărîtă să continuc războiul pînă la victoria finală.

Comisiunea a adoptat o moțiune depusă de d. Gringareff, prin care se declară, că Rusia nu se poate gîndi la pace, înainte ca forța germană să fie sfărâmată.

Turburările din Rusia

Nauen.--Intreruperea funcționărei telegrafului în Rusia, se explică prin turburările ce au avut loc în urma amânărei Dumei.

Ministrul de interne suprimînd dreptul de greve în timp de războiu, lucrătorii au proclamat greva generală timp de 24 de ore.

In Moscova turburările au luat un caracter mai grav ceia ce a necesitat aducerea de alte trupe, Au fost aduse aci pînă și trupe din Basarabia.

Presa străină și debarcarea rusă la VARNA

Sofia.—Presa străină a inundat lumea cu știrea că 1 cuirasat și 2 torpiloare, urmate de 16 transporturi militare rusești, au bombardat Varna și au și început a debarca trupe pe litorariul bulgar. Aceste știri sunt absolut fanteziste.

A fost numai o întîlnire întîmplătoare între 4 distrugătoare ruse și un torpilor bulgar, în apropiere de Varna. S'au schimbat 50 de granate.

Distrugătoarele ruse s'au retras, fără a bombarda Varna și fără a încerca să debarce trupe.

De pe teatrul de războiu

Viena. — *Pe frontul rus:* nici un eveniment mai însemnat.

Pe frontul italian: Situația neschimbată. In Judecaria un violent atac de artilerie a fost respins.

Pe frontul balcanic: Un batalion muntenegrean, ascuns în regiunea Șepka, a fost luat prizonier.

Alegerile din Grecia

Nauen. — Contra afirmațiunei quadruplei, o depeșă din Atena arată că succesul guvernului în aceste alegeri este complect.

Venizeliștii ar fi rămas cu mult în minoritate, dacă luptau în alegeri.

Epilogul scufundărei „Titanicului"

Berlin.—Din New-Iork se anunță că societatea Star-line s'a hotărît să plătească despăgubiri familiilor victimelor scufundărei Titanicului. *Despăgubirele se urcă la 664.000 dolari.*

Guvernantă Germana *cu școala normală caută loc într'o casă mai bună sau pensionat. La ziar.*

Declarațiile contelui Tisza

Budapesta. — Contele Tisza, în discuția proectului pentru crearea unei centrale financiare, sub controlul statului, a declarat:

— „In primavară situația era ast-fel că pacea ni părea foarte departe, așa că se putea presupune că Parlamentul se va mai aduna o dată pentru a se ocupa de acest proect.

Situația generală de acum este încă ast-fel că evenimentele pot lua o desvoltare și eu doresc ca aceasta să se întîmple, ca să facă să fie prea tîrziu pentru dezvoltarea centralei unității financiare, dacă nu luăm măsuri de pe acum, pentru ca centrala să devie ființa și să ne găsească pregătiți în momentele critice ce se vor ivi imediat după pace, în timpul demobilizărei, cînd organizația creditului nostru va fi supuși unor încercări neprevăzute.

Contele Andrassy, *răspunzînd primului minisru, a zis:*

— „Primul ministru a declarat că în primăvară credea sigur că Parlamentul se va mai întruni odată. Astăzi însă situația e schimbată. Socot că primul ministru ar putea lua ușor răspunderea faptului că pacea l'a surprins înainte ca proectul Centralei să fie înfăptuit".

Proectul de lege a fost adoptat.

Retragerea din GALIPOLI

-- In Anglia aventura de la Dardanele se consideră ca un dezastru pentru Anglia --

Nauen.—Pe cînd guvernul englez comunică retragerea din Galipoli ca un mare succes războinic, în Camera Comunelor Carson a declarat că a fost o greșală campania din Dardanele, care a costat pe Anglia cel puțin 1000 de morți pe zi.

Ziarele engleze arată toate rezultatele funeste ale campaniei.

Astfel „Daily-Mail", arată că englejii au avut 200,000 oameni perduți. „Times" precizează ca au fost 38,825 morți, 73,008 răniți, 10,556 dispăruți, pe lîngă foarte mulți bolnavi. Ziarul „Daily Mail" mai zice că trebue adăugat și numărul mare de vapoare ce s'au perdut.

Turcii înregistrează o mare pradă de război, ce încă n'a putut fi inventariată.

OCAZIUNE RARA

De închiriat *camere complect mobilate dela 30 lei pînă la 60 lei lunar; 2 prăvălii și un mare salon în strada Ștefan cel Mare 33 precum și 3 prăvălii din strada Gh. Mîrzescu 40.*

A se adresa la Ceasornicăria Silberberb, Iași str. Ștefan cel Mare 33.

O mașină electrică *pentru masaj, este de vînzare la d. Penel strada Vovidenia No. 11 bis.*

S'A PERDUT *astăzi dimineață între Piața Unirei și Str. Lăpușneanu o broșă lungă, în formă de săgeată, avînd numeroase pietre de brilante și rubine.*

Cel ce o va găsi, este rugat a o aduce la d-na Charlotte Brill, Fundacul Lozonski 16, unde va primi o bună recompensă.

Dr. Suzana GROSI

Șef de clinică la Maternitate

Boli de femei. — Facceri

Iași.—Str. Anastasie Panu 43

REICHSDEUTSCHE, *diplomirte Kindergärtneri n sucht Stellung nur in jüdischen Häuser. Eventuell auch als Wirthschafterin.*

Adresse: Antoniu, Str. Stejar, 70.

Trupa Israelită de operetă

Conducerea eminentului comic

Isidor Askenazi

In frunte cu celebra Prima donă

D-na ADELA LERESCU

absolventă al Conservatorului din Viena, supranumită Privighitoarea scenei!

Cu concursul Iubitului artist

Dl. S. LERESCU

și al d-nelor

SARA ETINGHER și ȚILI AȘKENAZ care vor da o serie de reprezentațiuni în Sala Teatrului „Caragiale", care e special renovat cu un mobilier și decoruri noi.

Vineri 11 Decembrie 1915

Seara la 9, se va juca

PERICOLA

Sîmbătă 12 Decembrie 1915

Matineu la 3 ore cu prețuri reduse

SULAMITA

Domnișoară *caută lecțiuni de piano la începători. Ziar sub Pianistă.*

Desconcentrat

DOCTORUL BRENER

specialist pentru boale de femei

MAMOȘ

Consult. 1—6 p. m.

Iași, Telefon 280 și 222

5 BANI

ABONAMENTE

Un an . . . 20 lei
6 luni . . . 10 lei

OPINIA

ANUNŢURI

Un rând pag. III, 50 b.
. . . IV, 40 .

5 BANI

Administraţia: Tipografia H. Goldner, Iaşi.— Telefon No. 36.—

Sub direcţiunea unui Comitet

Anul XIII—No. 2642.—Duminică 13 Decembrie 1915

BIBLIOTECA UNIVERSITĂŢII IAŞI

Coetera desiderantur

I

Cînd s'a început războiul actual, oamenii de bine şi iubitorii de pace îşi închipuiau că el va fi de scurtă durată.

Chiar de nu şi-o închipuiau, însă, mai toată lumea o dorea. Şi ori cari ar fi motivele determinate, fie interesul, fie din convingere şi principii de umanitate, imensa majoritate a omenirei cugetătoare dorea din suflet ca pacea să se restabilească cît mai curînd.

Ce crudă dezamăgire! Războiul s'a provocat. Odată început, el continuă peste cele mai optimiste prevederi şi continuă în condiţiuni cari înscriu cea mai ruşinoasă pagină în istoria omenirei de pînă acum. Iar ca o pălmuire a tuturor principiilor de onoare, de demnitate de umanitate, de tot ceia ce părea că constitue progresul şi superioritatea, pe cari ne închipuiam că le-am atins la acest început de veac, războiul nemilos şi crud continuă şi va mai continua încă. Cît?

Numărul statelor europene cari n'au intrat în luptă, este cu desăvîrşire restrîns. Un singur continent a scăpat pînă acum, America. In colo şi Africa şi Asia şi Oceania, aduc o importantă contribuţie la grandiosul dar hidosul spectacol al distrugerii şi al măcelului, al căruia semnal l'a dat bătrîna Europă.

Şi nebunia războinică ie atît de contagioasă, în cît pînă şi flegmatica Americă era pe punctul de a se angaja în afacere.

Se pare însă, că Statele Unite au înţeles un lucru, că acum e momentul cel mai potrivit să cîştige hegemonia necontestată a întregului glob pămîntesc, ba mai mult încă, că ele pot, fără nici un efort şi fără nici un sacrificiu, să aservească intereselor, progresului şi prosperităţii lor şi forţa şi geniul netăgăduit al Europei, şi cu calmul calculatorului rece, care sufere o pagubă mică spre a realiza un cîştig mare, ele aplaudă hidosul caraghioslîc al bătrînei demenţe. Ele aplaudă spasmul final al morţii. Atît însă.

Şi în această debandadă, noi, cari pînă acum am fost cruţaţi de grozăviile războiului, în loc de a ne solidariza cu toţii spre a reprezenta o forţă reală în momentul *deciziunii*, noi ne certăm, ne apostrofăm, ne învrăjbim, ca şi cum realminte soarta noastră ar fi în joc, şi ca şi cum incartodele ori don Quişonadele noastre ar putea fi hotărîtoare în vîltoarea grozavă care nu cruţă pe învinşi, dar care desigur nu va cruţa nici pe învingători.

Căci să ne înţelegem. Noi n'am fost încă solicitaţi de nimeni în mod serios să intrăm în luptă. Noi nu reprezentăm mare lucru în actuala mare desfăşurare de forţe. Suntem o cantitate neglijabilă încă. Dacă am fi intrat în acţiune indeferent cu cine am fi cooperat, soarta noastră ar fi fost cam soarta bietei Belgii ori a sărmanei noastre Bucovină. Pentru ce deci ne-am fi pripit. Numai nedumeriţii şi copii se mai sperie astăzi că au pierdut trenul. Oamenii cuminţi şi serioşi ştiu un lucru, că adesea „toată întîrzierea ie spre binele omului", şi că ori cînd se poate găsi un nou tren, cu care se poate ajunge la ţintă. Condiţiunea ie să nu stai nepăsător în staţia de plecare şi să-ţi cheltuieşti ultimul gologan petrecînd şi chefuind, ci să te duci acasă şi să te pregăteşti bine pentru ceasul viitor. Dacă am făcut astfel, putem fi siguri că în ceasul plecării vom putea porni şi că vom putea atinge scopul.

Se cer însă cîteva condiţiuni, şi ele sunt neaparate, imperative. Ele sunt indispensabile existenţei noastre şi realizării aspiraţiunilor noastre legitime şi posibile.

Prima şi cea mai esenţială condiţiune, ie *solidaritatea*. Un popor care nu s'a pătruns de ideia solidarităţii sale, singurul mijloc în puterea căruia poate rezista oricăror tendinţi de micşorare şi de desfiinţare a valorii sale etnice şi naţionale, un atare popor se anihilează singur şi ie menit să dispară. Pot fi curente şi idei deosebite în sînul aceluiaşi popor. Pot fi credinţe şi iluziuni diferite. Idealuri etnice însă, nu. *Un singur ideal* şi acela ie patrimoiul neamului întreg.

Aspiraţ unilor şi tendinţelor etnice ale unui neam, nu există zagazuri care să le poată rezista, sub condiţiunea unică, ca *solidaritatea* acelui neam, să nu se dezzică, să nu se dezmintă, să nu şovăiască un singur moment. Un fulg să fie simbolul solidarităţii naţionale, în faţa lui să se frîngă toate ambiţiunile, toate năzuinţele, toate duşmăniile. Iel să devină nucleul în jurul căruia adunate, grupate şi consolidate, să se închege toate forţele, toate voinţele şi toate energiile unui popor, spre a produce nu numai impresiunea dar şi toată puterea de a rezista, de a voi şi de a birui a întregului neam.

Cînd însă neîncrederea, insinuaţiunea, injuria, ambiţiunea, dorinţa de a parveni, interesele personale, etc. provoacă şi întreţin cancanuri, uri şi duşmăuii, care nu sînt nici necesare nici folositoare, atunci vai de bietele aspiraţiuni legitime şi de idealul acelui neam.

Iată de ce, cu toate că guvernul actual nu poate conţine,—şi nici nu cred că are această pretenţiune,— toate elementele politice superioare ale neamului, politica sa ie singura politică necesară ţării şi neamului, pe care mai ales Moldova se cuvine să o aprecieze şi să o aprobe. Pentru ce? Mă voi explica mîni.

8 Decembrie 1915

Oswald A. Teodoreanu.

STRUNA ZILEI

Alandala.

III

Criză groaznică, scumpete!
Serbători: vin toalete,
Forme şi culori cochete.
Doamne, subţiaţi creiala,
Că se 'ngroaşă socoteala;
Fiţi la tîrgueli încete,
Nu porniţi cu cheltuiala
Alandala...

Tot nu s'a lămurit

Oficioasele de astăzi publică textul stenografic al cuvîntării d-lui prim-ministru I. Brătianu. Iată, în extenso micul pasagiu referitor la chestiunea exportului:

„A învinui guvernul că exportul nu s'a făcut, cînd Dardanelele, şi Dunărea pînă eri, erau închise, mi se pare o învinuire foarte nedreaptă. Ori-cari ar fi fost măsurile luate, cînd căile noastre de apă sunt oprite, exportul ţărei nu se putea face.

Dar, se va zice: dar de ce aţi prohibit exportul unor materii, şi pe urmă, cel puţin pe unele, le-aţi lăsat libere să iasă? Pentrucă au fost momente cînd am avut îndoială asupra cantităţilor cari erau în interiorul ţărei şi pentru că pe deasupra ori-cărei dificultăţi economice. am crezut că trebue să menţinem un prisos de alimentaţie la dispoziţia noastră. Intre două greşeli, preferam să facem pe aceia a unui exces de prudenţă, de cît pe aceia care ne putea duce la decepţiuni mai grave. Cînd am constatat că această măsură era inutilă, am ridicat-o. *Dacă am lăsat unele materii, deşi suficiente totuşi prohibite la export, am făcut'o pentru că alte materii, de foarot mare importanţă pentru noi, sunt prehibite la export in ţările lor de provenienţă şi nu le puteam obţine de cît pe cale de compensaţiune*".

Intre două greşeli, — e o expresie dubioasă şi care poate da loc la interpretări.

Dar d. I. Brătianu promite că va mai profita de alte interpelări ale d-lui Marghiloman ca să răspundă mai complect.

Răspunsul de alaltăeri nu va mulţumi lumea, pentru că nu lămureşte în deajuns «greşala cea mică».

Mici Polemici

Fabrica nouă de muniţiuni se va instala în Capitală în Grozăveşti.
Se potriveşte grozav.

*

D. Toma Stelian a declarat că e credincios d lui Brătianu.
Acesta din urmă şi-a amintit însă de Toma necredinciosul.

*

Rectorul universităţii din Bucureşti anchetează în afacerea unor studenţi cari au atacat Coroana.
Pînă acum s'a stabilit că junii antidinastici au oroare de Coroană, dar nu şi de rublă.

*

D. Stelian — scrie un ziar — părăsit de puţinii partizani, a rămas însă cu Banu.
Ba chiar cu Banii, la plural: 200.000 lei venit pe an!

*

Raporturile poliţieneşti sunt mai sărace în bătăi. Procurorul Rang a lipsit 2—3 zile din oraş.

*

Cuceritorul Liege-ului, generalul Emich a murit, la 66 ani.
După cura de fier pe care a făcut-o cu 42 se credea că va trăi mai mult.

Cronici vesele

Travestit—Generalul French

De cît-va timp un tînăr Vasile Munteanu se primblă pe stradă îmbrăcat femeeşte. Agenţii siguranţei descoperind aceasta, travestitul a fost arestat.

Nu înţelegem de ce s'ar cuveni o arestare, chiar cît de mică, unei asemenea persoane care n'a făcut vre-un neajuns cuivă, pentru o deghizare, care e o glumă poate, o manie suportabilă, neatingînd întru nimic bunele moravuri.

Poate o deşărtăciune. A fost încîntat el de el insuşi, de făptura lui, de micimea piciorului, de talia lui sveltă şi zicîndu-şi „eu pot trece drept o femee fermecătoare" s'a travestit, plecînd la plimbare.

Poate chiar un ramaşag, că lumea toată îl va lua drept fecioară.

In nici într'un caz nu trebuia întemniţat, credem noi, pentru că individul nu devine periculos societăţei, printr'o simplă a lui trevestire.

Noi credem însă, că aici, ar fi o răzbunare la mijloc.

E o pedeapsă din partea sexului frumos, şi flind-că e vorba de talie şi pedeapsa a fost talionică.

Dacă voi barbaţii, v'aţi revoltat cînd am vrut să purtăm juponul-şalvar, nu vă permitem nici noi femeile ca să purtaţi haine noastră.

Dinte pentru dinte.

***

Dar cum a fost descoperit acest Moldoveanu, cînd era atît de bine deghizat, că un Fregoli, Lampo sau chiar Cantalupul nostru s'ar fi descoperit înaintea lui.

Tot ele poartă vina.

Ele au observat că o femee, o singură femee, trece cu o nepasare rece pe la toate ferestrele prăvăliilor de modă şi nu aruncă o singură privire în nici una din aceste vitrine.

Cum? Puţin să pese unei femei de cea mai modernă matasă, de cea mai elegantă pălărie şi de atîtea nimicuri, cari de atîtea ori valorează atît de mult — nu, asta nu se poate, această creatură nu-i o fiică a Evei.

Şi Moldoveanu a fost descoperit.

***

Generalul French s'a retras. Ziarele engleze precum şi cele italiane, scriu că retragerea aceasta n'a surprins pe nimenea, dat fiind că generalul englez se simţia foarte obosit.

Pe noi însă, retragerea generalului ne-a surprins foarte mult.

In toiul luptei cînd patria e în pericol, oboseala nu este o scuză, după cum nu este o scuză cînd aşchia de fer a intrat pînă în adîncul osului, cînd soldatul supus celor mai mari torturi, reîntră în foc, după ce abia s'a vindecat.

Poate că şi soldaţii sunt obosiţi, poate că i-au istovit gerurile, foamea, marşurile exagerate, „locuinţele" umede din tranşee şi atâtea alte suferinţi.

Şi soldaţii aceştia sunt atît de departe de căminul lor.

E un motiv oboseala pentru un aşa înalt funcţionar al Statului, în asemenea momente. Funcţionar, pentru care Statul are atîta solicitudine în tot timpul serviciului, şi apoi după serviciu ca pensionar?

Cum? soldatul nu are voe să obosească—el care dă sîngele lui şi nu ia în schimb nimic, şi şefului suprem să-i fie îngăduit a schimba oricînd chipiul în pălărie?

Poate să scuze ziarele, s'o găsească foarte justificată, dar pe noi ne surprinde foarte muit această retragere.

Să nu uite generalul, că French numele său, înseamnă francez şi cuvîntul francez e sinonim cu patriotizm.

Alonzo

OAMENI ŞI LUCRURI

Sonetul care nu e...

Studiind — numai întîmplător, cu prilejul unor traduceri — mai deaproape producţiunea lui August von Platen, am revenit la convingerea că am cedat prea lesne eminentului coleg Mihail Codreanu care ţine să impună convingerea că sonetul clasic comportă cinci rime.

Discuţiunea s'a ivit, în cursul acestei însemnări cotidiane, curînd după apariţia volumului de „Statui", cuprinzînd, precum se ştie, o sută de sonete. Am arătat — cu totul în afară de valoarea literară netăgăduită a producţiunei poetice în sine-forma sonetului, la concetăţeanul nostru, care ar putea să dee loc unei dispute.

Poetul, cu documente în mînă, a ţinut să ne convingă de contrariu. Adevărul e'că se găsesc exemple în literatura universală care susţin şi forma cu patru rime şi acea cu cinci, pe care a adoptat-o şi poetul Statuilor, deşi Eminescu, maestru şi în această privinţă, a cultivat numai sonetul în patru rime. Ca model pentru viitorime va rămînea, credem, ciclul de sonete eminesciane, între cari acel al Veneţiei care, deşi inspirat în fond şi în formă din pomenitul poet german Platen, rămîne de o putere originală extraordinară, tocmai prin atenţiunea acordată formei şi execuţiunei.

Unul dintre marii poeţi ai omenirii, Goethe, într'un sonet epigramatic a protestat în potriva violentării pe care o impune haina tradiţională — gîndirii şi simţirii:

Nur weiss ich hier mich nicht bequem zu betten
Ich schneide sonst so gern aus ganzem Holz
Und müsste nun auch mitunter leimen.

Poetul simţia ca un fel de paralizare a libertăţii absolute. Ceea ce n'a impiedecat pe genialul scriitor să găsească tot felul de forme pretenţioase pentru inspiraţiile sale.

Dar nume mari, ca Shakespeare, Petrarca, Camoëns, Rückert, Platen şi chiar Heine au legat cu sacrificiul unei disciplinе măreţe numele şi cîntările lor de forma pură, unică a sonetului cu patru rime, biruind greutăţile de ori-ce fel întru dobîndirea gloriei eterne:

Du aber schüttelst ab des Tages Gemeinheit,
Wenn dich der heil'ge Rhythmus tragt nach oben.

Mîntuirea de ori-ce gînd grosier — dobîndită cu preţul străduinţelor pentru forma cea mai grea.

De aceea se cuvine a se impune şi astă-zi jertfa muncei tecnice ori-cui vrea să fie consacrat autor de sonete.

Rodion.

INFORMAŢII

La intervenţia făcută de morarii din Iaşi, ministrul de comerţ a declarat că nu li se poate da nici o satisfacţie, de oare-ce morarii au cîştiguri suficiente.

D. Flor Constantinescu, inspector vamal, a plecat la frontieră, pentru a verifica aplicarea măsurilor pentru înfrînarea contrabandei.

Membrii corpului didactic primar, vor fi convocaţi, în cursul săptămînei viitoare, la o consfătuire, în vederea organizării asociaţiei generale a corpului didactic primar.

Convocarea membrilor corpului didactic se va face în 4 centre, dintre care trei în judeţ şi una în Iaşi.

La întrunirea din Iaşi va azista şi d. Simionescu, secretar general al ministerului de instrucţie.

Ziarul „Evenimentul" a anunţat moartea inginerului Mandrea, sub-inspector la C. F. R. Ştirea este inexactă. D. Mandrea se află greu bolnav la locuinţa d-sale din str. Sf. Sava 2.

Revista numărului nostru viitor va fi semnată de d. G. D. Şerban.

Se ştie că s'a fixat de către camera de punere sub acuzare o cauţiune de 5000 lei pentru eliberarea lui Aba Polac, bănuit a fi complicele lui Al. Străjescu. De la acesta din urmă s'au primit două scrisuri de cîte 1000 lei; de la Polac s'a cerut diferenţa de curs pînă la suma efectivă de 5000 lei, ne acceptîndu-se scrisurile statului în valoarea lor nominală.

Faţă cu numărul mare de învăţători concentraţi, activitatea cercurilor culturale rurale a fost suspendată.

Azi a fost adus în Iccalitate caporalul Vasile Grigoriu, din regimentul de infanterie 53, avînd ambele picioare tăete.

La debarcarea trupei în Dolhasca, Vasile Grigoriu a căzut între vagoane şi pînă să se observe, a fost tăiat de maşină.

In stare gravă a fost internat la spitalul militar.

EXPORTUL DE CEREALE.—Oficiosul „L'Independance Roumaine" scrie următoarele:

Comisiunea Centrală de export se ocupă în mod activ cu centralizarea numelor agricultorilor şi comercianţilor înscrişi pe listele întocmite de C. F. R. şi pe listele întocmite prin tragerea la sorţ în vederea exportului cerealelor.

Toate persoanele de pe acaestă listă vor fi admise să furnizeze o cantitate de cereale—ori cît de minimă—pentru cele 50 mii de vagoane vîndute consorţiului austro-german.

Comisiunea Centrală le va trimete tuturora declaraţiunile de vînzare în condiţiunile stipulate în contract.

Se ştie că exportul în vederea executărei acestui contract va începe la 1 Ianuarie viitor.

Se ştie că printr'un comunicat al Mitropoliei din Capitală s'a dat un avertisiment sever preotului Lazăr Gherman; refugiat, stabilit în Bucureşti.

Confratele „Steagul" se crede în măsură a da următoarea ştire:

Suntem informaţi că preotul Lazăr Gherman, care făcea agitaţie federalistă ca refugiat bucovinean şi care în timpul din urmă era predicator la biserica rusă din Capitală, în urma măsurilor luate de Sf. Mitropolie, a părăsit ţara fiind numit de către guvernul rus, superior al bisericei ruseşti din New-York.

Am arătat că comercianţii de piele au reclamat ministrului de comerţ, că nu pot vinde pielea pe preţurile stabilite, de oarece fabricanţii tăbăcari refuză a li acorda cel mai mic cîştig.

Dreapta cerere a comercianţilor de piele a fost respinsă de ministrul comerţului, care a declarat că pînă la revizuirea taxelor maximale, atît tăbăcarii cît şi comercianţii care au a desface marfa cu preţurile identice stabilite.

Meseriaşii cismari, cari uu mai pot bo ţine piele la comercianţi se'ntrunesc mine pentru a dezbate această chestiune, care ii sileşte a închide atelierele.

Comitetul teatral n'a luat cunoştinţă pînă acum de cuprinsul revistei „Alandala" pentru a aproba reprezentarea. Biletele s'au pus în vînzare la „Thalia".

Proprietarii celor trei imobile din Anastasie Panu unde apa a pătruns în pivniţi au intentat comunei procese cerînd despăgubiri. Cei doi comercianţi de vinuri din aceleaşi imobile au intentat şi ei procese pentru daunele ce li s'a pricinuit.

D. dr. Zosin va ţinea Duminică 13 Decembrie c. oara 4 d. a., în amfiteatrul liceului naţional, a 54-a prelegere, pentru cultura generală pozitivă, despre *Idolatrie*.

Intrarea liberă.

Astă-zi are loc sfinţirea bisericei Rodiştea, din comuna Cotnari.

Sfinţirea se va face de către P. S. S. Arhiereul Antim, însoţit de protoereul judeţului Ţincoca şi de diaconul Săvulescu.

A apărut No. 4 din Vol VI al interesantei reviste ştiinţifice „V. Adamachi" cu un bogat sumar şi cu tabela materiei anul al VI-lea.

Articolele de fond sunt datorite d-lor dr. V. Babes, dr. V. Leon, St. Procopiu, N. Ionescu şi C. G. Bedreag. Urmează apoi „Note şi Informaţiuni" şi „Dări de samă".

In curînd vor apare fascicolele 3 şi 4 din Tomul al IX al revistei redactată în limba franceză „Annales scientifiques de l'Universite de Iassy" sub îngrijirea d-lui prof. univ. I. Borcea.

Aceste 2 fascicole vor forma un volum de aproape 300 pagini.

Simbătă 12 Decembrie, se va juca pentru prima oară *Otrava (La'ssommoir)* după *E. Zola*. Duminică 13 Decembrie la 2 jum. după amiază, pentru a 6-a oară: *Papa Lebonard*. Seara: *Plata durerii (Douloureuse)* de M. Donnay.

In antracte s'au pregătit surprize pentru vizitatorii acestei reprezentaţii.

Bibliografie. — A apărut „Ecoul" No. 10 anul IV.

«Războlul Popoarelor» anul II No. 9 redactat de Ion Gorun, editat de Ign Hertz.

■ *Solemnitatea de la Sf. Spiridon.*— Azi s'a celebrat hramul bisericei Sf. Spiridon. —Solemnitatea a început printr'un serviciu religios, oficiat de P. S. S. Archiereul Antim, înconjurat de preoţii bisericei. Răspunsurile au fost date de excelentul cop, sub conducerea d-lui Teodorescu. După terminarea serviciului religios, P. S. S. Archiereul Antim a ţinut o interesantă predică, aducînd elogii inimoşilor donatori ai aşezămîntului Sf. Spiridon.

Toată lumea s'a adunat apoi în saloanele epitropiei. Printre persoanele prezente remarcăm pe d-nii N. Gane, C. Climescu, doctor Manicatide, epitropi, Gheorghiade, directorul epitropiei, d-nii Tomida şi Toma, ajutori de primari, Chilimoglu, prefect de poliţie, Haliţa inspector şcolar, Stoica, revizor şcolar, dr. Grigoriu, medic şef al judeţului, Părintele Savin, rectorul Seminarului, Ţinţu, inginer şef al judeţului, Gabrielescu procuror dr. Riegler, fost epitrop, Iorgu Sion, Jean Maxim şi toţi funcţionarii epitropiei.

Corul intonă „trăiască Regele".

D. dr. *Manicatide,* epitrop, rosteşte o cuvîntare interesantă, arătînd tot ce s'a făcut în acest an pentru aşezămintele Sf. Spiridon. Solemnitatea de azi o consider ca răspunzînd unei vechi tradiţii, care răspunde şi unei nevoi ca toată lumea să-şi dea seamă de activitatea desfăşurată timp de un an.

Face apoi istoricul aşezămîntului şi fondurile afectate în scopul lor. In anii trecuţi subvenţiile acordate de stat au fost uneori micşurate, în anul acesta s'a obţinut un spor de întreţinere pentru bolnavii de la Socola. Organizarea farmaciei centrale a făcut să se aducă mari îmbunătăţiri în căutarea bolnavilor şi să se compenseze lipsa de medicamente ce se simte azi.

D. dr. Manicatide se opreşte mai mult asupra soartei copilaşilor de la institutul Gregorian şi arată că mulţumită măsurilor luate, mortalitatea s'a redus de la 80 la 12 la sută. Epitropia studiază serios un proect, care e menit să rezolve cu desăvîrşire chestiunea sugacilor de la institutul Gregorian.

In treecăt aminteşte că d na Sturza încă n'a donat epitropiei Palatul promis. In total în spitalele epitropiei s'au căutat pînă azi 11,754 bolnavi şi s'au dat 126,082 consultaţiuni gratuite.

Se ocupă apoi de Slănic, şi spune că epitropia a izbutit, mulţumită ajutorului dat de d. profesor Mrazek să mărească debitul izvorului No. 1, menţinînd veehea lui compoziţie. Se ocupă apoi de starea financiară şi arată cu cifre, că de şi împrejurările au fost grele, de fapt budgetul arată un exeedent de 693,163 lei şi 18 bani.

Arată apoi toate îmbunătăţirile aduse şi exprimă mulţumiri corpului medical şi funcţionarilor epitropiei, pentru concursul lor devotat.

D. dr. Manicatide termină, zicînd:

„Gîndul nostru să se îndrepte spre acei, cari ne-au menţinut în pace în aceste zile grele, şi care vor face de sigur, ca din această viltoare Romînia să iasă mărită şi să-şi dovedească vitejia strămoşească".

Cuvîntarea d-lui dr. Manicatide a fost mult aplaudat.

După o scurtă cuvîntare a P. S. S. arhiereul Antim, s'a servit şampania. D. N. Gane rîdică un tuast călduros pentru Suveran şi familia regală,—corul intonă imnul naţional.

■ Programul care se reprezintă astăzi Sîmbătă 12 Decembrie, două matineuri la 3 şi 5¼ ore şi reprezentaţie serală dată în beneficiul societăţei „Pînea săracilor", la cinematograful Pathé Frères din sala circului Sidoli, cuprinde următoarele:

Inima nu îmbătrîneşte, film italian de mare artă în două părţi; scenariu foarte bogat, acţiune însufleţită, interpretare datorită celor mai distinşi artişti ai teatrelor din Roma.—Eclair Journal cu telegramele insufleţite din lumea întreagă. — Farsele Gribuletei, scene foarte humoristice. — Ameninţarea, (Documentul de la ministerul de războiu), dramă scrisă şi pusă în scenă de Henry Fascourt; film parizian de actualitate în două părţi. — Din crincenul războiu actual: Steagul vînătorilor.

Mîine Duminecă două matineuri la 3 şi 5¼ ore şi reprezentaţie serală. Program nou: In faţa primejdiei: desfăşurare senzaţională în două părţi cu situaţii şi scene uimitoare.—Interesante şi pitoreşti călătorii. — Prince vindecă neurastenie, comedie în doua părţi.—Cel mai nou număr din Eclair-Journal cu telegramele însufleţite din lumea întreagă.—Readucem interesantele vederi: Drapelul vînătorilor, medaliarea luptătorilor franceji, entuziasmul patrioţilor, etc., etc.

□ In urma examenului depus cu mult succes d. doctor. N. Hortolomei a fost confirmat definitiv de către Ministerul Instrucţiei în postul de şef de lucrări de pe lînga Clinica I-a Chirurgicală spitalul Sft. Spiridon.

Societatea cooperativă „Dealul Panciului" a podgorenilor din Panciu, a înfiinţat în curtea hotelului Binder un mare depozit de vinuri şi rachiuri en gros, calităţi excelente, preţuri moderate.

Amatorii sunt rugaţi să viziteze acest depozit.

Serviciul telegrafic şi telefonic al „Opiniei"

Expediţia americană pentru pace

Berlin.—„Vossiche Zeitung" anunţă din Cristiania sosirea vasului cu expediţia lui Ford pentru pace.

Ford este descris ca un om, a cărui naivitate şi dispoziţie de apostol dezarmează orice critică. El este un fel Tolstoi american. Chiar şi persoanele, care, din cauza neînţelegerilor, n'au luat parte la călătorie, vorbesc cu cea mai mare stimă despre dînsul.

Aceste calităţi îl fac însă impropriu pentru sarcina ce şi-a luat-o. Probabil că-i lipseşte cunoştinţa împrejurărilor europene şi a raporturilor istorice. Programul său sună simplu: „Să nu omori!" Toate lucrările sunt date de dînsul în grija damelor, care participă la expediţia pentru pace şi cărora le-a pus mijloace bogate la dispoziţie! Rolul principal îl joacă Rozsika Schwimmer, o unguroaică iubitoare de reclamă, ceeace după părerea ziarului, dă întregei chestii o notă cam penibilă.

Liga anti-germană din Anglia

Berlin.—„Berliner Lokalanzeiger" anunţă din Londra, că liga anti-germană, fondată acum cîtva timp cu o bogată reclamă, a dat faliment. N'a mai putut plăti nici macar 12 lire sterline pentru anunţurile din ziare. La dezbaterile judecătoreşti s'a stabilit că era vorba numai de o întreprindere comercială.

Misiunea franceză nu mai vine în ţară

Bucureşti.—Se ştie că o misiune franceză, compusă din Gayet şi Richet, era să sosească în Romînia, venind prin Rusia. Ori ambii s'ar oprit la Moscova, şi vor rămînia aci, de oare ce d, Blondel, i-a sfătuit să nu mai vie în Romînia.

Guvernul grecesc şi Impătrita Înţelegere

Nauen. — „Daily Chroniale" crede a şti, că Sculudis a declarat, că Impătrita Înţelegere i-a propus să participe la acţiunea Dardanelelor, dar că nu poate aspira la Constantinopol. La refuzul Greciei, quadrupla a răspuns prin ocuparea Salonicului.

La o altă întrebare, Sculadis a răspuns, că armatele austro-germane au dreptul de a trece pe teritoriul grec şi înplicat şi armata bulgară.

Şi-a exprimat teama, ca Grecia să nu fie tărîtă într'un groaznic războiu.

Misiunea d-lui Şebeko

Bucureşti.—Acţioniştii afirmă că scopul venirei în ţară a d-lui Şebeko, ar fi de ordin matrimonial, fiind din nou vorba de căsătoria prinţului Carol cu o princesă rusă.

In cercurile politice nu se dă nici o crezare acestui svon.

Unde e regele Petru?

Nauen.—După unele ziare regele Petru s'ar afla la Roma.

După altele regele Serbiei s'ar găsi la Scutari.

Alte ştiri însă arată că regele Petru se află la Salonic, unde ia parte la consfătuirile statelor majore anglo-franceze.

De pe teatrele de răsboiu

Viena. — La frontiera Bucovinei, un atac rusesc a fost respins cu enorme pierderi pentru duşmani. Pe teatrul de războiu sud-estic am mai luat 60 de prizonieri. Nici un eveniment insemnat de semnalat.

Alegerile din GRECIA

Nauen.—Cercurile duşmane Puterilor Centrale, afirmă că succesul alegerilor din Grecia ar fi de partea lui Venizelos de oare-ce mulţi alegători s'au abţinut de la vot.

Ori, se constată tocmai contrariul şi unele localităţi au participat 65 la sută din numărul alegătorilor.

Partidul lui Gunaris a obţinut 240 scaune.

Un consiliu de miniştri a avut loc, care a ţinut 5 ore.

S'a discutat despre fuzionarea partidelor. Gunaris a declarat că nu e nevoe de nici o schimbare. Regele Constantin e de aceiaşi părere.

Neutralitatea Greciei ameninţată

Nauen. — Neutralitatea Greciei continuă să fie ameninţată de quadrupla. După unele ştiri, trupele anglo-franceze au încercat să debarce la Cavala. Comandantul de la Cavala a interzis debarcarea.

Grecii îşi dau perfect seamă de primejdia ce există pentru dînşii şi iau măsuri în consecinţă.

Lipsa de hîrtie

Bucureşti,—Fabrica de la Buşteni, a înştiinţat că de la 25 ale lunei reincepe lucrul, aşa că de la data aceasta va putea furniza ziarelor hîrtia necesară.

Aventura de la Dardanele

Nauen. — Corespondentul din Londra al ziarului „Secolo" ocupîndu-se de retragerea din Galipoli, spune că acţiunea s'a desfăşurat acolo din dorinţa Franţei, căci Anglia necunoscînd pericolul, s'a opus.

Manifestul din Spania

în favoarea Germaniei

Nauen.—Din Stokholm, se anunţă, că în Spania s'a răspîndit un manifest, în favoarea Germaniei, semnat de 11,000 persoane.

Manifestul laudă cultura şi munca germană pentru civilizaţia.

Manifestul e semnat între alţii de 160 profesori universitari, 800 profesori, 170 scriitori, 90 ziarişti, 400 jurişti şi numeroşi fruntaşi clericali.

Din parlament

Bucureşti.—La Cameră continuă azi discuţia la Mesagiu. Cei dintăi înscrişi sunt d-nii Vericeanu şi Em. Dan.

Ajunul Crăciunului catolic la Bucureşti

Bucureşti. —Comunitatea Catolică a serbătorit aseară ajunul Crăciunului cu o deosebită solemnitate. Catedrala Sf. Iosif a fost splendid iluminată şi decorată.

Serviciul religios a fost oficiat de archiepiscopul Nehhumer, care în predica sa, a vorbit şi de importanţa zile.

Intre persoanele distinse s'a remarcat şi ministrul Americei, cu familia sa.

Senzaţionalele declaraţii ale generalului Jekoff

-- Romînia va rămînea neutră pînă la sfîrşitul războiului --

Sofia.—Ziarul „Az Est" publică o convorbire cu generalul Jekoff, în care generalisimul armatei bulgare, a făcut oare-cari declaraţiuni interesante.

„Războiul—a zis generalul Jekoff,—nu s'a isprăvit încă. Noi rămînem la frontiera albaneză, de oarece Adriatica nu ispiteşte pe bulgari.

Romînia va rămînea neutră pînă la sfîrşitul războiului.

Ruşii nu se gîndesc serios la o acţiune contra Bulgariei, de oarece ştiu bine că au pe germani la frontiera lor.

Generalul Jekoff a adăugat că a văzut pe Makenzen la Prazina şi speră să vadă curînd şi pe Hindeburg.

D. Radaslovoff a declarat deputatului Dimitroff, că după informaţiile ce le are, Grecii nu vor permite debarcarea trupelor anglo-franceze la Cavalla.

Primul ministru a adugat, că relaţiile între Bulgaria şi Romînia sunt excelente.

Desconcentrat

DOCTORUL BRENER

specialist pentru boale de femei

MAMOŞ

Consult. 1—6 p. m.

Iaşi, Telefon 280 şi 222

Dr. C. Popa Radu

Medic al Casei Sf. Spiridon

Boli nervoase şi interne

Consultaţii: 5—6 p. m. Bd. Elisabeta 8.

De închiriat *două camere frumoase mobilate sau nemobilate, cu serviciul, în strada Carl Lueger 13. Se poate adresa proprietarului în aceiaşi casă.*

O odae mare şi frumoasă *mobilată sau nemobilată se închiriază depe acum. Informaţiuni la d. Isidore Margulies strada Ştefan cel Mare.*

Trupa Israelită de operetă

Conducerea eminentului comic

Isidor Askenazi

In frunte cu celebra Prima donă

D-na ADELA LERESCU

absolventă al Conservatorului din Viena, supranumită Privighitoarea scenei!

Cu concursul iubitului artist

DI. S. LERESCU

şi al d-nelor

SARA ETINGHER şi ŢILI AŞKENAZ care vor da o serie de reprezentaţiuni în Sala Teatrului „Caragiale", care e special renovat cu un mobilier şi decoruri noi.

Simbătă 12 Decembrie 1915

Seara la 9, se va juca

PERICOLA

Efectul unic al Odolului

bazează după toată probalitate, că Odolul la clătirea gurei se suge în dinţii şi mucosa gurei şi impregnează oare-cum acestea. Se înţelege însemnătatea enormă a acestui mod de efect unic al Odolului. Pe cînd alte mijloace de întreţinere a gurei şi dinţilor şi exercită efectul numai în timpul puţinelor secunde a curăţirei gurei, Odolul are un efect încă **oare întregi**, după ce s'a curăţat dinţii. Despre acest **efect de durată** al Odolului s'au făcut foarte interesante cercetări ştiinţifice, care au dovedit de acord, că aceste însuşiri incomparabile ale Odolului nu se găsesc **la nici unul** din preparatele cari vin în consideraţiune în genere pentru îngrijirea zilnică a gurei şi a dinţilor.

Cine întrebuinţează consecuent zilnic Odol, exercită deci îngrijirea cea mai bună a dinţilor şi a gurei.

5 BANI

ABONAMENTE

Un an . . . 20 lei
6 luni . . . 10 lei

OPINIA

ANUNŢURI

Un rând pag. III, 50 b.
. . . IV, 40 „

5 BANI

Administraţia: Tipografia H. Goldner, Iaşi.— Telefon No. 86.—

Sub direcţiunea unui Comitet

Anul XIII—No. 2643.—Marţi 15 Decembrie 1915

BIBLIOTECA UNIVERSITĂŢII IAŞI

Situaţia nu s'a limpezit

Cu ocazia discuţiilor asupra răspunsului la mesaj, ţara se aştepta la limpezirea situaţiei atît în ce priveşte acţiunea externă a Romîniei, cît şi în ce priveşte pregătirea materială şi morală a naţiunii la jertfele ce va fi chemată a le face.

Aşteptările au dat greş, dacă nu în totul, dar în cea mai mare parte. Oratorii care au vorbit în ambele corpuri legiuitoare, s'au pus în evidenţă ca oameni de partid, aruncînd săgeţi, mai mult sau mai puţin otrăvite, adversarilor, iar nici de cum ca apărători ai intereselor neamului în aceste momente dificile prin care trecem.

S'a pus în evidenţă, nu spre cinstea neamului, că conrupţia străină s'a întins atît de mult, în cît a cuprins nu numai oameni, adică personalităţi politice, dar şi chiar prese.

S'a afirmat că avem presă vîndută şi s'au cerut măsuri de combaterea conrupţiunei. O asanare, o curăţire a putregaiului în această direcţiune e cea mai indicată operă ce se poate face, dar cu condiţia esenţială, ca asanarea să fie generală, fără părtinire. Conrupţii şi conrupătorii înfieraţi, ori cine ar fi şi din ori ce parte ar veni.

Discuţiile s'au întins şi asupra greşelilor ce se impută guvernului, că nu a vîrît cu ori ce preţ ţara în războiu, fie după căderea Lembergului, fie cînd armatele ruse se aflau în Carpaţi, fie cînd Sérbia era atacată şi de Bulgari. Dar nu s'a lămurit dacă în acele situaţiuni Romînia avea interesul a se amesteca în luptele ce se dădeau între două popoare de-opotrivă de prietine nouă şi cu cari avem aceleaşi socoteli de liquidat.

Din discuţiuni a izbucnit părtinirea pentru o anumită direcţie care se poate să pună în umbră interesele neamului.

S'a atins şi armata. S'a spus că conrupţia a ajuns şi pe acolo. Nu s'a ţinut în deajuns socoteală şi de cinstea armatei şi de mîndria neamului. Vina e tot a luptelor de partide, nu a intereselor ţării.

Cu alte cuvinte, s'au adus învinuiri de diferite naturi şi în diferite direcţiuni; toate de o potrivă de dureroase, dar nu s'a limpezit situaţia că adică care va fi acţiunea viitoare a Romîniei.

S'a dovedit dreptatea nemuritorului Carageale: dacă avem şi noi faliţii noştri, de ce nu am avea şi conrupţii şi trădătorii noştri. Dar ţara ce zice în faţa acestor acuzaţiuni, care se aruncă cu atîta prodigalitate şi uşurinţă? să nu creadă nimic, ori să creadă tot? Să fim puşi în alternativa de a prefera conrupţia rusească, celei nemţeşti?

Presa nu în zadar s'a zis că e a patra putere în stat. Presa e şcoala publică a cetăţeanului matur, după cum şcolile sunt călăuza şi luminătorii tinerimei. Dacă aceasta a patra putere, această şcoală publică, e vîndută, ce mai aşteptăm de la ea? Guvernul şi cetăţenii trebue să se grăbească a o suprima. Să nu se vorbească de libertatea presei, cînd e vorba de otrăvirea sufletelor în direcţia cea mai sfîntă, idealul neamului. Guvernul să lovească prin armele legale, iar cetăţeanul vreau să zic, cetăţenii, prin dispreţul, prin boicotarea lor. Să nu se cumpere nici o gazetă bănuită a fi vîndută, bănuită a fi cumpărată. Nu se pot asana moravurile bolnave, nu se poate curăţi putregaiul unui organism social şi politic, fără concursul tuturor şi mai cu seamă al cetăţenilor. Nepasarea în cele publice ne-a dat roadele ce culegem astăzi, cînd aproape n'a rămas om de stat în ţara aceasta, care să nu fie bănuit de necinste, de mituire de conrupţie şi chiar de trădare.

Toate actele din viaţa noastră publică să cuvine să fie criticate şi criticabile, dar din punctul de vedere al concepţiunei sau principiilor, iar nu din punctul de vedere al cinstei, al corectitudinei, corupţiunei, iar acum în marea chestie naţională şi al trădărei. Ei bine, îndreptarea trebue să plece din două direcţiuni: de sus în jos şi de jos în sus. Acţiunea cetăţenilor e absolut necesară. Opera va fi mare, pentru aceasta se cere perseverare şi muncă, căci se zice, că dintre cei vinduţi sunt şi prin rîndurile acuzatorilor.

Oamenii politici, şefii şi fruntaşii partidelor, să bage bine de seamă, că atmosfera e prea încărcată şi rătăcirea cea din urmă e mai dureroasă ca cea dintăi.

Ţara a început a pierde încrederea în pătura conducătoare, după cum odinioară pierduse încrederea în clasa boerească. Poporul cînd vorbea de boer înţelegea nedreptatea, asuprirea, spoliaţiunea, moravuri uşoare, degenerarea, lipsa de patriotism şi privilegiile de clasă uzurpătoare de drepturi, de merite de talente.

Romînul are zicătoare: Răul e mare cînd putregaiul e sus; atuncea totul e perdut, căci peştele de la cap se strică.

In chestia externă, deosebirea de vederi, în realizarea idealului naţional, trebuie să fie sinceră, avînd la bază interesele neamului, nu cum se spune, păreri vîndute, acţiuni cumpărate. Războiul mondial, după cum e numit cel actual, e un prilej admirabil pentru a ne vedea defectele organice, fie în instrucţiunea publică, fie în organizarea economică, fie în moravurile noastre publice, fie în desinteresarea cetăţenilor de mersul ţărei, fie în uşurinţa a se conrupe şi a cauzelor ce produce această uşurinţă de conrupere, pentru a se lua măsuri cînd vremea va veni, a proceda la o îndreptare atît de mult cerută de cele mai vitale interese naţionale. S'a acuzat guvernul de tăcerea lui în chestia externă; ni se pare că guvernul face bine că tace. Vorba guvernului ar însemna intrarea în războiu. Or, nu se poate vorbi fără a păşi imediat la acţiune, şi o intrare în acţiune acuma, în situaţia actuală ar fi o greşală. Avem de realizat un ideal naţional scump tuturor romînilor. Idealurile mari se realizează cu pregătiri mari şi de naturi variate.

Ori-ce ideal se realizează numai dacă şti a te pregăti şi a te folosi de imprejurări prielnice, alegînd momentul favorabil. Cavalerismul e necesar şi prielnic în timpul luptei, nu în timpul pregătirei şi al alegerei momentului pentru luptă.

Un popor care urmăreşte un ideal, face sacrificii pentru realizarea lui, nu va face cavalerism numai pentru cavalerism, compromiţîndu-şi chiar însăşi existenţa lui.

Merit va fi cînd idealul va fi realizat prin înţelepciune şi prudenţă.

G. D. Şerban

STRUNA ZILEI

Alandala.

IV

S'a 'ndoit în preţ hîrtia,
Fierul, pielea, farmacia,
Lemnul, coksul şi cerneala.
Costineştii—dinasta!—
Se 'nfruptară: suta, mia,
După cum a mers tocmeala,
Introţînd buzunăreala
Alandala...

DE CE?

Eram foarte numeroşi în tribuna presei de la Senat, pe cînd d. N. Filipescu îşi dezolta interpelarea în chestia Blau-Gaz. Eram numeroşi, de toate culorile, cu toate aceste sentimentul tuturor a fost acelaşi: d. Filipescu a lăsat'o oblu, n'a fost, poate n'a voit să fie, agresiv.

De ce?

Rare-ori un om politic avea acumulate într'un dosar, relativ puţin voluminos, atîtea dovezi de nedelicateţă în procedeu, de uşurinţă în utilizarea banului public.

«Nu voi să discut partea de indelicateţă a lucrului, a zis d. Filipescu, şi a stăruit mai mult asupra faptului că d. Nicolescu-Dorobanţu, prefect, făcea parte din consilii de administraţie.

De ce? De ce n'ai stăruit, d-le Filipescu?

Şi ziariştii au plecat nedumeriţi mulţi nemulţumiţi. Şi tot astfel, membrii parlamentului şi desigur şi marele public.

Căci niminea nu poate înţelege, de ce menajare în parlament — mai cu seamă cînd simpla concluzie a faptelor este edificatoare —pentru ca apoi prin presă şi prin întruniri să se producă atacuri şi insulte.

De ce menajare în parlament, cînd poţi dovedi lăcomia brătenistă şi afacerile nepermise, pentru ca apoi, în aceiaşi chestie, prin «Epoca», să acuzi de gheşefturi de 500.000 lei?

De ce? Nu cum-va iarăşi diplomaţie de politică internă? Căci strategie n'o fi — chiar dacă le vorba de N. Filipescu!

Mici Polemici

Adevărat că Ruşii au bombardat Varna cu flota lor?

— Tot aşa de adevărat cum a fost Ţarul la Reni.

*

Curioase inspiraţii are comitetul nostru teatral. Cheamă publicul la teatru şi-i oferă... Otravă.

*

Din noua anchetă, a comandamentului, reiese că palmele civile şi militare mîncate de chelnerii hotelului Binder se rîdică ca la un... vagon.

*

Infirmitatea la ordinea zilei?

— Cocsita.

*

D. C. Şumuleanu a cruţat senatul universitar iaşan: şi-a retras cererea de strămutare în Capitală, înainte de a se mai pune la vot.

*

O interpelare asupra banilor din subscripţii patriotice.

— Numai cu flota cîte s'au înnecat, cu aeroplanele cîte au zburat!

OAMENI ŞI LUCRURI

Un precursor

E destul de interesant a se şti că filosoful literat V. Conta a fost, în ţară la noi, un precursor al sonetiştilor. Intre notele şi cugetările sale, consacra un mare studiu acestui gen literar, insistînd asupra formei, asupra originei italiene a sonetului şi dînd ca exemplu un sonet original, scris sub inspiraţia lui Petrarca.

Un scurt istoric al admiraţiei pentru Laura, eroina genialului Petrarca, dă filosofului prilejul să scrie aceste rînduri:

„Ca amintire despre această dragoste plotonică, a săpat pe piatra fîntînei din Vanclusa un sonet în amintirea ei.

Iată şi chintezenţa legendară a acestui gen poetic dscris de mine în versuri:

In cripta unui gînd s'a făurit sonetu;
Ciclop, a fost Petrarca. Ce trist a plîns poetul
Amorul lui duios şi plin de ne'nţelesuri.
Eternizînd pe Laura, în patrusprezece versuri,
Pe o piatră de fîntînă săpată-i amintirea;
De atuncia în sonete, poeţii îşi scriu iubirea!

E de prisos a mai spune că Vasile Conta sprijină necesitatea de a se menţinea neştirbită forma clasică a acestui produs literar, foarte delicat şi foarte pretenţios.

Nu mai insistăm, cu atit mai mult, cu cît d. profesor Sinigaglia ne trimite o întîmpinare care cuprinde interesante lămuriri pentru acei doritori de a se instrui.

Rodion.

INFORMAŢII

Ziarul «Fulgerul», în numărul său de Sîmbătă, acuză pe procurorul Rang, că, spre a fi pe placul unei doamne, prietenă a d-sale, a arestat pe servitoarea acesteia, femeia Profira Creţu, pe bănuiala de furt—deşi agentul de siguranţă Agageanu constatase că nu-i furt **—a depus'o la penitenciarul din Iaşi, fără mandat şi a menţinut'o arestată timp de trei luni, fără ca femeia să fie adusă la tribunal spre confirmare şi fără a fi judecată.**

Acuzarea ieste precisă şi ie din cele mai grave. Procurorul Rang este invinuit de eălcarea legei pentru libertatea individuală.

Nu ne însuşim nimica din spusele confraţilor de la «Fulgerul». Credem însă că lucrurile nu pot rămînea aci. Noi credem că o anchetă — o anchetă cu adevărat — *se impune. Dacă acuzaţia ie calomnioasă, vinovaţii să fie pedepsiţi. Dacă faptele relatate sunt adevărate, atunci magistratura să fie cu desăvîrşire curăţată de astfel de elemente.*

Şi este de sperat că măcar de astădată protecţia vinovată a şefilor direcţi şi indirecţi nu va putea scăpa pe abuzivi de răspunderea faptelor comise.

Vînzători de permise.—*La Senat a avut loc zilele aceste următorul incident.*

D nii Iarca şi dr. Manolescu păirundeau tocmai în sala de şedinţă a mutrului corp, cînd se văd întîmpinaţi de d. Costinescu.

— Vă aştept de două zile, zice ministrul de finanţe, ca să veniţi să aranjăm chestia exportului de vin...

— Ce să mai fi venit la d ta, răspunde d. dr. Manolescu, din moment ce s'a iscălit un jurnal al Consiliului de miniştri, prin care se institue o comisie de viticultori, care să acorde permisele de export.

— Cum comisie de viticultori, respunde d. Costinescu. Eu nu ştiu nimica.

— Au iscălit jurnalul şase miniştri, răspunde d. Iarca, şi d-ta nu şti nimica.

— Nu ştiu. Şi pe mine între timp mă plictisesc într'una vînzătorii, zice d. Costinescu.

— Care vînzători, respunde d. Iarca, cei de vin sau cei de permise?

D. Costinescu n'a mai răspuns.

Şedinţa de astăzi de la Cameră se anunţă a fi foarte interesantă.

Va vorbi d. N. Iorga şi apoi d. P, P. Carp.

Rostul vizitei d-lui Şebeco.—*Lumea noastră politică continuă să fie foarte mult preocupată de rostul vizitei diplomatului rus în Capitală.*

Că d. Şebeco se află în misiune, îndoială nu încape. Alt-fel nu s'ar putea explica, în împrejurările actuale, prezenţa în Capitală a demnitarului rus, acum cînd din Bucureşti nu mai poate continua călătoria, iar cu vre-un reprezentant al aliaţilor nu se poate întîlni.

Un liberal de marcă, din cei presupuşi a şti ceva, ne spunea:

— „Fără doar că Şebeco are o misiune. Este, însă, o mare întrebare dacă va reuşi, în eventualitatea dacă această misiune înseamnă propuneri pentru Romînia.

Se afirmă chiar, continua liberalul, că vine să ne ofere acum, tot ce ni s'a refuzat astă-primăvară.

Nu cum-va însă, ie prea tîrziu? Credinţa mea este că acum nu-i pentru noi un moment favorabil de a trata şi a primi propuneri".

*

Partea nostimă ie că în privinţa acestei misiuni nu ştiu nimica nici federaliştii, nici diplomaţii quadruplei din Capitală.

Se pare că d. Şebeco, care cunoaşte bine oamenii noştri politici, a crezut util să fie discret faţă de federalişti. Aşa se explică că ei afirmă că d. Şebeco n'are nici o misiune.

Dar ce este mai nostim ie faptul că Vineri seară, într'un cerc de cunoştinţi, baronul Fasciotti, ministrul Italiei, se arăta nedumerit asupra scopului vizitei şi era foarte tare preocupat de acest lucru.

*

Versiuni din cele mai bizare circulă în Capitală asupra acestei chestiuni.

Ast-fel se spune că d. Şebeco ar fi venit aci într'un scop matrimonial. Se mai spune că a avut numeroase întrevederi cu ministru Spaniei la Viena—sosit incognito—care precum se ştie, apără interesele austriacilor din Rusia.

Zvonuri şi versiuni—pînă acum neconfirmate şi nici nu apar verosimile. Aceasta nu însamnă, însă, că d. Şebeco nu are un rost la noi şi că motivele vizitei sale de acum nu vor fi în curînd cunoscute.

Prietenii noştri, cari ne trimit articole spre publicare, sunt rugaţi a nu depăşi cuprinsul unei coloane.

Ori-cît am voi să fim agreabili faţă de cei ce ne fac cinstea de a colabora ne este cu neputinţă să putem publica articole lungi, acum mai ales cînd suntem nevoiţi a apărea numai în două pagini.

Revista numărului nostru de mîine va fi semnată de d. Alexis Nour.

In sala Cantinei şcolare din strada Albă, a avut loc aseară un bal, pentru sporirea fondului necesar la ajutorarea copiilor săraci.

Epitropia Sf. Spiridon a întocmit un regulament, prin care, pe lîngă stabilitate, se acordă funcţionarilor gradaţii după care epitropia se va călăuzi în avansările ce va face.

Prinţul rus Boris a sosit aseară în localitate şi cu trenul de 9 a plecat la Bucureşti.

In comuna Băiceni s'a stins epizotia de febră aftoasă, ce bîntuia printre vitele din acea localitate.

ALEGERILE DIN GALAŢI.—Un ziar din capitală publică următoarele, cu privire la prima întrunire publică ţinută la Galaţi de partidul liberal, în vederea alegerei pentru colegiul II şi modul cum şeful liberalilor gălăţeni, d. Orleanu, a vorbit cu acest prilej.

„Aseară a avut loc la şcoala Cuza-Vodă prima întrunire electorală a partidului liberal. A participat şi a vorbit însuşi d. Orleanu, şeful partidului liberal, care pentru cei cari îl cunosc, nu vorbeşte decît atunci cînd are de făcut declaraţiuni importante.

In primul rînd d. Orleanu s'a declarat satisfăcut de victoriile puterilor centrale. D-sa a spus că a prevăzut de mult acest lucru şi este mulţumit că evenimentele îi dovedesc că a ştiut să vadă bine. Găseşte că politica de posibilitate pe care o face guvernul este foarte bună şi că de pe urma acestei politici noi vom putea cîştiga ceva, căci numai aşteptînd cine va învinge, vom putea obţine ceva.

Vorbind despre candidatura părintelui Lucaci d. Orleanu a declarat că această candidatură trebue combătută cu ori ce preţ, fiindcă părintele Lucaci nu trebue ales, el fiind străin".

In zilele de Sîmbătă şi Duminică se va face în Iaşi cheta anunţată, în folosul societăţei pentru combaterea tuberculozei.

Cheta se va face de 50 de perechi, compuse din doctori şi docforese, studenţi şi studente de la Facultatea de medicină, institutori şi institutoare. Cheta se va face sub forma de vînzare de broşurele, cuprinzînd instrucţiuni pentru combaterna tuberculozei.

Banii adunaţi, se vor depune seara, la serviciul sanitar al oraşului, prin procese-verbale încheiate de fie care comisie in parte.

La 4 Ianuarie 1916, se va vinde prin licitaţie la Prefectura de judeţ materialul lemnos din pădurea statului Suhărău.

D. Ion Lucaci a fost numit ajutor contabil la corporaţia «Confecţiilor».

D. I. P. Bogdan a fost numit contabil la corporaţia „Progresul" din localitate.

La examenul de înaintare la gradul de maior, ţinut la şcoala de Răsboi din Bucureşti, dîndu-se ultimele probe, au reuşit din garnizoana Iaşi d-nii căpitani Al. Ionescu din Reg. 13 „Ştefan cel Mare" şi C. Vizanti din Reg. 4 de Vînători.

Amenzile dela teatru Naţional. D Radu-Demetrescu a fost amendat cu leafa pe jumătate lună, pentru refuz de rol jucat, iar d. V. Boldescu, aceiaşi amendă, din cauză de eschivare de a juca. Leafa societarilor de clasa 2-a este de 350 lei lunar.

Eri au controlat timbrele teatrului d-nii Nae Dumitrescu sub-directorul învăţ. secundar şi superior de la ministerul de Culte şi Instrucţie şi Cutcudake şef de biurou; totul a fost găsit în perfectă ordine. D. Dumitrescu a anunţat pe d. Sadoveanu directorul teatrului, cum că prin intervenţia ministerului instrucţiunii către cel de răsboi, toţi directorii teatrelor naţionale şi directorii şcoalelor secundare, cari au fost şi cari mai sunt concentraţi, pe ziua de 12 Dec. a. c., vor fi desconcentraţi pînă la o eventuală mobilizare.

Aseară un grup de 10 refugiaţi germani şi un număr de călători au sosit în localitate, venind de la Ungheni-Ruşi, unde se găseau de mai multă vreme.

De alt-fel circulaţia trenurilor pe linia Odesa-Ungheni, continuă să fie întreruptă.

Comitetul central al Crucei Roşie, a fost însărcinat cu recepţia materialului sanitar destinat pentru eventualele spitale ce se vor creia în localitate, în caz de intrare în acţiune.

Materialul va fi provizor depozitat în trei localuri de şcoli primare.

D. P. S. Alexandresu a fost autorizat de ministrul de instrucţiune, de a da reprezentaţii cinematografice prin orăşelele şi satele din ţară.

Ministrul obligă pe d. Alexandrescu de a comunica directorului şcoalei natura filmului, de a da 10 la sută din venitul reprezentaţiei în folosul fondului şcoalei, şi de a îngriji ca după reprezentaţie, localul şcoalei să fie curăţit.

Societatea cooperativă „Dealul Panciului" a podgorenilor din Panciu, a înfiinţat în curtea hotelului Binder un mare depozit de vinuri şi rachiuri en gros, calităţi excelente, preţuri moderate.

Amatorii sunt rugaţi să viziteze acest depozit,

Serbarea cercetăşească. — In localul Societăţii de Gimnastică, Sport şi Muzică eri a avut loc, la orele 3 p. m. o prea frumoasă şi interesantă serbare a cohortei de cercetaşi din localitate.

Au participat la această serbare toate şcolile secundare. Serbarea a fost deschisă de corul liceului militar, prin marşul cercetaşilor.

A urmat o interesantă conferinţă asupra cercetăşiei de d. Bogrea profesor, care a lăsat cele mai frumoase impresii.

In partea întîia a programului s'au mai recitat anecdote, s'au executat demonstraţii de box şi dansul mateloţilor de cercetaşii liceului militar, cu o abilitate şi preciziune desăvîrşită.

A doua parte a programului s'a deschis prin Rapsodia romînă de M. Barbu, executată destul de bine de orchestra şcoalei militare Liceul „Naţional" a avut puncte frumoase în program şi bine executate. Cîntec de leagăn de Mozart, quartet, apoi Mama, de I. C Brătianu, solo de bariton cu acompaniament de cor (Liceul Naţional) „Morarul" de Kiriac cor mixt şi Lieta Signore de Stradele, solo de voce de cercetaşul Onofrei D de la liceul Naţional.

Corul liceului Militar a executat „Glasul Romei", iar cercetaşul Broşteanu Ena a făcut experienţe chimice. Serbarea s'a încheiat prin frumoasele dansuri naţionale de elevii şcoalei normale, executate destul de bine sub conducerea unui elev, iar Cercetaşii liceului Militar au executat *exerciţii gimnastice de ansamblu*, cu o preciziune şi corectitudine desăvîrşită.

Fanfara şcoalei normale a intonat marşul de plecare, după care publicul mulţumit pe deplin de cîte-va ore petrecute în mijlocul tineretului şcolar s'a retras, aşteptînd ca în curînd să ia parte la o altă serbare cercetăşească tot aşa de frumoasă şi interesantă.

Agapa funcţionarilor Spiridoniei.— In conformitate cu vechiul obicei, funcţionarii Spiridoniei au serbat hramul bisericei printr'o agapă, care a fost onorată cu prezenţa d-lor dr. Manicatide efor şi Gheorghiade directorul epitropiei.

Dintre funcţionari au participat d-nii: Savel Grosu, Octav Velciu, Enacachi Ion, Dimitriu Păuşeşti, Al. Tăutu, Jean Maxim, M. Friciu, Gh. V. Mihailescu, Părintele Chiriac Neculau, Ion Sihnea, N. Teodorescu, dr. Popa-Radu, V. Pulcheria, Gh. Burcoveanu, Gh, Cozma. Dim Filipescu, Gh. Mihailescu, Al Voişel Al. Velciu, C. Cortez, Vasile Scorpan, Gh. Scorpan, Gh. Mircea, Octav Ştefăniu, D. Petrovanu, P. Ionescu, P. Filipescu, Gh. Teodoru, Ion Colceag, Orest Panu, D. Păun, V. Antoniade, Gh. Niculescu, C. Nagăţ, C. Dobrovici, C. Negrescu, C. Ionescu. C. Teodorescu, I. Băncilă, Ch. Teodor, Alfons Cirillo, Gh. Dârtu. A. Csani şi M. Butnărescu.

D. Jorgu Sion a depus o muncă extraordinară şi în mare parte i se datoreşte d-sale că agapa de astă dată a întrecut toate aşteptările.

Cel dintâi tuast d. Savel Grosu îl închină pentru d. dr. Manicatide.

Mai ridică tuasturi d-nii Octav Velciu, Dumitriu Păuşeşti, preotul Chiriac, Pulcheria, Voişel, Vasile Scorpan, Teodoru şi alţi, serbătorind pe toţi acei care luptă pentru propăşirea aşezămîntului. D. dr. *Manicatide*, într'o prea frumoasă, cuvîntare mulţumind pentru cinstea ce i se face, relevă munca şi devotamentul funcţionarilor spiridoniei şi spune că actuala epitropie pregăteşte un proect care să asigure stabilitatea şi înaintarea funcţionarilor.

Cel de pe urmă ia cuvîntul d. Gheorghiade, directorul epitropiei, care în cuvinte ce mergeau la inimă, arată tot sacrificiul ce fac funcţionarii, mulţumită cărora epitropia a fost în stare să asigure şi în acest an greu propăşirea instituţiunei Trebue a lupta pentru îmbunătăţirea soartei funcţionarilor.

In tuastul său, s'a ridicat în numele ziariştilor prezenţi, corespondentul „Adevărului", închinînd pentru directorul epitropiei şi funcţionari. A relevat în acelaş timp cum ziaristica ieşană, în potriva căreia nu s'a ridicat nici o plîngere, a ştiut să dea şi epitropiei Sf. Spiridon, trei ziarişti, d-nii Suţu, Jean Maxim şi Iorgu Sion, cari prin activitatea şi devotamentul lor, au făcut şi mai apreciaţi pe ziariştii ieşeni.

Agapa a continuat apoi în chef animat, înfrumuseţat de cîntecele admirabile concertate de un cor improvizat, în frunte cu d. Vasile Scorpan, care s'a întrecut şi a cărui dulce cîntare i-a atras aplauzele tuturora.

O delegaţie a sfatului negustoresc din Bucureşti şi Iaşi, va fi primită Vineri în audienţă de ministrul comerţului şi industriei, pentru a-i expune plîngerile diferitelor categorii de comercianţi cu privire la tarifele maximale.

Sfatul negustoresc din Bucureşti a hotărît să ceară în aceiaşi chestie şi o audienţă Suveranului.

In sala Turn Verein a avut loc eri o întrunire a cismarilor. A prezidat d. Iliescu.

S'a adoptat la urmă o moţiune, prin care se cere ministrului de comerţ să clarifice chestia taxelor maximale pentru piele, căci azi nu se ştie de fapt, dacă în scumpirea generală, sunt vinovaţi fabricanţii sau comercianţii de piele.

Din Comuna Focurile se anunţă că indivizii Ion Gavriloff şi Rumariu, au bătut pe Soldatul Marcu I. Grecu, din regimentul 24 de artilerie, în chip aşa de grav, încît acesta a încetat din viaţă.

Parchetul a început cuvenitele cercetări.

Programul nou care se reprezintă astă-seară Luni 11 Decembrie. la cinematograful Pathé-Frères din sala circului Sidoli, cuprinde următoarele:

Cataclizmul din San-Francisco (Quand la terre trembla); mare dramă socială în trei acte în care se desfăşoară în chip uimitor groaznicul cutremur care a distrus marele oraş american.—O nepoţică stil modern, scene foarte comice.—Amorul duduiei, comedie daneză extrem de hazlie şi escelent redată de humoriştii scandinavi.

Bibliografie. — „Noua Revistă Romînă" cu articole de N. Burileanu, N. Em. Teohari, Em. Isac, Ion Trivale, Verex etc.

— Gh. Sion, Proză-Versuri retipărite de editura «Minerva» sub îngrijirea d-lui profesor V. Haneş

Inştiinţare folositoare

Am suferit de asthma bronchial, am consultat mai mulţi medici; la fiecare primavară şi toamnă accesele se repetau, în timpul din urmă fiecare acces era de durată mai lungă şi intensitate mai mare. După sfatul medicului nostru de casă d. Dr. Popper am început cura de bae de lumină la d. dr. Dulberger în plin acces de astmă. La a 7-a bae accesele au dispărut până astă-zi. In greutate am crescut întâi cu 4 klgr. şi apoi încă cu 2 kgr. şi astă-zi la sfîrşitul curei mă simt foarte bine şi sunt foarte recunoscător d-lui doctor Dulbergher.

I. DULCE.
Iaşi Strada Armeană, 3.

Institutoare *autorizată caută lecţiani de limba germană şi franceză. La ziar sub Germană.*

Important *Cursuri de ştiinţi comerciale, de limba şi literatura germană precum şi de istoria literaturei germane predă contra unui modest onorar în locuinţa sa din str. Căpitan Păun No. 3. M. MESCHER*

Dr. G. Sava-Goiu
OCULIST
S'a mutat în Str. G Mîrzescu No. (foastă Primăriei, lîngă Sacre-Coeur).
Consultaţii în toate zilele de lucru de la 2—4 p. m.

VIA *foastă G. Poroineanu, situată în comuna Tomeşti plantată cu viţă americană de diferite specii, în întindere de 23 hectare, din care 10 pe rod, este de dat în arendă de pe acuma cu intrarea în posesie de la 1 April 1916 cu toate uneltele şi edicurile necesare unei vii.*
Amatorii să se adreseze d-lui sau d nei Castano Iaşi str. Sf. Andrei 13.

Sanatoriul Dr. TZAICU
— IAŞI, Strada Carol 20 —
Aduce cu plăcere la cunoştinţa publicului şi numeroasei sale clientele, că s'a mutat din strada Zmeu 3, în STRADA CAROL 20 *regiunea cea mai ridicată şi mai sănătoasă a Iaşilor.*
Clinică chirurgicală modernă:
Săli speciale pentru operaţiile aseptice şi septice; instrumentar complect şi ireproşabil.
ORTOPEDIE. MECANOTERAPIE (Zander).
MEDICINA INTERNA. FACERI. ELECTROTERAPIE.
HIDROTERAPIE
Tratamentul Sifilisului cu mercur şi Neosalvarsan.
Medici consultanţi distinşi în toate specialităţile.
Consultaţii 1—3 şi 8—9 p. m.
—Telefon 79—
Ingrijire perfectă. Preţuri moderate.

Două odăi *frumoase, bine mobilate, pentru un domn sau o doamnă, se închiriază de pe acum, cu lunа sau cu anul. pelnformaţii la ziar.*

„FIR de aur pentru BRODAT!"
„VANILIE"-„TAHITI"
I-a calitate se găsesc de vînzare la
ROMÎNIA MUZICALA
24 Lăpuşneanu 24—IAŞI.

V. GH. BUŢUREANU
-- AVOCAT --
— Cosultaţii 3 — 7 p. m. —
Strada Gh. Mîrzescu, casele
— M. H. Goldner. —

Victor Cristofor
AVOCAT
Str. Cuza-Vodă 42 bis

Domnişoară *caută lecţiuni de pianо la începători.*
Ziar sub Pianistă.

Guvernantă Germană *cu şcoala normală caută loc într'o casă mai bună sau pensionat. La ziar.*

OCAZIUNE RARA
De inchiriat *camere complect mobilate dela 30 lei pînă la 60 lei lunar; 2 prăvălii şi un mare salon în strada Ştefan cel Mare 33 precum şi 3 prăvălii din strada Gh. Mîrzescu 40.*
A se adresa la Ceasornicăria Silberberb, Iaşi str. Ştefan cel Mare 33.

O maşină electrică
pentru masaj, este de vînzare la d. N. Ostapovici, Str. Lăpuşneanu.

De inchiriat *apartamente de cîte 2 camere şi unul de 3 în str. Tacu No. 4 în coasta palatului administrativ. In foarte bună stare.*
A se adresa în str. Tăutu 8 (peste drum de Bune-Vestire).

De inchiriat *Un apartament compus din 5 camere, sală de bae, bucătărie, locuinţă de servitori, în str. Păcurari No. 29.*
A se adresa la d. avocat V. E. Theodoru, str. Lozonschi 10.

Profesor D-r I. Tănăsescu
Vasile Coaţa 22 (fost sf. Spiridon
Chirurgie şi boli de femei
Consultaţii: 1—3 p. m.

Au sosit!
Maşini de gătit **„PRIMUS"** *veritabile* şi accesorii pentru reparat la
Magazinul M. Hirschenson
— Iaşi, strada Annstasie-Panu. 39 —

FLORIN SION
Doctor în drept
AVOCAT
S'a mutat în str. Cuza-Vodă 14
(Casele proprii, foaste dr. Filipescu)

REICHSDEUTSCHE,
diplomirte Kindergärtneri n sucht Stellung nur in jüdischen Häuser. Eventuell auch als Wirthschafterin.
Adresse: Antoniu, Str. Stejar, 70.

Serviciul telegrafic şi telefonic al „Opiniei"

Raporturile anglo-suedeze

Berlin.—„Times" anunţă că Suedia îşi menţine cererea de a i se libera pachete poştale sechestrate, din care multe conţineau cauciuc, argumentînd că poşta dintre două state neutre e inviolabilă.

Ziarul se aşteaptă la agravarea conflictului, pentru cazul când Anglia n'ar ceda.

Ziarul «Deutsche Tageszeitung» comunică după o declaraţie a unui căpitan suedez sosit din Anglia, că guvernul englez ţine în secret represaliile Suediei, ceeace face cu toate lucrurile neplăcute. Nu se ştie în Anglia nimic despre reţinerea poştei engleze în Suedia.

Turcia anunţă succese

Constantinopol.—Pe frontul de la Irak, mişcarea de înconjurare în potriva englezilor continuă cu succes.

Pe frontul Caucazului au avut loc lupte cu succese pentru noi.

Pe frontul Dardanelelor, un încrucişător inamic a fost lovit în plin, prin trei lovituri în golful Saros. Un aeroplan duşman a fost doborît şi apoi utilizat de noi. Căpitanul francez a fost făcut prizonier: Locotenentul englez ce se afla în aeroplan a fost găsit mort.

Tratative cu Germania

Rotterdam.—Agenţia Reuter publică o notă, cum că guvernul elin tratează cu Austro-germanii condiţiunile în care aceştia vor traversa Macedonia greciască în spre Salonic.

Francezii spre Balcani

Lugano. — Ştiri semi-oficiale din Roma anunţă că 30,000 francezi vor sosi în Italia pentru ca de aci să fie transportaţi pe vase, de la Brirdise spre teatrul balcanic,

Situaţia la Salonic

Podhu. — Din Salonic se comunică, că aliaţii continuă cu repeziciune fortificările.

Ştiri sosite din Paris, afirmă că trupele austro-germane n'au trecut încă frontiera. Se pare că aceştia pregătesc un atac.

Timpuriu, — aliaţii fac toate pregătirele în acest sens.

Situaţia în Grecia

Atena --Cu prilejul serbătorilor guvernul ar avea intenţia să acorde concedii mobilizaţilor, pentru a petrece sărbătorile în sînul familiei.

Ştiri cum că ar fi iminentă o criză ministerială sau o schimbare în sînul ministerului, sunt lipsite de temeiu.

Guvernul n'a crezut de cuviinţă să introducă în unele părţi legea marţială într-cît cea mai desăvîrşită linişte domneşte azi în Grecia.

Comunicatele de luptă

Nord eutsch.—Pe frontul occidental şi pe cea mai mare parte a frontului, a domnit linişte, din cauza timpului ploios. Totuşi s'a observat o vie activitate în spre nord de Albert, spre unele puncte din Champagne şi Vosgi.

Pe frontul oriental: întreprinderile patrulelor germane la Dunaburg au reuşit complectamente.

Puternice detaşamente ruseşti, au fost respinse cu grave perderi la nord-vest de Saratoris şi la sud de Culk.

Pe teatrul balcanic nemic important de semnalat.

*

Norddeutsch. — Se comunică din Viena că pe teatrul de războiu rusesc, încercările ruseşti din regiunea Polemisiana au fost respinse cu mari perderi. Pe teatrul de războiu italian au fost foarte uşor respinse atacurile italieneşti în spre partea sudică a povîrnisului Doberdo.

Nemulţumiri contra guvernului englez

— Critici acerbe în Camera Comunelor —

Nauen. — Poporul englez şi presa par a nu împărtăşi optimismul guvernului, cu privire la situaţia diplomatică şi militară a Angliei.

Astfel „Manchester Guardian" vorbind de discursul d-lui Asquith relativ la noile forţe militare, spune că declaraţiile lui au fost nesatisfăcătoare. D. Asquith s'a abătut de la adevărata chestie şi nici n'a avut succes oratoric.

*

In Camera Comunelor, mai mulţi deputaţi liberali au criticat cu asprime politica guvernului actual şi şi au spus, că acest guvern, în loc să organizeze sucecsul, organizează dezastrul naţional. Comandamentul militar, ca şi conducătorii diplomatici s'aa dovedit nişte nepregătiţi. Ei s'au întrebat, care este soarta celor ce se rezervă noului milion de soldaţi, din moment ce ei vor fi daţi tot pe mîna unor stîngaci ca cei de pînă acuma.

In lupta de la Loos, armata englezească a perdut 80.000 oameni, din cauza greşelilor statului major englez. Ce garanţie mai pot prezinta ast-fel de conducătorii militari in luptele ce vor veni?

Deputatul liberal „Handbelt" a criticat cu asprime lipsa de unitate şi de înţelegere între membrii quadruplei. Din această cauză quadrupla nu poate înregistra succese şi nu poate impune cu autoritatea Puterilor neutre.

Deputatul naţionalist „Vischiny" a atacat cu vehemenţă guvernul, numind pe Sir Grey şi pe Asquith autorii dezastrului naţional.

*

Manchester Guardian.-Analisînd situaţia economică, zice că ea este foarte nesatisfăcătoare. Scumpetea taxelor de transport pe apă, a adus după sine o scumpete nemai pomenită, iar industria sufere de lipsă de oameni şi de lipsă de materie.

In special lipsa culorilor lor germane cauzează mari suferinţi industriei manufacturiere engleze. Stofele englezeşti sosite în Olanda n'au căutare, fiindcă nu prezintă culori frumoase.

Desconcentrat
DOCTORUL BRENER
specialist pentru boale de femei
MAMOŞ
Consult. 1—6 p. m.
Iaşi, Telefon 280 şi 222

Dr. C. Popa Radu
Medic al Casei Sf. Spiridon
Boli nervoase şi interne
Consultaţii: 5—6 p. m. Bd. Elisabeta 8.

De inchiriat *două camere frumoase mobilate sau nemobilate, cu serviciul, în strada Carl Lueger 13. Se poate adresa proprietarului în aceiaşi casă.*

O odae mare şi frumoasa *mobilată sau nemobilată se inchiriază depe acum.*
Informaţiuni la d. Isidore Margulies strada Stefan cel Mare.

UNE JEUNE DAME connaissant en perfection le français et l'allemand cherche des leçons particulières.
S'adresser à l'administration du journal rue Mîrzescu 17.

5 BANI

ABONAMENTE

Un an . . . 20 lei
6 luni . . . 10 lei

OPINIA

ANUNŢURI

Un rând pag. III, 50 b.
. . . IV, 40

5 BANI

Administraţia: Tipografia H. Goldner, Iaşi. — Telefon No. 86. —

Sub direcţiunea unui Comitet

Anul XIII — No. 2644 — Miercuri 16 Decembrie 1915

BIBLIOTECA UNIVERSITĂŢII IAŞI

SFINX SAU IDOL?

Nu se ştie dacă există în lumea aceasta vre-o energie politică, dacă mai poate veni vre-o întorsătură a lucrurilor care ar mîna puternic societatea Romîniei moderne, în timp de pace, spre reformele radicale sociale, pentru întrecerea altor popoare, în timp de război spre priceperea generală a adevăratelor interese actuale *naţionale şi spre luptă neprihănită pentru ele, iar în ori-ce timp spre munca, ştiinţa supremă, cinstea, ordinea, egalitatea şi libertatea, nealterate...*

„Sfinxul romînesc", — aşa spune despre noi toată străinătatea, şi spusele acestea ajungîndu-ne la urechi ne desmeardă amorul propriu specific şovinist. Zîmbim, şi cu un aer de mister confirmăm a fi sfinx adevărat, care „la un momnnt dat" va arăta lumei numai de cît ceva uimitor, eroic, orbitor. Ne iau drept sfinx şi vecinii noştri unguri, cari nici în ruptul capului nu pot prieepe atitudinea noastră de azi.

„Pesti Naplo" spune între altele că chestia romîneascâ

« tocmai sub impresiunea evenimentelor recente interesează mult opinia publică maghiară.

Dela isbucnirea marelui războiu european, Romînia adeseori şi-a schimbat atitudinea. Se pare că Romînia nu a luat cunoştinţă despre evenimentele ce au avut loc în a doua parte a războiului şi uită, ca în vremea domniei credinciosului nostru prieten regele Carol, ocrotirea prietenească a Germaniei şi a monarhiei a dat Romîniei importanţă şi splendoare.

Depinde de Romînia de a intra în alianţa victorioasă, ceea ce i-ar aduce nu numai o lărgire de teritoriu, ei o aşează în linia de progresare, care după războiu va asigura pe seama învinvingătorilor o neîntrecută înflorire economică începînd dela Oceanul Atlantic pînă la Golful Persic, peste întreaga vale a Rinului şi cea a Dunărei. *Nouă ne este plăcută prietenia Romîniei, dar dnşmănia Romîniei nu e îngrozitoare* ».

De cînd e lumea, judecata dreaptă şi sănătoasă venită, pentru un om pasionat, de la acela pe care îl ţine de duşman netmpacat, îi aprinde numai pae în creer. Pasagiile din presa austro-ungară, la fel cu acel reprodus mai sus, nu deşteaptă în romînul modern de cît cel puţin o răutăcioasă bănuială. Ori-ce cuvînt al unui ungur, declaraţii pline de sinceritate extraordinară, făcute de Cancelarul Germaniei în Reichstag, sunt interpretate aci ca nesinceere, false şi minciunoase.

Cine e capabil a vedea în totul şi totdeauna numai minciuna, falsitatea şi uneltirile, aceasta este iremediabil bolnav tocmai de aceste cusururi, iar cînd se excită e şi primejdios: în consecinţă vedem ori-ce încredere în privinţa Romîniei dispărînd la germani şi austro-ungari. Aceştia din urmă ne vorbesc despre viitoarea „înflorire neîntrecută economică începînd dela Oceanul Atlantic pînă la Golful Persic, peste întreaga vale a Rinului şi cea a Dunărei"...

De aceea şi trecem drept „sfinxi" în faţa străinătăţei, fiindcă habar n'avem de problemele grave istorice cari preocupă astăzi Europa Centrală şi care ne privesc neamul în modul cel mai direct. Ar fi ca şi cum i-aţi vorbi unui mahalagiu de pe Bahlui despre concertul lui Enescu! „Străinătatea" nu cunoaşte de loc, nici nu poate ghici faptul atît de infam, că aparem în rolul sfinxului numai în mod pur ocazional, şi suntem pur şi simplu un idol chinez cu expresia înghetată a trăsăturilor lui adînc misterioase şi... stupide, lipsite de ori-ce gîndire.

— „Inflorirea..., Golful Persic..., Oceanul Atlantic..., Gibraltar?—dar eu prefer berăria, „Epoca" sau „Evenimentul".

Nu, ar fi mai bine dacă n'am fi „sfinxul" Europei!

Alexis Nour

Cîteva propoziţiuni discutabile

Sunt vre-o două ori trei propoziţiuni, cari revin mereu în discuţiune, ori de cîte ori e vorba de situaţiunea noastră faţă de războiul mondial.

Aşa, se zice, dacă profitam de unele momente ca ocuparea Lembergului şi înnaintarea Ruşilor în Carpaţi, ori intrarea Italienilor în războiu, ne-am fi găsit astăzi într'o stare nu se poate mai frumoasă. Se zice de aseminea, că de am fi intrat noi în Austria, toate popoarele de alte naţionalităţi de cît Ungurii şi Austriacii s'ar fi revoltat, căci ar fi preferat să lupte pentru realizarea drepturilor lor, de cît să piară ca nişte sclavi, luptînd pentru eghemonia germano-maghiară. Se adaogă în fine că dacă noi nu ne-am mişcat pînă acum, aceasta vine de la împrejurarea că un singur om ş'a asumat răspunderea situaţiunei. Acel om e primul ministru, care n'a voit să audă de un guvern naţional, guvern care ar fi fost reclamat de împrejurări.

Găsesc că e foarte natural ca asemenea lucruri să se discute pentru că ne aflăm în starea, în care suntem acum. Pericolul nu mai e aşa iminent, cum, de exemplu, era înainte de Consiliul de Coroană.

Panica pătrunsese atunci în rîndurile noastre şi nu ştiam cărui sfînt să ne închinăm.

Astăzi putem discuta în linişte despre ce a fost, tot aşa cum ne putem întinde la sfat despre ce va să fie!

Nu vom susţine negreşit că greşeli nu s'au făcut în timpul acestor 17 luni, de cînd ţine marele războiu european. Dar ori-cum susţinerile, cu cari au început aceste rînduri, pot fi supuse unei analize mai adînci.

E cert, că dacă se spune de către unii că de intram în războiu după căderea Lembergului, am fi avut o situaţiune înfloritoare. Sunt în schimb alţii cari arată că de am fi făcut aşa ceva, am fi avut aceiaşi soartă ca Belgia ori Serbia. Iată deci o propoziţiune discutabilă. Dacă citeşti studiul documentat al d-lui N. Filipescu, relativ la căderea Lembergului, simţi părere de rău, cel puţin poate că n'am luat încă de atunci parte în acest mare războiu.

Dacă din contra te uiţi la rezultatele la cari s'a ajuns pînă astăzi, ai de sigur părere de bine că am stat cuminţi.

Ne aducem aminte că pe vremea aceia se discuta cu aprindere între noi dacă putem lupta pe două fronturi, căci se cam ştia că nu vom fi lăsaţi în pace de Bulgari.

Pene autorizate, cunoscătoare în ale artei militare, ne spuneau că nu se poate. Cele 300—350 mii de baionete, ce am fi putut trimete în Galiţia, n'ar fi putut produce o diversiune aşa de mare, în cît soarta războiului să se fi putut decide pe acele cîmpii.

Ce erau să facă profanii, decît să accepte asemenee justificări, iar cînd au văzut rezultatele, să-şi frece mîinile şi să zică un *merçi* acelor care au contribuit a a ne face să luăm atitudinea ce am luat.

Rămîne iar pe sama istoriei să dezlege problema. Doar ea dacă ar şti să ne mai spună, de am făcut bine sau rău?!

Dar propoziţia intrării noastre în răboiu după căderea Lembergului, se întăreşte prin aceia, că de îndată ce noi am fi trecut Carpaţii, toate popoarele, afară de Maghiari şi Austriaci, s'ar fi revoltat contra dominaţiunii maghiaro-germane.

Se poate întreba însă ori-cine. Să fi fost acesta un element pe care să ne putem sprijini în campania noastră? Nu ştim dacă cine-va ar putea răspunde cu siguranţă, afară doar de ştia de unele pregătiri făcute în acest senz!?

Cei mai mulţi însă se iau după felul cum s'au petrecut lucrurile şi-şi formează convingerea.

In Austria se ştie că sălăşluesţe o importantă populaţiune de origină slavonă. Să cităm numai pe Boemia.

Ce era mai logic decît ca întreagă această populaţiune, la auzul că Ruşii sunt alăturea să se răscoale împotriva asupritorilor? Dar n'au făcut-o.

Ba, populaţiunea aceasta slavonă din Boemia şi din alte ţinuturi a luptat contra fraţilor ei slavi, Ruşii. Mişcarea Romînilor era să facă mai mult de cît n'au putut face Ruşii, cu puterea şi prestigiul lor?!

De aceia susţin unii, că noi ar fi trebuit, în caz de intrare în războiu, să *cucerim* Ardealul.

Prin urmare noi nu ne-am fi putut hazarda la un războiu de cît dacă aveam de acasă convingerea în forţele noastre şi în victorie, şi fără ajutorul fraţilor de peste munţi.

Se aduce apoi imputare d-lui I. I. Brătianu, că n'a voit un guvern naţional?

Dar s'a putut vedea în alte ţări, aflate în războiu, că asemenea guverne s'au alcătuit după intrarea în războiu ori chiar nu s'au făcut de loc. Bulgarii n'au guvern naţional, Sîrbii, etc. de asemenea. Au Francezii, Englezii, Belgienii, dar aceste guverne au eşit după declararea de războiu.

Şi e logic să fie aşa. Cînd ţara ş'a fixat atitudinea, e natural se face apel la toate forţele vii ale ei, pentru ca să uite toate nemulţumirile şi să-i vină în ajutor.

Dar mai înainte? Pasiunile rămîn tot pasiuni şi aceasta însemnează că în chestiunile sociale părerile variază. Urmează deci că nu mai e nimic de făcut?

Sunt din acei cari nu cred partida perdută. E adevărat că toţi cei cari s'au manifestat ca şi mine, au avut pînă acum multe deziluziuni. Şi după cum stau lucrurile se pare că vom mai avea.

Dar ne însufleţeşte încă credinţa, că tot cauza dreptului şi libertăţii va triumfa contra voinţei de eghemonie militară.

Şi pe calea aceasta, avem iarăşi credinţa că nu vor putea face atîta oamenii cît vor aduce evenimentele.

Suntem mulţi acei, care ne dăm sama că în joc este viitorul neamului. De aceia continuăm a cere de la cei ce ne conduc astă-zi, ca şi de la cei ce ne vor conduce mîine, prudenţă. Vom repeta neîncetat: caveant consules!

V. I. Radu

STRUNA ZILEI

Alandala.

V

La mesaj—ce gălăgie!
In tribune plictiseală
Stăpineşte-şi sfîrşala.
A spus Ix *vre o prostie,*
Zed *răspunde-o nerozie,—*
Ambii-şi trîmbiţă greşala,
Uşurinţa şi spoiala,
Iară stenograful scrie:
„Unul hăisa, altul ceala
Alandala!"

Condamnarea procurorului Rang

Se cunoaşte sentinţa tribunalului de Covurlui, în chestia scandalului de la hotel Binder.

După ce parchetul de Iaşi a clasat învinuirea de furt, tribunalul de Covurlui, după lungi şi laborioase dezbateri — care au pus în evidenţă nenorocita mentalitate şi sălbătecile procedeuri ale procurorului Rang—a apărat pe inculpaţi de învinuirea de ultragiu.

Aşa dar, ambele fapte imputate soţilor Solner, pentru a masca scandalul provocat de zisul magistrat, n'au putut rămîne în picioare.

Şi, pentru toată lumea imparţială, este evident că sentinţa tribunalului de Covurlui însamnă de fapt pecetluirea procurorului Rang, condemnaţiunea definitivă a nenumăratelor sale abuzuri.

Sentinţa tribunalului de Covurlui nu poate însă rămînea fără sancţiune. Ea nu peate fi suspectată—ie dată de colegi, într'o atmosferă de impartialitate indiscutabilă. Impotriva ei nu se pot născoci argumente ca acele cari au influenţat cercetările organelor directe şi nici nu se pot invoca motive îndeajuns de cunosente, care au împiedecat din capul locului sancţiunea meritată.

E momentul ca cei în drept să înţeleagă că sunt lucruri care nu se mai pot în ţara romînească.

Magistratura noastră prea a bine meritat de la bunul renume al acestei ţări, pentru a fi jignită prin acte ca cele ce le-a comis procurorul Rang.

Acest procuror nu mai poate rămîne unde se află, în însuşi interesul perstigiului magistraturei.

Şi afirmăm că aşa va fi.

Op.

Mici Polemici

Un recent comunicat englez spunea că armatele aliaţilor au reuşit să se reîmbarce la Dardanele fără a fi împiedecaţi de către Turci.

— Credem chiar că le-au urat «drum bun».

*

In urma producţiilor literare ale semicolegului nostru Uz, s'a scos din uz pînă şi cuvîntul „uz".

*

Englezii arată că au mai păstrat o extremitate apusană a unei mici peninsule în Dardanele.

...Cam în extremis şi cam spre apusul gloriei.

*

Despre scumpetea traiului, cercul de studii liberal a delegat să vorbească d. Aristide Blank.

...Bieţii milionari!

*

In noua ediţiune a „Naţionalităţii în artă" d. A. C. Cuza se ridică din nou contra traducătorilor.

D-sa, încalte, a tradus ce a poftit dar a dat totul drept... original.

*

Unii cred că d. Şumuleanu şi a retras cererea strămutării, nu de bună voie, ci temîndu-se de... Cădere.

*

La noi în oraş parchetul e pe cale de a rezolvi chestia socială a lipsurilor şi a scumpetei: cam jumătate din populaţie şade la gros în prevenţie, a doua jumătate îşi aşteaptă rîndul...

INFORMAŢII

■ *PROCESUL RANG-SOLNER. — Tribunalul Secţia II-a Covurlui a cercetat ieri procesul Rang-Solner.*

Tribunalul era compus din d-nii Aurel Bogdan, preşedinte, şi T. Mantu şi I. Macri, membri. Fotoliul ministerului public era ocupat de d. prim procuror Iamandy.

Apărarea soţilor Solner a fost făcută de d. A. A. Badareu. Pledoaria d-sale a produs o puternică impresie atît asupra judecătorilor cît şi asupra marelui public care invadase sala de şedinţă.

Ea a însemnat un tablou din cele mai suggestive al activităţei, concepţiei şi procedeurilor magistratului abuziv, un mic despot în sfera lui de activitate, nesocotitor al demnităţei funcţionarilor publici, al demnităţei omeneşti, al legilor.

Analiza împrejurărilor a stimulat verva satirică cunoscută a eminentului avocat şi au fost clipe de mare humor dar şi de mare durere pentru acei care-şi dădeau seamă cît de mult prestigiul magistraturei a fost scoborît de domnul procuror Rang.

Tribunalul, în majoritate, după o scurtă deliberare, a admis în totul apelul soţului şi în parte apelul soţiei. Ambii au fost apăraţi de învinuirea de ultragiu, iar soţia a fost condemnată la 50 lei amendă pentru loviri simple.

■ Pentru „Pânea Saracilor" *va avea loc o conferinţă în Aula Universităţei, la 20 Decembrie a. c. oara 3 p. m. ţinută de D-nul Prof. Virgil Arion,* cari va vorbi despre **Dramele lui Ibsen.**

■ *D. Sebeko a sosit azi dimineaţă în localitate, primit la gară de personalul consulatului rusesc. Cu trenul de 12, d. Sebeko a plecat spre Petrograd.*

■ *La nenumeroasele întrebări ce ni se fac, răspundem că circulaţia trenurilor pe linia Odesa-Ungheni, continuă să fie suspendată.*

■ *Cu un tren special a sosit aseară din Petrograd, comisiunea trimisă din partea căilor ferate române, spre a studia tranzitul mărfurilor române prin Rusia.*

Misiunea a făcut parcursul de la Petrogra dla Iaşi, cu un tren special ce i-a fost pus *la dispoziţie. Durata călătoriei a fost de 6 zile.*

■ Viaţa la Cernăuţi.—*Persoane sosite din Cernăuţi, arată că viaţa culturală şi economică a reînceput şi merge progresînd.*

Acum cîteva zile s'a redeschis gimnaziul de stat, care fusese închis de la începutul războiului. Universitatea funcţionează în complect.

Mişcarea la noul casino, numit «Cafeneaua generalilor» e extraordinară. Zilele aceste cazinoul a fost vizitat de generalul Şver, care comandă divizia de cavalerie ce operează pe frontul basarabean şi generalul Pflamzer-Baltin.

Intre mosafirii cari au atras curiozitatea generală, este şi romînul Victor Rusu, care conduce o armată proprie şi care prin eroismul lui şi al soldaţilor săi, toţi romîni, şi-a atras popularitatea şi admiraţia generală.

Victor Rusu a obţinut zilele aceste gradul de maior.

■ Şcoala din Costuleni a fost închisă pentru 5 zile, din cauza constatărei unui caz de febră tifoidă.

■ D. Th. Jellea, preşedintele Camerei de Comerţ, a anunţat azi telegrafic pe ministrul de Comerţ şi de Industrie, că stocul de talpă aflător la comercianţii ieşeni s'a isprăvit, aşa că meseriaşii cismari sunt puşi în neputinţă de a-şi exercita meseria.

■ Astă noapte un anume Gh. Asfeni, crezu de bine să tragă un glonte de revolver prin ferestrele casei No. 25 din strada Malu. Din fericire n'a fost nici un accident, de oare ce nu era nimeni în casă. Asfeni a fost arestat de agenţii poliţiei.

■ Ministerul de interne, respunzînd la diferite întrebări ce i se fac, atrage atenţiunea că primarii şi notarii din comunele rurale pot dobîndi pămînturi rurale numai în eazul cînd sunt fii de săteni şi în realitate lucrători manuali de pămînt.

■ Senatul universitar şi facultatea de ştiinţi, se întrunesc în astă seară, pentru a rîdica la rangul de conferenţiar pe d. Scriban.

Tot azi Senatul se va pronunţa asupra cererei de strămutare a d-lui profesor Vinţilescu.

■ D-nii Jelea, preşedintele Camerei de Comerţ şi Mereuţă. secretarul acelei Camere, au plecat azi la Roman, în inspectarea Camerei de Comerţ din acea localitate.

■ In astă seară are loc la teatrul din Roman, un concert dat de d-na Gema Mezetti, cu concursul d-lui Mezetti.

■ Odată cu apropierea sezonului de sărbători, şi preschimbări de carnete C. F. R. atelierele fotografice regale Weiss sunt literalmente asaltate. Ca măsură de precauţiune, atelierul a deschis intrarea cea nouă in Piaţa Unirei cu vitrina de expoziţie.

■ Confratele nostru „Iaşul", scrie ziarul «La Politique», aduce ştirea că locot.-colonelul Broşteanu, comandantul liceului militar din localitate, trimeţînd o telegramă de felicitare A. S. R. Principelui Neculai, care e înscris ca elev la acest liceu, a comunicat răspunsul numai unui singur ziar «Evenimentul», organ afiliat Uniunei federaliste din Moldova.

Locot-colonelul Broşteanu fost'a d-sa autorizat să publice telegrama prinţului? S'ar putea să ne îndoim. Avea d-sa dreptul să-şi arăte preferinţele sale politice, ignorînd toate ziarele din capitala Moldovei, inclusiv ziarul oficios liberal? Cu siguranţă că nu.

Guvernul fiind în ajun de a pune puţină disciplină în spirite, ar face operă utilă rechemînd pe d. colonel Broşteanu la ordine.

Nici un incident, fie el cît de mic, nu trebue trecut cu vedere dacă este a se guverna într'o atmosferă acceptabilă.

■ *Vînzarea celor 50.000 vagoane.— Dispoziţiunile comisiunei centrale.*—Comisiunea centrală pentru vînzarea şi exportarea cerealelor şi derivatelor aduce la cunoştinţa tuturor agricultorilor inscrişi pe tablele căilor ferate, pentru transportul cerealelor destinate exportului şi cari trebue să ia parte la vînzarea celor 50.000 vagoane cereale încheiată de comisiunea centrală şi a cărei contract a fost publicat în „Monitorul oficial" din 13 Decembrie a. c., că trebue să se prezinte pînă la 22 Decembrie orele 5 p. m. la sediul sindicatului agricol judeţian la administraţia financiară unde au fost înscrişi.

Această disporiţie priveşte pe toţi agricultorii, fără distincţie, fie ei membrii sau nu ai sindicatelor agricole. Dacă nu există sindicate în acest judeţ, se vor înscrie la sucursala Băncei Naţionale unde vor găsi la dispoziţia lor formulare de declaraţiuni pentru ofertele care ar dori să le facă comisiunei centrale.

Comercianţii şi exportatorii de cereale sunt deasemenea avizaţi că pentru a face declaraţiuni necesare vor trebui să se adreseze toţi pînă la 22 Decembrie orele 5 p. m. la asociaţiunea comercianţilor şi exportatorilor de cereale din Romînia cu sediul în Bucureşti calea Victoriei 30.

După această dată, sub nici un motiv nu se vor mai primi declaraţiuni nici din partea agricultorilor nici din aceia a comercianţilor sau exportatorilor, comisiunea centrală trebuind să se ocupe a stabili cota-parte ce fiecare va trebui să furnizeze pentru exportările ce vor începe la 1 Ianuarie 1916.

Nu sunt sindicate agricole în judeţele; Gorj, Vîlcea, Neamţ, Tulcea şi Durostor. In aceste judeţe declaraţiile vor trebui făcute la agenţiile locale ale Băncei Naţionale.

■ Asociaţiunea studenţilor universitar evrei, anunţă o mare serată pentru ziua de 23 Ianuar 1916.

Ministrul lucrărilor publice aduce la cunoştinţă că permisele de transport cu carele pentru productele destinate exportului şi care nu sunt cuprinse în regulamentul pentru vînzarea şi exportarea cerealelor şi derivatelor lor din 12 Octombrie a c. vor fi eliberate direct de ministerul lucrărilor publice contra unei taxe de 200 lei de vagon.

Aseară a avut loc la Primărie o consfătuire comună între cismari şi comercianţii de piele.

In urma intervenţiei d-lor Tomida şi Osvald Racoviţă, ajutori de primari, comercianţii de piele au convenit a vinde cismarilor stokul de talpă ce posedă, cu preţul stabilit de legea maximală.

Administraţia comunală a luat măsuri ca să nu fie năpăstuiţi micii cismari, care au nevoe a li se vinde buăţi de talpă.

D. Stere, rectorul universităţei, a intervenit la cei în drept, pentru ca universitatea din Iaşi să intre în posesiunea legatului lasat de regele Carol, pentru ca opera dorită de defunctul rege să devie cît mai curînd o realitate.

Bibliografie. — Maria Cunţan „Pe caierul vremei" poezii complecte editate de Minerva Bucureşti.

— „Versuri şi Proză" No. 17 anul IV

Programul care se reprezintă astăseară Marţi 15 Decembrie la cinematograful Pathé-Frères din sala circului Sidoli, cuprinde următoarele:

Cataclizmul din San-Francisco (Quand la terre trembla); mare dramă socială în trei acte în care se desfăşoară în chip uimitor groaznicul cutremur care a distrus marele oraş american.—O nepoţică stil modern, scene foarte comice.—Amorul duduiei, comedie daneză extrem de hazlie şi escelent redată de humoriştii scandinavi.

Cronica Teatrală

OTRAVA. — *(L'assommoir)*, piesă scoasă din romanul lui Zola. Sîmbătă seară teatrul a avut cea mai plină sală din această; stagiune trecuse reţeta de 1100 lei. Piesa a plăcut foarte mult, ca şi jocul artiştilor care a asistat de această dată, că dela cel mai mare şi pînă la cel mai mic, şi-a luat rolul în serios. Fie-care făcuse un tip perfect în deghizare, în îmbrăcăminte, şi mai ales în joc. In cele cîte-va tablouri de la început şi care au o nuanţă marcată de comic buf, a fost un elan, o vioiune cum de mult nu s'a văzut la noi. Apoi figuranţia, compusă mai mult din lumea muncitoare, a fost admirabil de adevărată şi simţită; publicul a văzut perindîndu-se în faţa lui, sute de lucrători, de data asta, nu de carnaval, dar adevăraţi, luaţi chiar din păturile lor, de la caretaşi, tinichigii, etc. Intrarea şi eşirea lor de la uzină, a fost mult admirată de public. Reuşita acestei figuranţii, care e principalul „actor" din piesa lui Zola, se datoreşte d-lui Kuzinsky.

In piesă au jucat peste 25 de actori. A vorbi de fie-care în parte, e greu de tot; vom aminti numai de cei cari au jucat roluri principale, şi mai mult de acei cari au reuşit. Ansamblul a fost la înălţimea lui, căci e greu mai ales cînd piesa are multe personagii şi vorba trebue să zboare din gură în gură. Toţi cari au jucat au fost mult aplaudaţi de public.

D. Kuzinsky a interpretat rolul lui Coupeau, care din cel mai bun lucrător cade la darul beţiei; d. Kuzinsky l'a jucat cu multă măestrie: s'a văzut gradat, viaţa lui cinstită cum începe germenele alcoolului a o roade.

D-na Braborescu care a jucat pe Gervaise, a arătat că poate fi admirabilă în femeia nobilă ca şi în femeia din popor; toată scara suferinţelor a redat'o aşa de natural, aşa de emoţionant, în cît a zdruncinat nervii cei mai solizi. D-ra Cirja a jucat de astă dată „o canalie" măcar că lumea nu-i deprinsă s'o vadă de cît cînd joacă pe sentimentala. Jucînd lumei îi place cealaltă *Anicuţă*, care joacă numai roluri cu dureri sufleteşti. D-lui Profir care a întruchipat pe cel mai cinstit din lucrători pe Goujet, i s'a nimerit rolul de minune.

Trei roluri au fost jucate cu mult brio de bufoni: Momuleanu pe ferarul Bottes, Georgescu pe Bibi-la-Grillade şi Pizone pe Becsale: toţi trei au fost aşa de caraghioşi în cît lumea sughiţea de atîta rîs. Cadrilul jucat, în care a excelat în cancanul de la urmă Georgescu şi d-na Boche (d-na Castriş) care îşi arăta *de desupturile* cu panglice albastre, a fost un haos. D-ra Horga s'a distins mult în fetiţa Nana, prin jocul ei desgheţat şi...obraznic, aşa cum o descrie autorul; această Nana devine mai tîrziu artistă şi o mare cocotă a Parisului. D-nii Mitrofan, Bargovanu, Lefter, Ghiţescu, Meicu care făcuse un tip de relevat din Tata Colomb şi toţi ceilalţi, au complectat succesul frumos al piesei.

LEN.

Societatea cooperativă „Dealul Panciului" a podgorenilor din Panciu, a înfiinţat în curtea hotelului Binder un mare depozit de vinuri şi rachiuri en gros, calităţi excelente, preţuri moderate.

Amatorii sunt rugaţi să vizitoze acest depozit,

Serviciul telegrafic şi telefonic al „Opiniei"

Carnetul primului ministru Pasici

Sofia.— Ziarele bulgare afirmă, că la Niş s'a găsit carnetul cu notiţe aparţiniad primului ministru sîrb, Pasici.

In acest carnet, bătrînul om de stat sîrb, a notat toate evenimentele mai importante ce s'a perindat pînă la 12 Octombrie stil vechiu. De la această dată nu mai este notat nimic.

Interesantul document a fost încredinţat primului ministru bulgar, d. Radeslavoff.

Credinţele primului ministru bulgar

Sofia.—Intr'o şedinţă a deputaţilor din majoritate, care s'a ţinut în ajunul deschiderei Sobraniei, primul ministru Radoslovoff a declartat:

Bulgaria se măreşte, nu numai prin opera guvernului, ci prin opera întregei naţiuni bulgare. Acolo unde soldatul bulgar pune piciorul, pămîntul rămâne a Bulgariei. Regiunile ocupate sunt ale noastre. Monastirul este în mâinele bulgarilor şi al Bulgariei va rămânea. Archivele statului sîrbesc, Coroana de argint a Regelui Serbiei, care se află în mâinele noastre, sunt păstrate la Prizerend.

Războiul este pe sfârşite. Complectarea şi desfăşurarea lui nu ne mai aparţine; ea va fi opera aliaţilor noştri".

D. Radoslovoff a declarat că seziunea Sobranlei va dura probabil până la 13 Ianuarie şi Parlamentul va avea a se ocupa de credite de război.

Vacanţa şcolară

Bucureşti. — Ministerul cultelor a decis, în vederea sărbătorilor, ca şcoalele să iee vacanţă în seara de Simbătă 19 Decembrie.

Intre liceele care vor lua vacanţă la această dată, vor fi şi liceul internat şi Seminarul Veniamin din Iaşi.

Sarah Bernhardt pe moarte

Viena.—Din Londra se anunţă, că ziarul „Daily Telegraph" află din Paris că marea tragediană Sarah Bernhardt se află pe moarte.

Sarah Bernhardt a depăşit vrîsta de 72 de ani.

Luptele pe frontul bucovinean

Herţa.—Luptele ce se dau pe frontul bucovinean în ultimele zile întrec în violenţă tot ce s'a văzut aci pînă acuma.

Ruşii nu pot însă nimic din cauza puternicelor forţe austriace, înşirate pe frontul Mahala-Rarancea-Popăraţi-Turin.

Eri dimineaţă, de la ora 7, un puternic duel de artilerie a început şi continuă şi acum.

Bubuiturile sunt atît de violente, încît se cutremură geamurile clădirilor din Herţa. Foarte mulţi curioşi au plecat la frontieră, spre a vedea spectacolul acestor lupte teribile. Lupte puternice au loc şi în direcţia Jocna-Zaziseca.

Se afirmă, că ruşii ar fi adus pe frontul bucovinean peste 180 de tunuri.

Bombe asupra Constantinopolului

Roma. — Un aeroplan al aliaţilor a aruncat bombe asupra fabricei de muniţiuni din Constantinopol S'au produs numeroase incendii. Sunt şi victime.

Profitînd de furtună, cîte-va submarine au pătruns în Marea de Marmara.

Revolta în Persia

Malta.—O mie două sute de revoluţionari persiani au fost surprinşi lîngă Teheran. 249 din ei au fost omoriţi. Un ofiţer rus şi un cazac au fost omoriţi, 4 răniţi.

Boala Kaizerului

Roma.—Prin Elveţia vine din Paris ştirea, că Kaizerul ar fi suferind şi medicii i-ar fi recomendat linişte.

Demisia cabinetului persian

Teheran.—Cabinetul persian a demisionat. Şahul printr'un firman a numit pe noul prim ministru.

Alimentarea Germaniei

Berlin.—La Dresda a sosit un transport de 2000 de mascuri din Serbia. Pentru zilele aceste se aşteaptă alte transporturi, din aceiaşi regiune.

Generalul Castelnau la Atena

Roma.—Generalul Castelnau, după ce a inspectat trupele la Salonic, a plecat la Atena, unde a fost primit într'o lungă audienţă de regele Constantin.

Credite militare

Sofia.—Guvernul a depus în Sobrania proectele de legi, prin care se deschide două credite, unul de 500 milioane pentru cheltueli de război şi altul de 300 milioane pentru ajutorarea familiilor celor mobilizaţi.

A mai depus proectele prin care guvernul este autorizat a administra teritoriile cucerite în senzul administraţiei bulgare şi a proceda la împărţirea administrativă a teritoriilor eliberate.

Audienţe suspendate

Bucureşti,—Incepînd de Simbătă şi pînă după toate serbătorile, M. M. L. L. Regele şi Regina nu vor mai primi în audienţă.

Războiul din Egipt a început

Senuşii au pătruns pe teritoriul egiptean

Bucureşti.—Legaţiunea britanică a transmis azi ziarelor din Capitală următorul comunicat:

„Forţele senuşilor, împinse de Noury-Bey şi alţi agenţi turci şi germani au trecut frontiera egiptaană. Şeful senuşilor nu s'a pronunţat încă, dar se anunţă că el se află cu Noury-Bey, fie în scop de a încuraja mişcarea, fie ,că el nu se mai poate opune la aşa ceva.

Senuşii au ocupat cîteva posturi evacuate de guvernul egiptean şi au înaintat la o disţanţă de 20 mile de Mersa-Marouch.

Nu li s'a opus nici o rezistenţă pînă în prezent, din cauza imposibilităţei de a se executa operaţiuni pe un teren deşert şi la o distanţă de mai bine de 150 de mile de Alexandria şi foarte depărtate de regiunea cultivată a Egiptului.

Forţele senuşilor nu sunt mari, şi situaţia nu provoacă nici o îngrijorare. Natural că telegramele din Berlin exagerează foarte mult însemnătatea acestor evenimente. Este adevărat că cîţi-va ofiţeri egipteni din trupele de comandă au dezertat sau au fost obligaţi să se unească cu senuşii, dar este cu desăvîrşire inexact că o baterie egipteană ar fi refuzat să tragă în senuşi. De ast-fel nici nu există în partea locului o baterie.

V. GH. BUŢUREANU
-- AVOCAT --
— Cosultaţii 3 — 7 p. m. —
Strada Gh. Mirzescu, casele M. H. Goldner.

Victor Cristofor
AVOCAT
Str. Cuza-Vodă 42 bis

Domnişoară caută lecţiuni de piano la începători.
Ziar sub Pianistă.

Guvernantă Germana cu şcoala normală caută loc într'o casă mai bună sau pensionat. La ziar.

OCAZIUNE RARA
De închiriat camere complect mobilate dela 30 lei pînă la 60 lei lunar; 2 prăvălii şi un mare salon în strada Ştefan cel Mare 33 precum şi 3 prăvălii din strada Gh. Mirzescu 40.
A se adresa la Ceasornicăria Silberberb, Iaşi str. Ştefan cel Mare 33.

Desconcentrat
DOCTORUL BRENER
specialist pentru boale de femei
MAMOŞ
Consult. 1–6 p. m.
Iaşi, Telefon 280 şi 222

Dr. C. Popa Radu
Medic al Casei Sf. Spiridon
Boli nervoase şi interne
Consultaţii: 5—6 p. m. Bd. Elisabeta 8.

Odaie mobilată foarte bine mobilată — de închiriat cu luna.
A se adresa la d-na Sabina Horovitz, Str. Mitropoliei 12.

Fräulein Wienerin, 28 Jahre, mit besten Refferenzen wünscht Stell zu Kinder.
Sub Wienerin Post-Restante Sucursala I Iaşi.

UNE JEUNE DAME connaissant en perfection le français et l'allemand cherche des leçons particulières.
S'adresser à l'administration du journal rue Mirzescu 17.

Doctor S. Dulberger
de la facultatea de Medicină din Viena
după o practică de 17 ani în spitalele din Iaşi, Viena şi Berlin sub direcţiunea d-lor profesori Sculy din Iaşi, Drasche din Viena şi Bum din Berlin, specializat în bolile de femei, faceri şi în noul tratament cu băi de lumină electrică, avînd aparatele cele mai perfecţionate proprii pentru următoarele boli: **Rheumatism, boli de femei, ischias, gastralgie, gută, obezitate, diabet, nefrită, artrite, astmă, bronchită, tuberculoza în primul stadiu, pleurezia tuberculoză, anemia, neuralgia, tabes, arterio-scleroza, scrofuloză şi toate intoxicaţiile cronice,** *dă consultaţiuni dela 10—12 m. şi 3—5 p. m. în locuinţa sa din:*
Iaşi, Str. Costache Negri No. 10
(foastă str. Veche) vis-à-vis de Biserica Bărboi.

Dr. Suzana GROSI
Şef de clinică la Maternitate
Boli de femei. — Faceri
Iaşi.—Str. Anastasie Panu 43

De vînzare *1600 deca vin superior, recolta actuală, din via mea dela Vişan (Piscul Socolei). A se adresa la D. M. Cădere, str. Carl Lueger, 13.*

De vânzare *Casele din Strada Lăpuşneanu No. 28. colţ cu Strada Banu, compuse din:*
Patru prăvălii la Strada Lăpuşneanu, 21 camere de locuinţă.
Pivniţă mare, beciuri, subsoluri, apă, lumină la etaj, atenanse, etc.
A se adresa d-nei Maria Irimescu Strada Banu.

Doctor E. I. Mironescu
Asistent şi secundar al clinicei Trapeutice.—Iaşi (Prof. dr. Riegler)
Specializat în boli interne şi de piele.
Execută în laboratorul clinicei orice analize de sînge; Reacţiunea Wassermann Analiză complectă de urină, de materii fecale, de suc gastric, de spută, de licid cefalo-rachidian; de ori ce derivate şi produse patologice (din boli venerice, tumori, etc).
Face orice tratament de zaccin şi seroterapie, — Neo-salvarsan; Injecţii mercuriale, etc. etc.
Consultaţii în fiecare zi dela 1—3 p. m.
Str. Neculai Gane No. 3 bis Iaşi

Dr. Lucia-Leon BORCEA
Medic secundar la Maternitate
BOLI de FEMEI şi FACERI
Consultaţii 5—7 p. m. strada Buzdugan No. 2.

CASA DE SCHIMB
S. Mescher
IAŞI, STRADA ŞTEFAN CEL MARE
Tot felul de operaţiuni de schimbat

De închiriat *apartamente de cîte 2 camere şi unul de 3 în str. Tacu No. 4 în coasta palatului administrativ. In foarte bună stare.*
A se adresa în str. Tăutu 8 (peste drum de Buna-Vestire).

De Inchiriat *Un apartament compus din 5 camere, sală de bae, bucătărie, locuinţă de servitori, în str. Păcurari No. 29.*
A se adresa la d. avocat V. E. Theodoru, str. Lozonschi 10.

Profesor D-r I. Tănăsescu
Vasile Conta 22 (fost sf. Spiridon
Chirurgie şi boli de femei
Consultaţii: 1—3 p. m.

Au sosit!
Maşini de gătit „PRIMUS" *veritabile* şi accesorii pentru reparat la
Magazinul M. Hirschenson
— Iaşi, strada Anastasie-Panu, 39 —

FLORIN SION
Doctor în drept
AVOCAT
S'a mutat în str. Cuza-Vodă 14
(Casele proprii, foaste dr. Filipescu)

Important *Cursuri de ştiinţi comerciale, de limba şi literatura germană precum şi de istoria literaturei germane predă contra unui modest onorar în locuinţa sa din str. Căpitan Păun No. 3. M. MESCHER*

5 BANI

ABONAMENTE

Un an . . . 20 lei
6 luni . . . 10 lei

OPINIA

ANUNŢURI

Un rând pag. III, 50 b.
» » IV, 40 »

5 BANI

Administraţia: Tipografia M. Goldner, Iaşi.— Telefon No. 16.— | Sub direcţiunea unui Comitet | Anul XIII—No. 2645.— Joi 17 Decembrie 1915

BIBLIOTECA UNIVERSITĂŢII IAŞI

Un discurs aşteptat

Dacă camera ar fi lăsată să-şi aclame oratorii, cum se obicinueşte în întrunirile publice, desigur că ar fi aclamat la tribună numai pe d-nii P. P. Carp, Take Ionescu, Stere, I. Brătianu şi poate şi pe d. Iorga.

Apariţiunea la tribună, în şedinţa de ieri, a d-lui Stere a înseninat feţele prietenilor săi, a satisfăcut curiozitatea tribunelor şi chiar a unei mari părţi dintre deputaţi, a injectat ochii multora dintre adversari.

Discursul reprezentantului Iaşului, orcum va fi apreciat în viitoarea pasiunilor momentului, va rămîne desigur în istoria analelor parlamentare şi probabil chiar în istoria ţărei.

Începutul discursului a fost partea subiectivă, spovedania unui suflet îndurerat, şi prin durerile neamului dar şi prin nedreptatea tovarăşilor, care luptă pentru alinarea acestor dureri.

Cum să nu se simtă nedreptăţit omul care a închinat atîta activitate unităţei culturale a tuturor romînilor, — din care urma să rezulte unitatea lor politică, — cînd, printr'o aberaţiune a multora şi chiar a unor minţi din cele cu mai multă autoritate în această ţară, acest om trece de duşmanul neamului? Cum să nu fie îndurerat omul pus în situaţiunea tragică de a nu-şi mai regăsi prietinii, astă-zi la guvern, conducătorii răspunzători a celor mai grave interese ale neamului, el sfătuitorul cel mai intim, une-ori poate chiar inspiratorul acestor conducători, în problemele mari sociale şi politice care au preocupat ţara noastră în ultimii zece ani? Mai presus de toate, cum să nu fie îndurerat omul, care, plecat dintre moldovenii săi din Basarabia, cu speranţa că va găsi în puterile statului un liman pentru fraţii ale căror suferinţi le-a cunoscut şi împărtăşit, vede cum conducătorii regatului romîn se gîndesc să pecetluiască pentru vecie mormîntul, în care duşmanul secular a închis pe fraţii noştri?

In această spovedanie şi descarcare sufletească discursul oratorului a vibrat cu o intensitate, cum rare-ori se poate simţi într'o incintă parlamentară. Adversarii, cărora le făcea plăcere dureree oratorului, au simţit însă că aceste vibraţiuni au un puternic ecou şi de aceia au căutat să i le înăbuşe. Nici unul, însă, n'a fost de forţă ca să teraseze pe orator sau măcar să întunece impresiunea de sinceritate, pe care o producea această spovedanie.

Adversarii nevoind să-l lese să-şi urmeze spovedania după strigătul conştiinţei sale, au cerut oratorului să se explice asupra pacatului, pe care l'au şi taxat de crimă monstruoasă: acuzaţia că d. Stere a sfătuit pe romînii din Transilvania să nu se resvrătească ci să răspundă la apelul războinic al statului austro-ungar.

Justificarea n'a fost grea. Oratorul a dovedit că crima ce i se imputa este imaginară şi datorită unor legende, bazate pe un anacronism istoric şi psihologic. Cum am putut să dau ast-fel de sfaturi, a spus d. Stere, romînilor din Transilvania, pe care nici nu i-am văzut după declararea războiului, cînd niminea nu mi-a cerut aceasta, pentru că în mintea nici unui romîn din Transilvania nu intra ideia ca să se rezvrătească de oare-ce ast-fel de rezvrătire ar fi fost o revoluţie şi revoluţiile se pregătesc!

Cine din adversarii mei poate susţine că am pregătit această revoluţie, dacă nu un transilvănean macar aci, în regat, sau macar ca avut această idee înainte de declararea războiului? Cum ne putem închipui că ar fi putut face romînii, ceea ce n'au făcut sărbi din Uugaria de sud, ceea ce n'au făcut slavii din Galiţia, cehii din Bohemia sau iredenta italiană din Austria de sud? Inainte de declararea războiului, cine se gîndea la probabilitatea sau macar la posibilitatea unui război contra puterilor centrale, aici în ţară şi cum puteau romînii din Transilvania să ghicească un curent, care nu s'a născut de cît în urma războlului?" Pentru concretizarea stărei sufleteşti a romînilor din Transilvania, oratorul citeşte telegrama unui mare romîn de acolo—al căruia nume 'l poate găsi şeful federaţiunei în telegrama ce i-o pune la dispoziţie—, care romîn cerea ca, cu un moment mai nainte, statul romîn să intre în luptă, alăturea cu puterile centrale.

După partea subiectivă oratorul intră în partea istorică şi documentară a chestiei la ordinea zilei, revandicând dreptul la unirea integrală a intregului neam şi caută să justifice că garanţia acestei integriri stă exclusiv în statul romîn şi examinînd care din cele două grupări în luptă este în mod istoric şi va rămînea probabil, din cauza intereselor sale în joc, duşmanul intregirei neamului şi chiar adversarul existenţei statului romîn.

Oratorul, cu o bogăţie mare de documente, cu o cunoştinţă adîncă a istoriei Rusiei şi a tendinţei panmoscovite arată, cu argumente foarte impresionante, că acest duşman este şi va fi Rusia.

Cu aceasta d. Stere şi-a incheiat prima parte a discursului său, un discurs care, cum am spus, va rămîne nu numai în analele noastre politice dar probabil chiar pentru istorie.

STRUNA ZILEI

Alandala.

VI

Nimeni nu se dumereşte
Dintre Ligi—care o iubeşte
Domnul Iorga: Culturala,
Acţiunea, Federala?
Azi le vrea, mîni—le urăşte
Iar în Cameră vorbeşte
Pentru-contra, tocmai ca la
Piesa ce se pregăteşte:
„Alandala!"

MINIATURI

Bulgaria mare,—*iată ultima emisiune de argumente împotriva d-lui Ionel Brătianu şi pentru intrarea noastră în acţiune.*

O Bulgarie mare, prin urmare o Germanie victorioasă? veţi întreba.— Nu. „Germania va fi cu siguranţă zdrobită", ni se spune...

Cetitorule, dacă împrejurările prin care trecem te-au făcut mizantrop, colecţionează şi această perlă de raţionament, pentru orele tale de subtilă desfătare intelectuală. Căci tu, tu nu te mai poţi mira, ca orice naiv idealist, cum pot să co-existe în acelaş cranin, fără să mîrie una la alta, aceste două idei: o Germanie biruită şi o Bulgarie mare...

***

Nemţii vor fi bătuţi! *ni se ţipă acum pe un ton mai ridicat şi cu o convingere mai acută, decît anul trecut.*

Vreţi poate să cunoaşteţi faptele de pe cîmpul de război, care în decurs de un an au întărit această convingere? E inutil să le mai recapitulăm.

Le cunoaşte toată lumea. Intrarea Turciei, ruperea frontului rusesc, căderea Varşoviei cu atenansele, cucerirea Poloniei şi a Serbiei, intrarea Bulgariei şi joncţiunea armatelor turco-germane, eşecul aliaţilor la Dardanele, etc. etc.

...Uitam intrarea Italiei, cu peripeţiile luptei de pe Isonzo, şi ofensiva anglo-franceză, care era cît pe-aci să rupă frontul german...

— Prin urmare Nemţii vor fi bătuţi, exclamă optimismul, din ce în ce mai enervat, al amicilor Rusiei. Asta e ca şi cum ai spune: Mi-ai rupt nasul, prin urmare vei fi cîrn.

...In bătăliile abstracte care se dau pe de-asupra tranşeelor, Logica mănîncă şi ea, din cînd în cînd, cîte o cumplită păruială dela duşmanii ei inreductibili: Pasiunea şi Interesele.

***

Strategia noastră pensionară, *de gazetă sau de cafenea, a intentat două împărecheri de cuvinte, necunoscute până acum în arta militară:* retragere victorioasă *şi* înaintare dezastruoasă.

De pildă, ştie toată lumea că Ruşii i-au smintit pe Nemţi în Polonia cu victoriile lor... retrogade pînă aproape de Petrograd. Cît despre dezastrul înaintării Germanilor peste Serbia, nici nu mai vorbesc: Nemţii sunt ameninţaţi acum cu o campanie în Egipt...

Dar retragerea nu e victorioasă de cît atunci cînd e şi mărinimoasă; cînd laşi în mînile duşmanului tunuri, muniţii, cetăţi şi prizonieri. Asta înseamnă că ai de unde! Iar înaintarea e dezastruoasa, cînd primeşti această ofrandă a generozităţii inamicului, — cum fac Nemţii.

Eu unul zic: să ne ferească D-zeu, pe noi Romînii, de asemenea retrageri glorioase, într'un viitor război, şi să nu ne dea decît înaintări d'astea dezastruoase!

***

Ideal naţional, *iată două cuvinte sugestive care la început însemnau: Bucovina—Transilvania—Basarabia. Acum un an ele nu mai însemnau decît: „Vrem Ardealul şi numai Ardealul".*

Dar de atunci încoace ele s'au plimbat prin atîtea guri spurcate, au fost de atîtea-ori repetate mecanicește, cu gîndul aiurea, în cît acum s'au contopit într'un singur cuvînt, baroc şi fără sens: ideal naţional. A ajuns un dicton la modă, un fel de etichetă grotescă pentru trufandalele marchidanilor, cum era odată şanticler şi fin de siècle.

Ideal naţional,—noţiune cu sferă foarte largă şi cu conţinut variabil. Unora le evocă, printr'o asociaţie vagă de idei, cîteva geamuri şi capete sparte, altora vagoane boi şi untură... Puţini mai întrezăresc, rostind acest cuvînt, plaiurile înflorite ale Ardealului. Şi mai puţini, zările mohorîtei Basarabii....

Ideal naţional! Il strigă politicianul răguşit dela tribună, îl scrie bătrînul şarlatan la gazetă şi îl declamă cu pumnii în piept patriotul, care cerea de la Minister vagoane de grîu pentru „fraţii de dincolo", ca să le vindă samsarilor cari îl aşteptau la uşă, cu ghiarele întinse şi cu priviri de tigru...

Ideal naţional! Cine te-a avut în inimă, nu te mai poate rosti acum, de ruşine.

G. Topîrceanu

Mici Polemici

Intr'o revistă ieşană care a făcut celebritatea unui sonet cu « solzii rechinului » un decadenţel ne cîntă:

Ucigător narcotic — hydromel
Cu proprietăţi intenz-tulburătoare.

Hydromelul e un simplu laxativ uşor, nici narcotic adormitor, nici turburător ca purgativele propriu zise.

*

Va trebui să-şi procure numai decît revistele ieşene cîte un dicţionar, o enciclopedie, ori cîte un tratat de zoologie botanică etc. pentru uzul tinerimei poetice.

*

Generalul Pau a dus Ţarului Necolai o mare Cruce.

...Roşie, cel puţin?

*

Procurorul Rang vroind să lase o cartă de vizită unei « amice », i-a lăsat un mandat de arestare. Chestiune de deprindere...

*

O locantă rusă deschisă în oraşul nostru a fost închisă după cîte-va zile.

...A murit de foame, ori de inaniţie?

*

Asemănarea între Regele Constantin şi vechiul Adam: şi unul şi celălalt îşi simte... coasta ameninţată.

IN LOC DE OAMENI ŞI LUCRURI

In chestia Sonetului

Lui Rodion.

Metrica sonetului nu trebue studiată nici în autorii germani, nici în cei francezi, de la care —din necunoştinţa limbei şi literaturei italiene— autorii romîni s'au inspirat. *Sonetul* trebue studiat în poezia italiană, căci singura Italia, şi nu Germania sau Franţa, este patria sonetului: acolo s'a născut, acolo a înflorit, acolo a ajuas la cea mai desăvîrşită perfecţiune. Poeţii din alte ţări n'au făcut de cît să imiteze, în mod mai mult sau mai puţin fericit, acest giuvaer al liricei italiene.

Cuvîntul *sonetto* este diminutivul cuvîntului *suono* (sunet) şi înseamnă exact „mic sunet", adică „cîntec scurt", şi aceasta pentru că dintre toate compoziţiile poetice, el este cel mai scurt, complectîndu-se în 14 versuri, de cîte 11 silabe împărţite în două perioade: primul period cuprinzînd *două cvartine*, al doilea *două terţine* *), însă amîndouă perioade fiind strîns legate ca sens şi ca armonie. In afară de această măsură strict observată, nu există adevărat sonet.

Las la o parte estetica sonetului, care, trebuind să dezvolte în mod gradat, crescînd şi complect în foarte puţine cuvinte, un sentiment emotiv bine simţit, constitue greutatea cea mare a acestui gen de poezie lirică. Toţi versificatorii pot să reuşească să combine în 14 versuri un concept oare-care, dar foarte puţini sunt acei, cari, chiar buni poeţi fiind, ştiu să facă un sonet, în sensul artistic al acestui cuvînt.

Istoricul şi tecnica sonetului le voi arăta, pentru iubitorii de artă poetică (şi chiar pentru iniţiaţi) în cele ce urmează. Se va vedea, în acest rînduri, care au fost origina, normele şi succesul acesui preţios gen de poezie lirică, foarte încercat, cîte odată foarte bine reuşit, dar prea adese ori foarte maltratat.

In secolele al XI şi al XII poezia provenţală a avut în Italia cel mai mare avînt. Poeţii provenţali de fugind persecuţia religioasă în contra Albigezilor, au găsit adăpost în Italia. Aici, poeţii italieni, imitară imediat canţonele provenţale, de la cari au scos sîmburele, ce a devenit pe urmă *sonetul italian*. Acest sîmbure'l găsim în canţona lui Guinizelli:

« *Al cor gentil ripàra sempre Amore* »

(La o inimă gingaşă îşi găseşte Amorul — totdeauna adăpost).

Tot în secolul al XII poeţii « noului stil » (*dello still nuovo*), dintre cari primul Guido Cavalcanti, au fost iniţiatorii sonetului, iar Dante Alighieri (s. XIII—XIV) fu legiuitorul şi podoaba strălucită a acestui gen de poezie. Secolul al XIV însă era menit să fie secolul de aur al literaturei italiene; alături de Dante, cel mai mare poet al Italiei, nu se găseşte numai Bocaccio, cel mai mare prozator, dar şi *Francesco Petrarca*, cel mai mare liric din lume. El a înălţat canţona, dar mai cu seamă *sonetul*, la cea mai desăvîrşită perfecţiune. Petrarca este maestrul neîntrecut al acestui gen de poezie, atît prin forma impecabilă, cît şi prin sensul sublim al artei.

Prin toate veacurile ce au urmat, poeţii cei mai mari au încercat să egaleze pe divinul cîntător al Laurei, dar toţi i-au rămas absolut inferiori. Căci, fie că poetul Vocluzei să înalţe pînă la ceruri pe inspiratoarea lui vie sau moartă; fie că-i cîntă ochii cei albaştri, ori părul cel blond, or trupul cel mlădios, ori voalul ei pe care, singur, moartea a făcut-o prada sa, în cele 14 versuri ale sonetului petrarchesc vibrează inima omenească pînă la o ideală şi cerească armonie de voci şi de sentimente. Perfecţiunea formei şi sublimitatea conceptului artistic redat în cuvinte pe care numai geniul ştie să le suggereze, fac din Petrarca un poet inimitabil.

Sonetişti mediocri au fost Ariosto şi Tasso (s. XV—XVI), deşi ambii strălucesc în cîmpul epopeiei. Chiabrara şi Filicaia, din contra, (s. XVI—XVII) au cultivat sonetul cu un oare-care succes. Monti şi Foscolo în secolul al XIX, iar *Giosue Carducci*, mai alăturî de noi, şi *singurul mare poet al nouei Italiei*, s'au apropiat cu mult, în sonetele lor, de culmea unde suveran domneşte Francesco Petrarca.

(Pe mîini: Sonetul în poezia romînă).

L. E. Sinigaglia

*) Cuvintele *cvartet* şi *terţet* aparţin limbagiului muzical nu celui poetic.

INFORMAŢII

Este foarte interesantă odiseia unei informaţii, apărută acum cîte-va timp în Opinia.

Este vorba de interesantele amănunte date de noi, cu privire la preparativele de pe frontul bucovinean, unde se prepară o puternică ofensivă austro-germană.

Amănuntele din Opinia, *foarte interesante şi cît se poate de exacte, au avut darul de a fi reproduse de presa din Capitală—bine înţeles fără a ne cita— şi apoi de presa romînă de peste munţi.*

Or, acum toată presa din Capitală — pînă şi „Evenimentul" — reproduce din ziarele din Ardeal ştirea acestora reprodusă din „Opinia".

Ceva mai mult. Toate amănuntele—exact cum le-am dat noi, cu zonele de război, cu oprirea de a eşi din zonă, cu automobilele blindate, cu aeroplanele şi cirezele de vaci—sunt reproduse acum de ziare, cari, la timp, au reprodus informaţia noastră.

Precum se vede o adevărată odisee Şi acum iată şi informaţia în chestiune, aşa cum a fost publicată de noi, în numărul 2635 din 3 Decembrie 1015:

„Ştirl din Cernăuţi arată că'n spre Colomea-Zolecinsky se fac uriaşe pregătiri din partea austro germanilor, în vederea ofensivei care va fi înterprinsă în spre Rusia de sud.

Regiunea dela Cernăuţi în sus a fost proclamată zonă de răsboiu şi se petrece aci acelaşi lucru cum s'a întîmplat şi la Temişoara, în timpul pregătirei ofensivei contra Serbiei.

Intr'adevăr, ori-ce locuitor civil ce se află în regiunea de la Cernăuţi în spre Colomea nu are dreptul de a eşi din această zonă militară. De aseminea nimînea nu poate pătrunde aci. Trenurile nu circulă de cît pentru militari şi pînă şi telegraful de la staţiile căilor ferate nu primeşte telegrame de la particulari.

Totul este astă-zi sub exclusiva administraţie germană.

Dinspre Ungaria vin prin gara Hatna zi şi noapte trenuri cu trupe, cu proviant şi muniţii. Nici odată n'au trecut pe aci atîtea trupe ca acum şi se spune că sunt trupele retrase din Serbia. Au sosit peste o sută automobile blindate şi vre-o treizeci aeroplane germane.

Ca o dovadă cît de avansate sunt pregătirele, e faptul că au sosit şi cirezile de vaci de lapte—căci se ştie că minunata organizare germană a mers pînă acolo în cît trupele sunt urmărite de cirezi de vaci cu lapte pentru ca trupele să aibă lapte la dispoziţie."

Precum se vede nimic nu lipseşte din cele ce publică ziarele pe ziua de astăzi.

Un fruntaş liberal a afirmat azi că Parlamentul va lua vacanţă de Simbătă, pînă la 20 Ianuarie 1916.

Regiunea Odesa-Reni-Ungheni a fost declarată zona militară. Parcursul în această regiune, nu mai este permită de cît în virtutea unui permis special, eliberat de comandantul militar din Chişinău.

Cursul rublei a scăzut în localitate la 1.85.

Mişcarea probabilă, care să pregăteşte la ministerul de justiţie pentru Iaşi, să zice că va cuprinde pe d. Laurenţiu Pillat, consilier de Curte şi delegat ca procuror general în locul d-lui Al. Gane, care va fi numit prim preşedinte în locul d-lui Barada, care iesă la pensie.

In momentul cînd d. Const. Stere sublinia în discursul său de ieri cît de izolat se află, d. Ionel Brătianu, probabil spre a indica faptul că d. Stere nu-i atît de izolat pe cît crede, a părăsit banca ministerială, a venit în rîndurile deputaţilor şi a luat loc alăturea de d. Const. Cernescu, cu care a întreţinut o vie discuţie.

Consiliul superior al magistraturei a dat dăunăzi un aviz că limita de vîrstă pentru primi-preşedinţi ai Curţilor de Apel nu poate fi aceiaşi ca pentru membrii înaltei Curţi de Casaţie. Aceasta întru cît primii preşedinţi judecînd şi fondul muncesc mult mai mult şi se uzează mult mai repede.

Următor acestui aviz şi în înţelegere cu colegii unii prim-preşedinţi de la Curţile de Apel au luat hotărîrea de a nu mai intra în şedinţă în procesele coreţionale, aceasta spre a evita epuizarea de care vorbeşte consiliul superior al magistraturei şi pentru a evita D-zeu ştie ce noui întrepretări la care s'ar putea deda acest consiliu.

Nu fără oarecare senzaţie s'a aflat în cercurile intelectuale şi politice din Bucureşti că volumul apărut acum de curînd sub titlul „In temniţele ruseşti" de Hebba Streton, din limba germană şi dedicat d-lui Ion C. Brătianu a fost tradus şi tipărit de către d-rul Sion, directorul general al serviciului sanitar superior.

Traducerea e semnată „Un Romîn" şi e precedată de o prefaţă politică adresată primului ministru al ţării.

Persoane cari au asistat eri la şedinţa camerei afirmă că după tranşarea celor cîteva incidente personale, prin intreruperi şi respunsuri, cuvîntarea d-lui C. Stere s'a desfăşurat într'o tăcere desăvîrşită.

Camera a incuviinţat o prelungire a şedinţei. Au asistat pînă la urmă 6 miniştri în frunte cu d. I. Brătianu.

Dintre fruntaşii opoziţiei: d-nii P.P. Carp, Take Ionescu, N. Filipescu, şi Iorga etc. Tribunele erau înţesate de lume.

Cel mai nemulţumit de tăcerea cu care era ascultat deputatul ieşan, părea să fie d. A. C. Cuza.

Mandatul rectorului universităţii ieşene expiră în luna Martie 1916, cînd urmează a se face o nouă alegere de rector.

Cu începere de astă-zi se deschide în galeria „Majestic" din Capitală o expoziţie a d-lor Paul Scorţescu şi Cosmovici, doi talentaţi artişti ieşani. Expoziţia va dura pînă la mijlocul lui Ianuarie.

Pictorul C. Artachino profesor de desemn la Belle Arte îşi menţine candidatura la catedra vacantă prin retragerea d-lui Bardasare, contra d-lui Octav Băncilă candidat la aceiaşi catedră.

Senatul universitar, în şedinţa de aseară, a ridicat la gradul de conferenţiari pe d-nii Scriban şi Constantiniade.

Tot în şedinţa de aseară, senatul a admis cererea de strămutare a d-lui profesor Vintilescu.

D-na Elisa Bumulescu, învăţătoare, la şcoala din Chişcăreni, a obţinut un congediu de zece zile, din cauză de boală.

Ajutoarele băneşti la nevoieşi în vederea serbătorilor, vor fi distribuite la Primărie, cu începere de mîne.

Agenţii poliţiei au arestat astă noapte pe individul Ion Gavrilescu, care se îndeletnicea să fure sticlele de la felinarele comunale.

D. Dumitru Chelaru, a fost numit notar în comuna Prisăcani, în locul d-lui Traian Statachin, revocat.

D. P. Fîntînaru, prefect de judeţ, a invitat pentru mîne seară la o consfătuire pe toate persoanele care au oferit concursul lor la cheta ce se va face în zilele de Sîmbătă şi Duminică, în folosul societăţei pentru combaterea tuberculozei.

Se vor lua o sumă de dispoziţiuni pentru a asigura succesul chetei.

Toţi contabilii Băncilor populare, vor fi convocaţi în cercuri restrînse, în luna lanuarie şi în primele zile ale lunei Februarie pentru alcătuirea bilanţurilor. Intrunirele se vor ţine sub privigherea inspectorilor Băncilor populare.

Membrii Casei de economie a corpului didactic sunt convocaţi în adunarea generală pentru 29 Decembrie. La ordinea zilei darea de seamă anuală.

D. Richard Filipescu. licenţiat în drept, a fost numit impiegat vamal la Burdujeni.

Ieri a fost adus din Şipote la spitalul militar, unul din dezertorii internaţi acolo bolnav de meningită.

Se crede că revista „Alandala" va fi reprezentată la 20 lanuarie. Aducerea la Iaşi a unor elemente bucureştene e legată de oarecari dificultăţi cari însă vor fi învinse.

Autorii ieşani ai revistei pomenite au prezentat o altă lucrare, de acelaşi gen, unul teatrului din Capitală.

Programul nou care se reprezintă astă-seară Mercuri 16 Decembrie la cinematograful Pathé-Frères din sala circului Sidoli, cuprinde următoarele:

SPIONUL (Sous l'uniforme); extraordinară dramă de actualitate, special scrisă pentru cinematograf de autorul parizian G. de Morlhon; cei dintăi artişti-dramatici pariziani apar în această piesă-episod, printre cari figurează şiţmica Fromet drăgălaşa fetiţă care interpretează cu o nespusă măestrie şi duioşie cele mai grele roluri; trei acte mari.—Ymmam şi situl pitoresc; călătorii interesante în China meridională. — Dl. Famin e prea gras, scene foarte humoristice. — Călătoria lui Rastus; scene foarte humoristice.

Ministrul de interne, prin ordinul telegrafic No 84517, revine asupra unor dispoziţiuni anterioare şi permite transportarea vitelor dintr'un judeţ în altul, pentru a satisface nevoia populaţiunei şi a trupelor, bine înţeles luîndu-se toate măsurile pentru evita contrabandele.

In trei vagoane au fost adus aseară aeroplanul austriac confiscat în comuna Lunca. Sub excorta militară, aeroplanul a fost expediat la Bucureşti.

Administraţia comanală va avea azi o consfătuire cu proprietarii fabricei de piele din localitate, în vederea fabricărei de talpă, care a început să fie lipsă în localitate.

Marele stat major a cerut şi obţinut de la ministerul de interne, de a se amina deocamdată modificările de circomscripţii comunale, cerute de unele prefecturi, aceasta pentru a nu stingheri măsurile de mobilizare şi de rechiziţiuni, deja înrocmite.

Ştiri Teatrale. — Joi 17 Decembrie se va juca pentru a doua oară mult aşteptata: *Fetiţa.* Alături de soţii Braborescu, în rolurile principale, d-nele Cuzinschi, Momuleanu, Conduratu, Marcelian, Vernescu, d-nii Petrone, Damira Vernescu, Mitrofan, etc.

— Sîmbătă 19 Decembrie pentru prima oară, *Alt Om. (Peau neuve)* Comedie în 3 acte de E. Rey, traducere de d. H. G. Leca.

In rolurile principale d-nele L. Braborescu, A. Cîrjă, Conduratu, Marcelian şi d-nii Mircea, Pella, P. Petrone, Mitrofan şi Borgovan.

— Duminică în matineu *Punctul Negru*, iar seara pentru a doua oară: *Otrava* dramă în 8 tablouri după E. Zola.

Aseară a avut loc în sala teatrului naţional primul concert al celebrului nostru violonist Georges Enescu.

Ca în totdeauna şi de data aceasta ieşanii au arătat dragostea lor pentru marele artist, asistînd în număr impunător la reprezentaţie

Nu e nevoe de altfel să lăudăm măestria arcuşului lui Enescu. Faima despre el a trecut peste hotarele ţării noastre încă de mult, şi n'avem nevoe a reveni asupra acestui lucru.

Ne place simpatia pe care maestrul o arată oraşului nostru ori deciteori are ocaziunea şi ne vizitează.

Pentru aceasta ieşenii îi arată mulţumirea şi recunoştinţa lor.

Dr. G. Sava-Goiu
OCULIST
S'a mutat în Str. G. Mîrzescu No. 9 (foastă Primăriei, lîngă Sacre-Coeur).
Consultaţii în toate zilele de lucru de la 2—4 p. m.

Două odăi *frumoase, bine mobilate, pentru un domn sau o doamnă, se închiriază de pe acum, cu luna sau cu anul.*
Informaţii la ziar.

Serviciul telegrafic şi telefonic al „Opiniei"

Cauzele retragerei lui Ruski

Berlin. — Ziarul „Vossische Zeitung" anunţă din Stockholm, că după ştiri particulare sosite acolo generalul Ruski a demisionat de bună voie. El a remis cererea de demisiune încă de pe la mijlocul lunei Noembrie. Ruscki a reînoit cererea de demisiune pe la mijlocul lui Decembrie şi cu acest prilej a azut loc o explicaţie furtunoase între general şi ţar. El a înşirat întreagă listă de păcate ale centrului cu o franchiţă rece şi a arătat că, dacă industria n'a dat rezultate este pentru că s'a îngrijit cu milioane, în loc să îngrijească armata cu muniţiuni. Lui i s'a cerut liberarea Curlandei, pe când trupele noi formate se trimiteau pe frontul de sudvest, unde se plănuia o invazie absurdă în Galiţia sau în Bucovina. Comandantul pieţei şi prefectul Petersburgului fac politică personală şi nesocotesc ordinele sale.

Generalul Pau, în contra misiunei căruia Ruski s'a pronunţat încă din primăvară, a sosit cu 8 ofiţeri superiori, spre a exercita controlul armatei ruseşti. Pentru aceste motive declina Ruski responsabilitatea.

Memoriul care cuprinde aceste plângeri circulă în cercurile intime din Petersburg.

Ţarul a fost avertizat de anturajul său, că bruscarea lui Ruski ar putea avea urmări neplăcute, acesta bucurându-se de popularitate. Iată de ce demisionarea a urmat într'o formă binevoitoare.

Frig teribil pe fontul rusesc

Viena.—De pe frontul rusesc nu mai vine de mult nici o ştire. Totuşi de la eşuarea încercării de străpungere ruseşti de la Siemikovel, luptele de artilerie şi de aviatori, mai cu deosebire în Galiţia orientală, n'au încetat.

Tot deasemenea mici acţiuni de infanterie au loc zilnic, ziua ca şi noaptea. La est de Strypa poziţiunile ruseşti au fost retrase pe râul Siret, din cauza frigului ucigător şi a intemperiilor îngrozitoare, de fapt, pentru că aranjarea lor pentru iarnă, nu era posibilă din cauza focului trupelor germane şi austro ungare. Viscolele au netezit terenul de luptă, şi când a început în urmă gerul de minus 20 până la 30 de grade, chiar şi în cursul zilei, garnizoanele din prima linie rusească degerară cu duzinele, negăsind protecţie în adăposturile neîncălzite şi umede. Retragerea liniei ruseşti pe Strypa pe Siret.—unde erau pregătite poziţiuni de iarnă, sprijinite pe coloniile mai frecvente în valea Siretului, — a dat posibilitatea trupelor austro-ungare, ce formau aripa stânga Planzer Baltin să se unească cu trupele germane ale armatei lui Bothmer, să avanseze poziţiunile, să ocupe şi să întărească noua poziţiune în faţa liniei tari, aranjată pentru iarnă, a Strypei. Moina din ultimele zile ce a urmat vânturilor calde a favorizat lucrările, ca şi scurgerea tranşeelor pline de zapadă topită. Pierderile suferite de ruşi din cauza frigului anormal, au fost foarte mari, căci numai în satul Dobropole, la Nord-Est de Buczacz sunt de 800 oameni îngheţaţi. In poziţiunile pierdute de ruşi. S'au luat deasemenea câteva puncte de sprijin avansate suseşti, din faţa noilor lor poziţiuni. Timpul frumos şi luminos favorizează activitatea artileriei şi a aviatorilor, care a devenit vădit mai intensă în ultimul timp.

Publicarea de documente compromitatoare

Nauen.—După o ştire din Viena e apropiată publicarea documentelor găsite în archiva statului sîrbesc cu privire la condiţiunele în care au fost asasinat arhiducele Frantz Ferdenand şi soţia sa.

Acţiunea antiguvernamentală în Anglia

Nauen.—Daily-Mail spune că situaţia a devenit extrem de gravă. Ziarul propune schimbări importante în consiliul de miniştri şi vorbeşte despre alegeri pentru Camera Comunelor.

Nelinişte la Petersburg

Berlin. — Din Petrograd se anunţă că peste 1000 de femei s'au adunat în faţa localului unde se distribue ajutoare pentru soldaţii mobilizaţi. Aceasta în urma svonului, că ajutoarele vor fi diminuate, sau chiar cu totul reduse. Femeile s'au dedat la manifestaţiuni, care au necesitat intervenţia poliţiei şi al armatei. Neliniştea creşte în rîndurile cercurilor conservatoare. Dorinţa de pace separată cu Puterile Centrale apare tot mai vie.

Vapor scufundat

Paris.—Vaporul Lille a fost torpilat şi scufundat de către un submarin german în ziua de 19 Decembrie în Marea Mediterană, fără să fi fost prevenit. Echipagiul şi pasagerii au fost salvaţi şi adăpostiţi în mare parte pe un vapor englez.

Rusia sub epitropie

Nauen.—In afară de generalul Pau, va pleca zilele aceste din Anglia spre Rusia şi sontra-amiralul Filipowe pentru a supraveghia acţiunea flotei ruseşti de la Sebastopol şi Nicolaeff. Contra-amiralul va fi întovărăşit de o comisiune franceză de marină. Ziarele din Berlin se'ntreabă pe oînd o comisiune de supraveghiere cmpusă din serbi şi muntenegreni.

Trupele indiene retrase din Franţa

Poldhu. — Retragerea corpului indian din Franţa, a fost anunţat în mod oficial.

Adresa prin care se anunţă acest fapt exprimă speranţă, că trupele indiene pe baza experienţei capatate în Franţa şi a vitejici aratate, vor şti să aibă alte succese pe alte fronturi.

Elbarsan ocupat de bulgari

Lyon. — Luptele de la Elbarsan au luat sfârşit. Bulgarii au ocupat această localitate.

Resboiul din Egipt

Poldhu. — La hotarul egiptean de răsărit, ministerul de resboi comunică că n'au fost lupte între 14 şi 20 Decembrie. De la 25 Decembrie, însă înainte, arabii s'au pus în mişcare şi au înaintat pînă la 8 mile de Mehruch: Ei au ajuns pînă la jumătatea drumului între Solm şi Alexandria.

Comunicat german

Nauen.—Teatrul de războiu apusean. Din cauza focului încrucişător duşman, la Westende, au fost omorîte trei persoane între cari două femei.

Pe restul frontului vii lupte de artilerie şi de granate de mînă.

La Ilsten, francezii au atacat azi dimineaţă. Lipsesc amănunte asupra rezultatului acestei lupte. Artileria germană a bombardat gara din Sorsons, unde se observase o vie animaţie. In apropiere de gară francezii au instalat un spital al Crucei Roşie. Se prea poate ca din cauza locului, să fie suferit şi spitalul.

Teatrul de războiu răsăritean. Pe Berezina şi la nord-vest de Ceartorisk, detaşamentele de recunoaştere ruseşti au fost respinse. De asemenea şi atacul de la Bereslina.

Pe frontul balcanic situaţia este neschimbată.

Luptele în Mesopotemia

Poldhu.—Teatrul de resboi din Mesopotamia. Generaiul Tauschniff reportează că în ajunul Crăciunului şi în ziua întâia de Crăciun au avut loc lupte crâncene în vecinătatea Gualatamare. Bastionul Britanic a fost ocupat de duşmani, dar apoi reluat. Dnşmanul a avut 700 de morţi, forţele britanice 190.

Marea înfrîngere rusă pe frontul basarabean

— Teribilele atacuri pe frontul basarabian şi al Nistrului.— Puternice pregătire de artilerie. — Cinci atacuri prăbuşite. —

Viena.—Oficial.—Teatrul de războiu rusesc.

Pe frontul basarabian şi pe Nistru, la Nord de Zalesciki, am respins în chip sîngeros pentru ruşi diferitele lor atacuri.

Ruşii au încercat în special un atac extraordinar, în sectorul dintre Prut şi zona păduroasă de la Topăraşi. După o pregătire de artilerie, dintre cari şi tunuri de mare calibru, care a ţinut toată dimineaţa, ruşii au dat în primele ore ale după mesei cinci atacuri, cari au fost toate respinse pentru ruşi în mod sîngeros.

Inamicul a încercat atunci un atac disperat în massă, în rînduri de cîte 15—16, dar toate s'au prăbuşit sub puterea focului nostru de artilerie. Aceiaşi soartă au avut-o şi atacurile ruse de la nordul Nistrului. In tot cursul nopţei a domnit apoi linişte complectă. Pierderile noastre sunt mici.

(semnat Von Hoffer).

V. GH. BUŢUREANU
-- AVOCAT --
— Cosultaţii 3 — 7 p. m. —
Strada Gh. Mîrzescu, casele — M. H. Goldner. —

Victor Cristofor
AVOCAT
Str. Cuza-Vodă 42 bis

De vînzare *1600 deca vin superior, recolta actuală, din via mea dela Vişan (Piscul Socolei). A se adresa la D. M. Cădere, str. Carl Lueger, 13.*

Doctor E. I. Mironescu
Asistent şi secundar al clinicei Trapeutice.—Iaşi (Prof. dr. Riegler)
Specializat în boli interne şi de piele.
Execută în laboratorul clinicei orice analize de sînge; Reacţiunea Wassermann Analiză complectă de urină, de materii fecale, de suc gastric, de spută, de licid cefalo-rachidian; de ori ce derivate şi produse patologice (din boli venerice, tumori, etc).
Face orice tratament de zaccin şi seroterapie, — Neo-salvarsan; Injecţii mercuriale, etc. etc.
Consultaţii în fiecare zi dela 1—3 p. m.
Str. Neculai Gane No. 3 bis Iaşi

REICHSDEUTSCHE,
diplomirte Kindergärtneri n sucht Stell lung nur in jüdischen Häuser. Eventue- auch als Wirthschafterin.
Adresse: Antoniu, Str. Stejar, 70.

De închiriat *două camere frumoase mobilate sau nemobilate, cu serviciul, în strada Carl Lueger 13. Se poate adresa proprietarului în aceiaşi casă.*

O odae mare şi frumoasa *mobilată - sau nemobilată se închiriază depe acum. Informaţiuni la d. Isidore Margulies strada Ştefan cel Mare.*

Sanatoriul Dr. TZANCU
— IAŞI, Strada Carol 20 —
Aduce cu plăcere la cunoştinţa publicului şi numeroasei sale clientele, că s'a **mutat** *din strada Zmeu 3, în* **STRADA CAROL 20** *regiunea cea mai ridicată şi mai sănătoasă a Iaşilor.*
Clinică chirurgicală modernă:
Săli speciale pentru operaţiile aseptice şi septice; instrumentar complect şi ireproşabil.
ORTOPEDIE. MECANOTERAPIE (Zander).
MEDICINA INTERNA. FACERI. ELECTROTERAPIE.
HIDROTERAPIE
Tratamentul Sifilisului cu mercur şi Neosalvarsan.
Medici consultanţi distinşi în toate specialităţile.
Consultaţii 1—3 şi 8—9 p. m.
—Telefon 79 —
Ingrijire perfectă. Preţuri moderate.

Desconcentrat
DOCTORUL BRENER
specialist pentru boale de femei
MAMOŞ
Consult. 1-6 p. m.
Iaşi, Telefon 280 şi 222

Dr. C. Popa Radu
Medic al Casei Sf. Spiridon
Boli nervoase şi interne
Consultaţii: 5—6 p. m. Bd. Elisabeta 8.

Odaie mobilată *foarte bine mobilată — de închiriat cu luna. A se adresa la d-na Sabina Horovitz, Str. Mitropoliei 12.*

Fräulein *Wienerin, 28 Jahre, mit besten Refferenzen wünscht Stell zu Kinder. Sub Wienerin Post-Restante Sucursala I Iaşi.*

UNE JEUNE DAME connaissant en perfection le français et l'allemand cherche des leçons particulières.
S'adresser à l'administration du journal rue Mîrzescu 17.

Guvernantă Germana *cu şcoala normală caută loc într'o casă mai bună sau pensionat. La ziar.*

OCAZIUNE RARA
De închiriat *camere complect mobilate dela 30 lei pînă la 60 lei lunar; 2 prăvălii şi un mare salon în strada Ştefan cel Mare 33 precum şi 3 prăvălii din strada Gh. Mîrzescu 40. A se adresa la Ceasornicăria Silberberb, Iaşi str. Ştefan cel Mare 33.*

80,000 *lei numerar se dau pe ipotecă în total sau parţial. A se adresa la d. S. Eichenkatz str. Spinzi, 12 între orele 4—6 p. m.*

Trupa Israelită de operetă
Conducerea eminentului comic
Isidor Askenazi
In frunte cu celebra Prima donă
D-na ADELA LERESCU
absolventă al Conservatorului din Viena, su pranumită Privighitoareă scenei!
Cu concursul iubitului artist
DI. S. LERESCU
şi al d-nelor
SARA ETINGHER şi ŢILI AŞKENAZI care vor da o serie de reprezentaţiuni în Sala Teatrului „Caragiale", care e special renovat cu un mobilier şi decoruri noi.
Vineri seara 18 Dec. 1917
Premiera Frumoasa Operetă Comică Modernă
ROSA
Preţuri Populare serale. Loja 8 lei, Rezervat 2 lei, Stal I 150 — Stal II 1 leu, Galeria 50 bani.

5 BANI

ABONAMENTE

Un an . . . 20 lei
6 luni . . . 10 lei

OPINIA

ANUNȚURI

Un rând pag. III, 50 b.
. . . IV. 40 .

5 BANI

Administrația: Tipografia H. Goldner, Iași.— Telefon No. 86.—

Sub direcțiunea unui Comitet

Anul XIII—No. 2646 - Vineri 18 Decembrie 1915

BIBLIOTECA UNIVERSITĂȚII IAȘI

Caetera desiderantur

II

Că există un curent războinic în țara noastră, nu încape îndoială. Că iel se datorește în bună parte nebuniei ambiante, ie un alt adevăr. Dar că acest curent va trebui utilizat numai la momentul oportun și că un atare moment poate să nu fie prea îndepărtat, iată ce-mi pare și serios și interesant.

Că în curentul războinic existent, opiniunile, ideile și sentimentele, determină pe unii să ne împingă în brațele Quadruplei și pe alții să ne rețină lîngă puterile centrale, ie alt fapt incontestabil. Dar că mai toți, — afară de rari și puțin onorabile excepțiuni, — au în vedere idealul nostru național, adecă: *întregirea neamului romînesc*, lucrul nu sufere discuțiune.

Ie regretabil, ie trist chiar, că din această pricină s'a putut ajunge la suspiciuni, la acuzări, la defăimări și la manifestări uricioase, ba chiar dezonorante, dar ie vrednic de laudă șeful guvernului, care a știut să reziste și nu s'a lăsat nici antrenat nici intimidat, nici de unii nici de alții, și nu ne-a angajat fără rost și fără folos într'o conflagrațiune *în care nu putem compta de cît pe propriile noastre puteri și resurse.*

Că lucrul ie așa ne-o dovedește soarta nefericitei Serbii. Dacă micile state balcanice ar fi priceput că unirea și solidaritatea lor le ar fi făcut aproape invincibile și că de blocul lor n'ar fi îndrăznit să se atingă nici una din grupele în luptă situațiunea ar fi fost cu desăvîrșire alta.

Dar așa încurajarea Bulgarilor de către puterile centrale, de a tinde să aibă hegemonia în Balcani și de a se extinde în dauna și a Serbilor și a Grecilor și a noastră, ba chiar și a Turcilor, aliații lor, această încurajare dacă explică mișelescul lor atac împotriva Sărbilor și fanfaronade unor victorii asupra unor detașamente franco-engleze, nu justifică însă nici atitudinea, nici conduita lor. La curînd d-nii Bulgari se vor ,increderinta că sistemul: *divide et inspera*, ie monedă în două fețe, ie baston cu două capete. Și dacă se vor putea menține în Macedonia-sesbă, nu va fi tot astfel în Rumelia sud-orientală, căci nu ie nici posibil, nici admisibil ca Turcii cari au făcut atît de mari sacrificii și cari au dat dovezi de atîta vitejie, să primească situațiunea redusă pe care le-au creat'o ultimele evenimente și tratate. Dar iecă dacă vor mai și lupta pe litoralul bulgar contra unor debarcări ruse? Cum au trecut pe teritoriul bulgar, Rumelia lor de altă dată, o vedem, cum vor eși se va vedea! In ori ce caz războiul din 1912 și pacea din 1913 sînt simptomatice, pentru balcanici în special.

Grecii pînă la un punct, și noi fără nici o rezervă, sîntem cu desăvîrșire izolați. Dacă ne-am înțelege și no-am replia asupra Bulgarilor, ie aproape sigur că în cîteva luni i-am desființa, Dar pe cînd Grecii ar mai putea compta pe *oarecare* sprijin și pe resurse de la Quadrupla, noi nu ne putem bizui de cît pe noi, și pe resursele noastre. Căci, Rușia, nu ie în măsură să poată obvia propriilor sale nevoi militare și financiare, dar, încă să sprijine în mod serios și efectiv o acțiune a noastră către sud și să fie și rezervoriul nostru de aprovizionare militară. Acțiunea noastră n'ar avea mai nimic comun cu acea a Bulgarilor contra Serbilor. Dar o atare acțiune presupune mijloace suficiente de apărare a liniei Carpaților de la Orșova pînă la Berna și o viguroasă ofensivă rusă în Bucovina. Vom vedea cum au corespuns Rușii așteptărilor și ce încheieri, trebue să tragem de aci.

Oswald A. Teodoreanu.

Povestea unui automobil

Se pare că d. C. Stere n'a putut intra în fondul interesantei d-sale cuvîntări parlamentare pînă n'a vidat o foarte gravă chestiune politică: acea a automobilului.

E mai bine de un an de zile, de cînd ziarele regatului romîn publică, republică, tălmăcesc în tot felul această unică știre gravă, — plimbarea d-lui C. Stere în „automobilul ministrului de interne“ peste munți, pentru a hotărî pe Romînii de dincolo, să pornească în războiu.

Lăsînd de-o parte ideea fundamentală a învinuirii, chestiunea participării la războiu în potriva Rusiei ori a aliatelor ei, chestiune prea însemnată, ca să fie scoborîtă la humor și anecdotă, ne oprim la afacerea cu automobilul.

Începînd cu cel din urmă reporteraș ori telefonist, pînă la un cogeamite om politic, ca d. Toma Stelian, toți au repetat, au exploatat această senzațională indiscrețiune, că deputatul iașan ar fi fost „trimis“ în automobilul „guvernului“, ca nu cumva să se întîmple o răscoală, o rezistență a populațiunii romîne trimisă să-și facă datorie. Cine a cetit cartea tendențioasă dar nu lipsită de oarecare temeinicie istorică a d-lui Oct. Tăzlăuanu: „Trei luni pe cîmpul de r zboi“, poate ști ce seriozitate prezintă acest mod de a documenta un eveniment mondial ca războiul actual, prin necontenita repețire a „povestei cu automobilul d-lui Stere. Dar iată că i s'a dat rectorului iașan prilejul de a pune capăt născocirii arătînd împrejurarea în care a plecat pînă la graniță cu un automobil de piață, în tovărășia profesorului Slătineanu, funcționar al Statului—inspector sanitar — și revenind în aceiași zi pe la Predeal.

Se prăbușește una din cele mai picante legende; se duce de rîpă una din cele mai izbutite născociri din vastul material anecdotic al războiului. Păcat! Dacă era mai puțină provocare la adresa deputatului iașan, d-sa ar fi ocolit această legendă, neocupîndu-se de dînsa. Peste puțin ar fi putut s'o reiee amatorii de senzații, s'o înflorească, s'o amplifice, s'o decoreze. Dar n'au avut prudența necesară și l'au silit pe d. Stere să spulbere una din cele mai interesante invențiuni cari au circulat de un an și mai bine.

Va trebui găsit altă-ceva și nine știe dacă fantezia mahalalei va mai fi atît de fericită ca 'n povestea cu automobilul!

Cronici vesele

Bărbăție și credință.

Prefectul unui județ a fost aspru admonestat de către Ministrul de Interne pentru motivul că prefectul acesta întrebuințează automobilul județului pentru distracțiile lui. Acum cîte-va zile el a supra-încărcat vehiculul mecanic cu femei de moravuri ușoare, primblîndu-le pe distanțe colosale, apoi la chefuri etc.

Admonestarea a fost atît de aspră, că a prilejit imediata demisie a bietului prefect.

Părerea noastră este că n'a fost just ministrul față de acest prefect; mai mult de cît atîta chiar, acest din urmă merită o distincție oare-care, un Beni-Merenti sau mai nimerit, decorația „Pentru Bărbăție și Credință“.

Ne vom explică.

Să transporți un mare număr de femei pe distanțe lungi, nu e lucru ușor și trebue să se noteze că prefectul făcea și pe șoferul. Suitul în automobil și scoborîtul atîtor femei, va recunoaște fiecare, că sunt îndeletniciri destul de anevoioase, cu toate că femefle acestea, fiind ușoare, au o agilitate mare.

Nu greșim așa dar, cînd spunem că e bărbăție din partea Prefectului.

***

Credință, veți recunoaște-o imediat.

Prefectul a fost conștient că nu-i aparține lui vehiculul. Și a mai știut că lucrul său trebue cruțat mai mult de cît lucrul său propriu, de aceea a încărcat automobilul cu femei ușoare. N'a fost credincios județului?

N'a vrut omul să supra-încarce puterea tracțiunei, să întreacă numărul indicat al așpeurilor și a ales ceva ușor, ușor ca pana, tocmai ca automobilul să nu rămîe cumva în pană.

Care e vina Prefectului? Un tînăr, care nedispunînd de vre o avere mobilă, imobilă sau automobilă și plăcîndu-i la nebunie sportul vitezei, s'a folosit—cu atîta prevedere — de automobilul județului său.

E un delict aceasta, un abuz? Noi credem că nu și pentru motivele atît de justificate mai sus, menținem părerea că i s'ar fi cuvenit distincția despre care am vorbit.

***

Ar avea poate pretenția domnul ministru ca Prefectul acesta să încarce automobilul județului cu femei grele și să le ducă la chef...

Foarte-i mulțumim!

***

Pe cît sunt de libere automobilele în rapiditatea lor pe șoselele noastre, pe atîta sunt împiedecate trăsurile pe străzile orașului nostru.

Din toate cele asfaltate, nu e nici una așă de deteriorată ca strada Păcurari cu trotuarele sale în cotituri meandrice.

Și aici, ca pretutindenea, ironia trebue să-și facă jocul ei.

Cea mai plană și cea mai frumoasă, poate, a orașului, situată în regiunea cea mai pitorească, strada aceasta a ajuns o adevărată calamitate.

Lipsurile mari de asfalt au fost înlocuite cu peatră de Tarcău și bolovanii aceștia înfundîndu-se, au făcut strada mai nepracticabilă ca înaintea cărpelei.

Nu sufere carul un amestec la înhamare — nu e nevoe credem, să reamintim înțeleapta noastră zicătoare — vreți ca o stradă pavată mixt, să suporte atîtea trăsuri? De aceea și strada însăși protestează.

Ce vreți să glăsuiască? Dar asfaltul e mut ca și marea care 'l produce.

Strada protestează prin hopurile trăsurilor care te zgudue din talpă pînă 'n creștet, prin salturile nemai pomenite care-ți zdrobesc inima.

***

N'o mai tarcați cu Tarcăul vostru, și reparați-o odată cum trebue, pentru ca să nu mai fie schingiuiți acei cari o trec pe jos și mai cu seamă în trăsură.

Alonzo

STRUNA ZILEI

Alandala.

« A fi, ori a nu fi... »

Rang s'a îmbrăcat cu gala
De consult: „Amicii mei,
Vreau — to bey or not to bey! —
Să mă luminați. Cînd bei
După fleici și mitei —
La Amira, ori Laanay
Și pe urmă umpli sala,
Noaptea, cu vădăreala
Celor pălmuiți — e hei!
Ce-s eu, procuror? Sau ce-i?
Haid, gardist! Ce stai? Pe ei!
Iea-i pe sus, barbați, femei!...“

Celalt stă: „Nu vă spusei?
Iar l'a buimăcit regala,
Alandala!“

IN LOC DE OAMENI ȘI LUCRURI

In chestia Sonetului

Lui Rodion.

(urmare: vezi „Opinia“ de ieri)

In poezia romînă (mă voi ocupa cu altă ocazie de sonetiștii francezi, englezi și germani), au formă adevărat sculpturală unele sonete ale lui Eminescu; însă, din punctul de vedere al conceptului liric, mi s'au părut admirabile *piedestale de marmură fără statui.* Din contra, un tînăr poet romin genial și delicat, dar totodată de o finețe prea „diafană“, ni-a dat de curînd o serie de sonete, întitulate *Statui* („de ghips“, ar zice un spirit caustic, nu „de spuză“ după cum le-a epigramat autorul) însă niște *statui fără pedestal* credem noi, observînd șubreda lor stabilitate.

Pentru ca un sonet să fie o adevărată operă de artă, trebue ca el să *răsune scurt* și puternic, sub freamătul celei mai înalte expresiuni lirice, și totodată trebue ca părțile sale strîns legate, să constituie o unitate armonică, progresivă, fină și solidă, întocmai ca o columnă de porfir, din vîrful căreia își desprinde sborul o Victorie înaripată, a cărei frunte strălucește subt o aureolă de glorie.

II

Și acum, după ce m'am ocupat de esența sonetului, voi spune ceva relativ la partea sa formală. Aceasta are o deosebită importanță, căci nu poate fi considerat drept *sonet* de cît acea compoziție lirică care e constrînsă într'o anumită măsură: măsură ce i-a fost determinată de cei dintăi maeștri ai poezii cari l'au tratat (sec. XII) și de la care s'au supus, pînă în zilele noastre, marii sonetiști italieni. Discuțiile ce s'au ivit la noi, relativ de pildă la numărul de rime ce-l poate avea sonetul, își găsesc explicația numai în faptul că, în loc de a se lua drept model originalul italian, singurul care formează autoritate, sonetiștii romîni și criticii literari și-au îndreptat studiile lor asupra imitațiilor străine, multe dintre cari se abat de la norme fixe ale metricei clasice, în paguba esteticei și a armoniei.

Sonetul clasic, singurul care are dreptul de a trăi neperitor, se compune, precum s'a zis mai sus, din 14 versuri de unsprezece silabe (endecasilab), repartizate în două perioade, fiecare period constînd din două grupări de versuri și anume din *2 cvartine și 2 terține.* Versul endecasilab italian este versul poeziei nobile prin excelență: al poemei, al tragediei și al sonetului. Oda și cantona admit amestecul endecasilabului cu septenariul, imnul, madrigalul, epigrama, etc. pot fi constituite și din versuri mai scurte. De oare-ce limbile romanice, dintre care și cea romînă, au pierdut exacta noțiune a silabelor lungi și scurte, pe cari se întemeia metrica latină, cantitatea silabelor este înlocuită prin accentul de intonație: silaba ce a fost lungă este intonată, cea ce a fost scurtă este neîntonată. Aceasta explică titlul de *Ode barbare* dat de Carducci liricelor sale, în care armonia versurilor clasice este redată prin forța elementelor tonice moderne.

Versul endecasilab poate avea accentul pe silabele a 4-a, a 6-a, a 8-a și a 10-a: sau pe a 6-a și a 10-a; sau pe a 4-a a 7-a și-a 10-a; silaba finală a unui cuvînt terminat în vocală se contopește cu silaba cuvîntului următor, dacă, el începe printr'o vocală; așa că versul dantesc *„Amor che a nulla amato amor perdona“* numără numai unsprezece silabe, deși în realitate silabele sunt 14.

(Mâine: urmare și sfîrșit)

L. E. Sinigaglia

Mici Polemici

Vaporul „Iași“ a adus cărbunii pe marca neagră. Și tocmai la Iași avem mai puțini!

*

Procurorul Rang a dezmințit proverbul nemțesc „sunt judecători la Berlin“. Sunt acum și la Galați.

Să mai zici că toți nemții sunt patrioți.

*

Se prevede o scumpire extraordinară a sfoarei. Nu va mai fi chip de tras cineva pe sfoară măcar.

*

Grecii au învățat acum un divton nou: „cînd doi se bat, al 3-lea pierde“.

*

Solner a eșit earat în procesul de la Galați. Ar putea să deschidă, cu atîta reclamă un hotel de întîiul rang.

*

D. Delavrancea întrerupînd merea pe d. Stere îi s'a strigat: mai piano, mai piano...

Alluzie la afacerea cu pianul lui Mischonzniki.

*

S'a descoperit că o doamnă avea specialitatea avansărilor la C. F. R.

Făcea, de sigur, avansuri la rîndul ei

INFORMAȚII

Sfîrșitul discursului d-lui Stere. — *Deputatul de Iași a continuat și terminat ieri documentata și admirabila sa cuvîntare.*

Intreruperile — în special ale enervantului și plictisitorului A. C. Cuza — n'au lipsit nici eri. Ele n'au împiedecat însă, dezvoltarea discursului, care a zguduit multe suflete.

A vorbit un convins, o conștiință, un intelectual superior, un gînditor, un documentat.

A fost moldovean: convins și plin de miez. Notele de adîncă emoție — au complectat admirabil aceste două calități.

Ceea ce am spus ieri rămîne perfect exact și pentru astă-zi: discursul d-lui Stere va rămîne nu numai în analele noastre politice, dar probabil chiar pentru istoria țărei romînești.

In ultima ședință a consiliului de administrație al Băncei Moldova *s'a decis a se vărsa și restul de un milion din fondul subscris la această bancă, așa că de acum încolo* Banca Moldova *va dispune de un capital deplin vărsat de trei milioane.*

In cursul lunei Ianuarie marele artist Enescu va da un al treilea concert în Iași.

Ziarele germane, dau azi o sumă de amănunte, cu privire la cumpărarea celor 50,000 vagoane cereale din Romînia.

Această cumpărătură va fi urmată imediat de o altă cumpărătură tot de 50,000 vagoane, ceea ce e de pe acum lucru stabilit.

In același timp guvernul romîn a asigurat exportul și transportul cerealelor cumpărate mai de demult. Plata efectivă pentru cereale se va face la frontieră.

Din fiecare transport, 6 vagoane vor fi îndreptate spre Germania și 5 spre Austria. Această normă se va păstra pentru întregul transport.

Agiul în localitate a atins azi 40 la sută.

Se observă o scădere foarte mare în cursul monedelor străine.

Astfel rubla are astăzi cursul de 1 leu 80; coroana, 82; marca, 1.22 jum.

Eri la Palatul de justiție, d. Matcin Cantacuzino, într'un cerc de avocați, a adus elogii d-lui Carp, pentru discursul rostit la Cameră pe care l'a calificat de admirabil.

Din Botoșani ni se comunică faptul că eri a fost declarat în stare de faliment bankierul B. Schönfeld succesorul vechei case de bancă Avram Wechsler, unde și-a avut depuse economiile cea mai mare parte din populația săracă în cît au rămas mai mulți pe drumuri și muritori de foame.

Imediat ce a fost declarat Schönfeld a și fost depus în arestul preventiv din localitate.

Pentru «Pînea Saracilor» *va avea loc o conferință în Aula Universității, la 20 Decembrie a. c. oare 3 p. m. ținută de d-nul Prof. Virgil Arion,* care va vorbi despre **Dramele lui Ibsen.**

Pentru incendiații din Pașcani suma colectată în Iași a fost de 1600 lei și a fost transmisă comisiunei de ajutorare.

Se discută în cercurile medico-farmaceutice ideea convocării unui congres la care să ice parte și medicii și farmaciștii pentru căutarea unei soluții cu privire la prețul medicamentelor. Urcarea de 50 la sută apare din ce în ce mai mult lipsită de seriozitate, față cu lipsa articolelor farmaceutice neînlocuibile.

Directorul liceului național împreună cu d. Bogrea dirigintele clasei IV au întreprins eri o anchetă care a stabilit că numărul fumătorilor e mai mare de cum se credea, chiar în cursul inferior.

D. Albert Daniel, cu ocazia prezenței d-sale în Iași, a predat spitalului izraelit—instituție recunoscută ca persoană juridică—legatele pe care le avea în păstrarea d-sale aparținînd diverselor așezăminte filantropice din orraș

D. C. Costescu Comăneanu zice «Steagul» a declarat d-lui Toma Stelian, că nu-l poate urma pe calea de opoziție violentă contra guvernului, pe care a apucat.

Din toți adereții, cu care a început mișcarea, d. Toma Stelian nu a mai rămas de cît cu d. Al. Filipescu, senator și C. Banu deputat.

EXPORTUL.—In privința cerealelor depuse în gaj la diferite instituțiuni de credit, avîndu-se în vedere necesitatea de a se preîntîmpina pierderile de timp la declararea și predarea acelor cereale, cum și alte neajunsuri posibile, comisiunea centrală pentru expertarea celor 50 000 vagoane a hotărît a se interveni pe lîngă sindicatele agricole ca, la facerea declarațiunelor de export, să ceară declaranților arăți indica și sarcinele ce au asupra cerealelor declarate, iar ele să verifice declarațiunile făcute, informîndu-se și la comitetele județene ale casei de împrumuturi pe gaj.

*

In privința exportului cu carele, s'a hotărît ca exportul să reînceapă prin acele puncte de frontieră, care au fost complect deblocate de cerealele aduse mai înainte în vederea exportului. In acest scop s'au cerut eri, telegrafic, informațiuni tuturor punctelor de eșire de pe frontiera de uscat.

Invățătorii Gh. Moruzan din comuna Crucea, Ch. Oana din Costuleni, Tanase V. Ioan din Vlădeni, D. Ștefănescu din Ciurea, Gh. Racu din Miroslava, Gh. Milieș din Lungani, C. Fumu din Probota, și Ion I. Bogdan din Sculeni, au obținut concedii nelimitate, fiind concentrați.

D. Săvescu, directorul serviciului contabilității al comunei, al fost victima unui furt îndrăzneț. Fiind în tramvai un pungaș i-a furat din buzunar 500 lei.

Poliția a fost avizată.

Agenții poliției au arestat astă noapte pe Mihai Olariu, care se dădea drept agent al siguranței.

La 1 Ianuarie 1916 apare în localitate „Convorbiri Sociale“ revistă bilunară a partidului social-democrat.

Ministrul de instrucțiune a cerut revizoratului școlar un tablou de toți institutorii concentrați și concentrabili. Aceasta pentru că ministrul de războiu a hotărît ca în anul acesta să acorde pe rînd cîte 60 zile concedii la membrii corpului didactic primar.

Iaşul şi asociaţia corpului didactic.—După cum am anunţat, va avea loc zilele aceste convocarea membrilor corpului didactic primar din judeţul şi oraşul nostru, în vederea participărei lor la „Uniunea membrilor corpului didactic primar".

Învăţătorii au fost în acest scop convocaţi, în 8 centre, şi se vor întruni după cum urmează:

Centrul I, la Tg. Frumos în ziua de 18 Decembrie; Centrul 2, la Podul-Iloaie la 19 Decembrie; Centrul 3 la Vlădeni, în ziua de 20 Decembrie; Centrul 4 la Tomeşti în ziua de 21 Decembrie; Centrul 5 la Cirpiţi, în ziua de 22 Decembrie; Centrul 6 la Bivolari în ziua de 18 Decembrie; Centrul 7 la Balceşti, în ziua de 20 Decembrie şi Centrul 8 la Voineşti, în ziua de 22 Decembrie.

La aceste centre vor lua parte şi d-nii Sachelarescu, inspector şcolar, Stoica, revizor şi Dodon, sub revizor.

*

Institutorii din Iaşi vor fi convocaţi în centru aparte, la care va participa şi d. Simianescu, secretar general al ministerului de instrucţie.

Ziua întrunirei n'a fost încă fixată.

Echivocul privitor la medicii necetăţeni, concentraţi pentru serviciile sanitare militare, a fost tranşat de curînd prin un ordin al ministerului de războiu, purtînd numărul 11782 din 1915 şi adresat diviziei a 7-a.

Cuprinsul acelui ordin e următorul:

„Prin rezoluţia ministerială No. 1395 din 1915 s'a aprobat a se plăti medicilor grade inferioare, înscrişi în controalele armatei, cari n'au funcţiuni publice, o diurnă de 300 lei lunar pe tot timpul cît vor fi concentraţi".

Medicii cari nu figurează în controalele armatei sunt concentraţi la trebuinţă pe baza Noului Legi şi sunt trataţi conform articolului 5, adecă după vechimea practicei medicale avînd gradul de la locotenent înainte şi salarul corespunzător.

Începînd cu anul şcolar curent grădinile de copii ale femeilor ortodoxe primesc exclusiv copii ortodocşi de ambele sexe.

Bibliografie. — „Astra" anul 1 No. 6 editura Ignatz Herz Bucureşti.

— » Cercetări critice şi filosofice » de H. Sanielevici, studii extrase din „Viaţa Romînească" şi editate de librăria Steinberg din Bucureşti.

Banca Iaşilor a preluat reprezentanţa Societăţei „Dacia-Romînia" pentru judeţul Iaşi.

Inalta Curte de casaţie, secţia II-a a respins recursul d-lui procuror general de pe lîngă Curtea de apel din Iaşi în procesul Berman luster.

Procurorul general de pe lîngă inalta Curte, d. Francisc Papp, a pus concluzii pentru respingerea recursului.

Administraţia Comunală a somat azi pe moştenitorii legali, de a depune legatul lăsat de defunctul I. Iosepschon, în folosul săracilor din localitate.

Ministrul de lucrări publice a acordat personalului didactic de la şcoala profesională de fete „Tereza general Milicescu" aceleaşi avantaje pe căile ferate de care se bucură şi şcoala Reuniunei Femeilor romîne.

După cum am anunţat, în zilele de Sîmbătă şi Duminică se va face în localitate cheta în folosul societăţei pentru combaterea tuberculozei. Adăugăm că în consfătuirea comitetului, ce a avut loc aseară, s'a adus la cunoştinţă că sumele vor fi exact repartizate pentru toată ţara, şi bine înţeles că nici laşul nu va fi neglijat.

Programul care se reprezintă astăseară Joi 17 Decembrie la cinematograful Pathé-Frères din sala circului Sidoli, cuprinde următoarele:

SPIONUL (Sous l'uniforme); extraordinară dramă de actualitate, special scrisă pentru cinematograf de autorul parizian G. de Morlhon; cei dintăi artişti-dramatici pariziani apar în această piesă-episod, printre cari figurează şţimica Fromet drăgălaşa fetiţă care interpretează cu o nespusă măestrie şi duioşie cele mai grele roluri; trei acte mari.—Ymmam şi situl pitoresc; călătorii interesante în China meridională. — Dl. Famin e prea gras, scene foarte humoristice. — Călătoria lui Rastus; scene foarte humoristice.

Se afirmă, că siguranţa locală ar fi descoperit un cuib de spionagiu, care şi-ar avea sediul în Iaşi, şi ramificaţii în cîteva oraşe în apropiere de frontieră. D. Iordăchescu, şeful siguranţei, a făcut ancheta, în urma căruia atît în Iaşi, cît şi în alte oraşe din Moldova s'au făcut mai multe arestări. Principalul agent, în sarcina căruia cade învinuirea de a fi înlesnit transmiterea de corespondenţe, ar fi un evreu, dezertor din armata romînă.

Comitetul societăţii „Medico-farmaceutice" şi a „Salvărei" constituit în urma alegerei din adunarea generală.

Preşedinte, prof. dr. Parhon; Vicepreşedinţi, dr. P. Flor, dr. S. Konya sen.; Casier, I. Werner; Secretari, D. Herzenberg, dr. Bazgan; Bibliotecar, dr. Popa-Radu; Membri, dr. C. Tudor, dr. I. Boghen, dr.-vet. E. Iliescu, Th. Jellea; Directorul societăţii şi al clubului, Th. Jellea; Directorul „Salvărei", dr. J. Boghen.

Cismarii s'a prezentet azi d-lui Mihai Tomida, plîngîndu-se din nou împotriva comercianţilor de piele, cari au găsit mijlocul, de a vinde numai resturi de talpă, cu preţul de 7.50 chilogramul, pe cînd înainte aceste resturi se vindeau cu doi lei. Cît priveşte talpa de calitatea întâia li se refuză vînzarea.

D. Tomida a convocat pentru după amează pe comercianţii de piele.

Toţi agricultorii din judeţul Iaşi se vor întruni Vineri 18 cr., ora 10 dimineaţă, în localul Sindicatului Agricol din oraşul nostru.

O îndreptare.—Potrivit dispoziţiilor statului major se ştie că ofiţerii deplasaţi din garnizoanele respective, au voe să călătorească gratis pe liniile căilor ferate în ordinea următoare:

Soldaţii în clasa III-a

Ofiţerii inferiori şi plutonieri, în clasa II-a

Ofiţerii superiori în clasa I.

Nu se permite conform cu acea dispoziţiune, ca cei astfel orînduiţi să voiajeze de cît în clasele arătate. Nu li se permite nici chiar a plăti diferenţa în caz cînd s'ar găsi în o clasă mai sus de cît cea la care au drept.

Ce probabil că motivele pentru cari [illegible] au stabilit astfel sunt de ordin [illegible] Ofiţerul inferior nu trebue să stea [illegible] şi clasă de tren cu cel superior.

[illegible] i se pune întrebarea: de ce ofiţerii inferiori să călătorească împreună cu plutonierii? Astă-zi cu marea circulaţie pe căile ferate se întîmplă că vagoanele de clasa II sunt archipline. Iată un ofiţer inferior care se sue la o staţie intermediară şi găseşte locurile pline de plutonieri, care au drept să stea în cl. II. Ce poate face ofiţerul? N'are altă scăpare de cît să stea în picioare, pentru că în clasa I n'are voe, chiar de ar voi să plătească diferenţa.

E drept că ofiţerii inferiori în asemenea cazuri nu prea respectă dispoziţiunile acestea.

Dar se supun la obsvrvaţiuni din partea conductorilor. Şi e neplăcut lucru acesta. De multe ori călătorii asistă la discuţiuni penibile şi trebue să intervină pentru a lua partea ofiţerului.

Noi credem că nu e potrivită această măsură şi că ofiţerii inferiori n'ar trebui obligaţi a merge ce gradaţii inferiori.

Se dă voe numai căpitanilor, care au vre-o 420 lei pe lună să meargă în cl. I.

Dar ce criteriu e lesne ce primeşte ofiţerul? Ne place a crede că cei în drept vor ţine seamă de doleanţele corpului ofiţeresc inferior şi măsuri de îndreptare se vor lua.

Două odăi *frumoase, bine mobilate, pentru un domn sau o doamnă, se închiriază de pe acum, cu luna sau cu anul. Informaţii la ziar.*

Societatea cooperativă „Dealul Pancului" a podgorenilor din Pancu, a înfiinţat în curtea hotelului Binder un mare depozit de vinuri şi rachiuri en gros, calităţi excelente, preţuri moderate.

Amatorii sunt rugaţi să viziteze acest depozit.

Important *Cursuri de ştiinţi comerciale, de limba şi literatura germană precum şi de istoria literaturei germane predă contra unui modest onorar în locuinţa sa din str. Căpitan Păun No. 3. M. MESCHER*

De închiriat *Un apartament compus din 5 camere, sală de bae, bucătărie, locuinţă de servitori, în str. Păcurari No. 29.*

A se adresa la d. avocat V. E. Theodoru, str. Lozonschi 10.

OCAZIUNE RARA

De închiriat *camere complect mobilate de la 30 lei pînă la 60 lei lunar; 2 prăvălii şi un mare salon în strada Ştefan cel Mare 33 precum şi 3 prăvălii din strada Gh. Mârzescu 40.*

A se adresa la Ceasornicăria Siberberb, Iaşi str. Ştefan cel Mare 33.

Serviciul telegrafic şi telefonic al „Opiniei"

Situaţia din Salonic

Berlin.—Corespondentul ziarului „Vossische Zeitung", Mario Passorge, a mers deşi italian, de la Sofia la Salonic. Acolo s'a întreţinut cu ofiţeri franceji, engleji şi greci. La 19 Decembrie a anunţat că pînă la acea dată debarcaseră 210.000 de oameni, din care nu sunt 90 000 de engleji complecţi. Cea mai mare parte din forţele franceze, constau din trupe coloniale din Africa. 27 000, răniţi şi bolnavi au fost repatriaţi. Englejii recunosc ei însuşi că totalul pierderilor e de 40 000 de oameni. Deci efectivul actual al trupelor debarcate este de aproximativ 170.000 de oameni. Acum se aduc numai scoţieni care prin costumele şi cimpoaiele lor stârnesc râsul grecilor.

Evaluările exagerate relative la cifra trupelor debarcate îşi au origina în materialul de război enorm, pe care englejii l-au adus cu dînşii. Ei s-au silit mai cu deosebire să facă impresie exhibînd echipamentul lor şi azvârlind banii. Ca toate acestea ei sunt urâţi, lucru prin care se deosebesc de franceji.

Transporturile se fac adesea în automobilele cruceĭ roşii. Ambulanţele de campanie se rîdică de asemenea în mijlocul cortarilor, ocrotindu-le aşa dar pe acestea prin crucea roşie. Englejii se fălesc, că pot cîştiga războiul numai printr'o înarmare perfectă.

Sarrail a declarat, că nu-şi asumă răspunderea apărării, dacă nu-i mai sosesc pînă să înceapă operaţiunile încă 100 000 de oameni.

Pe cînd grecii continuă su admire pe francezi, indiferenţa faţă de englezi s'a schimbat în dispreţ. Francezii însişi păstrează o rezervă surprinzătoare faţă de englezi. Nu se văd niciodată împreună. Cînd ofiţerii greci şi englezii ce întâlnesc în vre-un local, ei se evită. Dacă locul e imposibil, ei nu se salută, chiar dacă s'ar aşeza la aceiaşi masă. Un ofiţer englez a făcut reproşuri unui corespondent, pe care l-a luat drept italian, atribuind italienilor vina întregului eşec din Balcani.

Credite bulgare

Sofia. — In Cameră, guvernul a depus un credit de 42 milioane, pentru administrarea noilor teritorii, deschiderea de şcoli, ajutorarea populaţiei şi împărţirea gratuită de seminţe.

Dezminţire

Viena. — Corespondenţa sudslavică scrie: Ziarele din Roma publică ştiri din Salonic, cum că prinţul de Wied şi soţia sa, ar fi sosit la Prizerend, unde au avut consfătuiri cu fruntaşii albanezi.

Această ştire este cu totul neadevărată. Prinţul de Wied nici nu se află pe frontul balcanic.

Criza cabinetului englez

Nauen. — Criza cabinetului englez pare că de o cam dată s'a terminat, dar nu este escluz ca unul din miniştrii să se retragă din guvern.

Ziarul Times spune: din diferite motive se aşteaptă să se producă în cabinet oare-care schimbări. Se bănuoşte că cabinetul înclină mai mult spre partea conservatoare. Ziarele radicale speră că Loyd George va putea forma noul cabinet.

Makenzen la Sofia

Sofia.—Feldmareşalul Makenzen a sosit eri aci. La gară a fost salutat de reprezentanţii regelui, ai guvernului, precum şi de o companie de elevi ai şcoalei militare, în frunte cu muzica, care a dat cuvenitele onoruri.

Makensen a vizitat legaţiunile germană şi austro-ungară, apoi s'a dus la Palat, unde a fost primit într'o lungă audienţă de Ţarul Ferdinand.

După audienţă, a avut loc un prînz de 40 tacîmuri, în onoarea Feldmareşalului german. Acest prînz a avut un caracter pur militar, toţi invitaţii prezenţi fiind ofiţeri superiori.

Aseară Feldmareşalul s'a întors în cartierul seu general.

Populaţiunea bulgară a făcut manifestaţiuni entuziaste generalului German, ori de cîte ori apărea în strada.

Scopul atacurilor ruseşti

Bucureşti. — Ziarele publică amănunte cu privire la luptele de pe frontul bucovinean şi arată, că explicaţiunea acestor atacuri ar fi scopul urmărit de ruşi, ca prin artileria lor să împedice lucrările ce le fac austro-germanii în vederea marei ofensive ce în curînd va fi întreprinsă.

Circulaţia trenurilor dintre Hatna şi Cernăuţi se face numai pentru militari.

Trec pe aci trupe, cum nu s'a văzut pe aici, de la începutul războiului.

Atitudinea Greciei

-- Declaraţiile ministrului Gunaris --

Berlin. — „Daily Chronicle" publică un interview, pe care corespondentul său de la Atena l'a avut cu d. Gunaris, care a afirmat că poporul elin a aprobat atitudinea sa politică.

Înţelegerea ca şi Puterile centrale recunosc — dreptul Greciei de a rămînea neutră dar această neutralitate va fi menţinută numai atîta vreme, cît timp integritatea şi suveranitatea Greciei vor fi respectate.

Imediat ce aceste lucruri vor fi atinse, Grecia va părăsi atitudinea ei actuală.

Comunicat german

Konigswurtenhausen.—Comunicatul oficial de astă-zi, spune:

Westende a fost iarăşi bombardat de un încrucişător vrăjmaş, dar de astă dată, fără efect. Atacul duşman pornit eri la Ilştein a eşuat din pricina focului artileriei noastre.

Seara francezii au atacat de două ori în poziţiunile cucerite de noi la Hartmansweilerkopf şi au pătruns într'o parte din tranşeele noastre. După primul atac, duşmanul a fost alungat din tranşeele noastre. Luptele sunt în curs pentru o porţiune de tranşee ocupată după atacul al doilea. Pînă acum, am făcut prizonieri 5 ofiţeri şi peste 200 soldaţi.

Englezii perdut 2 aeroplane, unul la nord-est de Lens, din cauza focului tunurilor noastre speciale, celălalt, un mare aeroplan a fost doborît în sus de Hamm într'o luptă aeriană.

La 27 Decembrie, am ars un aeroplan englez in spre apus de Lile.

Pe frontul oriental:

La nord est de Tukum, a eşuat un atac al unui puternic detaşament rusesc.

Pe frontul balcanic nimic nou de semnalat.

2 UŞI *noi, bine lucrate, 2.10/1.20 şi 2.—/0.90 de vînzare cu preţ moderat.*

A se adresa la ad-ţia ziarului „Opinia".

Dr. Suzana GROSI

Şef de clinică la Maternitate

Boli de femei. — Facori

Iaşi.—Str. Anastasie Panu 43

De vânzare *Casele din Strada Lăpuşneanu No. 28. colţ cu Strada Banu, compuse din:*

Patru prăvălii la Strada Lăpuşneanu, 21 camere de locuinţă.

Pivniţă mare, beciuri, subsoluri, apă, lumină la etaj, aterenase, etc.

A se adresa d-nei Maria Irimescu Strada Banu.

Domnişoară *caută lecţiuni de piano la începători.*

Ziar sub Pianistă.

80,000 *lei numerar se dau pe ipotecă în total sau parţial. A se adresa la d. S. Eichenkatz str. Spinzi, 12 între orele 4—6 p. m.*

Trupa Israelită de operetă

Conducerea eminentului comic

Isidor Askenazi

In frunte cu celebra Prima donă

D-na ADELA LERESCU

absolventă al Conservatorului din Viena, su prenumită Privighitoarea scenei!

Cu concursul lubitului artist

DI. S. LERESCU

şi al d-nelor

SARA ETINGHER şi ŢILI AŞKENAZI care vor da o serie de reprezentaţiuni în Sala Teatrului „Caragiale", care e special renovat cu un mobilier şi decoruri noi.

Vineri seara 18 Dec. 1917

Premiera Frumoasa Operetă Comică Modernă

ROSA

Preţuri Populare serale. Loja 8 lei, Rezervat 2 lei, Stal I 150 — Stal II 1 leu, Galeria 50 bani.

In lipsă de UNTURĂ DE PESTE proaspătă, cereţi:

Siropul IODOTANIC Dr. Ratianu

Aprobat de Consiliul Sanitar Superior

Singurul preparat care înlocueşte cu succes

Untura de Peşte

purificând sângele copiilor şi adulţilor în cazurile de *rachitism, scrofuloză, lymfatism, anemie, debilitate generală, reumatism* şi în diverse afecţiuni ale pielei precum *furunculoză, acnee (coşuri)*, ecsemă etc.

FLACONUL LEI 3.50

Depozit principal la Farmacia şi Laboratorul chimic Dr. A. Ratianu Iaşi str. Golia 46 şi la Farmaciile Dr. Căpăţină str. Păcurari, Em. Lupu str. Anastasie Panu.

5 BANI

ABONAMENTE

Un an . . . 20 lei
6 luni . . . 10 lei

OPINIA

ANUNŢURI

Un rând pag. III, 50 b.
. . . IV, 40 .

5 BANI

Administraţia: Tipografia H. Goldner, Iaşi.— Telefon No. 86.—

Sub direcţiunea unui Comitet

Anul XIII—No. 2647.— Simbătă 19 Decembrie 1915

BIBLIOTECA UNIVERSITĂŢII IAŞI

Caetera desiderantur

III

La începutul războiului se credea că înaintarea Germanilor asupra Parisului va fi oprită de vertiginoasa înaintare a Ruşilor asupra Berlinului. Dacă Francezii însă s'ar fi bizuit pe atît, n'ar fi înregistrat de sigur nici dezastrul de la Charleroi, dar nici strălucita victorie de la Marna. Parisul însă ar fi fost pierdut. Şi a trebuit şi efortul eroic şi tot geniul poporului francez pentru ca năvălirea germană să fie stăvălită. Căci nici războiul Japonez, n'a fost lecţiune suficientă pentru oligarchia rusă şi aceasta ţa rămas tot atît de versatilă, de inconştientă şi de ticăloasă. Şi pe cînd Hindenburg îşi pregătea calm şi surîzînd victoriile de la lacurile Mazuriene, Ruşii înaintau aparent victorioşi în Prusia orientală, vînzînd rezistenţa minimă a unor slabe avantposturi germane. Şi în Galiţia înaintarea Ruşilor părea puternică şi victorioasă, ba chiar vitejii copii ai poporului rus au dat dovezi de o rezistenţă şi de o vrednicie cari au produs admiraţiunea adversarilor lor, căci isbutiseră să decimeze păcătoasele armate austriace. Dar cînd s'au amestecat şi Germanii în afacere şi cînd pe întregul front oriental armatele aliate, sau mai exact cele germane au luat o puternică ofensivă împotriva Ruşilor atunci s'a văzut că Ruşii nu puteau compta pe organizarea lor militară, căci n'aveau nici muniţiuni, nici aprovizionare omenească şi numai valoarea soldatului rus nu ajungea spre a rezista formidabilei technice şi organizări germane.

Pentru aci arătatele motive, Ruşii, cu toată impetuozitatea atacului lor de astă iarnă, nu s'au putut menţinea în Bucovina şi ie în deobşte cunoscută soarta acestei nefericite provincii romîneşti ocupate rînd pe rînd, cînd de Ruşi, cînd de Austriaci. Ei bine o atare soartă ar fi fost rezervată şi Moldovei, ori cînd am fi intrat în acţiune, fiind-că nici noi singuri şi nici împreună cu Ruşii n'am fi putut rezista unei ofensive la nord, cum n'au rezistat nici Ruşii şi pentru aceleaşi motive, dar mai ales fiind-că ocupaţi la sud, indisponibilizaţi, poate pe frontiera carpată, am fi putut dispune de foarte puţine trupe la nord. Cam acestea s'ar putea spune partizanilor intrărei în acţiune alături de Quadrupla, celor cari pretind că am fi pierdut trenul, ori chiar trenurile. Pomenesc în treacăt numai despre renunţarea la Basarabia, trup din trupul bietei Moldove, de primejdia Ţarigradului rusesc, şi lipsa totală de recunoştinţă către Germania, *singura noastră prietenă* în tratatul de la Bucureşti.

Dar o cooperare alături de puterile centrale? Evident, iarăşi, că nu ne convine. Pe de o parte ne repugnă o colaborare cu Bulgarii cari cu toată extinderea lor n'au încetat de a rîvni, fără nici un drept, la Dobrogea noastră, iar pe de alta ie cu neputinţă de conceput o cooperare cu Ungurii, duşmanii noştri seculari şi impilătorii fraţilor noştri din Ardeal. O mare rezervă ne mai impun nedreptăţile făcute Belgiei şi Serbiei, şi nu avem nici dreptul de a jigni pe Franţa. In cît, deşi inconsequenţi tratatelor cari de trei decenii ne obligă moralmente faţă de tripla, acum dubla alianţă, deşi operă personală a Regelui Carol, şi poate tocmai din astă pricină inconsequenţa nu ie gravă, cu toate acestea tot cea mai cuminte ideie şi soluţiune ie acea a consiliului de coroană *„expectativa"*, şi numai sub forma aceasta, şi nu sub acea de *„neutralitate"*, care ori-cît de *„leală"* ar fi, numai *„definitivă"*, nu poate rămîne.

Se pare însă că oxpectativa noastră convine tuturor beligeranţilor, ba că chiar pentru a *o menţine* şi *prelungi* ni s'au făcut oferte şi promisiuni formale din ambele tabere. Desigur că fie-care le-a făcut pe comptul adversarului, dar din moment ce ele s'au făcut, înseamnă că fie-care din combatanţi evită crearea unui nou front de luptă şi poate fie-care din ei îşi menajează *o rezervă*, care la un moment dat să însemneze *enorm* să *fie decizivă*. Ie o probabilitate şi o posibilitate.

Dar, să nu fie aşa, apoi pînă'n prezent n'a existat nici un moment care să ne permită a escompta viitorul şi atîta vreme cît sfîrşitul nu poate fi încă prevăzut, ori ce imprudenţă, ori ce aventură, trebuie exclusă. Căci să ne înţelegem: dacă am fi făcut neghiobia să fi intrat în acţiune ori cînd am fi făcut'o pînă acum, în prim loc nordul Moldovei ar fi fost complect sacrificat dacă n'ar fi devenit una din scenele principale ale războiului şi în al doilea loc, după ce am fi jertfit pe cei mai buni oşteni şi fii ai ţării, am fi fost reduşi să aşteptăm îndosul fortificaţiilor şi prin munţi îndurarea Japoniei ca să ne milostivească cu arme, muniţiuni etc, căci contactul nostru cu occidentul ar fi fost complect suprimat şi de nicăieri n'am fi putut aştepta nici un ajutor. Şi să nu se spuie că sîntem în măsură să rezistăm la o acţiune ori care, peste 5 ori 6 luni, cu mijloacele de cari dispunem chiar acum, după atîta pregătire şi organizare.

Atunci însă ni se va spune cum ne-a şi spus'o Clémenceau: dar cîştiguri fără sacrificii nu se pot realiza.

Aşa este. De cît sacrificii cu acel făcnt de Serbia, care în definitiv a aprins focul, dar care a luptat pentru viaţa şi independenţa ei, ori de către Belgia a căreia teritoriu a fost violat, nu ni se pot cere, nici nu le putem face şi nici nu trebuie să le facem, în interesul nostru de stat tînăr. de stat care revendică şi are drepturi şi chiar în interesul civilizaţiunei şi al păcei generale.

Dar despre aceasta urmează.

Iaşi 9 Decembrie 1915,

Oswald A. Teodoreanu.

Mici Polemici

Aflînd că e vorba să-l strămute pe procurorul Rang din Iaşi, 31 capitale de judeţ au petiţionat la ministerul de războiu să fie dispensate de această cinste.

*

D. C. Stere a spus Camerei că de 10 ani de zile ignorează complect pe d. A. C. Cuza.

Aşa de complect, încît „Viaţa Romînească" a ignorat pînă şi plagiatul Cuzist descoperit de Em. Socor.

*

D. Delavrancea a devenit şi mai teribil auti-german, de cînd a aflat că vor să oferteze şi pentru export de vinuri.

*

Pella reapare pe scenă în „Piele Nouă". Numai de n'ar spune spectatorii: « Pella şi schimbă pielea, dar năravul ba ».

*

Camera vrea să iec vacanţă de mîni. Renunţă la diurne, numai să scape de pisarea retorică a d-lui A. C. Cuza.

*

De ce a vrut Rang să facă hotelierii şi chelnerii arest.
— Pentru un... rest!

*

Delavrancea indignat de discursul d-lui Stere? Din potrivă: unii spun că era beat de... entuziasm.

In gazeta d-lui Stelian

Ponosul cam învechit pe care fostul ministru de justiţie, odinioară iaşanul Toma Stelian, îl poartă liberalilor iaşani şi în deosebi d-lui C. Stere, preşedintele clubului liberal, a reînceput.

Chipul cum a fost comentată cuvîntarea d-lui C. Stere în ziarul amărîtului domn Stelian e caracteristic şi sugestiv. Cu toată justificarea deplină a pretinselor „călătorii de propagandă" în Ardeal, „Naţionalul", a doua zi după cuvîntarea rectorului iaşan, găseşte prilej să „comenteze" în mod tendenţios şi insinuant spusele deputatului iaşan, scriind:

„D. Stere fusese acuzat că în toamna trecută, după izbucnirea războiului, a colindat Ardealul şi că depăşind mandatul pe care l-ar fi avut, a îndemnat pe fraţii noştri de peste munţi de a-şi plăti cu inima voioasă tributul sîngelui sub drapelul austro-ungar, de oare-ce şi Romînia se va asocia în curînd la acţiunea monarhiei vecine.

Misiunea d-lui Stere în Ardeal şi modul cu care a împlinit-o au ridicat după cum se ştie, o indignare, putem ziee, o revoltă adîncă de la un capăt la celalt al ţărei".

Aşa dar tot: „misiunea". Din partea cui? De sigur, a guvernului, a primuţini ministru. Şi încă o misiune îndeplinită cu un exces de zel care a provocat îndignare.

Să se noteze. Aceste se scriu după explicaţiile cate de d. Stere şi într'un ziar „naţional-liberal".

E lucru lămurit. Sub vălul asa ziselor interese superioare externe se ascund multe intrigi şi frămîntări interne, ambiţiuni făţarnice.

Cazul d-lui Stelian e în special caracteristic, întrucît d-sa n'a răspuns încă întrebării primului-ministru asupra cauzelor cari l'au făcut să fie zece zile de-arîndul complect de acord cu potitica externă a guvernului şi— lumea va adăuga —să trateze pentru un anumit portofoliu.

△

STRUNA ZILEI

Alandala.

> După atîtea procese de divors şi afaceri curtea de apel a acordat sechestru judiciar asupra proprietăţii „Universului", numind custode general pe generalul Crăiniceanu cu 8% din toate încasările.

Văduva Cazzavilanu —
Azi cu luna, mîni cu anu —
Cade tronc lui Crăiniciano.
Bietul! Poartă matahala,
Bogătaşa colosala..:
Dar şi aeademicianu
— Urmăriţi aci morala —
Ori mai bine imorala —
Se va consola ca banu:
Lefari grase cu toptanu,
Făr'a a mai uza cerneal a
Intr'o proză... alandala.

IN LOC DE OAMENI ŞI LUCRURI

In chestia Sonetului

Lui Rodion.

In privinţa rimelor posibile într'un sonet, să se observe:

1) Cele două *cvartine* nu pot avea împreună de cît *două rime*, cu următoarele alternative: *ABAB—ABAB*; sau: *ABBA—ABBA*;

2) Cele două *terţine* admit mai multă libertate, însă rimele lor (deosebite de cele precedente) nu pot fi de cît *două* sau *trei* la număr; cea ce face că într'un sonet *totalul rimelor poate fi* 4 **cel puţin**, şi 5 **cel mult**. Alternativele sunt următoarele:

(cu două rime)

1-a *CDC—CDC*; 2 a CDC—DCD
3-a CDD—DDC;

(cu trei rime)

1-a CDE—CDE; 2-a CDE—EDC; 3-a CCD—DEE; 4-a CDE—DCE: 5-a CDE—ECD; 6-a CDC—EDE.

Precum se vede sonetul poate să aibă 4 rime, sau cel mult 5 rime. Fantazia poeţilor şi mai mult a versificatorilor, s'a exercitat în toate timpurile asupra unor indefinite forme de sonete.

Avem de pildă sonete cu 2 rime numai: *ABBA—ABBA—ABA—BAB* (exemple la cei vechi, părăsite cu totul astăzi); *sonete duble* sau *reîntreite*, al cărui schemă este: *AaBAaB — AaBAaB — CDdC — DCcD*, în care versuri endecasilabe sunt urmate de versuri septenare (7 silabe), dîndu-ne un sonet cu 20 versuri şi cu 4 rime numai; apoi *sonete caudate* (cu coadă) în cari, după ultima terţină se adaugă un septenar rimat cu versul al 14-lea şi două endecasilabe rimate împreună (adică 17 versuri cu 6 sau 7 rime).

Nu mai vorbesc de *sonete înlănţuite*, şi de *sonete acrostice*, cari's curate născociri ale versificării idioate, aberaţii ale simţului ritmic, cari nu merită mai multă atenţiune de cît pretinsul sonet în versuri de 2 silabe, pe care un copil îl trimetea părinţilor săi, pentru urare de anul nou:

Pour père,—pour mère,—mes deux—
bons vieux,
Prière—sincère—et voeux—pieux:
Année—sonnée,—bonjour!
Va, vole,—parole—d'amour.

Şi acel copil devenit om mătur, în loc de a se vindeca de mîncărimea rimelor hazlii, a mai comis o foroare ritmică într'un sonet de 14 silabe, adică în versuri monosilabice: *I—miei—di—bei—li—fei—si—rei—per—te—dea—rea—ver—me!* (zilele mele frumoase le făcui aşa de nenorocite din cauza ta, zeiţo, rea către mine).

Dar toate acestea sunt numai nişte extravaganţe ritmire, la fel cu acele ditirambe ce se scriu, în veselă tovărăşie, pe colţul unei mese, cînd *„Tremurînda solipeşte—In păharele pline—Roua cea de rubine—Ce viaţa 'nveseleşte!"*

Sonetul în forma sa clasică, pură, nobilă şi perfectă este sonetul italian al lui Dante, al iui Petrarca, al lui Monti, al lui Foscolo, al lui Carducci, şi numai al acestora! De la aceste modele să se inspire poeţii noştri, dacă voesc să atingă acele vîrfuri sublime, unde numai *Statul de bronz*, *susţinute de un soclu de granit* au şansa de a rezista vrăjmăşiei timpului.

L. E. Sinigaglia

Iaşi, Decembrie 1915

INFORMAŢII

Ziarele conservatoare anunţă:

Partidul conservator din Galaţi, de sub şefia d-lui Marghiloman, a inscris eri Joi la tribunal candidatura d-lui Const. Fortunesca la colegiul II de Cameră.

De asemenea se anunţă că d-rul Racowski şi-a depus buletinele pentru această alegere. Lupta va fi aprigă. Susţinătorii candidaturei părintelui Lucaci au organizat o întinsă propaganda al cărei centru este un chioşc aşezat în centrul oraşului, împodobit cu steaguri tricolore şi ocupat cu distribuţii de portrete apeluri, ziare ocazionale etc.

Ministrul de instrucţie a autorizat ca materialul sanitar ce va fi adus în localitate şi destinat spitalelor de războiu, să fie provizor depozitat la şcoalele Trei Erarchi, Gh. Asaki, Mihai Cogălniceanu şi Carol I.

Ziarul „Berliner Tageblatt" află că pentru a uşura exportul celor 50,000 vagoane cereale cumpărate în Romînia, se vor aşeza nişte elevatoare la Porţile de fier.

»Familia luptătorilor» a transmis azi în localitate o nouă sumă de 20,000 lei, ce urmează a fi distribuită familiilor concentraţilor.

Pînă acuma s'au distribuit în Iaşi suma de 200,000 lei.

Membrii sindicatului agricol, în constătuirea de azi, s'au ocupat de înscrierile ce au a face agricultorii ieşeni, în ceea ce priveşte participarea lor la vînzarea celor 50,000 vagoane cereale.

„Naţionalul" de astăzi se ocupă numai în vr'o patru coloane din pagina I-a de cuvîntarea d-lui C. Stere şi de „Cazul Stere".

Şcolile statului, începînd cu Universitatea, vor lua vacanţă Mercuri seara.

Comisiunile, care vor cheta mîine şi poimîne, în folosul societăţei pentru combaterea tuberculozei, s'au întrunit aseară, sub preşedenţia d-lui P. Fîntînaru, prefect de judeţ.

S'a hotărît ca cheta să fie făcută de 15 comisiuni. Cheta va începe mîine, Sîmbătă după prînz, şi va continua Duminecă toată ziua.

Forma aleasă a fost acea, în a se da în schimbul ofrandei, o broşură cuprinzînd instrucţiuni pentru combaterea tuberculozei.

Pentru «Pînea Saracilor» *va avea loc o conferinţă în Aula Universităţei, la 20 Decembrie a. c. oara 3 p. m. ţinută de d-nul Prof. Virgil Arion*, care va vorbi despre **Dramele lui Ibsen.**

D. medic comunal dr. Immervoll fiind indispus a obţinut o permisiune de cîteva zile. D. dr. Misir înlocueşte pe titalar la dispărţirea III.

Numeroşi cetitori ai ziarului nostru ne roagă să transmitem rugămintea lor d-nei Florica Munteanu, proprietara tutungeriei din strada Ştefan cel Mare No. 53 ca să instaleze o vînzătoare mai puţin bruscă şi mai puţin nervoasă decît vînzătoarea de acum.

Satisfacem rugămintea şi o adresăm cui se cuvine.

Presa Capitalei face o excelentă primire celor doi tineri pictori iaşani d-nii Cosmovici şi Scprţescu cu ocazia organizării primei lor expoziţii artistice în Bucureşti. Nu putem decît să fim recunoscători confraţilor bucureşteni pentru atenţiunea ce acordă celor două talente iaşane.

Cele două familii, pentru care însuşi d. Şebeko a intervenit ca să poată pleca în Franţa, prin Rusia, continuă a se găsi încă la Ungheni-Ruşi, ele neputînd încă obţine permisul militar necesar.

Tribunalul secţia II-a, s'a pronunţat eri în procesul dintre d. Cristian şi Eus Calognomu, pentru o chestie de încredere.

D. Eus Calognomu, a fost condemnat la o lună închisoare şi 1300 lei despăgubire.

Meseriaşii cismari s'au plîns azi administraţiei comunale, în potriva fabricei de tăbăcărie din localitate, care ar refuza să le vîndă talpa de calitatea întîia, din care cauză ei nu-şi pot exercita meseria.

Administraţia comunală a ordonat o cercetare.

Eri s'au expediat spre frontieră pentru export, 5 vagoane cu vin, dintre care 2 aparţinînd Băncei Iaşilor, 2 ale podgorenilor şi 1 particular. Aceste vagoane au fost expediate ca probă, rămînînd dacă va conveni să se exporto cantităţi mai mari.

Astă seară la al doilea concert al marelui Enescu se prevede aceiaşi aglomeraţie şi acelaşi succes artistic.

Azi au început a se distribui la Primărie ajutoare băneşti, în vederea sărbătorilor.

Conferinţele în vederea organizărei uniunei corpului didactic primar, au început de azi.

Primele conferinţe se ţin azi la Trg.-Frumos, sub preşedinţia d-lui Stoica, revizor şcolar şi la Bivolari, sub preşidenţia d-lui Dodon.

D. Şaraua librar a depus consulatului austro-ungar din localitate 500 exemplare de Xenopol, Istoria Romînilor vol I-iu şi 500 exemplare Xenopol rezumat istoria Romînilor.

A primit de la consulat următoarea adresă:

Iaşi 27 Noembrie 1915

Am onoare a vă comunica că am primit bele 500 exemplare Xenopol, Istoria Romînilor vol. I şi 500 exemplare Istoria Romînilor rezumat ce aţi binevoit a dona pentru răniţii din armata austro ungară şi pentru prizonierii romînii din armata rusească aflători în Austro-Ungaria.

Mulţumindu-vă încă odată pentru amabila donaţie am onoare a vă reînoi asigurarea deosebitei mele stime.

Consul general
Göiz

Ca şi în anii precedenţi d-nii Goldner şi Kasner proprietarii cinematografului Pathé din Sala Sidoli au oferit astăzi 500 lei Primăriei de Iaşi, pentru a fi distribuiţi de serbători, la persoane nevoiaşe din oraşul nostru.

Ni se atrage atenţia că aşa zisa vînzarea de mînă la farmacii s'a scumpit în proporţi mult mai mari ca la articolele prescrise de medici.

Dacă medicul şef al oraşului nu e ocupat cu alte afaceri mai rentabile, să se intereseze puţin şi de sănătatea locuitorilor.

In vederea montărei şi repetiţiilor revistei „Alandala" unul din autori—care din întîmplare e de genul femenin — a plecat în Capitală pentru o consfătuire cu artiştii interpreţi.

Implinindu-se 10 ani de la întemeierea societăţii stndenţilor evrei din Iaşi, comitetul societăţei organizează o festivitate pentru comemorarea acestei date, în seara de 23 Ianuarie 1916.

Bibliografie. — Editura „Minerva", pe lîngă scrierile de curînd tipărite sau retipărite: Gh. Asachi, Gh. Sion, Maria Cunţanu, A. C. Cuza, a editat şi un volum de nuvele şi schiţe: „Privighitoarea neagră" de I. C. Visarion, un tînăr prozator foarte gustat în reviste şi ziare şi foarte original prin alegerea subiectelor şi prin stil.

— Războiul popoarelor, Gorun-Herz, anul II no. 11.

Pe o bancă din faţa spitalului din Tg. Frumos s'a găsit azi mort un bătrîn a cărui identitate n'a fost încă stabilită.

Miniatrul de interne, a inştiinţat prefectura de judeţ, că actele privitoare pe străini, mutaţi în altă reşedinţă, să fie transmise prefecturilor din acea localitate, inştiinţîndu-se despre aceasta şi ministerul.

Ministerul de interne a făcut cunoscut autorităţilor, că certificatele eliberate de legaţiunea greacă supuşilor greci, inscrişi în registrele armatei greceşti, nu pot fi considerate ca certificate, cerute de articolul 12 din regulamentul asupra controlului străinilor. Ele nu servesc de sit pentru a feri pe supuşii greci, de recensimentul pentru armata romînă.

De la Seminarul de Slavistică. — Vineri, 11 c., Seminarul de Slavistică şi-a ţinut şedinţa sa săptămînală. Au luat parte, pe lîngă d. profesor Ile Bărbulescu, studenţii acestui seminar.

D-ra Margareta Stefănescu, licenţiată în litere, a ţinut o conferinţă, vorbind despre „Distribuirea popoarelor balcanice", după cartea sîrbească: „Raspored balkanskih naroda", tipărită în 1913 la Belgrad de către profesorul universităţii de acolo Ţviici, unul dintre învăţaţii sîrbi cu reputaţie europenească şi cunoscut şi la noi de lumea învăţată.

Iată, într'un scurt rezumat, cele ce a spus d-ra M. Stefănescu:

După Ţviici, cel mai mare geograf al sîrbilor, în peninsula balcanică se prezintă „un mozaic de popoare". Astfel trei popoare sunt distincte: Sîrbo-croaţii la Vest pe terenul vechilor Ilirii, Bulgarii la E. pe unde au locuit Traeli, iar la S. Grecii. Intre ele trăesc amestecate următoarele popoare: Turci, Sloveni Macedoneni, Albanezi şi Romîni.

Grecii se învecinează la N. cu Slovenii din Macedonia de care rîul Vistriţa îi desparte, şi cu Albanezii (Toscii), care înaintează în masele greceşti pînă apreape de golf. Arta. De la Salonik (Solun, rom. Săruna) ei se găsesc în pen. Calcidică, apoi pe litoralul m. Egee întinzîndu-se spre N. pînă la Drama şi Seres, ba chiar pînă la Filipopoli (Plovdiv) apoi pe ţărmul Mărei Nsgre pînă la rîul Kunice or localităţile Varna şi Kavarna.

Sîrbii se întind spre S. V. fără întrerupere pînă şi la Lino pe malurile Jiez. Ochrida unde se află satul Radozda complect slav. De aici numeroase mase de Sîrbi se află în ţara Albanezilor. Astfel Şpari, Novoselo, Tirani, Mokra pe ţărmurile rîului Skumbije şi ale rîului Arzen. In Albania de N. şi vechea Sîrbie pînă la graniţele dinspre Creagoia (Muntenegru) şi Sîrbia propriuzisă se află Sîrbi amestecaţi cu Albanezi. Autorul citează grupe de Sîrbi albanizaţi ca: Klimente, Grude, Găsi, Mirditi, etc. Ei poartă numele de Arnăuţi ţi pradă pe ciobanii Sloveni din Debra şi munt. Korab au ca centru localitatea Lurje. Sîrbii se mai află izolaţi în jurul localităţii Elbasan, din Albania şi se numesc Basanovci, apoi la Bairamic şi Koralila în Turcia.

Unii sîrbi sînt *catolici* şi vorbesc limba sîrbească însă scriu cu «latiniţu azbukon», *Pravoslavnici* care au religia ortodoxă şi scriu cu „ciriliţom azbukom" şi sîrbii islamizaţi din Bosnia şi Herţegovina, Macedonia, V. Sîrbiei şi Golo Brodo la V. de Dibra pînă la hotarul albanez). Scriitorul glorifică trecutul, cînd spune că sub Nemaniz Sîrbii se întindeau pînă la Scodro-Isker şi Peloponez. Sîrbii se mai află în Ungaria în reg. brişului (Kraşovani) şi în Muntenia, care după Weigard sînt Bulgari.

Albanezii: Ghegheli la N. Tosci la sud, sînt amestecaţi cu Greci şi Sîrbi. Albanezii sîrbizaţi sînt în cuprinsul Crneigore.

Romînii: Unii sînt nomazi şi trăesc ca păstori, vara în munţi, iarna se cobor la iernat cu turmele lor în văile mării Egee pe la Săruna sau a m. Adriatice în Musăchie. Alţii ca ţinţarii trăesc în Albania unde în veacul al XVIII-lea a înflorit centru Muskopolje apoi în Avdela, Sanmarina Perivoli, şi pe care noi îi înţelegem sub numele de Romîni din Acarnania. După Ţvijici sînt 150—160.000 Romîni în pen. balcanică. Apoi în Sîrbia trăesc Romîni care după el sînt urmaşii vechilor locuit. Romîni, după noi veniţi din Muntenia. In Bulgaria deaseminea pe malul dr. al Dunării.

Turcii: formează patru grupe: Turcii din Tracia, din Bulg. răsăriteană în regiunea Deliorman, turcii vardaro-orfani, grupa Kailarski.

Bulgarii cei mai puţin studiaţi el. Bulg. turciţi locuesc în m. Rhodope şi se numesc Pomaci.

Slovenii macedoneni, judecă imparţial şi crede că prin studii filologice vom putea hotărî dacă aceşti locuitori sînt Sîrbi ori Bulgari.

Pentru acestea se serveşte de lucrările lui Florinski şi Niedeile, dar prezintă şi oare-care personalitate în expunere. In special Harta e foarte preţioasă.

Programul nou care se reprezintă azi Vineri 18 Decembrie—matineu escepţional la ora 5½ şi reprezentaţie seralăla cinematograful Pathé-Frères din sala circului Sidoli, cuprinde următoarele:

Din seria filmelor grandioase RAZBOIUL—In slujba Patriei — film danea de mare artă. Desfăşurare brodată pe fapte şi evenimente de actualitate. Lu ceafărul scenei scandinave, celebritatea mondială Psylander, precum şi celelalte forţe dramatice ale teatrelor daneze: d. Carol Lauritzen, Gunnar Sommerfuldt, d-rele Ange Hertel. Alma Hinding, escelează prin magistrala interpretare a acestei splendide desfăşurări. Această desfăşurare eroică şi sentimentală cuprinde 5 păţi mari şi se reprezintă opera întreagă.

La bogatul program mai sunt adause: Republiea San Marino, interesante vederi de călătorie în Italia.—Eclipsa din 17 Aprilie, scene comice.—Soldaţii franceji în tranşee, vederi de actualitate.

Stradele oraşului nostru au ajuns într'un hal nemai pomenit, poţi să zici că nu mai sunt pavate, nici macar şosele, ci un fel de *drumuri vicinale*. Strada fostă De Sus, actuală I. C. Brătianu, nu mai poţi circula pe ea nici pe jos, nici în birjă. Să zicem că nu mai este asfalt, dar ar putea Primăria să astupe borţile cu bolovani, sau macadam. Apoi noroiul şi hlisa din stradele principale, îţi pun viaţa în primejdie cu alunecuşul lor; avem în centru o mulţime de guri de apă, (hidranţi), şi ar putea foarte bine Comuna noastră, să spele stradele cu hurtumuri, ca in Bucureşti. Sacalele cari stropesc nu sunt practice de loc, căci apa care ţîşie din ele măreşte murdăria şi noroiul, pe când hurtumul prin presiunea apei, trimite la canal ori ce murdărie şi noroi. Ştim că în capul administraţiei comunale sunt oameni cu dor de muncă, şi-i rugăm mult să asculte şi să pue imediat în practică aceia ce arătăm aici. La Bucureşti pe lîngă hurtumuri, mai au podarii şi căruţe de fontă pe două roate pe care le umpul cu apă şi pe care o varsă în mijlocul stradei curăţînd'o admirabil. Edilii noştri să nu zică că apa pe care hurtumul o va arunca pe străzi, o să îngheţe, avem o iarnă blajină şi oraşul pe pantă, aşa că apa imediat, după ce curăţă, se scurge ori în canale, ori spre valea Bahluiului.

De închiriet *apartamente de cîte 2 camere şi unul de 3 în str. Tacu No. 4 în coasta palatului administrativ. In foarte bună stare.*

A se adresa în str. Tăutu 8 (peste drum de Buna-Vestire).

REICHSDEUTSCHE, *diplomirte Kindergärtneri n sucht Stell lung nur in jüdischen Hauser. Eventueauch als Wirthschafterin.*

Adresse: Antoniu, Str. Stejar, 70.

De închiriat *două camere frumoase mobilate sau nemobilate, cu serviciul, în strada Carl Lueger 13. Se poate adresa proprietarului în aceiaşi casă.*

O odae mare şi frumoasă *mobilată sau nemobilată se închiriază depe acum.*

Informaţiuni la d. Isidore Margulies strada Stefan cel Mare.

Dr. G. Sava-Goiu

OCULIST

S'a mutat în Str. G. Mîrzescu No. 9 (foastă Primăriei, lîngă Sacre-Coeur).

Consultaţii în toate zilele de lucru de la 2—4 p. m.

MULŢUMIRE

Soţul meu Heinrich N. Iţicovici decedat de curînd, fiind asigurat la Societatea de asigurare „Ancora" (Anker) numita societate mi-a lichidat în modul cel mai culant întreaga sumă asigurată deşi poliţa a fost un timp foarte scurt în vigoare (2 ani şi jumătate)

Aduc deci prin aceasta viile mele mulţumiri societăţei de asigurare «Ancora» (Anker)

Iaşi 17 | 30 Decembrie 1915

Etla Iţicovici

Str. I. C. Brătianu 106

Lupta cu muntenegrenii

Poldhu. — Austriacii cari n'au putut obţine un succes, au fost bătuţi de muntenegreni, avînd perderi de 10.000 de oameni, dintre care 2000 de morţi.

Răsprnsul d-lui Carp

Bucureşti.—In şedinţa de azi a Camerei, va lua cuvîntul d. P. P. Carp, pentru a respunde la chestia documentelor, despre care s'a ocupat d. Take Ionescu în cuvântarea sa de eri.

Autorul !

Bucureşti. - In „Naţionalul" de eri a apărut un articol injurios la adresa d-lui Stere.

Se află acum, că autorul articolului este d. Rubin, care a făcrt un exces de zel, crezînd a fi pe placul d-lui Stelian,

Serviciul telegrafic şi telefonic al „Opiniei"

Criteriul prevederilor

Berlin.— Ziarul „Baselor Anzciger" a scris acum de curând relativ la situaţia războiului următoarele: Criteriul cel mai sigur pentru a aprecia rezultetul final al răzoiului mondial care nu mai cunoaşte bătăliile decisive ale masselor, ni-l dă întinderea teritoriului cucerit. Războiul ruso-japonez a aratat-o lumei destul de lămurit. Asupra resultatului războiului e singurul mijloc pentru a decide, când adversarul n'a putut fi complect nimicit.

Dacă voim să apreciem exact valoarea teritoriului ocupat în Franţa, Rusia, Belgia şi Serbia reprezintă 470.000 Km, p. cu o populaţie de 32,7 milioane. de oameni. De oare ce întregul teritoriu european al Quadruplei e de 7.773.000 Km p. cu o populaţie de 277 milioane, această cifră reprezintă nu mai puţin de ²/₅ din Rusia europeană. întreaga Italie sau ²/₃ din Anglia Este dar un teritoriu foarte important. Daeă avem în vedere, că rezultatele acestea au fost obţinute de puterile centrale după lupte şi bătălii fără precedent, ne putem face o ideie de rezultatul probabil al războiului. A nu voi să înţelegem lucrul acesta, încheie „Baseler Anzeiger", nu schimbă nimic din acest fapt.

Neînţelegeri în conferinţa de la Petersburg

Berlin. — Se află că în conferinţa militară din Petrograd, a izbucnit neînţelegeri între reprezentantul Franţiei şi a Rusiei; Se pare că Rusia este hotărîtă a abandona proectul unui atac în contra Bulgariei, iar Franţa a declarat a nu voi să trimeată trupe în apărarea canalului de suez.

(Wolfbureau).

Situaţia în EGIPT

Viena.-Ziarele italiene „Secolo", „Giornale de Italia" şi „Stampa" află din Egipt, că comandantul englez de la Cairo a concentrat trupe compuse din buri şi neo-zelandezi, în aşteptarea unui atac puternic.

Peninsula Sinai este complect inundată.

Senuşii au trecut frontiera şi s'au instalat în poziţiunile ocupate pînă acum de englezi şi italieni. Senuşii sunt ca la ei acasă. Ei înaintează spre valea Nilului.

Comandantul trupelor engleze, concentrează trupe spre a opri această înaintare.

De vînzare *1600 deca vin superior, recolta actuală, din via mea dela Vişan (Piscul Socolei). A se adresa la D. M. Cădere, str. Carl Lueger, 13.*

Inaintarea detaşamentelor italiene

Poldhu. — Din Salonic se anunţă, că detaşamente italiene din Valona se apropie de frontiera Epirului.

Frigul la polul nord

Bucureşti.—După ştiri sosite la polul nord domneşte un frig de 40 grade sub zero.

Porturile Caterina şi Kula sunt înzepezite.

Din acestă cauză, se prevede că muniţiunile destinate pentru Romînia, nu vor putea fi aduse în ţară de cât abia în Aprilie.

Pe frontul italian

Viena. — Atacurile duşmane la Torbone şi la Monte Corbone au fost respinse. La Doverdo au loc lupte de mine, care continuă fără întrerupere.

Resturile armatei sîrbeşti

Nauen- — Corespondentul special a lui Wolfbureau află că resturile armatei sîrbe care s'au refugiat la Elbasan nu se compun de cît din 40,000 oameni, fără muniţii şi fără tunuri.

Acelaşi corespondent află că Grecia va rămîne neutră.

Grav accident de aviaţie

— Un mort şi un rînit —

Bucureşti. — Un grav accident s'a înregistrat azi pe cîmpul de aviaţie de la Cotroceni.

Un aeroplan sistem Rumpler, execută nişte zboruri, pilotat de sublocotenentul Vasile Craiu şi avînd ca pasager pe soldatul Liskăn.

La un moment dat, voind să ateriseze scoborîndu-se de la o mică înălţime, aeroplanul căzu în curtea regimentului 2 de vînători, între două case.

In cădere, aeroplanul se sfărămă. Soldatul fu scos mort, iar sublocotenentul Craiu grav răuit la cap.

Printre cei dintăi la faţa locului a fost Principele Carol. Vestea a produs o adîncă impresie.

Crîncenele lupte din Basarabia

Cernăuţi.—Atacul rusesc din ziua Crăciunului catolic a fost respins cu mari perderi pentru ruşi.

Soldaţii prizonieri spun că lupta aceasta n'a mai fost iad, ci judecata de pe urmă, dar au luptat, pentru că Tarul a poruncit ca să luăm Cernăuţul cu ori-ce preţ.

*

Burdujeni.—Pe frontul bucovinean se dau lupte crîncene. Un contra-atac austriac a respins pe ruşi şi a reocupat posiţiunile, ce se găsesc în stăpînirea ruşilor. Austriacii au făcut şi numeroşi prizonieri.

Luptele continuă încă.

Exportul vinului

Bucureşti.—La ministerul de domenii a avut loc consfătuirea viticultorilor, în care s'a discutat modalitatea exportului de vin. S'a hotărît ca exportul să nu fie încuviinţat de cât proprietarilor de vii.

După o statistică prezentată s'a dovedit că avem în ţară un export de 2 milioane 20.000 deca de vin.

Din listele prezentate pentru export se cifrează o cantitate de 400.000 deca.

In urma stăruinţei viticultorilor, ministerul a intervenit pe lîngă d. profesor Mrazec, de la institutul de chimie al statului să se fabrice şi sulfatul de cupru necesar la depozitul viilor.

Pe frontul occidental

Nauen.—Marele cartier general de pe frontul occidental,

In noaptea de 16 Decembrie, încercarea englejilor, la nord-est de Lile, pentru a pătrunde prin surprindere în poziţiunile noastre a fost respinsă.

Trupele noastre au obţinut deaseminea succes la sud-est de Albert.

La Hartmansveileskopf s'a remarcat că trupele noastre au respins în mai multe puncte pe duşman.

Localitatea Vardieg şi calea ferată de aci a fost bombardată. Au fost 7 răniţi şi 1 copil mort. Un aeroplan duşman a fost scoborît lîngă Cambrai.

Trupele noastre au reuşit să reocupe tranşeele, ocupate trecător de franceji.

Victor Cristofor

AVOCAT

Str. Cuza-Vodă 42 bis

Serviciul militar obligator în Anglia

Berlin.--Aci se priveşte cu seninătate proectul pentru serviciul militar obligator în Anglia. Se consideră aceasta tocmai ca o slăbăciune în urma eşecului armatei de milioane, trîmbiţate de Lordul Kitschener.

Duelul Stereu-Miclescu

Bucureşti,—In urma celor petrecute la Cameră, d. Stere a provocat la duel pe d. Jean Miclescu. Marturii d-lui Stere sunt d-nii general Lambru şi I. Procopiu, directorul ziarului "L'Independance Roumaine",—Pînă în acest moment nu se cunoaşte încă rezultatul întrunirei marturilor.

MAGAZINER *de încredere, nemobilizabil, care să cunoască limba germană, se caută pentru imediată angajare.*

Ofertele cu pretenţii de salar să se adreseze Uzinei Centrale de Electricitate din Iaşi.

Trupa Israelită de operetă

Conducerea eminentului comic

Isidor Askenazi

In frunte cu celebra Prima doană

D-na ADELA LERESCU

absolventă al Conservatorului din Viena, su pranumită Privighitoareă scenei!

Cu concursul iubitului urtist

DI. S. LERESCU

şi al d-nelor

SARA ETINGHER şi ŢILI AŞKENAZI care vor da o serie de reprezentaţiuni în Sala Teatrului „Caragiale", care e special renovat cu un mobilier şi decoruri noi.

Vineri seara 18 Dec. 191P

Premiera Frumoasa Operetă Comică Modernă

ROSA

Preţuri Populare serale. Loja 8 lei, Rezervat 2 lei, Stal I 150 — Stal II 1 leu, Galeria 50 bani.

5 BANI

ABONAMENTE

Un an . . . 20 lei
6 luni . . . 10 lei

OPINIA

ANUNCIURI

Un rând pag. III, 50 b.
. . . IV, 40 .

5 BANI

Administrația: Tipografia E. Goldner, Iași. — Telefon No. 18. — Sub direcțiunea unui Comitet — Anul XIII—No. 2648. — Duminică 20 Decembrie 1915

BIBLIOTECA UNIVERSITĂȚII IAȘI

Caetera desiderantur

IV

Dacă în adevăr pînă acum au fost scoși din luptă circa 35 miloane de oameni și dacă războiul actual ie un războiu de uzură și de istovire, în curînd rîndurile armatelor beligerante se vor rări într'o măsură extraordinară și va fi cu neputință a se putea umplea golurile ori care (ar fi eforturile pe care le-ar face popoarele. Evident că și fronturile de luptă se vor reduce considerabil. Aceste reduceri vor însemna apropierea *sfîrșitului*.

Nu ie greu de prevăzut deci, ce aport considerabil și decisiv în determinarea păcii, poate aduce poporul care va îngroșa rîndurile rarefiate ale combatanților cu o cifră minusculă acum, colosală în acel moment, cinci ori șase sute de mii de oameni, odihniți, bine pregătiți, și convinși că jertfa lor ie salvatoare și pentru binele obștesc și pentru desăvîrșirea idealului lor etnic.

Ce cuvînt hotărîtor apoi poate avea statul care prin a sa intervențiune a putut determina pacea, în însuși congresul indispensabil stabilirii modalităților păcii? O atare intervențiune însă nu poate fi arbitrară. Iea *trebuie* să fie rezultatul unor alcătuiri formale în senzul rezolvirei problemei în mod cît mai cinstit, mai sigur și mai trainic. N'am putea interveni alături de nimeni pentru a realiza ori a menține cuceriri ori anexiuni, ci numai spre a colabora la opera de fixarea unui echilibru politic, așezat pe principii de dreptate și de echitate, care să facă posibilă reparațiunea suferințelor și fărădelegilor îndurate de bietele popoare.

Numai astfel colaborarea noastră, ori cu cine va conlucra, ar impune și ar face dovadă că dacă ne-am cruțat puterile apol n'a fost nici din lașitate nici din marcantilitm, ci numai spre a fi cu adevărat folositori ideilor generoase și civilizatoare la a căror lumină am revăzut la viață, fiind aci în pragul sud-oriental al Europei element civilizat, de ordine și de progres. Cine-ar puta atunci nu refuza, dar nici macar discuta legitimele revendicări ale unui popor care a putut aduce atît de însemnate servicii cauzei păcii și a umanității?

Acest rol minunat de frumos pe care-l doresc țării mele, ie și posibil, dacă, după cum mi se pare, inevitabil proporțiile războiului actual trebuesc să se reducă. Dar să presupun că n'am putea juca un rol atît de covîrșitor, ce s'ar putea întîmpla?

Independent de afirmările făcute în căldura luptei, că adică; iea se dă! pentru triumful principiului naționalităților și pentru libertatea micilor popoare, cui se pare că din acest război va rezulta ca necesitate refacerea Poloniei. Chiar dacă n'ar fi deeît pentru a servi de tampon, începînd de la Marea Baltică și pînă'n Nistru, între cele două mari curente: german și slav, Polonia trebuie să se refacă. Și cu cît o Polonie democratică, fiindcă n'ar putea trăi altfel,— va fi mai puternică, cu atît rolul său de tampon—frînă va fi mai real și mai efectiv. Cine poate continua de la Prut și Nistru pînă la gurile Dunării, opera începută de Polonia la Marea Baltică? Iarăși mi se pare neîndoios că un stat bine organizat și de ordine, c a r e va fi făcut dovada și a cumințeniei și a vredniciei sale, care să nu fie inferior statului Polon, nici numeric, niei ca teritoriu, pentru același cuvînt de realitate și efectivitate.

Mi se pare că o formulă politică mai verosimilă și mai serioasă, autorizînd toate legitimile noastre revendicări și pe stînga Prutului și pe dreapta Carpaților nici nu se poate. Aceste revendicări se vor impune și prin forța lucrurilor și prin acea a drepturilor noastre netăgăduite. Și atunci cînd, prin ofertele și promisiunile ce ni s'au făcut, fie care dintre vecinii noștri, ne recunosc aceste drepturi acum în toiul luptei lor, și unul contra celuialalt, nu va depinde de cît de manifestarea noastră decizivă, să știm cum să le impunem voința noastră, spre a ne valorifica dreptul nostru.

Iată de ce socot că politica de expectativă și de pregătire pe care o ducem încă, ie singura politică necesară și serioasă pe care o putem duce.

Probabil că așa zișii factori răspunzători, cari pînă mai ieri, erau în curent cu tratativele diplomatice ale guvernului, aprobă în forul lor această politică; ceia ce ie sigur ie că șeful guvernului uzează de toată puterea și de toată autoritatea sa de șef de partid spre a impune această politică. Cele două curente războinice, cari vor să pară amenințătoare, înlesnesc șefului guvernului mijlocul de a rezista diverselor solicitări, ademeniri și intimidări. Pe amîndouă le cred animate decale mai curate idei și sentimente patriotice, și le socot de o potrivă de necesare țării, căci nu se poate prevedea care din iele va avea chemarea de a prezida la opera mare de întregire a neamului. Moldova însă poate fi recunoscătoare d-lui Brătianu pentru politica sa de pînă acum, *„caetera desiderantur"*.

Iași, 10 Decembrie 1915.

Oswald A. Teodoreanu.

Mici Polemici

De ce cere d. Caza autorizarea de a întrerupe în Cameră?

— Pentru că această slăbiciune e tăria deputatului naționalist al Iașului.

*

Azi și mîni orașul nostru va avea aspectul... mort.

— Se face pe străzi cheta pentru oftigoși.

*

Am fi de părere să se organizeze ctte o cheta filantropică de atte ori ghedaniștii, acționiștii, entuziaștii manifestează sub cerul liber.

Pariem că, în acea zi, renunță la idealuri.

*

Deși palatul nostru de justiție nu e departe de a fi terminat, s'a luat dispoziția de a se mări penitenciarul. Parchetul nostru e activ și are nevoe de o prevenție cît mai lungă și mai largă.

*

La asociația medico farmaceutică s'a ales un singur bibliotecar. Trebuiau cel puțin doi, cărțile fiind acolo o ocupație de predilecție.

D. Take Ionescu la Mesagiu

Camera deputaților a sărbătorit zile mari cu adevărat corespunzătoare evenimentelor în curs și vremilor prin care trecem. Cuvintările rostite de d-nii P. P. Carp, N. Iorga, C. Stere au pregătit și atmosfera și curiozitatea auditoriului pentru cuprinzătoarea cuvîntare a d-lui Take Ionescu. Marele orator, după însă-și declarația sa, n'a vorbit în numele unui partid. Ar fi fost mai puțin de cît ceea ce a vrut să fie și a izbutit să fie: oratorul unei nestrămutate convingeri, pe care o reprezintă cu o tărie extraordinară și o exprimă cu aceeași bogată eloquență care i-a consacrat de mult, de mult, faima de care se bucură.

D. Take Ionescu a recunoscut, prin numeroasele argumente ce-a întrebuințat în contra lor, autoritatea oratorilor amintiți, cari l'au precedat. Conștient de așteptările puse în el, marele orator a făcut să vibreze cu o vigoare rară, toată scara necesară de accente și de argumente, pentru contrazicerea adversarilor, fără urmă de personalități și ostilități. Iar după atîtea oare de luptă oratorică, a găsit încă elanul unei peroraţii care, chiar din palidele rezumate ale ziarelor, sună emoționant ca ori-ce ecou al unei profunde credințe în cauza pe care o apără:

Veni-va oare alt ceas?

„Credința că acest „alt ceas" va veni mi-a dat puterea să mă sui la această tribună. În așteptarea lui, trebue să preparăm terenul prin acea atitudine activă care aduce ceasul, echivalent cu norocul nostru.

Căci, a rămîne așa cum suntem azi, înseamnă a ne găsi în cea mai rușinoasă situație.

Nici pribegia nu i-ar mai rămîne rominului, mîine, în această nenorocită stare căci peste tot ar trebui să meargă cu fruntea în pămînt.

Dar, gîndiți-vă la frumoasa priveliște pe care o reprezintă Romînia Mare! Gîndiți-vă la oamenii de mîine, la marile probleme cari se vor pune atunci, la munca pe care vom avea s'o facem. Gîndiți-vă la acestea.

Raiul își va fi deschis atunci porțile..

Și o superstiție îmi spune să nu'nchid ochii pînă atunci, căci e prea frumos! (Aplauze).

Ce-am făcut noi spre a pregăti venirea unui asemenea mare ceas, care e săvîrșirea unei mari și sfinte taine a neamului? Nimic.

Și totuși acest minunat tablou care e Romînia Mare, e așa de strălucit, așa de uimitor, în cît numai gîndindu-mă la el mă simt smerit și umilit".

STRUNA ZILEI

Alandala.

Comisiunea cu exportul
Parlamentează, dă raportul.
Priviți: își decoltează portul
Cochetele și dau năvala;
Pe obrajii le tremură spoiala,
Infruntă pînă și 'mbrînceala,
Căci e grozavă 'nvălmășeala
De stăruinți. Ce vreți? Chiar hala.
E scumpă foc,—d'apoi confortul,
Dar luxul! E prudent consortul
Din interes face pe mortul
In popușoi, cînd Capitala
Permite ca orizontala
Să iea permise... alandala.

Cronici vesele

Pasere rănită

Săteazul Ion Morariu a fost decorat cu medelia „Bărbăție și Credință" pentru curajul pe care l'a arătat, oprind aeroplanul austriac, care a aterizat în comuna Lunca.

Avem oarecari detalii relativ la această coborîre a avionului, care vor interesa, credem, pe cetitorii noștri.

Cînd paserea-om a căzut rănită pe teritoriul nostru, Morariu a observat-o de departe, și cu o fugă nebună a alergat spre locul căderei.

Morariu imediat a pus mâna lui vînjoasă pe o aripă a aeroplanului, spunînd aviatorului, care repara vehiculul: Deacum, aici rămîi d-ta.

Reparația durînd foarte puțin timp, austriacul a vrut să se ridice din nou în aer; Morariu însă s'a opus.

Aviatorul cunoscînd puțin limba noastră, a rugat pe Morariu:

— Ci lasă-mă să mă urc iarăși în văzduh, de unde am căzut din întîmplare.

— Aici nu-i văzduhul d-tale, domnule, i-a răspuns Morariu; din fundul cel mai adînc al pămîntului și pînă'n bolta cerească, e al nostru și d-ta dacă te războești cu celalt vecin al nostru sau vrai să ne spionezi, nu ai voe să treci pe la noi, — așa sunt învoelile între popoare, prin urmare nu-ți mai înapoez mașina de zburat.

***

Vorba aviatorului fu blîndă și supusă, căci el știuse că la cea mai mică amenințare, brațul puternic al săteanului, putea face să zboare austriacul... fără aeroplan.

***

Aviatorul, la refuzul categoric al lui Morariu de a-i elibera vehiculul aerian, a cercat să ofere bani săteanului și nereușind nici cu aceasta, i-a promis o mașină mai mare de zburat.

— Dă-mi drumul și-ți voiu da în schimb o mai mare mașină de zburat, care se chiamă țepelin și cu care vei putea călători în aer, chiar cu cîțiva prieteni de ai d-tale. Mașina aceasta care a căzut aci, față cu țepelinul pe care vreau să ți'l dau, e o nimică, o vrabie.

Săteanul, sătul de promisiuni «indigene» n'a stat mult la gînd și înșfăcînd aeroplanul a spus neamțului: Mai bine vrabia în palmă decît cioara în par.

***

Se întreabă lumea, ce e cu vizita Țarului la Reni. Un suveran care să domnească peste 200 milioane de oameni și nici o gazetă de acolo să nu anunțe această călătorie, semnalată numai de ziarele noastre. Să fi fost călătoria într'un tren fantastic—după cum sunt acolo astfel de trenuri—totuși hălăduirea monarhului în acel orășel, trebuia să fie anunțată, credem, macar de cîte-va ziare.

La noi, sau ori unde, cînd un oraș, e sortit să adăpostească pe cel mai înalt oaspe, aceasta se știe nu numai cînd sosește, ci cu săptămîni mai înainte chiar.

Să fi fost un zvon răspîndit pentru a ne întimida, că colosul de la nord, vine spre noi, pentru ca să ne grăbim a'i da o mînă de ajutor?

Să fi fost un zvon răspîndit de guri interesate că puhoiul de la nord, vrea să se reverse prin gurile Dunărei, la noi?

Nu. Era o neînțelegere, o asonanță, o știre rău tălmăcită, din cauza unui sinonim.

In toiul războiului, Țarul s'a dus la o vînătoare în pădurile de la nord. Da, la o vînătoare de reni, și de aci zvonul alarmant, care a trecut pînă peste granițele noastre.

La reni, da—dar nu la Reni.

***

Știți că este o legătură oare-care, între vizita Țarului la Reni, și procesul Solner care s'a judecat la Galați.

Iat-o. La Galați au fost judecători, dar vis-à-vis de Galați, n'a fost Țarul.

***

Știți apoi care-i deosebirea între un complex de tribunni și un bătăuș?

O deosebire foarte mică, o metateză dacă vreți.

Complexul tribunalului desbate și bătăușul bate des.

Alonzo

INFORMAȚII

O CARACTERIZARE.—*Vorbim în altă parte despre magistrala cuvîntare a d-lui Take Ionescu. „Epoca" a caracterizat acea cuvîntare într'un articol elogios din care eităm:*

«Discursul d-lui Take Ionescu rostit eri, în Cameră, va rămînea un monument al oratoriei și o genială manifestare a sufletului romînesc din aceste vremuri tulburi și grele. Puterea de simțire și de gîndire a neamului nostru a vorbit eri la tribuna parlamentului prin graiul d lui Take Ionescu.

Aceste cuvinte nu sunt laude cădelnițate de o foaie de partid, nu sunt ploconeli de partizanii unui șef ci sînt expresia omagială a inimilor romînești în fața unui reprezentant care în ființa lui sintetizează așa de fericit însușirile noastre de rasă.

Discursul d-lui Take Ionescu e o sărbătorire a conștiinței romînești, cea mai înaltă expresie a intelectualității noastre etnice, căreia trebuie să se închine deopotrivă prietenii și adversarii»

Comentînd astăzi a doua parte a cuvîntării d-lui Take Ionescu, Epoca *scrie:*

Ovațiuni entuziaste au acoperit peroraţia acestui magnific discurs, care va rămîne unu din cei mai mari ce s'au rostit în vre-un parlament.

Ședința de ieri dela Cameră a fost foarte interesantă.

Au vorbit d-nii P. P. Carp, în chestia destăinuirelor d-lui Take Ionescu, Georgel Mărzescu, C. C. Arion și Take Ionescu, în chestie personală.

De remarcat atmosfera de simpatie și aplauzele numeroase cu care d. Carp a fost încurajat de opoziție—mai cu seamă în partea pozitivă a cuvîntărei sale.

D. Georgel Mărzescu a avut un frumos succes parlamentar.

In lumea parlamentară ie considerat ca foarte caracteristic că d. N. Filipescu s'a grăbit să strîngă mîna d-lui C. Stere, imediat ce a acesta și-a terminat frumosul discurs.

D. Filipescu părea chiar mișcat în acel moment.

Precum se știe, d. C. Stere a provocat la duel pe d. Jean Miclescu, pe urma cunoscutului incident din timpul cuvîntărei deputatului iașan.

Martorii d-lui Stere au fost d-nii general Lambru și Ioan Procopiu. D. Miclescu și-a constituit martori pe d-nii Sebastian Moruzzi și Dim. A. Grecianu.

Martorii d-lui Miclescu făcînd declarația că clientul lor, întrebuințînd cuvîntul „mizerabil" n'a înțeles să-l raporteze la persoana d-lui Stere, ci la sistemul politic adoptat de d-sa, toți martorii au căzut de acord că nu este caz de duel și incidentul a fost declarat închis.

Meseriașii cismari au convocat o nouă întrunire publică pentru mîine, orele 2 după prînz, în sala Turn-Verein.

Plîngerile lor în potriva tabacarilor vor face obiectul discuțiunei.

Cu titlul de document credem util a înregistra zvonul următor care circulă în cercurile parlamentare:

Se spune că scopul vizitei d-lui Șebeko a fost de a propune d-lui Ionel Brătianu o neutralitate definitivă a Romîniei, pînă la sfîrșit și bine-voitoare Rusiei. Aceasta în schimbul unor serioase avantagii.

Este probabil că d. N. N. Săveanu se va retrage curînd din gruparea dela „Naționalul" pe motivul că aceasta n'ar da destulă atențiune literaturei.

Ieri, ministrul agriculturei, în vederea ajutorărei viticultorilor, a făcut o comandă de sulfat de cupru în America, urmînd ca ea să fie expediată prin Wladivostok.

Pentru a preîntîmpina o eventuală lipsă de carne, în vederea sărbătorilor, prefectura de județ, în urma intervenției administrației comunale, a oprit orice transport de vite în afară de județ.

Azi are loc la București congresul administratorilor de plasă din țară.

D. Petrea, fost director al Prefecturei de județ, reprezintă pe administratorii de plasă din județul nostru.

Astă noapte niște hoți, rămași încă necunoscuți, au pătruns prin spargere și au jefuit biserica din Bădeni, Comupa Scobinți.

Ministerul de comerț a aprobat procesul-verbal de contravenție de d. Toma, ajutor de primar în potriva morei Licherdopol.

In amfiteatrul liceului Național, Duminică 10 Decembrie c. ora 4 d. a. a 55-a prelegere a d-lui dr. Zosin, pentru cultura generală pozitivă, despre *politiesiu*. Intrarea liberă.

Nevista în numărul nostru de Luni intitulată „Rechizițiile" va fi scrisă de ce G. D. Șerban.

Aseară, la al doilea concert Enescu sala plină pînă'n fund a ovaționat pe geniaful artist. In pauze i s'a oferit un dar din partea școalei Reuniunea femeilor romîne și-i s'au aruncat fiori din loja comitetului unde luase loc și familia marelui artist în frunte cu Enescu tatăl care locuește în județul Dorohoi. Semnalul aplauzelor entuziaste din acea lojă îi dădea d-na Mîrzescu, soția primarului.

După concert artistul făcîndu-și intrarea în berăria Azuga publicul foarte numeros l'a salutat și aci cu entuziasm.

Agenții poliției au arestat astă noapte pe Ion Heinescu, servitor la seminarul Veniamin, bănuit a fi autorul unor furturi.

Concertistul Gh. Enescu a părăsit azi dimineață Iașul, condus la gară de numeroase persoane

Expulzările din Dorohoi a refugiaților din Bucovina cantinuă zilnic.

Autoritățile procedează cu cea mai mare severitate.

D. inginer Mandrea fiind grav bolnav a fost azi internat la spitalul Sf. Spiridon.

Agenții poliției au arestat astă noapte pe Grigore Mandrea, în momentul cînd se pregătea să pătrundă într'o casă din strada C. A. Rosetti spre a o prăda.

După cum am anunțat, eri a avut loc la Tg. Frumos consfătuirea învățătorilor cari fac parte din acest centru.

După ce s'au discutat cîte-va chestiuni școlare, toți cei prezenți au aderat la uniunea corpului didactic primar.

Azi se întrunesc învățătorii din centrul Podul-Iloaei.

Farmaciștii din localitate s'au întrunit aseară în consfătuire, după care au redactat un comunicat, ce va fi adus la cunoștința generală în cuprinderea următoare:

„Corpul farmaciștilor din Iași face cunoscut publicului, că toate farmaciile sunt aprovizionate cu cele necesare unei bune farmacii, și că în ziua cînd vre-un medicament nu va mai fi în vre o farmacie, atunci lipsa aceasta va fi generală în toate farmaciile lucru care va fi adus la cunoștința generală, la timp.

Pentru «Pînea Saracilor» *va avea loc o conferință în Aula Universității, la 20 Decembrie a. c. oara 3 p. m. ținută de d-nul Prof. Virgil Arion,* care va vorbi despre **Dramele lui Ibsen.**

■ Programul superb care se reprezintă azi Sîmbătă 19 Decembrie — două matineuri la ora 3 şi 5¼ şi reprezentaţie serală—la cinematograful Pathé-Frères din sala circului Sidoli, cuprinde următoarele: Din seria filmelor grandioase RAZBOIUL—în slujba Patriei — film danez de mare artă. Desfăşurare brodată pe fapte şi evenimente de actualitate. Luceafărul scenei scandinave, celebritatea mondială Psylander, precum şi celelalte forţe dramatice ale teatrelor danezo: d. Carol Lauritzen, Gunnar Sommerfuldt, d-rele Ange Hertel. Alma Hinding, escelează prin magistrala interpretare a acestei splendide desfăşurări. Această desfăşurare eroică şi sentimentală cuprinde 5 păţi mari şi se reprezintă opera întreagă.

La bogatul program mai sunt adause: Republica San Marino, interesante vederi de călătorie în Italia.—Eclipsa din 17 Aprilie, scene comice.—Soldaţii franceji în tranşee, vederi de actualitate.

După inzistenţa unanimă readucem pentru mîine Duminecă 20 Decembrie—atît la matineuri cît şi la reprezentaţia serală—celebrul film danez RAZBOIUL sau în slujba Patriei.

■ Serviciul sanitar ne roagă să publicăm că cheta pentru profilaxia Tuberculozei care urma să se facă azi 19 Decembrie s'a amînat pînă după sărbători.

■ D. V. Beldescu societar al teatrului naţional, crezîndu-se vizat într'o informaţie din ziarul nostru, ne roagă să desminţim că d-sa n'a fost la Constanţa şi în privinţa amenzei aplicată de direcţia teatrului, pînă acum d-sa n'are nici o cunoştinţă, c'ar fi fost amendat, D-sa joacă astă seară în „Punctul Negru" unde are o frumoasă creaţiune.

OAMENI ŞI LUCRURI

LABORATOR

D-l C. Brudariu, directorul şcoalei primare din Tg. Frumos, cunoscut prin numerose articole publicate altădată în «Opinia» ne trimite o schiţare mai detaliată a unui plan de adevărată activitate socială a studenţimei. D-sa, drept introducere arată infructuozitatea atîtor ani de pretinsă activitate socială a studenţimei, iar esenţa soluţiunii d-sale, o redăm aci fragmentar:

După cum s'a înţeles că pe lîngă facultatea de medicină trebue să fie şi o clinică, pe lîngă cea de ştiinţe un laborator şi după cum s'a înţeles în cele din urmă că pe lîngă facultatea de filosofie trebuie să fie şi un seminar pedagogic, tot aşa trebue să se înţeleagă că pe lîngă facultatea de filosofie trebuie să mai fie şi un seminar sociologic.

Un lucru însă: Seminarul sociologic trebuie să fie frequentat nu numai de studenţii de la filosofie şi litere, ci de toată studenţimea universitară.

Căci înainte de a fi cineva un bun specialist în laboratorul vieţii sociale, trebue să fie mai întîi un bun şi conştient cetăţean, dar nu-i cu putinţa să ajungă cineva un bun şi conştient cetăţean, dacă în viaţa lui de student nu s'a exercitat în mod experimental cu această latură sufletească.

Apoi rapoartele studenţilor vor trebui luate în dezbatere în faţa studenţimei de întregul corp didactic universitar adunat într'un adevărat parlament didactic...

Şi cînd studenţimea s'ar prezenta în modul acesta într'o localitate, ar avea fiecare o suficientă greutate, o suficientă putere de a lupta cu nemernicia majorităţii şi cu răutatea şi orgoliul minorităţii.

Dacă studenţimea universitară ar fi organizată astfel, atunci activitatea ei nu s'ar mai prezenta ca o distracţie literară, la o şezătoare distractivă de o valoare contestată şi contestabilă, ci s'ar prezenta ca un studiu foarte serios prin persistenţa şi adîncimea lui, respectat şi ajutat de toată lumea. In faţa unei asemine armate ar capitula toate fortăreţele nemerniciei şi răutăţii omeneşti.

Cînd toţi studenţii universitari vor lua parte directă şi obligatorie la această activitate pregătitoare, vor putea fi organizaţi şi împărţiţi aşa fel ca fiecare student să aibă în seama lui o celulă socială, adică un sat, în care va fi obligat să studieze de aproape toată viaţa lui morală, socială şi economică într'un timp dat şi raportul documentat să-l depună la cancelaria seminarului sociologic, arătînd toate relele şi făcînd propuneri de indreptare.

Cu modul acesta; fiecare sat luat ca studiu ar constitui un laborator sociologic.

Nu ştim întru cât d. Brudariu se află încă sub impresiunea unei recente „manifestaţii" a câtorva studenţi ieşeni în oraşelul d-sale unde au venit să împiedece formarea unei societăţi culturale «Progresul», Dar propunerea d-sale e bine venită şi sperăm că va fi meditată de către cei în drept.

Rodion.

Dr. C. Popa Radu
Medic al Casei Sf. Spiridon
Boli nervoase şi interne
Consultaţii: 5—6 p. m. Bd. Elisabeta 8.

Sanatoriul Dr. TZAICU
— IAŞI, Strada Carol 20 —
Aduce cu plăcere la cunoştinţa publicului şi numeroasei sale clientele, că s'a mutat din strada Zmeu 3, în STRADA CAROL 20 *regiunea cea mai ridicată şi mai sănătoasă a Iaşilor.*
Clinică chirurgicală modernă:
Săli speciale pentru operaţiile aseptice şi septice; instrumentar complect şi ireproşabil.
ORTOPEDIE. MECANOTERAPIE (Zander).
MEDICINA INTERNA. FACERI. ELECTROTERAPIE.
HIDROTERAPIE
Tratamentul Sifilisului cu mercur şi Neosalvarsan.
Medici consultanţi distinşi în toate specialităţile.
Consultaţii 1—3 şi 8—9 p. m.
—Telefon 79—
Ingrijire perfectă. Preţuri moderate.

Societatea cooperativă „Dealul Pancriului" a podgorenilor din Pancriu, a înfiinţat în curtea hotelului Binder un mare depozit de vinuri şi rachiuri en gros, calităţi excelente, preţuri moderate.
Amatorii sunt rugaţi să viziteze acest depozit.

Important *Cursuri de ştiinţi comerciale, de limba şi literatura germană precum şi de istoria literaturei germane predă contra unui modest onorar în locuinţa sa din str. Căpitan Pătu No. 3. M. MESCHER*

De închiriat *Un apartament compus din 5 camere, sală de bae, bucătărie, locuinţă de servitori, în str. Păcurari No. 29.*
A se adresa la d. avocat V. E. Theodoru, str. Lozonschi 10.

80,000 *lei numerar se dau pe ipotecă în total sau parţial. A se adresa la d. S. Eichenkatz str. Spinzi, 12 între orele 4—6 p. m.*

De vânzare *Casele din Strada Lăpuşneanu No. 28. colţ cu Strada Banu, compuse din:*
Patru prăvălii la Strada Lăpuşneanu, 21 camere de locuinţă.
Pivniţă mare, beciuri, subsoluri, apă, lumină la etaj, atenanse, etc.
A se adresa d-nei Maria Irimescu Strada Banu.

Domnişoară *caută lecţiani de piano la începători.*
Ziar sub Pianistă.

OCAZIUNE RARA
De închiriat *camere complect mobilate dela 30 lei pînă la 60 lei lunar; 2 prăvălii şi un mare salon în strada Ştefan cel Mare 33 precum şi 3 prăvălii din strada Gh. Mîrzescu 40.*
A se adresa la Ceasornicăria Silberberb, Iaşi str. Ştefan cel Mare 33.

Apă de gură absolut cea mai bună din lume

Ceva mai bun pentru îngrijirea dinţilor nu există.
½ Fl. Odol 2 lei 50 în toate drogueriile şi farmaciile.

Două odăi *frumoase, bine mobilate, pentru un domn sau o doamnă, se închiriază de pe acum, cu luna sau cu anul.*
Informaţii la ziar.

2 UŞI *noi, bine lucrate, 2.10/1.20 şi 2.—/0.90 de vînzare cu preţ moderat.*
A se adresa la ad-ţia ziarului „Opinia".

Desconcertat
DOCTORUL BRENER
specialist pentru boale de femei
MAMOŞ
Consult. 1—6 p. m.
Iaşi, Telefon 280 şi 222

Dr. Suzana GROSI
Şef de clinică la Maternitate
Boli de femei. — Faceri
Iaşi.—Str. Anastasie Panu 48

Trupa Israelită de operetă
Conducerea eminentului comic
Isidor Askenazi
In frunte cu celebra Prima donă
D-na ADELA LERESCU
absolventă al Conservatorului din Viena, cu pranumită Privighitoarea scenei!
Cu concursul lubitului artist
DI. S. LERESCU
şi al d-nelor
SARA ETINGHER şi ŢILI AŞKENAZI care vor da o serie de reprezentaţiuni în Sala Teatrului „Caragiale", care e special renovat cu un mobilier şi decoruri noi.
Sîmbătă seara 18 Dec. 1915
Premiera Frumoasa Operetă Comică Modernă
ROSA
Duminică 20 Dec. Matineu ora 3
PERICOLA
Duminică seara 20 Decembrie
ROSA
Preţuri Populare serale. Loja 8 lei, Rezervat 2 lei, Stal I 150 — Stal II 1 leu, Galeria 50 bani

Serviciul telegrafic şi telefonic al „Opiniei"

Asasinarea arhiducelui moştenitor austriac

Berlin. — Ziarul „Naţional Zeitung" anunţă din Sofia următoarele: Sobrania a primit o colecţie de documente din arhivele statului sârb. Ele cuprind în total vre-o 20 de acte, emanând de la ministerul de externe sârb, de la liga ofiţerilor sârbi, precum şi de la moştenitorul tronului sârb Alexandru. Actele se raportă la preparativele pentru asasinarea arhiducelui moştenitor austriac.

O mărturisire

Berlin. — Ziarul „Bataille" spune că, după şaptesprezece luni de răsboi situaţia este extrem de curioasă. Deoparte stă un grup de puteri care joacă pe învingătorul, dar nu poate smulge pacea: de altă parte stă Quadrupla care nu vrea să depuie armele decît după o victorie. Anul 1915 nu ne-a adus fireşte această victorie. Victoria nu pare a fi nici măcar apropape.

Bilanţul războiului pare a nu fi favorabil Quadruplei. Inamicul are de înregistrat succese, Acum e vremea dorinţelor. Trebue să dorim ca Franţa să fie cruţată pe viitor de toate speranţele înşelătoare că Germania poate fi epuizată, ele neproducând decât decepţii.

Enigmă engleză

Berlin,—Ziarul londonez „World" anunţă, că aproape la toate expediţiile englezilor au luat parte totdeauna forţe prea slabe. In Africa răsăriteană, în Mesopotamia, mereu acelaş efect.

Ziarul spune, că s'au recrutat peste 3 milioane de sotdaţi. Este un mister pentru public, unde se găsesc aceştia. Ziarul pune întrebarea, dacă este adevarat că pe front în loc de 2 — 3 oameni se găseşte un singur soldat. Aceasta ar explica misterul. Astfel un medic, care s'a întors de pe front a tratat în 12 luni exact 1200 de bolnavi. Aceasta arată, că cu toată plata cea mare, activitatea soldaţilor este foarte mică.

Contrabanda de vite

Botoşani. — In noaptea de 15 Decembrie, locotenentul Aramă, din regimentul 8 de vînători, a prins o contrabandă de vite. La focurile de armă ale soldaţilor, contrabandiştii au dispărut. Vitele au fost transportate la vama din Burdujeni.

In urmă s'a descoperit că contrabandistul principal o un anume Vasile a Todiresei din Simincea.

Scufundarea unui vapor englez

Londra.—Amiralitatea anunţă cu data de 31 Decembrie.

Vasul de războiu Natal s'a scufundat eri, în port, în urma unei explozii.—400 de oameni din echipagiu au fost salvaţi.

Pe fronturile de războiu

-- Grozavele perderi ale ruşilor --

Budapesta. -- Regiunea care se găseşte în faţa frontului nostru din Strypa, între Buceaci şi Vişnievene, a fost şi eri teatrul unor atacuri formidabile ruseşti. Ca şi în ajun însă, atacurile aceste s'au prăbuşit sub focul vitezelor noastre trupe.

Pe Strypa de jos şi în Basarabia activitatea duşmanului a mai încetat, din cauza perderilor prea mari. Pagubele ruseşti în Galiţia de est întrec cu mult cele obicinuite.

Ast-fel s'au găsit eri pe Strypa, dintr'o secţiune de companie, 161 cadavre ruseşti, iar în altă parte 335 cadavre.

Pe Strypa de sus, la Icava şi Pudilovka nici un eveniment deosebit.

Pe rîul Mormin şi Stir atacurile ruseşti au fost respinse.

Situaţia în Anglia

Londra. — Se crede că ministerul va proceda la o consultare a opiniei publice. Nu va interveni nici o schimbare în guvern şi nici nu se vor mai face noi alegeri.

Bombardarea RIGEI

Petrograd. — Un comunicat spune că un avion german a bombardat ieri părţile mărginaşe ale oraşului Riga.

Dr. Lucia-Leon BORCEA
Medic secundar la Maternitate
BOLI de FEMEI şi FACERI
Consultaţii 5—7 p. m. strada Buzdugan No. 2.

CASA DE SCHIMB
S. Haifler
IAŞI, STRADA ŞTEFAN CEL MARE
Tot felul de operaţiuni de schimbat

De închiriat *apartamente de cîte 2 camere şi unul de 3 în str. Tacu No. 4 în coasta palatului administrativ. In foarte bună stare.*
A se adresa în str. Tăutu 8 (peste drum de Buna-Vestire).

REICHSDEUTSCHE,
diplomirte Kindergärtnerin sucht Stell lung nur in jüdischen Häuser. Eventuell auch als Wirthschafterin.
Adresse: Antonia, Str. Ştefan, 70.

Odaie mobilată *foarte bine mobilată — de închiriat cu luna.*
A se adresa la d-na Sabina Horovitz, Str. Mitropoliei 12.

UNE JEUNE DAME connaissant en perfection le français et l'allemand cherche des leçons particulières.
S'adresser à l'administration du journal rue Mîrzescu 17.

Profesor D-r I. Tănăsescu
Vasile Conta 22 (fost sf. Spiridon
Chirurgie şi boli de femei
Consultaţii: 1—3 p. m.

Laboratorul de Analize Medicale şi Industriale
D-R A. RATIANU
Chimist diplomat de la Universitatea din Geneva
— IAŞI — Strada Cuza-Vodă (Golia) 46 — IAŞI —
Execută: Cele mai complecte analize de urină, din punct de vedere chimic şi microscopic; Analize chimice şi microbiologice de lapte de la doici: Analize bacteriologice de spute asupra bacilului tuberculozei; Analize de secreţiuni uretrale asupra Gonococilor Neiser; Analize alimentare de vinuri, lapte, făinuri etc. Analize de stofe din punct de vedere a compoziţiei şi a conţinutului în lînă, bumbac sau mătasă etc. etc.
Ceraţi instrucţiuni pentru ori-ce analiză.

5 BANI

ABONAMENTE

Un an . . . 20 lei
6 luni . . . 10 lei

OPINIA

ANUNCIURI

Un rând pag. III, 50 b.
" " " IV, 40 "

5 BANI

Administrația: Tipografia H. Goldner, Iași.— Telefon No. 86.—

Sub direcțiunea unui Comitet

Anul XIII—No. 2649.—Marți 22 Decembrie 1915

BIBLIOTECA UNIVERSITĂȚII IAȘI

RECHIZIȚIILE

Ne aflăm în plină perioadă a pregătirilor de războiu, perioadă în care rechiziționările au importanța lor.

Rechizițiile sunt una dintre condițiile esențiale ale organizărei puterei armate și deci unul dintre sacrificiile ce se cer locuitorilor Romîniei, pe lîngă multe altele, la complectarea organizărei armatei.

Acest sacrificiu, pe care ar trebui să l numim contribuție, trebue să fie făcut cu dragă inimă, cu căldura ce ne-o dă patriotismul cel mai larg și mai sfînt, însă cu condiția ca abuzurile să fie excluse și dreapta repartizare a contribuției, să domine în toate aceste operațiuni, de rechiziționare.

Abuzul și nedreptatea ca și nepriceperea în procedare, jignesc nu numai elanul sacrificiilor pentru patrie, nu numai avutul și interesele cetățeanului, dar păgubesc costisitor punga statului.

Am văzut procedeele urmate la rechizițiile din 1913, am văzut procedeele proectizate la 1914. Ambele au fost revoltătoare.

Au fost revoltătoare pentru că s'a aparat de rechiziții pe unii, s'a asuprit prin prețeluire pe alții, s'a favorizat pe alții, iar pe deasupra tuturor obiectele rechiziționate au procurat prliej de distracții și petreceri în loc de a servi statului sau țărei.

Ambele rechiziționări au fost păgubitoare și pentru stat. Păgubitoare prin fixarea prețurilor, păgubitoare prin risipa făcută rechiziționindu-se ceia ce nu-i trebuia statului, păgubitoare că s'a rechiziționat ceia ce n'a folosit și nu putea folosi statului.

Exemplu. S'au rechiziționat automobile care au servit la preumblări și petreceri prin București, și alte localități; s'au rechiziționat cai, neapți de vreun serviciu militar, cai care s'au vîndut la licitație, cu prețuri ridicole; s'a păgubit statul enorm, că rechiziționările, s'au făcut în mod primitiv, în mod nemai pomenit de ridicol, că nu s'a știut de la cine s'a rechiziționat, ce s'a rechiziționat, în cît nu sau mai putut restitui acelaș obiect proprietarului de la care a fost luat. Rechiziționările s'au făcut atît de primitiv și de neregulat, că nu s'a cunoscut nici chiar localitatea de unde a venit obiectul impropriu pentru serviciul armatei.

Ca ilustrare să cităm un caz. S'au rechiziționat cai pentru artilerie, cai de lux, absolut improprii pentru tras la greutăți. Cai neantrenați, netrăgaci, neresistenți. S'a plătit de cal de la 500 la 1000 lei.

Acești cai duși la regiment s'a văzut că nu sunt buni de artilerie, s'a văzut că tunurile vor rămînea pe drumuri, în loc să fie duse la cîmpul de luptă, dacă vor fi lăsate pe sama acestor cai neapți de așa serviciu. Caii au fost eliminați din serviciu. Nu s'au restituit proprietarilor pentru că nu se știa cine sunt proprietarii lor, nu ss cunoștea nici chiar localitatea de unde fusese trimiși. Și atunci conform obiceiului au fost vînduți prin licitație cu prețuri ridicole, cu prețuri de 100 pînă la 400 lei calul.

Aceste rechiziționări ast-fel făcute, aduc vre-un folos statului? Întăresc puterea armatei? Cetățeanul deposedat de lucrul lui jignit de la afacerile lui, a contribuit cu jertfa sa la întărirea puterei armate? Adus-a el vre-un folos patriei?

De sigur că nu.

Se întinde credința că în țara romînească nu e nimic bun, nu e nimic serios.

In țara romînească nu e dreptate, nu este adevăr, nu se respectă avutul omului, iar sacrificiile ce i se cer sunt revoltătoare prin inutilizarea lor, prin abuzurile ce predomină, prin neorînduiala ce ne cîrmuește.

Acum cînd rechizițiile vor reîncepe a funcționa, ar fi de dorit ca cele petrecute să nu se mai repete. Ordinea să înlocuiască dezordinea. Să se rechiziționeze numai ceia ce-i trebue statului, numai ce-i poate folosi statului și armatei.

Comisiunile de rechiziționare trebue astfel alcătuite că nu numai competența să funcționeze, dar membrii acelei comisiuni să nu se creadă că sunt dușmanii cotropitori, care au dreptul și puterea unei spoliațiuni în bunurile și avutul cetățenilor.

Comisiuni de oameni deprinși a lucra în numele suveranității naționale, de oameni cunoscători ai nevoilor publice și private, de oameni care să facă serviciul fără diurnă sau alt soiu de plată, de oameni care să nu caute a fi plătiți pentru a nedreptăți pe acel ce sacrifică pentru țară.

Statul a plătit membrilor din comisiunile de rechiziție din 1914, dar n'a plătit încă valoare obiectelor rechiziționate în 1914.

Atmosfera de cuceritori în rechiziționare trebue risipită, pentru a lăsa loc elanului da jertfă ce fiecare trebue să facă pentru țară.

In rechiziționarea cailor, prezența veterinarilor este absolut necesară. Nu trebue luat calul omului, numai pentru că e cal, sau pentru că omul are un cal. Calul să fie luat numai dacă e apt pentru serviciile de care armata are nevoie și numai dacă armata are nevoie.

Calul să fie astfel inferat, ca să se știe de la cine s'a luat, pentru a se restitui în caz cînd armata nu mai are nevoie și pentru a se evita erorile scandaloase cînd se fac evaluări prea mari, ori prea mici față cu valoarea reală a calului sau a obiectului.

Pentru cei ca și pentru alte obiecte rechiziționate ar fi bine a se aplica mărci cu inițialele fixate și notate pe bonul ce se eliberează.

De sigur se petrec lucruri care sunt necunoscute autorităților superioare. Dar tocmai acesta e gândul nostru a invedera cui de drept datoresc erorile ce se comit și că ar fi timpul a se lua măsuri de îndreptare.

Alta e atmosfera în răsboiu, când omul pleacă cu arma în mâna, știind că în Comuna lui și în țara lui *Dreptatea domină*.

G. D. Țoriean

STRUNA ZILEI

Alandala.

Telefonul e la noi
Un adevărat... război:
Lupți, și tipi și schemi, apoi
Cînd te trece 'nnddușala,
„Deranjat"—ți-a zis Centrala.
„Vom descoperi greșala
Peste un an, ori peste doi".
Pînă'atunci e... alandala.

Instinctul național în aula Universității

Eri, pe la orele 4 și ceva, s'a întîmplat o victorie națională. D. Virgil Arion, invitat de Societatea „Pinea săracilor", trebuia să ție în aula Universității o conferență despre Ibsen.

M'am dus și eu acolo. Cînd am ajuns, conferențiarul tăcea, cu mîinile la spate... Sus, la galerie, un grup de zece eroi naționali,—numărați pe degete,—cari au simțit din vreme că ideialul național se află în primejdie, erau puși pe pricină.

— Începi tu!

— Ba începi tu!...

Nu prea știam ce tot vor să înceapă. Cînd colo, era vorba de Deșteaptă-te Romîne!

Inregistrez, ca simplu spectator, cele ce s'au petrecut mai pe urmă.

Conferențiarul (foarte calm, cînd a văzut că eroii au uitat strofa a doua): *Domnilor, recunosc că puterea e de partea d-voastră, deși sunteți numai cîțiva... Credeam însă că sunteți de părere că forța brută nu trebue să primeze dreptul...*

Cei zece eroi (în cor): *Ho! Jos!*

Un spectator din stal: *Domnilor, noi am plătit intrarea și vrem să ascultăm conferența.*

Eroii: *La hală!* (Încep să cînte în batjocură: „Vivat Austria, vivat Basarabia").

Voci din public: *Afară! Să i dea afară!...*

D. M. Codreanu, literat.—*Am venit aici să ascultăm o conferență bună, nu o muzică proastă!* (Ilaritate).

Cei zece: *La hală!*

D. Brudaru, (student la științe,—către eroii d-lui Cuza): *Să vă fie rușine! Faceți studențimea de rîs... voi, cari reprezentați o minoritate numai!*

D. Stroja (fost prefect de poliție, directorul ziarului „Iașul"): *Voi mi-ați spart geamurile!* (Ilaritate). *Da, da, vă știu eu... D-ta, domnule Halunga... și cel dealături, Dobrovici... și Hudiță... vă cunosc eu.* (Conferențiarul vrea să înceapă; eroii naționali vociferează).

D-na Riegler, (prezidenta societății de binefacere „Pinea săracilor", încearcă să vorbească): *Vă rog... domnilor...*

Eroii: *Alta!...* (S'aud diferite exclamații).

D-na Riegler (cu vocea tremurătoare): *Lăsați publicul, care a plătit, să asculte conferența... Altfel, va trebui să înapoiem banii...* și mîne nu vom avea ce împărți la săraci... *E pentru săraci, d-lor...*

Eroii d-lui Cuza: *La hală!*

D-na Riegler: *V'am lăsat să intrați aci gratuit... credeam că sunteți mai bine crescuți. E rușine ca atîta lume să nu poată asculta de răul d-voastră.*

D. Const. Climescu (profesor universitar, fost rector al Universității): *E vorba de Ibsen, nu de politică aici... Lăsați pe d. Arion să vorbească.*

Un cuzist microcefal (ridicîndu-se pe picioarele de din dărăt): *Ibsen a fost jidan!*

Un domn din stal (către grupul eroilor): *Sunteți niște mișei... V'ați purtat necuviincios cu o doamnă, și cu fostul vostru rector, om cu părul alb...*

(D. Climescu se duce sus și încearcă să înduplece pe d. Gr. Popa, student la medicină, bursier, extern la clinica prof. dr. Riegler și președinte al „Centrului studențesc").

D. Climescu: *Lăsați, vă rog...*

D. Popa: *Nu las!*

D. procuror Gavrilescu cere ca publicul să asculte pe d. Popa. Publicul protestează cu indignare și se ridică să plece. S'aud voci: Am venit la o conferență, nu la întrunire.

O doamnă: *Trebuia să ne prevină cel puțin, ca să nu azistăm la astfel de scene... Am fost atrase aici într'o cursă.* (Era vorba de aula Universității din Iași).

Conferențiarul (către eroii d-lui Cuza) *D-lor, să fiți satisfăcuți. Ați învins... cu toate că sunteți numai opt saa zece inși.*

O voce: *Nu sunt zece, sunt zero!*

(Lumea pleacă, cu un sentiment, de scîrbă din acest „templu al culturii", unde a fost atît de prost găzduită).

Spectator

Mici Polemici

După cele 31 capitale de județ, acum au sosit la ministerul de justiție și petițiile celor două capitale ale quadrilaterului, ca să nu li se ofere lor cumva procurorul Rang în caz de strămutare.

*

Spre a lua o deciziune pentru strămutarea eventuală a celebrului procuror ieșan, se iau informații despre vre-un oraș unde nu sunt nici berării, nici chelneri, nici slugi.

*

Sărmanul Cîmpina, ex-proprietarul Universului, aflînd că s'a hotărît sechestrul a exclamat:

— Păcat de munca mea de zi și de... noapte!

*

Deputatul Cuza a făcut Camerei un dar de anul nou: a renunțat a vorbi la mesagiu.

*

In Anglia se recrutează, prin noua lege, celibatarii între 19 și 40 de ani.

...Acum în sfîrșit, or să se mărite și fetele bătrîne și cele slute și cele fără zestre...

*

Unele ziare bine informate de peste hotar numesc, prin confuziune logică pe d. Em. Costinescu, ministru al... Afacerilor străine.

...Gura greșită adevărul grăiește!

OAMENI ȘI LUCRURI

Țara fără analfabeți

Sunt multe lucruri și învățăminte utile în noul volum tipărit de colaboratorul nostru, d. Const. V. Buțureanu: „Chestiuni de pedagogie științifică". Intre cele mai instructive pagini credem că sunt acele în care se expun mijloacele prin cari Germania a ajuns aproape la o totală lipsă de analfabeți.

Școlile de adulți pentru clasele sociale cele mai oropsite—hornarii, chelnerii și servitorii—au luat o extenziune enormă.

Cităm o pagină a cărții:

„...La Chemnitz, pe lîngă studiile deosebite pe care le urmează cele opt grupe de ucenici, este pentru toți elevii un învățămînt comun sub numele de *Heimotskunde* și care euprinde:

In anul I: Orașul natal, Chemnitz, regulamentele municipale cele mai importante pentru elevi, budgetul orașului, prosperitatea lui, impozitele, comerțul, industriile sale.

Chemnitz și căile ferate, Chemnitz oraș de lucrători, Chemnitz și viitorul său de mare oraș industrial, etc.

In anul II. Mica noastră patrie Saxonia. Tablou de situațiunea sa economică, paginile însemnate ale istoriei sale, budgetele.

Saxonia era odată țară agricolă, astăzi este industrială și comercială. Cauzele prosperității sale. Saxonia una din țările cele mai însemnate în civilizație, etc.

In anul III. Marea noastră patrie Germania. Progresul făcut de ea în trăsături mari, bine înțeles. Tabloul istoric, economic, politic și social al imperiului german.

Deși se aduc multe critici școalei complimentare germane, totuși un lucru este de netăgăduit, care și rămîne pe urma ei, acela de a fi scăzut numărul analfabeților pînă la proporția de la 4 la 10.000. Afară de aceasta, a ridicat nivelul cultural al lucrătorului german din care profită nu numai individul, dar și statul, societatea".

Societatea în primul rînd, pentru că nu poate fi o calamitate socială mai mare decît analfabetizmul, izvor de inconștiență, cruzime și lipsă de ori-ce ideal național.

Nedion.

INFORMAȚII

Informațiuni precise, primite de cercurile diplomatice din Capitală, anunță că sunt iminente operațiile de atac în potriva Salonicului.

D. Vasile Dimitriu a intentat acțiune contra prințului Sturdza pentru onorar în sumă de 175,000 lei.

Onorariul acesta este reclamat de d. Vasile Dimitriu pentru procesul de reziliare a contractului pentru moșia Flămînzii, din Județul Botoșani ca contravenție la legea trăsurilor.

D. A. C. CUZA LA PALAT. — *In comisiunea ieșită la sorți ca să ducă răspunsul Camerei la Mesagiul Regal figura, precum se știe, și d. A. C. Cuza.*

Convorbind cu deputații, M. S. Regele a întrebat la un moment dat pe deputatul ieșan, pe care-l prezentase d. Gh. Mîrzescu, raportorul răspunsului:

— Dv. sunteți d. Cuza, profesor la Iași?

Atunci interveni d. Titu Frumușanu și adăogă:

— D-sa e d. A. C. Cuza care exasperează pe președintele Camerei cu întreruperile.

Absolut autentic.

Senatul universitar a fost convocat pentru Marți 22 Decembrie, ora 5 d. a, spre a cerceta cunoscutul scandal provocat de studenții universitari, în chiar localul aulei universității, cu ocazia conferinței d-lui Virgil Arion, scandal despre care vorbim în altă parte a ziarului nostru.

Consiliul profesoral al facultății de medicină din București a propus d-lui profesor Dr. E. Juvara să ocupe catedra de boli genito-urinare, rămasă vacantă prin moartea profesorului Heresca.

Eminentul chirurg n'a dat încă răspunsul la oferta ce i s'a făcut.

Se pare că liniștea a fost complect restabilită pe frontul bucovinean.

Aceasta se poate deduce și din faptul că autoritățile militare din Cernăuți au început a permite particularilor libera intrare în Bucovina.

De eri a început un exod al grecilor stabiliți în Rusia. In adevăr aseară au sosit mai multe familii avute din Grecia. Grecii au declarat, cum au început în potriva lor o persecuție grozavă, așa că deocamdată cei mai avuți s'au hotărît să părăsească Rusia.

Din Dorohoi ni se anunță, că expulzările supușilor austro-ungari continuă. Asprirea cu care se procede, dă loc la oarecari proteste. Astfel a fost înmînat un decret de expulzare unei fiice a d-lui Spanier din Botoșani, care este cetățean romîn.

E drept că tînăra doamnă este măritată cu un supus austriac, dar venise în țară, cu acte în regulă, spre a-și vedea rudele.

Chestia urmează să fie tranșată de minister.

Consfătuirea administratorilor de plasă, ce urmează să aibă loc în Capitală, a fost suspendată de ministrul de interne, pînă la noul dispoziațiuni.

Un magistrat fenomenal.—Sub titlul acesta ziarul „Dimineața" comentează, cu mult bun simț, cazul Rang și situația acestui magistrat urma în sentinței din Galați:

«Am așteptat cîteva zile, după sentința tribunalului Covurlui, pentru a face cuvenitele comentarii, în speranța că vom fi scutiți de a le mai face. Ne-am închipuit că procurorul bătăuș și scandalagiu va înțelege că trebuie să-și dea demisia, sau că—în cazul cel mai rău—ministrul respectiv va ști să debaraseze justiția de-o asemenea podoabă.

Nu se vede însă nici o mișcare. Rang rămîne în slujbă: ba, este probabil că va fi și pornit o nouă serie de chefuri, cu noui scandaluri, și noui înscenări de „ultragiu".

Așa stînd lucrurile se cuvine să tragem încheierile firești din sentința de la Galați. Din ea rezultă că:

Procurorul Rang, s'a dus noaptea la un restaurant, unde a luat la bătaie pe proprietari și chelnери, fără deosebire de sex și vîrstă, iar apoi a arestat pe cei bătuți, înscenîndu-le și un proces de ultragiu.

Tribunalul, ascultînd apărarea personală a lui Rang, constată că el nu era în exercițiul funcțiunii, că n'a fost ultragiat, ci numai s'a îmbătat și a făcut scandal, iar apoi a vrut să consacre, prin falsificarea justiției, abuzul său de putere.

Guvernul socoate deci că Rang trebuie să rămîe procuror.

Omul acesta, pecetluit astfel de justiție—al cărei cuvînt trebuie să fie sfînt pentru el—va continua deci să bată oamenii spre a le zmulge băutură și mîncare,—făcînd să planeze asupra tuturora amenințarea cu procesele de ultragiu și cu arestul preventiv".

Aci e locul să întrebăm pentru care motiv magistratul Rang n'a tras la răspundere ziarul „Fulgerul" care a făcut cele mai grave afirmări cu privirel a arestarea ilegală a femeei Profira Crețu, ținută în penitenciar timp de trei luni fără confirmare de mandat.

Găsește d. Rang că nu e destul de gravă afacerea ca să merite să se justifice, ori să ceară satisfacție?

D. Ioan Țibucan a fost confirmat ajutor de primar în comuna Coarnele-Caprei.

Agenții poliției au arestat astă-noapte pe Anton Praisner, găsit fără acte în regulă,

Azi are loc consfătuirea învățătorilor din centrul Tomești. La consfătuire azistă și d. Stoica revizor școlar.

Aseară s'a reprezentat la teatru a doua oară *Otrava*. Publicul cunoscător s'a convins din nou că piesele extrase din romane nu sunt piese de teatru, ci piese de cinematograf.

Scenele de epilepsie nu mai au ce căuta la teatru. De altfel lucrarea pare a fi fost studiată și montată cu oarecare muncă.

D. Gheorghiade, directorul epitropiei Sf. Spiridon, va interveni azi pe lîngă epitropi, spre a se acorda funcționarilor o gratificație, în vederea serbătorilor.

Nu ne îndoim că dreapta intervenție a d-lui Gheorghiade va găsi sancțiunea dorită.

Banca Iașului a înaintat azi primarului orașului suma de 1000 lei, spre a fi distribuită saracilor, cu prilejul serbătorilor.

Tot Banca Iașului a transmis azi primarului suma de 300 lei, trimisă de Casa Fehr din București în același scop.

Primarul a respnns Băncei Iașului prin o călduroasă adresă de mulțumire, în numele nevoiașilor orașului.

D. Th. Jellea a primit azi o scrisoare din partea farmacistului Schoenkerman din Milvankee (America) originar din Iași.

Farmacistul american spune că în America prețul medicamentetor s'a urcat de 20 ori peste prețul normal. In tabloul ce alăturează scrisoarea, se arată că unele medicamente sunt înzecit mai scumpe de cît în Romînia, cu toată lipsa.

In noaptea de 19 Decembrie, un puternic incendiu a distrus în parte casele cu No. 75 din Strada Socola, proprietatea d-lui Solomon Zilberman. Pagubele sunt însemnate.

Cetim în „Argus": Tribunalul Iași s. II-a, a adjudecat definitiv casele din strada Pomir 5 și 7 proprietatea firm falite C. Unter et comp, din Iași, a fraților A, și B. Michelsohn din loc azi

La ministerul de come revizuirea întrunirea comisiunei pe taxelor maximale.

Iată ordinea spectacolelor în zilele Sf. Sărbători; Vineri 25 Decembrie (întîia zi de Crăciun) la ora 2 jum. după amiază *Faust*, seara *Otrava*. Sîmbătă 26 Decembrie (a doua zi de Crăciun) la ora 2 jum. după amiază *Procuror și apaș*, seara *Fetița*. Duminică 27 Decembrie la ora 2 jum după amiază: *Zile vesele după războiu*, seara pentru prima oară: *Invierea*, episod dramatic după celebrul roman al lui *Tolstoi* prelucrat de *Henry Bataille*.

Meseriașii cismari anținut eri o întrunire în sala Turnverein. Ei se plîng în potriva comercianților, cari neputînd vinde talpa de cît cu prețurile maximale, au urcat considerabil prețul pieilor, care nu figurează în tabloul tarifelor maximale.

D. Vasile Ostapovici a fost numit sub-comisar, în poliția Capitalei.

S'a declarat epizootia de febră aftoasă în comunele Gropnița, Movileni, Plugari, Coarnele Caprei, Focurile și Șipote,

Programul nou care se reprezint astăseară Luni 21 Decembrie, la cinematograful „Pathé-Frères" din sala circului Sidoli, cuprinde următoarele:

Giovanino snu moartea! film de mare artă în trei părți. Piesă extrăă din romanul cu același nume al distinsei scriitoare Matilde de Serao, Orchestrație specială, compusă de d. Ioan de Hartulary Darclé.—Artileria grea austriacă, vederi din războiul actual.—Fata și guvernanta, scene foarte humoristice. — Căile iubirei, scene foarte humoristice.—Adoratorii Lilii, scenetă comică într'un act.

In chestiunea scandalului din aula universității cu ocazia conferinței d-lui V, Arion vom publica mîni articole primite de la d. inginer agricol V. I. Nazarie și d. A. Grigorooibi student.

Protestul studențimei ieșene. Ieri, în aula Universității, s'au întîmplat fapte, care d a c ă ar rămîne neînfierate, ar dezonora întreaga Universitate și pe toți studenții ei. D. profesor Arion a fost împiedecat de a ține conferența sa asupra „Dramelor lui Ibsen", de către o grupă de vre-o 20 de studenți, care nu s'au sfiit să arunce insultele cele mai grosolane profesorului lor. Trebuie să menționăm că subiectul conferinței era literar, nici de cum politic și mai ales că era în folosul unei societăți de binefacere. Nici considerația morală că era vorba de un scop filantropic nici jena față de inzistențele unor oameni serioși și a unor doamne cu adevărat consternate n'a putut potoli mînia acestor neoameni.

Noi, cei semnați mai jos, titrați ai acestei Universități și studenți — deși cu păreri deosebite atît în chestia externă cît și internă — suntem de perfect acord în manifestarea indignării noastre față de acest procedeu barbar al scandalagiilor de ieri. Se pare că acei studenți n'au dobîndit în studiile lor nici un element cultural, căci altminteri ar fi știut să-și înfrîneze pornirile lor cu adevărat barbare și demne de cel de pe urmă ticălos.

Studențimea universitară trebue să se manifeste în mod civilizat și anume pe terenul convingerilor, nu cu bîta și cu insultele murdare, ci cu argumente. Dar studenții nu sunt chemați să judece în ultima instanță pe profesorii lor și cu atît mai mult nu pot împiedeca manifestările sociale. Deși au fost lăsați să intre gratis pentru a asculta conferința, ei au venit cu intenția de a jigni atît publicul asistent cît și pe conferențiar.

Credeam că cel puțin localul universității, unde ar trebui lăsate la o parte patimele și frămîntările politice, va fi cruțat de această rușine.

Cele întîmplate ieri sunt o repetire a unor alte fapte anterioare de această natură. Astfel în toamna aceasta studenții au huiduit și s'au manifestat ostil în modul cel mai brutal față de d. Arion și alți profesori. Noi am tăcut atunci considerînd ca o copilărie făcută într'un moment de inconștiență și pe care o vor regreta ei însăși; după o cugetare mai matură, dar ne-am înșelat și am văzut cu durere că asemenea fapte se repetă mereu, creindu-se astfel precedente regretabile și o mentalitate periculoasă pentru studențime. De sceea studenții cu adevărat serioși s'au înțeles în modul cel mai armonios în exprimarea sentimentelor de rușine și indignare față de cele întîmplate ieri.

P. Andreiu, doctorand în philosofie. P. Popovici, doctorand în drept și litere. Th. Palade, doctorand în litere. V. Nazarie, inginer, licențiat în științe agricole. C. Alexandrescu, doctorand în litere. Gh. Corneciuc, doctorand în drept. I. Negrescu, doctorand în litere. N. Ciobotariu, doctorand în litere. A. Antoniade doctorand în drept. Eugen Cehan, student în drept, an. III. Demostene Botez, licențiat în drept. C. Sachelarescu, student în drept an. III. Al. Epure, licențiat în litere. C. Motăș, licențiat în științe. C. Gheorghiu, licențiat în științe, stud. med. an. VI. Miron Constantinescu, student în drept an. III. I. Alecu, student în litere, an. IV. Emil Dumitrescu, student în drept an. III. Vic. I. Popa, student în drept an. II. Va. Beldie, student în drept și litere.

Serviciul telegrafic și telefonic al „Opiniei"

Nemulțumiri contra lui Sasonoff

Nauen, — »Gazeta Bursei» din Petrograd, scrie că în comisiunea de budget din Dumă, politica lui Sasonoff în Balcani a fost atacată cu vehemență. Este drept că d. Sasonoff a făcut comunicări confidențiale, dar ele au fost găsite nesatisfăcătoare.

Ziarul constată, că Rusia nu mai are prieteni în Balcani, și nici nu mai compta în vre-un ajutor, în această parte a Europei.

Apropiatul război americano-japonez

Berlin.—S'a anunțat de curând apariția unei cărți japoneze de propagandă pentru un război cu America. In această carte războiul se numește pe față „necesar și iminent".

Acum apare în America o carte analoagă, purtând ca titlu: „Statele Unite și apropiatul război americano-japonez". In aceasta se spune deasemenea, că războiul trebue să vie prin firea lucrurilor.

Cartea în chestiune face mare senzație.

Rusia și Romînia

Berlin. — „Newoje Wremja" este de părere, că pentru România a venit momentul suprem de a intra în acțiune, căci altfel va pierde pentru a doua oară un moment foarte favorabil.

Rusia are gata armate mari, spre a susține revendicările României în Balcani. In Salonic se adună o armată uriașă. Șebeco este prevăzut cu puteri excepționale. Este de sperat că va reuși să câștige România. In câteva zile va sosi la București o misiune rusă, compusă din mai mulți ofițeri superiori, cari vor preda regelui uniforma de colonel al regimentului de gardă. In Petersburg se speră că aceasta va face o adâncă impresie asupra regelui și asupra poporului.

Calomnii

Berlin.—Ziarul „Le Journal" a reprodus un tablou reprezentînd scenele barbare ale Germanilor în Rusia.

Ferdinand Avenarius publică într'un ziar intitulat „Fotografia calomniatoare" o desimțire, arătînd prin acelaș tablou că această fotografie este o copie de pe un tablou în oloiu al pictorului rus M. Maimon reprezentînd: «o scenă de progrom».

„Le Journal" a reprodus tabloul întocmai puind însă în loc de „O scenă de progrom", inscripția: „Aprés le passage des barbares".

E deja a treia oară cînd ziarele franceze uzează de asemenea procedee urîte dar care toate au fost dovedite ca false,

Momente hotărîtoare pentru Romînia

București.—Ziarul „Adevărul" anunță că, de cîteva zile, amicii d-lui Marghiloman respîndesc știrea, că d. Von den Busche a remis regelui nostru, o scrisoare din partea Impăratului Wilhelm, prin care acesta îl vestește, că cel mult pînă într'o lună Mareșalul Makensen va întreprinde ofensivă în potriva Basarabiei. Imediat ce Basarabia va fi ocupată, Romînia va fi invitată să o ocupe.

Amicii d-lui Marghiloman cred că în acest caz va avea loc o schimbare de regim și viitorul guvern, este un guvern Maioreseu.

Vapor scufundat

Lyon.—Vaporul englez „La Persie" a fost scufundat în Marea Mediterană la 30 Decembre, de către un submarin german, pe cînd făcea drumul spre Indii. Pe vapor se aflau 230 pasageri, printre care cîți-va americani, un consul și oameni de echipagiu. Vr'o 200 de pasageri și oameni de echipagiu au perit în valuri.

Aprecieri militare

Nauen. — Vorbind de luptele cu anglo-francezi pe teritoriul sîrb, generalul bulgar Teodoroff, a afirmat, că francezii au luptat aci cu mult mai multă bărbăție ca englejii. Acești din urmă a adus aci soldați, în vrîstă de 19 și 20 ani, pe cînd Franța a trimis soldați mai maturi și cari au luptat cu mult mai multă conștiincioziate.

Luptele din EGIPT

Nauen.—Se raportează din Egipt, că intrarea în acțiune a arabilor, a provocat o puternică deprimare asupra trupelor englezești de aci. Aceasta și din cauza modului cum luptă arabii cît și mai cu seamă, din cauza simpatiei vădite, pe care populația Egiptului o arată arabilor.

Declarațiile lui Tisza

Nauen, — Primul ministru Tisza, primind pe parlamentarii unguri, cari i-au prezintat felicitări de anul nou, a zis:

— „Izbînda este în mînele noastre. Dar nu este încă vorba de a pune sabia în teacă. Incă nu se știe cît timp, ce alte sforțări, ce acte de vitejie vor mai trebui pînă la victoria definitivă. Izbînda noastră însă nu mai este problematică".

Tisza a mai declarat, că în ceia ce privește un punct principal al politicei ungare, este a se exercita asupra neamurilor neungare din țară o mare atracție.

Trebue de aseminea să avem credința în perfecta armonie cu aliații noștri germani, turci și bulgari. Această alianță, ca și în trecut, așa și în viitor, e de natură defensivă. Ea nu amenință pe nimeni, dar nici nu are teamă de nimeni. Misiunea alianței este asigurarea păcei, independenței, și ajungerea la o mai mare propășire economică și culturală.

Teatrul de războiu balcanic

Poldhu. — Incă nu sunt semne, cum că ofensiva dușmanului în potriva Salonicului a început. La Monastir a sosit un batalion german.

Joi au fost arestați și duși de la Salonic consulii german, austriac, bulgar și turc. De aseminea a fost arestat personalul de la aceste consulate, care s'a dovedit că întreținea numeroși spioni. Din această cauză personalul era foarte îngrijat de siguranța lor personală.

Autoritățile grecești au prezintat o cerere formală asupra acestui fapt și au și primit răspunsul.

Circulația întîrziată

Breslau.—Trenul expres Berlin-Constantinopol care urma să înceapă a circula de la 19 Ianuar stil nou, nu va începe de la această zi, ci de la o altă dată, ce va fi anunțată ulterior.

Misiunea lui Makenzen la Sofia

Nauen. -- Misiunea Feldmareșalului Makenzen la Sofia a avut un dublu succes. Prezența sa în capitala Bulgariei a făcut o adâncă impresie. Domnește aci convingerea nestrămutată, că sub conducerea lui, campania din Balcani va fi terminată în chip glorios.

S'a stabilit un acord deplin, cu privire la continuarea operațiunilor și al participărei trupelor bulgare la aceste operațiuni.

Ziarele bulgărești vorbesc toate în cuvinte entuziaste despre Makenzen. „Narodni Prava" spune că pentru bulgarii, Feldmareșalul Makenzen este simbolul puterei, disciplinei și curajului german.

Celelalte ziare salută în persoana sa cele mai strălucite fapte din istorie.

Pierdut *Subscrisa Valeria Slavic pierzînd pașaportul meu austriac No. 1728 | 1915 eliberat de Poliția orașului Cernăuți și biletul de libera petrecere No. 937 | 1915 eliberat de Prefectura Poliție Iași le declar nule.*

Valeria Slavik

CEL MAI FRUMOS DAR CE SE POATE FACE UNUI OM CULT, E DE SIGUR MONOGRAFIA

ORAȘUL IAȘI

de N. A. BOGDAN

Ediția a II-a, un volum în 4o, pe 2 coloane, de 520 pagini, cu 560 ilustrații fototipice, în diferite culori, și elegant tipărite pe hîrtie velină.

Textul și inlustrațiile acestui op instructiv și distractiv tot-odată, e de o potrivă interesant pentru familii, cît și pentru literații și învățații cei mai de seamă.

Rari cărți se găsesc tipărite în țara întreagă cu un conținut așa de bogat în text și ilustrațiuni.

Un număr restrîns de exemplare se mai găsesc de vînzare, a 15 lei unul la *Oficiul Stărei Civile locale*.

ooo

In provincie se expediază de autor, contra mandat-poștal sau ramburs.

Creditul Funciar Urban din Iași

CONVOCARE

Consiliul de administrație prin deciziunea No. 530 din 10 Decembrie 1915, fixează ziua de 6 | 19 Martie 1916 pentru adunare generală ordinară:

Sunt invitați d-nii proprietari asociați și d-nii detantori de scrisuri funciare, ca să se întrunească în acea zi la óra 2 p. m. în localul societății strada Lăpușneanu No. 37.

Chestiunile la ordinea zilei sunt:

1) Darea de seamă de operațiunile Societății pe anul 1915 și bilanțul.

2) Descărcarea consiliului de administrație de gestiunea sa pe anul 1915.

3) Votarea budgetului pe anul 1916.

4) Alegerea a doi membri în consiliul de administrație în locul d-lor Constantin Carp și Ioan M. Motăș eșiți de drept.

5) Alegerea comitetului detentorilor de scrisuri funciare.

După art. 49 și 50 din statute, dreptul de vot la adunarea generală se poate exercita de cei în drept în persoană și prin procuratori.

Procura însă nu se va putea da de cît unui alt proprietar împrumutat la societate cu drept de vot.

Prin excepțiune minorii pot fi reprezentați prin tutorii lor, persoanele supuse curatelelor prin curatorii lor casele de comerț și societățile în general prin unul din membrii lor, avînd procură în regulă pentru aceasta.

In fine, femeile printr'un procurator autorizat în regulă, chiar cînd acel procurator n'ar fi un împrumutat al societății. Atît societarul care va fi procurator, cît și procuratorul fer meilor trebue să justifice dreptul locu opt zile cel puțin înainte de ziua adunării.

Toți societarii care au angajat la societate o ipotecă de o valoare de cel puțin 5000 lei, spre a putea lua parte la ședința adunării generale sunt datori ca, cel puțin cu 10 zile înainte de ziua fixată pentru adunarea generală să depună la cassa societății spre înregistrare chitanța capitalului social.

Detentorii de scrisuri funciare Urbane Iași spre a putea alege pe membrii în comitetul detentorilor sunt datori de a depune la cassa societății scrisuri funciare urbane Iași de o valoare de cel puțin 10.000 lei conform art. 15 din statutele societății.

DIRECȚIUNEA.

Fräulein *Wienerin, 28 Jahre, mit besten Refferenzen wünscht Stell zu Kinder.*

Sub Wienerin Post-Restante Sucursala I Iași.

Dr. G. Sava-Goiu

OCULIST

S'a mutat în Str. G Mîrzescu No. 9 (foastă Primăriei, lîngă Sacre-Coeur).

Consultații în toate zilele de lucru de la 2—4 p. m.

In lipsă de UNTURĂ DE PESTE proaspătă, cereți:

Siropul IODOTANIC Dr. Ratianu

Aprobat de Consiliul Sanitar Superior

Singurul preparat care înlocuește cu succes

Untura de Pește

purificând sângele copiilor și adulților în cazurile de *rachitism, scrofuloză, lymfatism, anemie, debilitate generală, reumatism* și în diverse afecțiuni ale pielei precum *furunculoză, acnee (coșuri)*, ecsemă etc.

FLACONUL LEI 3.50

Depozit principal la Farmacia și Laboratorul chimic Dr. A. Ratianu Iași str. Golia 46 și la Farmaciile Dr. Căpățină str. Păcurari, Em. Lupu str. Anastasie Panu.

5 BANI

ABONAMENTE

Un an . . . 20 lei
6 luni . . . 10 lei

OPINIA

ANUNTURI

Un rând pag. III, 50 b.
» » » IV, 40 »

5 BANI

Administrația: Tipografia H. Goldner, Iași. — Telefon No. 36. — Sub direcțiunea unui Comitet — Anul XIII — No. 2651. — Joi 24 Decembrie 1915

BIBLIOTECA UNIVERSITĂȚII IAȘI

Politica de posibilităţi

Ca un *pendant* la „politica de sentiment", pe care o apără cu toată căldura, d. Brătescu-Voinești ne vorbește într'un alt articol, apărut într'un alt ziar, despre „politica de posibilități".

D. Brătescu-Voinești începe prin a se întreba: ce să fie oare politica de posibilități? Toate politicele formulate sînt politici de posibilități, spune d-sa. Numai la sfîrșitul războiului european se va vedea care din cele două politici, a quadruplei sau a puterilor centrale, a fost cea reală.

Autorul intră apoi în amănunte, concretizîndu-și teza.

D. Brătescu-Voinești crede că, în mod natural, ar fi trebuit să existe două grupări europene: „deoparte Franța, Anglia, Germania, Italia, Belgia, reprezentantele adevăratei civilizații, iar de altă parte Austro-Ungaria, cel mai artificial stup de umanitate și Rusia înapoiată".

Care e criteriul de clasificare? Dacă se poate înțălege pentruce s'ar găsi la un loc statele apusene ale Europei—in numele culturei—, nu se vede rațiunea pentruce s'ar găsi la un loc Austro-Ungaria și Rusia. Pentrucă una e „cel mai artificial stup de umanitate" și pentrucă cealaltă e „înnapoiată"?

Dar ce asămănare e aceasta? Ar trebui ca amîndouă să aibă același termen de comparație. Or, dacă Rusia e în adevăr „înnapoiată", nu se poate spune același lucru despre Austro-Ungaria.

Dar, însfîrșit, *apriori* trebuia să ne dăm sama că d. Brătescu-Voinești a avut un motiv, pentru care le-a grupat la un loc. Greșala d-sale e numai de exprimare... Și acest mînuitor dibaciu al limbii romînești a greșit, pentrucă, deși voia să spună că *amîndouă* aceste state sînt „cele mai artificiale stupuri de umanitate", d-sa s'a ferit ca de foc să se atingă de conglomeratul artificial și tiranic al Impărăției dela răsărit, pentrucă... pentrucă... vezi „politica de sentiment"...

Dar judecînd mai pe îndelete, crede d. Brătescu-Voinești că e așa de „artificial" stupul de umanitate austro-ungar? D-sa desigur, nu-și închipue că e cu totul lipsită de temeiu formula aruncată de un bărbat de stat; „Austria, dacă n'ar exista, ar trebui inventată".

Poate fi artificial stupul acesta, dar e necesar, ca o avangardă a culturii europene împotriva amenințării de la răsărit. Și fie sigur d-sa că în momentul cînd acest stup nu va mai fi necesar, adică atunci cînd avangarda va fi împinsă mai spre răsărit, cînd ea va fi alcătuită de zidul Poloniei și Ukrainei reînviate și al Romîniei pe deplin conștiente de rostul ei istoric, conglomeratul austriac se va desface dela sine în părțile lui componente. Pînă atunci să nu se mire d. Brătescu-Voinești că însăși Anglia va fi cea mai tenace vrăjmașă a desmembrării Austriei și, *ipso facto*, a idealului nostru de peste Carpați.

Mai departe, d. Brătescu-Voinești se întreabă dacă „politica de posibilități" înseamnă „ca fără nici o preferință, să ne pregătim pentru a merge fie într'o direcție, fie în cealaltă?" și se ridică împotriva acestei politici. Dacă i se dă acest înțeles, d-sa are desigur perfectă dreptate. Intr'un moment mare istoric, directiva noastră trebue să fie hotărîtă de *dinaintea* războiului și ferm *menținută*. Politica noastră externă, în mijlocul acestei catastrofe, nu trebue să fie aceea a flacării bătută de toate vînturile.

Dar politica de posibilitate mai însamnă și altceva și aici credem că e înțelesul ei adevărat. Ea este opusul politicei de imposibilități, adică al politicei fără nici o bază reală. Și dacă d. Brătescu-Voinești este de acord că avem revendicări de făcut în două direcțiuni, dacă, adăugăm noi apoi, interesul simburelui acesta de viață națională, care e statul romîn, trebue să primeze, dacă, însfîrșit, atitudinea noastră trebue să aibă în vedere faptul că sîntem sau nu în calea unor directive istorice seculare, dacă toate acestea însamnă „politică de posibilități,—apoi toate celelalte alcătuesc, fără îndoială, politica de imposibilități.

Și d. Brătescu-Voinești, care a asistat timp de un an și jumătate la spectacolul penibil al vieței noastre publice, va fi nevoit să recunoască că formula de interese de rasă e goală de înțeles, azi cînd rasa germanică, prin reprezentantele ei Anglia și Germania, se sfîșie fără milă, că erijarea noastră în apărători ai culturii europene amenințate de „barbaria teutonă" e o necuviință, atunci cînd, în numele analfabetismului nostru îngrozitor, privim de sus la poporul lui Kant și al lui Goethe, că formula, „salvării eroicei Serbii" este o nebunie în momentul cînd Rusia stă cu brațele încrucișate, iar Franța și Anglia sînt nevoite să se retragă din fața trupelor Bulgariei.

Asta e politica de imposibilități! Și dacă n'ar fi de cît să reprezinte opusul politicei acesteia, într'o vreme cînd bazele reale ale oricărei discuții serioase lipsesc, formula *„politică de posibilități"* va avea ori cînd un înțeles lămurit.

C. Alexandrescu.

Incidentul dela Universitate

Informațiile ce publicăm în corpul ziarului, arată că senatul universitar a dat o sancțiune regretabilului scandal de Duminică, din aula universității.

Turburătorii au fost pedepsiți! Puțin importă natura și asprimea pedepsei. Ceea ce interesează ie faptul că un aseminea scandal n'a rămas fără sancțiune.

Desigur că și marele public și studenții se vor arăta surprinși de această veste. Sunt doar mai bine de zece ani de cînd studenți ieșeni și-au permis cele mai reprobabile violențe, fără ca cei în drept să ia vr'o măsură oare-care! Și, evident, nu cu puțin a contribuit și simțimîntul acesta al impunității asigurate la repetarea și agravarea manifestațiilor violente și brutate!

Dar ori-cum, faptul real este că turburătorii au fost pedepsiți. Și, pedepsirea aceasta, în vremurile de îngrijorate prin care trecem, are o semnificație deosebită. Ea înseamă că universitatea din Iași revine la vechea și frumoasa ei tradiție, că Universitatea crede în nevoia de a apara libertatea credințelor, că ea nu tolerează regimul de cerberism studențesc, care își permite chiar de a cenzura pe profesorii universitari.

Măsura luată eri de senatul Universitar însamnă începutul sfîrșitul epocei de scoborîre a demnității vieței universitare.

Această măsură va găsi cu siguranță, aprobarea tuturor oamenilor de bine.

Mici Polemici

La Galați doi patizani ai părintelui Lucaci, Casimir și Resnilă, s'au bătut. Noroc că nu s'au plesnit.

*

Tot din Galați se anunță că a fost vîndută și cumpărată, pentru alegeri, gazeta „Steaua".

Redactorii de acolo au umbla cu steaua, pînă n'a venit Crăciunul.

*

Centrul studențesc va distribui, cu prilejul Crăciunului, ajutoarele pe cari nu le poate distribui societatea «Pinea Săracilor» după scandalul de la conferința de Duminică.

Toți membrii centrului sunt bursieri, funcționari, lefegii și budgetivori.

*

D. A. C. Cuza a plătit d-lui Virgil Arion polița de la alegeri. Cu voturile multe cîte a întrunit, fostul președinte al Ligei culturale era să întunece gloria economistului.

De ce a fost Duminecă, în aulă, procurorul Gavrilescu, iar nu Rang?

— Pentru că acesta din urmă e foarte ocupat cu atîtea... pricini proprii.

*

A lipsit nelipsitul procuror Rang și la a doua reprezentație a piesei „Otrava". D-sa nu aprobă o asemenea propagandă în contra băuturei. Ar fi vrut chiar să interzică piesa cu totul.

Cronici Vesele

Pînzele lui Băncilă Dul.

Pictorul Băncilă a reintors din Capitală, încărcat de succese și aur pentru pînzele sale expuse acolo. Oameni aleși s'au grăbit a poseda aceste picturi și din micul atelier din strada Păcurari, ele au ajuns în Capitală unde vor fi puse sus — sus de tot, pntru că și persoane sus puse, stăpînesc astăzi aceste tablouri, pentru că pînza pictată de mîna unui maistru, se înalță.

Și după cum o rană cît de mică, poate cuprinde un tablou it de mare, ot așa într'un atelier foart modest pot fi produse opere de mare aloare. Aceasta ne-a dovedit-o pictorul Băcilă.

Dar maistrul nu ra atît de mulțumit că nu mai putea strîge baerele pangei; mulțumirea lui cea rare era că pînzele lui vor fi atîrnate pe pereții celor cari vor măceluri. Mulțumirea lui sufletească era că tabloul nu numai că a putut pătrunde acolo, dar va fi veșic privit și spectatorul își va putea adce aminte neîncetat de cuvintele: Nu ucle!

Pentru că și voi simțiți jalea pe care o pregătiți, de aceia s'au înduioșat pînzele maistrului. La privirea lor ochii vi s'au muiat și cînd pictorul obijduiților frînge sabia lui Mars, s'au frînt și inimile voastre.

Da. Iată mulțumirea sufletului însingerat al pictorului umanității. Ea se poate compara cu aceea a răzvrătitului care a reușit cu strigătul lui de revoltă să pătrundă pînă la urechia asupritorului, cînd manifestul-imprimat ajunge sub semptuoasa ceașcă de șocolată a autocratului.

***

Maistrul n'a făcut naufragii cu pînzele sale. El nu e din marinarii lui Ronți Roman

Cari au purces p mare
cu pînze zurătoare
Și cu catarie ruje
în port au reîntrat

nu, el a purces cu pîze cari nu dau greș și cu toate că a plent pe o vreme atît de furtunoasă, a știut a braveze obstacolele și s'a reîntors încărcat de succese și aur.

***

Un incident care ierașă dea loc unei ieșiri pe teren, s'a aplat cu o ușurință uimitoare. Ofensatorul a cerut scuze, nici n'a revocat, ci a evocat.

„Cuvîntul măgar n'a fost rostit de mine, d-lor martori", a zis ofensatorul, — „am spus macar că e... etc." procesul-verbal fiind dresat în acest sens, toți martorii au căzut de comun acord, că nu e loc de duel.

Noi recunoaștem că e mai bine ca toți martorii să cadă de acord ... cît să cadă unul din combatanți pe teren.

***

Dar sistemul echivocului e admirabil și'l aplaudăm. Trebue însă, în asemenea cazuri, să vă gîndiți la martori speciali. Martori cari să știe a da o altă tălmăcire, necompromițătoare, cuvintelor ofensatoare!

Așa cînd se aruncă adversarului cuvîntul de mizerabil, martorii să invoace bunăoară Mizerabilii lui Victor Hugo, sau de se zvîrle cuiva insulta „ai creștere de brînzar", martorii să se anine de cuvîntul bizar și așa mai departe.

Martorii aceștia trebue să fie dresați în dresarea procesului-verbal. Pentru că ofensatorul e surescitat în acele momente și numai martorul recę și cuminte va putea aplana totul.

De aceia martorul specialist în echivocuri, sinonime și jocuri pe cuvinte va înlătura jocul soartei al duelului.

***

E de preferat însă să renunțați a ofensa pentru ca să nu urmeze apoi partea comică sau cea tragică a incidentului.

Dacă din cele două „coduri", cari se găsesc și în librăriile noastre „Codul manierelor" și „Codul Duelului" va fi cetit numai cel d'întăi, al doilea cod va dispărea cu timpul.

Alonzo

STRUNA ZILEI

Alandala.

O conferință în aulă...

Ce e oare infernala
Izbucnire? Ce vrea sala?
Se aplaudă? Se sbiară?
Simpatie ori ocară?
Lipsia numai chelfăneala:
Universitatea, hala
Intr'un cor s'amestecară;
Procuror, studenți—Se cară
Doamne leșinate afară
Alandala!

Către o îndreptare

Chestiunea scumpirei medicamentelor pare a se apropia de o soluțiune dreaptă.

Ultima ședință a consiliului sanitar superior a recunoscut că s'a lucrat cu ușurință și — constatăm cu oarecare satisfacție — s'a făcut uz în acea ședință de argumentele pe cari le-am invocat aci.

In primul loc, uimirea că s'a împărțit oarecum țara în două țări deosebite: militară și civilă. S'au făcut sacrificii pentru aprovizionarea serviciului sanitar militar și s'a tratat ca o cantitate neglijabilă.. restul, care e numai puțin de cît toată țara.

Apoi s'a tolerat o interpretare care n'a fost în intenția nimănui. Am zice aproape că s'a lăsat farmaciștilor să încerce marea cu degetul, aplicînd urcarea acordată unor *articole anumite, — farmaciei ca atare, ba chiar scumpind extraordinar substanțele ce se vînd fără prescripție medicală sau acele cari n'au nimic de a face cu scumpirea: oxigenul apa distilată, pe lîngă scumpirea acelor* imponderabilia *care formează faimoasa manipulare farmaceutică, groaza bolnavilor și a medicilor.*

Profesorul Negel, care face practică pe o scară întinsă și cunoaște societatea, a expus consiliului sanitar superior calamitatea unei atari situațiuni și aflăm că s'a cerut guvernului — prin ministerul de interne — să acorde compensațiile necesare pentru a se dobîndi medicamente. Ast-fel vor fi mulțumiți și farmaciștii și medicii și pacienții — mai ales.

Singur d. Costinescu va căpăta gălbănare, de scîrbă, dar să sperăm că — va trece curînd, grație îngrijirilor filiale ce i se vor da.

E păcat numai că asociația farmaciștilor s'a pus în cheltuială și a administrat publicului o placardă, ca să-l liniștească amenințîndu-l că, la din contra, va rămînea cu totul lipsit de farmacie și de medicamente.

S'ar crede că se simt bine în situația lor de victime ale evenimentelor. △

INFORMAȚII

D-l profesor E. Riegler a telegrafiat d-lui Dimitrie Grecianu la București întrebîndu-l dacă-și ia răspunderea ofenselor adresate de «Evenimentul» doamnei Riegler președinta societății «Pînea săracilor».

D-l Grecianu care se întoarce dimineață în Iași va fi chemat la răspundere de mai mulți domni ale căror soții se consideră ofensate prin proza „Evenimentului".

Fiind că e vorba de d. Grecianu putem încă afirma că înainte de ședința senatului universitar, d-sa a fost vizitat de d. I. Găvănescu, care i-a cerut să-și pună în joc toată influența politică pentru a se evita o decisiune contra studențimei. Influența nu s'a resimțit, judecînd după rezultat.

Sindicatul agricol din Iași a încheiat ieri un contract cu un delegat al ministrului de rezboiu austriac, prin care vinde acestuia din urmă șapte sute de vagoane de grîu.

Acest grîu va fi transformat în făină la morile din Iași și va fi plătit cu 3200 lei vagonul predat moara.

Pe lîngă un acreditiv, prin care se garantează această tranzacție, delegatul ministerului de rîzboiu austriac pune la dispoziția sindicatului suma de 500,000 lei pentru a fi distribuită membrilor sindicatului, în proporție cu cantitatea de grîu ce o vor preda.

In ultimul consiliu de miniștri s'a încheiat un jurnal pin care se decide, în principiu, exportul vitelor.

Ministerul de domenii va numi o comisiune care să fixeze modalitățile grație cărora să se poată efectua acest export.

Cîți-va elevi din o clasă superioară liceală au încercat să facă o mică manifestare... federalistă la ușa unei clase. Cazul se cercetează de către direcția liceului și va fi pedepsit.

D. Lupu Leibovici, angrosist din Iași a exportat în Austria trei mii decalitri vin cu prețul de 8.50 și 10.50 decalitrul.

Externatul de fete a luat vacanță de eri.

Școlile secundare de băeți au dat vacanță elevilor din provincie tot eri.

Scrisoare deschisă către Directorul ziarului „Evenimentul". — Următoarea scrisoare deschisă a fost adresată directorului ziarului *Evenimentul* drept răspuns la cele debitate de zisul ziar în chestia scandalului de Duminică:

„In numărul de aseară al Evenimentului, *de sub direcția D-v. a apărut un comunicat în fruntea ziarului, în care, între altele, se găsește fraza următoare:* „...Nemții au și pus la cale pantahuze, iscălite de cîți-va nemernici".

„Pantahuza" *e protestul nostru împotriva scandalului din aula Universității,* „nemernicii" *sîntem noi.*

De oare-ce comunicatul e neiscălit și apare în fruntea ziarului, vă considerăm drept autorul lui.

Pînă cînd nu veți dovedi că „Nemții" au pus la cale acest protest, sînteți un calomniator. Dealtmintrelea, ca o supremă ironie și coincidență nenorocită mulți dintre cei iscăliți împărtășesc aceleași păreri cu Dv. în chestia externă.

In ceia ce privește injuria conținută în cuvîntul **nemernici**, *noi, cei iscăliți mai jos, insultați de dv., pentru faptul că, indiferent de credințele noastre politice, am crezut de datoria noastră să protestăm împotriva terorii, în ce privește exprimarea părerilor, pe care, dintr'un politicianism îngust, vreți s'o introduceți și în Universitate, exploatînd minți tinere și neexperimentate. nu putem decît să vă întoarcem același cuvînt:* **nemernic.**

C. Alexandrescu, doctorand în litere' Gh. Corniciuc, doctorand în drept, Ar. Tătăranu-stud., V. Iorgulescu-stud., V. Năstăsescu-stud., N. V. Ionescu doctorand în drept, V. Nazarie Inginer, licențiat în științi, Th. Palade doctorand în litere, C. Motăș licențiat în științi, P. Andrei doctorand în filozofie, A. Brudariu, student, Antistescu-student, P. Popovici, doctorand în drept, A. Antoniade, doctorand în drept, I. Pavlov, doctorand în drept.

Duminică 27 Decembrie — a treia zi de Crăciun—va avea loc o mare vînătoare la Tibănești, organizată de d. P. P. Carp.

M. S. Regele Ferdinand și principele moștenitor Carol vor participa la aceasta vînătoare.

In luna Februarie vom avea în la o trupă mare de operă romînă, afar trupa care se anunță în Ianuarie agenția Biletele le-a și pus în vînzare „Thalia".

După cum am anunţat aseară s'a întrunit Senatul universitar, pentru a decide cele cuvenite în potriva turburătorilor de la conferinţa de Duminecă, din aula Universităţei.

Au fost prezenţi toţi membrii Senatului, afară de d-nii Dim. Alexandrescu şi I. Peretz.

Senatul u decis în unanimitate că turburătorii trebuesc pedepsiţi.

Apoi, cu majori ate de voturi, a decis:

1) Studenţii Gr. Popa, Dobrovici, Halunga şi Hadiţa sunt eliminaţi de la o seziune de examen.

2) Tuturor studenţilor turburători, li se va da pedeapsa admonestărei.

3) Tuturor turburătorilor li se rîdică dreptul, pe timp de un an, de a face parte din comitetele societăţilor studenţeşti.

4) Rectorul va comunica societăţei „Plinea saracilor" că i se pune la dispoziţie aula universităţei, pentru prima Duminecă de după vacanţă, pentru o conferinţă care să fie ţinută de d. Virgil Arion.

Ca o dovadă în ce măsură incidentele scandaloase de Duminecă au iritat corpul profesoral, în marea lui majoritate, este faptul că d. Dim. Alexandrescu, decanul facultăţii de drept, căreia aparţine ca de ordinar majoritatea demonstranţilor, a ameninţat cu demisia din decanat, dacă nu se va da vinovaţilor o pedeapsă exemplară.

Este drept că cu toate aceste manifestări d. Alexandrescu n'a participat la şedinţa de aseară a senatului universitar.

Cine ar putea spune ce motive puternice l'au împiedicat?

D. Th. Bădărău, directorul liceului internat, a cercetat cazul celor tredomni pedagogi cari au avut o atitudine provocătoare la conferinţa de Duminică a d-lui V. Arion, pentru „Plinea săracilor".

Domnii în chestiune n'au găsit, după cît suntem informaţi, altă scuză decît aceia că au fost luaţi înainte de entuziasmul celorlalţi şi i-au imitat.

Directorul liceului-model găsind cu totul incompatibilă purtarea pedagogilor în chestiune, cari n'au ţinut seamă de prezenţa elevilor încredinţaţi lor, nici de situaţia lor proprie, a făcut ministerului un raport de înlocuire.

Administraţia comunală a acordat funcţionarilor comunali o gratificaţie de sărbători, constînd din 15 la sută din salarul lunar al fiecăruia.

La 14 Ianuarie 1916 se va ţine la Prefectura de judeţ licitaţie pentru vînzarea mai multor păduri ale statului.

Revizoratul şcolar ia vacanţă de azi pînă Luni.

Astă noapte a fost arestat Ion Dimitriu, originar din Argeş. Asupra lui s'au găsit numeroase lucruri de furat.

Ministerul de interne a cerut prefecturei de judeţ oprirea fabricaţiunei şi vînzărei opincilor de piei netăbăcite, din cauză că uşor se transmit boalele contagioase.

Notăm că în judeţul nostru s'au şi luat măsurile cuvenite mai de demult.

Din ordinul ministerului de război 500 de rezervişti din regimentul 13 vor fi desconcentraţi pe timpul sărbătorilor.

Agenţii poliţiei au arestat astă noapte pe Gheorghe şi Alexa Bilici, găsiţi gata pentru a întreprinde o jefuire. Ambii erau înarmaţi cu cuţite revolvere şi instrumente de spargere.

E de notat că sunt fraţii vestitului criminal Bilici, condemnat la muncă silnică pe vieaţă.

Ministrul de comerţ a aprobat procesul verbal incheiat de d. ajutor de primar Toma, şi a dispus ca stokul de talpă ce se va găsi în prăvălia d-nei Lea Albin din strada Socola 51 să fie rechiziţionat şi vîndut. D-na Albin a mai fost condemnată la 100 lei amendă.

Bibliografie. — „Reverii sculptate" versuri de F. Aderea, Craiova, 25 bani.

Comitetul Societăţei «Unirea» a lucrătorilor tipografi din localitate, a înaintat Statutele acestei Societăţi, Casei Centrale a meseriilor din Bucureşti spre aprobare. După aprobarea Statutelor Societatea «Unirea» va deveni persoană juridică.

Iată ordinea spectacolelor în zilele Sf. Sărbători; Vineri 25 Decembrie (intîia zi de Crăciun) la ora 2 jum. după amiază *Faust*, seara *Otrava*. Sîmbătă 26 Decembrie (a doua zi de Crăciun) la ora 2 jum. după amiază *Procuror şi apaş*, seara *Fetiţa*. Duminică 27 Decembrie la ora 2 jum. după amiază: *Zile vesele după războiu*, seara pentru prima oară: *Invierea*, episod dramatic după celebrul roman al lui *Tolstoi* prelucrat de *Henry Bataille*.—Duminică 3. matineu, „Papa Lebonard; soara, «Otrava». Mercuri 6, matineu «Baba-Hîrca»; seara „Cdrta de vizită" şi „Două orfeline".

Trenul 149 via Paşcani a sosit aseară cu o întîrziere de 140 minute. Cauza întîrzierei e aglomeraţia din Mărăşeşti.

Prefectura de judeţ ia azi vacanţă pînă Luni dimineaţă.

Protestarea studenţilor.—Pe lîngă lista anterioară a studenţilor ieşeni cari au protestat în contra excesului de Duminică, ne trimit adeziunele lor la acea protestare următorii domni studenţi:

N. V. Ionescu, doctorand în drept, Victor Motăş, doctorand în drept. Al. Manu, doctorand în drept-avocat. St. Irinescu, stud. în ştiinţe, I. Antistescu, stud. în drept şi litere, M. Toni, doct. în filosofie. A. Grigorovici, stud. în drept. A. Trudariu, stud. în drept şi ştiinţe. V. Ioguleşcu, stud. în drept. I. Pavlov, doctorand în drept. An. Tărănanu, student în drept. V. Năstăsescu student în drept, Tiţus Hotnog doctorand în litere. Gh. Criţu, doctorand în litere. I. Pîneles student în filosofie. Art. Bergmanu, student în drept şi filosofie. Gh. Holban, stud. în litere. C. Topîrceanu, stud. în litere şi drept.

Morarii au fost convocaţi pentru aseară la Primărie.

Nu s'a putut stabili nici o înţelegere. Administraţia comunală pentru a permite moraritor de a tranzita făină şi în alte localităţi, a cerut ca morarii în solidar, să garanteze că vor furniza oraşului cel puţin 110 vagoane pe lună, cu preţurile maximale.

Morarii au răspuns, că nu se pot obliga în solidar.

Lipsa de făină începe a fi şi mai mult simţită.

Se pare că administraţia comunală va căuta să se aprovizioneze cu grîu şi să închirieze o moară care să macine, în comptul comune.

Programul nou care se reprezintă astă-seară Miercuri 23 Decembrie, la cinematograful Pathé-Frères din sala circului Sidoli, cuprinde următoarele:

Secretul casei de fier; extraordinară şi senzaţională dramă în trei acte mari cu extravagante situaţii, uimitoare scene, stranii aventuri.—Nevasta cu doi copii; comedie bufă în două acte cu o deosebită punere în scenă şi cu o excelentă interpretare de către artiştii humoriştii.—Tîndală vrea să ie paşă, scene humoristice.—Excursiuni pitoreşti în Catalonia (Spania), splendide vederi după natură.

D. C. Timu, a fost numit învăţător la şcoala din Sona-Seuleni, în locul d lui Bogdan, detaşat.

A apărut *ediţia II-a*, revăzută şi adăusă, din *Dicţionarul de citate şi locuţiuni străine* de *B. Marian*, cuprinzînd citate din limbele: *latină, greacă, franceză, germană, italiană şi engleză.*

Această interesantă lucrare nu trebue să lipsească nici unui om cult; ea foloseşte profesorilor corpului didactic, avocaţilor, studenţilor, ofiţerilor, clerului, elevelor şcoalelor secundare etc.

Cartea se poate citi, de altfel, şi ca o culegere de cugetări, cuprinzînd adevăruri eterne ce înţelepciunea popoarelor şi aceea a scriitorilor au ştiut învestminta în mod lapidar.

Ea se vinde cu 2 lei la toate librăriile din ţară.

In Iaşi, la librării şi la depositul de ziare al «Universului» strada Unirei.

Dr. G. Seva-Goiu
OCULIST
S'a mutat în Str. G. Mîrzescu No. 9 (fostă Primăriei, lîngă Sacre-Coeur).
Consultaţii în toate zilele de lucru de la 2—4 p. m.

Serviciul telegrafic şi telefonic al „Opiniei"

Ştiri tendenţioase

Berlin,—«BernerTagblatt», explică astfel modul cum francezii primesc informaţiuni „adevărate" din neutrala Sviţeră.

Din cauză că cenzura franceză opreşte publicarea faptelor ce se petrec în imperiile centrale şi francezii doresc să le afle, au găsit mijlocul foarte ingenios: mii de francezi s'au abonat la ziarul „Journal de Geneve" care a ajuns să aibă mai mulţi abonaţi în Franţa decît în ţară la el.

Insă ştirile se fabrică în Paris, se trimet la „Journal de Genève" din care reprodus ziarele franceze. Bine înţeles că aceste ştiri sunt astfel fabricate ca să arăte francezilor starea precară a Germanilor.

Astfel «Journal de Genève» publică că Germania nu mai are putere de a duce războiul mai departe; că la Berlin poporul se revoltă din cauză de foamete, că a manifestat înaintea parlamentului cerînd pîne şi pace şi alte multe inepţii.

Franţa ar trebui mai întâi să cunoască obiceiurile germane şi apoi de sigur că nu va vorbi astfel.

Haosul din Salonic

Nauen.—Trupele anglo-franceze continuă să aibă aceiaşi atitudine. Generalul Serail a arestat pe consulul general al Norvegiei, d. Zeefelder.

Peste 1000 de supuşi ai Puterilor Centrale au fost aruncaţi în temniţe. Cu mare greu s'a admis ca femeile şi copii acestora să-i însoţească în închisoare.

Alte trupe anglo-franceze au debarcat la baia Orfanos.

Comandantul trupelor engleze a înştiinţat guvernul, că vroeşte să ocupe Vila Achilion din Corfu, proprietatea Impăratului Germaniei, pentru a-o transforma în spital.

*

Regele Constantin al Greciei, acordînd un interview ziarului „Daily Chronicle", a declarat:

„Că nu mai poate înţelege pe Anglia. El a promis să păstreze o neutralitate binevoitoare şi nu şi-a schimbat părerile şi nici promisiunile făcute".

Acordul turco-bulgar

Sofia.—Sobrania a ţinut eri ultima şedinţă, înainte de sărbătorile Crăciunului.

Proiectul de acord turco-bulgar a fost votat în unanimitate. fără discuţie şi prin rădicare de mîini.

D. Radoslavoff şi-a exprimat convingerea în trăinicia bunelor relaţiuni turco-bulgare.

Viitoarea şedinţă va avea loc la 11 Ianuarie.

Luptele pe frontul basarabian

-- Toate atacurile ruseşti au fost singeros respinse --

Viena. — Pe întreg frontul basarabian au avut loc şi eri lupte crîncene.

Toate atacurile ruseşti de lîngă Toporăuţi au fost în chip singeros respinse de bravele noastre trupe, cari au luptat cumult eroism.

Am luat prizonieri 3 ofiţeri şi 850 soldaţi.

La gura rîului Sereth, pe Stripa inferbară, pe pîrâul Kormm, atacurile ruseşti au fost respinse. Numeroase poziţiuni ale noastre de pe frontul de nordest, au stat tot timpul sub focul duşmanului.

*

Viena.—Luptele din Galiţia orientală continuă cu înverşunare. Ruşii punînd mereu în acţiune forţe nari, au început să se apropie de poziţiunile noastre de lîngă Toparanci.

Peste tot locul ruşii au fost respinşi sîngeros şi în unele locuri, după dărîmarea tranşeelor, luptele au ajuns corp la corp. Cu deosebire vehemente au fost luptele din tranşeele dărmate de artilerie aproape de graniţa de la est de Sarancea.

In aceste lupte s'a distins mai ales regimentul 46 de infanterie din Varschadin, care s'a acoperit din nou de glorie.

*

Ca şi pe frontul basarabean au dat greş atacurile ruseşti întreprinse la nord-est de Okust în potriva întăriturilor de la podul de la Nejeciko.

Toate tenativele ruseşti, întreprinse cu mari forţe spre nord-est de Buceagi au fost respinse de bravele noastre trupe.

*

Pierderi ruseşti, acum ca şi cele din cursul săptămînei trecute, sunt enorme. Intr'un singur sector larg de 10 km., am numărat 2300 de cadavre ruseşti, în faţa frontului nostru. Cîte-va batoane ruseşti, după povestirile prizonierilor, care au purces la atac cu un efectiv de una mie soldaţi, s'au reintors cu un efectiv de una sută treizeci.

Numărul prizonierilor făcuţi în zilele din urmă la nord-vest de Buceagi trece de 800.

Pe Ikwa superioară grupul Boehm-Ermoli au doborît cu focuri un avion, făcînd prizonieri pe aviatorul şi doi pasageri.

*

Bucureşti.—Corespondentul din Herţa al ziarului „Adevărul" comunică faptul că luptele crîncene începute acum câteva zile pe frontul bucovinean continuă încă cu mare îndârjire.

Atacurile ruseşti fiind respinse austriacii au reocupat tranşeele perdute.

Ambii beligeranţi îşi menţin toate vechile lor poziţiuni cu toate enormele pierderi în oameni şi cheltueli de muniţiuni.

Violente canonade continuă de ambele părţi, după declaraţiile dezertorilor ruşi, care au trecut pe aci, ruşii ar fi adus aci 12 corpuri de armată. Ar fi vorba ca Luni să se pornească o nouă ofensivă.

Situaţia în Grecia

Atena. —Arestările continuă la Salonic. Se anunţă arestarea consulului general al Norvegiei, cît şi a cîtorva supuşi greci.

Guvernul grec a protestat imediat.

*

După cum se comunică din Salonic regele Petru al Serbiei nu va rămîne aci de cît cîteva zile.

*

După unele ştiri sosite armata sîrbă din Albania a început să sufere cumplit de lipsă de aprovizionare.

Belgienii recunoscători Germaniei

Nauen. — Ziarele belgiene din Bruxelles, arată, că poporul belgian îşi arată satisfacţia sa, de hotărîrea luată de administraţia germană, de a reînfiinţa universitatea în Flandra prin care se asigură viitorul ţărei flamande.

Se vede că Germania luptă pentru eliberarea popoarelor mici.

Victor Cristofor
AVOCAT
Str. Cuza-Vodă 42 bis

Noui trupe italiene

Nauen. — „Gazeta de Veneţia" anunţă din Durazzo, că noui trupe italiene au sosit la Valona, după un marş de 15 zile.

Comandantul italian a vizitat lagărul sîrbesc, cerînd a încuraja trupele sîrbeşti demoralizate.

Important *Cursuri de ştiinţi comerciale, de limba şi literatura germană precum şi de istoria literaturei germane predă contra unui modest onorar în locuinţa sa din str. Căpitan Păun No. 3. M. MESCHER*

De închiriat *Un apartament compus din 5 camere, sală de bae, bucătărie, locuinţă de servitori, în str. Păcurari No. 29.*
A se adresa la d. avocat V. E. Theodoru, str. Lozonschi 10.

Două odăi *frumoase, bine mobilate, pentru un domn sau o doamnă, se închiriază de pe acum, cu luna sau cu anul.*
Informaţii la ziar.

De închiriat *două camere frumoase mobilate sau nemobilate, cu serviciul, în strada Carl Lueger 13. Se poate adresa proprietarului în aceiaşi casă.*

O odae mare şi frumoasa *mobilată - sau nemobilată se închiriază depe acum.*
Informaţiuni la d. Isidore Margulies strada Stefan cel Mare.

MAGAZINER *de încredere, nemobilizabil, care să cunoască limba germană, se caută pentru imediată angajare.*
Ofertele cu pretenţii de salar să se adreseze Uzinei Centrale de Electricitate din Iaşi.

Fräulein *Wienerin, 28 Jahre, mit besten Refferenzen wünscht Stell zu Kinder.*
Sub Wienerin Post-Restante Sucursala I Iaşi.

CEL MAI FRUMOS DAR
CE SE POATE FACE UNUI OM CULT, E DE SIGUR MONOGRAFIA
ORAŞUL IAŞI
de N. A. BOGDAN
Ediţia a II-a, un volum în 4o, pe 2 coloane, de 520 pagini, cu 560 ilustraţii fotipice, în diferite culori, şi elegant tipărite pe hîrtie velină.
Textul şi inlustraţiile acestui op instructiv şi distractiv tot-odată, e de o potrivă interesant pentru familii, cît şi pentru literaţii şi învăţaţii cei mai de seamă.
Rari cărţi se găsesc tipărite în ţara întreagă cu un conţinut aşa de bogat în text şi ilustraţiuni.
Un număr restrins de exemplare se mai găsesc de vînzare, a 15 lei unul la *Oficiul Stărei Civile locale.*
ooo
In provincie se expediază de autor, contra mandat-poştal sau ramburs.

Desconcentrat
DOCTORUL BRENER
specialist pentru boale de femei
MAMOŞ
Consult. 1—6 p. m.
Iaşi, Telefon 280 şi 222

Trupa Israelită de operetă
Conducerea eminentului comic
Isidor Askenazi
In frunte cu celebra Prima donă
D-na ADELA LERESCU
absolventă al Conservatorului din Viena, su pranumită Privighitoarea scenei!
Cu concursul Iubitului artist
DI. S. LERESCU
şi al d-nelor
SARA ETINGHER şi TILI AŞKENAZI care vor da o serie de reprezentaţiuni în Sala Teatrului „Caragiale".
Vineri 25 Decembrie Matineu ora 3
SULAMITA
Vineri 25 Decembrie ora 9 seara
ROSA
Sîmbătă 26 Decembrie Matineu ora 3
DIE MUTTER
Sîmbătă 26 Dec. ora 9 seara
IDIOTUL
Duminică 27 Dec. Matineu ora 3
BAS IERUSALIM
Duminică 27 Dec. ora 9 seara
ROSA

5 BANI

ABONAMENTE

Un an . . . 20 lei
6 luni . . . 10 lei

OPINIA

ANUNȚURI

Un rând pag. III, 50 b.
. . . IV, 40 .

5 BANI

Administrația: Tipografia H. Goldner, Iași.— Telefon No. 86.—

Sub direcțiunea unui Comitet

Anul XIII—No. 2652 - Vineri 25 Decembrie 1915

BIBLIOTECA UNIVERSITĂȚII IAȘI

AL DOILEA CRACIUN

Pentru a doua oară de la izbucnirea războiului mondial, sărbătoarea mare a Crăciunului își îmbină sunetele clopotelor cu bubuitul tunurilor ucigătoare.

In acest înțeles pur cronologic putem evoca în chip trist pe acest al doilea Crăciun însîngerat.

Dar și în alt înțeles.

Dăunăzi, Crăciunul catolic, a coincidat cu o neașteptată însuflețire a fronturilor de luptă și în deosebi a frontului bucovino-basarabean. Fu primul Crăciun al anului. Statul-major austriac în redactarea ultimului său comunicat n'a putut trece cu vederea trista coincidență la care face numai o aluziune în treacăt, dar nu fără oarecare emoțiune.

„...Rușii au încercat un puternic atac în contra frontului nostru bucovinean-basarabdan. Ca moment inamicul și-a ales în mod intenționat noaptea do Crăciun. Ataeul s'a întins asupra întregului front. Noaptea era luminată de lună. Temperatura destul de scăzută. La 24 Decembrie, oarele 9 dimineață, rușii au deschis atacul...

„...Cătră oarele 9 seara, în timp ce se împărțeau soldaților darurile de Crăciun inamicul a roînoit atacul cu toate armele. La miezul nopței inamicul s'a năpustit din nou la atac pe un front de 5 km.

„...La 25 Decembrie dimineață inamicul a reluat lupta de artilerie. Bubuitul s'a auzit pînă la Cernăuți. Liniile noastre stau însă neclintite ..“

Precum se vede dară, nici un răgaz! E adevărat că Rușii n'aveau nici un cuvînt să peardă vremea. Crăciunul nu era al lor. Apoi, exemplul frontului apusan nu era nici el liniștitor. Acolo, deși Crăciunul era al tuturor beligeranților, odihna ori armistițiul nu s'au cunoscut. Se părea chiar că spiritele, oțelite prin aproape doi ani de luptă, s'au arătat mai puțin impresionabile, mai puțin predisouse la duioșie, mai puțin compatibile cu o îngăduință reciprocă. Insuși Vaticanul s'a arătat mai sceptic ca în anul trecut și nu s'a prea aflat despre vr'o intervenție stăruitoare pentru o suspendare a luptelor omoritoare, ca un omagiu convențional și trecător adus Mîntuitorului care a propovăduit acum două-zeci de veacuri: „Pace vouă!“

Nimic!

Fiara dezlănțuită în om și-a urmat fără cea mai mică întrerupere opera feroce; senzibilitatea tocită s'a arătat mai prejos de ori-ce închipuire în sufletele omenești, iar societatea, lumea înnecată în sîngele ce s'a scurs și se scurge în valuri uriașe, a primit pentru a doua oară Crăciunul roșu cu resemnarea întipărită tuturor viețuitorilor de suprema dezordine izvorîtă din împerecherile și de promiscuitățile stranii dintre cultură și întuneric, dintre civilizație și barbarie, dintr'o sfidare și ocolire a tuturor formulelor și legilor istorice de pînă astăzi.

Al doilea Crăciun european al războiului a găsit Continentul mai confuz și mai înapoiat decît cel de acum un an.

Iar Crăciunul nostru?

Ne-a găsit, poate, pe noi, mai resignați, mai puțin terorizați de ideea unui apropiat și fatal cataclism, dar de sigur mai apropiați de un rezultat deciziv într'un sens ori într'altul.

Națiune norocoasă, Crăciunul al doilea ne găsește încă în stare de neutralitate, deși mult mai înarmată decît neutralitatea de acum un an.

Cîte mii din ai noștri, surprinși e marea serbătoare în discreția tranșeelor înzăpedite, unde nu pătrunde toxinul turnurilor bisericești, ci toxinul popoarelor înfierate în lupta nimicitoare.

Se poate că ecoul dezbaterilor mesagiu lui regal s'a irosit în răsunetul petrecerilor de Crăciun ale unei Capitale zgomotoase, vesele, nerăbdătoare și bogate. Dar printre clinchetele aceste de bucurie străbate, totuși, vibrarea unei adînci îngrijorări.

E presimțirea obștească, instinctivă, că acest al doilea Crăciun, care a găsit tot mai mult apropiate evenimentele în desfășurare de fruntariile noastre, ne-a apropiat în același timp de momentul care—într'o direcție precizată de împrejurări și necesități inexorabile—va aduce și îndeplinirea unui mare vis al generațiunii romîne de astăzi, călăuzită de luminile și suferințele generațiunii de eri.

Op.

STRUNA ZILEI

Alandala.

Crăciun ploios...

Ploaie, mai astupă-ți gura
Ori te du, de stinge zgura
Unde ard și cad de-aduru—
Ca Sodoma și Gomurrha—
Mari cetăți.
Cu umezala
Și cu ceru 'nchis ca smoala,
Moș Crăciun, îți pierzi alura,
Îți slutești și tu figura;
Ninge ne, Crăciun, urzeala
Fulgilor ce alungă boala
Altfel zic: la noi, natura,
E și dînsa... alandala!

D. Găvănescul și cultura germană

V'ați spălat vre-odată pe mîni cu sopon și cu apă de ploae? Ați avut desigur o trudă agasantă: mînă lunecă peste mînă, mereu, și în zadar torni apă, și zădarnic freci mînele — unsoarea perzistă. Aceiași impresie ai cînd îl asculți pe d. Găvănescul, grav și fățarnic, de la tribună sau de la o masă de conferință: ia o chestie, ș'o unge cu sopon, ș'o poartă la infinit prin mînile sale grăsulii, cu tandreță, cu curtoazie...

O! e foarte interesant acest Tartufe în haine nemțești, să-l ascultați la cursuri vorbind despre cele trei stele polare ale omenirii: binele, frumosul și utilul; să-i urmăriți activitatea de decan (stilizînd, a dat alt înțeles unui proces-verbal al Consiliului dela Facultatea de Litere), și mai ales să-i disecați puțin credințele asupra culturii germane.

D. Găvănescul a studiat în Germania; dela filozofii nemții și-a ciupit știința — cîtă are — și știința lor a etalat-o în cărțile sale de psihologie și morală.

— O, Germania, a doua mea patrie! exclamă d. Găvănescul, mai anii trecuți, de cîte ori vorbea cu cineva despre țara lui Kant.

— Du-te'n Germania, dacă vrei să te desăvîrșești, povățuia pe oricine îi pica în palmă.

Prin ce măiastră metamarfoză «a doua patrie» a d-lui Găvănescul s'a transformat într'o țară cu sălbătăcie asiatică sau africană? Pentru ce d. Găvănescul își reneagă o patrie?

Răspunsul îl dă d-sa la curs: în carnetele unor soldați germani s'au găsit însemnate zilele în care au mîncat și au băut ei bine; apoi niște Gretchen au trimis logodnicilor lor din front oale cu mîncare, și nu flori sau panglice. D. Găvănescul face pe sentimentalul! Vedeți, — „s'o aprins tărîțele în moșu“, cum spune Vissarion. Dar ia să-i torni o raniță moșului în spate și să-l mii în pas gimnastic pînă sub Cetățuia numai, și atunci să-l întrebi ce preferă: o oală cu sarmale sau un buchet de flori de la Grabowieschi?...

Nemții — ați înțeles — dau prea multă importanță hoitului. La o autopsie s'a găsit un individ cu mațele mai lungi — c'un metru mai lungi decît la ceilalți oameni. Din acest fapt d. Găvănescul deduce că nemții sînt barbari. Auzi, domnule, c'un metru mai lungi! Ptiu.

Dar oare arhitectura fizică a d lui Găvănescul, — dacă punem ast-fel problema, — denotă multă cultură? Asta așa, în treacăt, — ca chestie..

Teoria pe care am avut onoarea s'o expun mai sus, a fost susținută de d. Găvănescul la cursuri în fața studenților și-a studentelor, care s'au și hotărît să mînînce alămii pentru a-și aranja o figură civilizată. Toți și unele sînt contra, își arată una, altei barbara rumeneală a obrajilor filozofiei.

*

D. Găvănescul a extins competința extra-școlară, studențască, fixată de d. A. C. Cuza. Studenții aveau menirea, — după d. Cuza, — să se ocupe mai ales de politica internă, și s'o conducă; o lege nu trebue să treacă prin Parlament fără consimțimîntul lor solemn. Ultima instanță pentru judecarea unei opere de artă o formează, de-asemeni, studenții: „Manasse“ a fost condemnat de către suverana lor apreciare, și și-a făcut osînda.

D. Găvănescul pune pe umerii studenților încă o sarcină: studenții au datoria să aducă popoarele la bara judecății culturale. Iată-i acum pe Kant și pe Leibnitz, pe Goethe și pe Heine (c'o vină în plus; e și jidan), reprezentanții Germaniei, aduși între baionete și condamnați apoi de către juriul studențesc din Iași.

* * *

Și... și îl văd, iscrit și unctuos... mă urmărește obrajii lui, și nu pot sfîrși articolul fără să nu pomenesc de dînșii, așa, fără rost. Uneori mă obsedează ciudate îndoeli; îmi vine să-l frec pe obraji c'o petecă de cînepă aspră — ca să mă conving deplin dacă rumeneala lor e naturală...

Gura-Lumii.

Cu ocazia sărbătorilor „Crăciunului“, OPINIA urează numeroșilor săi cetitori fericire și sănătate.

Mici Polemici

Serbătoarea și teroarea porcului — Crăciunul? Palavre! Omul s'a dovedit capabil de porcării mult mai mari, în războiul acesta, decît porcul calomniat

*

Toți miniștrii vor profita de odihna vacanței, afară de Al. Constantinescu, a cărui poreclă îl predestinează la grave temeri și îngrijorări în zilele Crăciunului.

*

Unii socotesc că Em. Costinescu n'a suferit o înfringere prin instituirea comisiei de export, ci că și-a bătut joc de colegul său Constantinescu P. care e plictisit de cererile de a se exporta porci peste frontieră.

*

Intr'o zi, un intim, tachină pe ministrul agriculturei, președintele comisiei de export:

— Ține minte, să nu mi se facă vr'o porcărie.

...Lapsus linguae?

*

De ce, în multele poezii ocazionale de Crăciun, cîntăreții nu consacră nici-o odă animalului — martir, porcul?

— Pentru că ar trebui să rîmeze, în loc să rîmeze.

*

Cu toate că n'am intrat în acțiune contra puterilor centrale, prăvălia Noack e amenințată de o devastare în ziua de ajun.

*

Nu știu dacă e vorba de vr'un confrate, darin unele cercuri gazetărești, cînd se citește vitrina unui ziar din piața Unirei, se zice mereu:

— Astea le face toate porcu de Crăciun.

*

Greva studenților e generală. Garantăm că mîni nici un student nu va călca la universitate.

O soluție franceză

„Legea talionului“

Se pun fel de fel de întrebări și se fac fel de fel de presupusuri cu privire la noua configurație a hărții politice europene. Unele păreri sunt foarte interesante și minunat argumentate.

Intre alte personalități care-și dau părerea este d. Desderis du Dezert profesor la universitatea din Clermont. D-sa admite ca imperiile centrale, popoarele germane, austriace și ungare, să-și aibă locul sub soare, locul lor în *Confederația Europeană*. Dar ca ele să devie stăpînii tuturor celorlalte popoare masacrate, ruinate, subjugate, calomniate, iusultate și duse de ele cu bîta—după cum li-e pretenția—e o idee monstruoasă și barbară contra căreia Europa întreagă ar trebui să se ridice.

De aceea pentru ca pacea viitoare să fie dreaptă și durabilă, trebue să se lese imperiilor centrale tot ce e într'adevăr numai german, austriac și ungar, sdrobindu-le pentru totdeauna visul lor de hegemonie universală. Aceasta va fi obținut prin cesiuni teritoriale, indemnizații bănești și instituire de nou regim european.

Cesiunile teritoriale să constea numai din restituirea bunurilor pe nedrept cîștigate ceea ce va însemna părăsirea Poloniei prusiene, părăsirea Schleswigului și a Alzaciei și Lorenei pentru Germania, retrocesiunea Galiției, a Cracoviei, a Bucovinei și a Transilvaniei, a Bosniei și Herțegovinei, a Trentinului, a Istriei și a Dalmației pentru Austria. S'ar putea însă discuta și chestia independenței Boemiei și a Moravei.

Imperiile Centrale să rămîie a plăti cheltuelile războiului, a repara stricăciunile făcute de trupele lor în Belgia și Franța și a plăti daune—interese națiunilor atacate de ei—bine înțeles această plată să se facă într'un îndelungatimp pentru a nu se stingheri viața economică a acestor imperii.

Această măsură e un fel de pedeapsă, dar ar trebui dată pe motivul bine cuvîntat de a plăti la fel. Cine s'a servit de arme, prin arme să fie pedepsit. Cine a violat neutralitatea, să se supuie condițiilor asemănătoare ce i se impun.

Toate națiunile europene să formeze o mare confederație fraternă fundată pe principiul autonomiei fiecărei națiuni și a egalității înaintea dreptului public european, căci toate națiunile au drept la libera dezvoltare intelectuală și economică.

Dar pentru a apăra Confederația și pentru a se menține ordinea interioară e nevoe de o forță internațională considerabilă. Aceasta va fi dată de către soldații și mateloții—membri activi ai Confederației: Rusia, Anglia, Franța și Italia. Celtuelile militare vor fi plătite de membri neutri printre care în primul loc se vor înscrie Germanii și Austro-Ungarii.

Această situație va înceta cînd națiunile germane, austriace și ungare vor fi abdicat sincer la ideia de tiranie universală și cînd vor fi capatat sentimente într'adevăr creștine rezumate în *respectul aproapelui*.

* * *

Ori cine, în afară de cei cu idei preconcepute, n'ar putea să nu admită asemenea drepte măsuri—singurele poate care ar garanta o pace mai temeinică. Și, oricît de tolerant ar fi cineva în cazul de față, trebue să primească și unele lucruri mai puțin plăcute, în vederea căpătării unui bun general.

Maria C. Butureanu

OAMENI ȘI LUCRURI

Războinicul pacifist

Meditați o clipă asupra pasagiului de mai jos, extras dintr'o lungă analiză a războiului în general și a războiului nostru în deosebi:

„...Admirabilă cîrmuire! Să pregătești războiul pînă în cele mai mici amănunțimi sub cuvînt că o faci pentru asigurarea păcei; iar azi cînd acea pregătire își produce roadele firește,—cînd egoizmul de neam urlă cu spume la gură, cînd oameni ce nu se cunosc între ei se măcelăresc și se schilodesc, — cînd cea mai civilizată parte a omenirei a revenit la viața în caverne a bestiilor de acum cîteva sute de secole, cînd popoarele își firimițesc cu tunul roadele unei trude costisitoare, — cînd ura întunecă într'atît dreapta judecată în cît învățați cari pînă ieri se iubiau și se respectau, își tăgăduesc orice valoare, zmulg și-și aruncă în față cu dușmănie distincțiile ce reciproc își acordaseră în semn de venerație,—azi să strigi că n'ai vrut războiul și totuși să trimiți în gura morții contigente peste contingente, să mobilizezi toate energiile în scopul distrugerii, sub cuvînt că o faci pentru restabilirea păcii, pe care propria ta nebunie a stricat-o! Admirabilă cîrmuire!

Și cînd te gîndești ce opinie au cîrmuitorii despre *arta de a guverna* și ce scump, cu cîtă oarbă supunere, cu cîte privilegii și cu cîtă slavă pretind să le-o răsplătească mulțimea inconștientă și îndelung răbdătoare!!“

Ale cui sunt rîndurile aceste, — palide, încă pe lîngă altele, mult mai vehemente, din aceiași meditare filosofico-literară.

Le-a scris excelentul literat Brătescu-Voinești, în ultimul număr al „Vieței Romînești“ ocupîndu-se de grozăviile educațiunii războinice, de excesele militaristę de aiurea și de la noi.

Și cu toate aceste filosoful înclinat spre un atare nihilizm, în ce privește războiul, propovăduește în ziare populare intrarea grabnică în acțiune. Asupra aceste contra zicerii—va fi vreme și va fi necesar să mai stăruim.

Rodion.

INFORMAȚII

x Publicul așteaptă cu nerăbdare să vadă cum va reacționa directorul ziarului «Evenimentul» la calificativele de CALOMNIATOR și NEMERNIC, pe care, fără reticență și sub propria lor semnătură, numeroși studenți le-au adresat, prin scrisoarea deschisă publicată de trei ziare din Iași, acelui domn director.

Ziarul «Iașul» s'a grăbit să sublinieze că directorul ziarului «Evenimentul» este d. dr. Emil Severin și că deci pe d-sa îl privește urmarea ce trebuie s'o dea directorul «Evenimentului» gravelor insulte.

O nouă lovitură universității din Iași.—*Se știe votul de principiu luat de consiliul profesoral al facultății juridice din capitală, cu privire la transferările profesorilor din Iași la catedrele similare din Capitală.*

In urma acestui vot ministerul a fixat concurs pentru catedrele de drept roman și drept civil, la care, după cum iarăși se știe, aspiraseră d-nii Tabacovici și Gr. Dumitrescu din Iași.

Acest concurs — grație unei anumite manevre — n'a putut avea loc. Acum ni se comunică, din cercurile în măsură de a ști, că imediat după redeschiderea corpurilor legiuitoare d. I. G. Duca va depune un proiect de lege, prin care, întru cît recomandația consiliului profesoral ieșan nu mai este ținută în seamă cu ocazia transferărilor, acești profesori ieșeni nu vor mai face parte nici din comisiunile de examinare, cu ocazia concursurilor pentru ocuparea catedrelor de la Universitate din Capitală.

*

Precum se vede o lovitură dureroasă pentru Universitatea ieșană—în privința căreia rămîne de văzut cum vor reacționa universitatea și reprezentanții noștri în parlament. Asupra motivelor care au determinat hotărîrea de a prezenta un atare proiect de lege circulă versiuni diferite.

De sigur că nu cu puțin contribuie și sentimentul că Metropola nu se poate lăsa la cheremul coloniilor. Dar se spune că și un domn profesor din Iași, membru în această comisiune, s'ar fi pretat la lucruri nepermise, cari au provocat pornirea și atitudinea dușmănoasă a ministrului instrucției.

Dar asupra acestei chestii vom mai veveni.

Un ordin al direcțiunei generale a căilor ferate, anunță inspecțiunea locală, de a se permite de urgență încarcarea de 100 vagoane făină, aparținînd d-lui inginer Alevra și destinate exportului.

In numărul de aseară „Evenimentul“ retractează necuviințele adresate d-nei dr. Riegler. Chestiunea necuviințelor adresate celorlalte doamne, prezente la conferința, rămîne așa dar pendinte.

Comitetul Societăţii „Pînea Săracilor“ exprimă cele mai vii regrete tuturor persoanelor care au bine-voit a plăti locul lor pentru conferinţa de Duminecă 20 Decembrie a. c., conferinţa care nu a putut să aibă loc din causa tulburărilor regretabile provocate de un grup de studenţi—şi înştiinţează încă dată publicul că costul biletelor stă la dispoziţiunea lui şi poate fi reclamat la d-na Preşedintă sau la Doamnele care au plasat biletele.

Comitetul publică totodată cu recunoştinţă numele persoanelor, generozităţei cărora se datoresc următoare donaţiuni primite de curînd:

D-na I. B. Sculy; 20 lei, d. D. Rosetti 20 lei, d-na Gr. Ghyka-Deleni 20 lei, d. D. I. 20 lei.

Ministerul de instrucţiune a desfiinţat pe ziua de 1 Aprilie cursul comercial superior care funcţiona pe lîngă liceul naţional din Ploeşti. Acel curs, numai de un an, dădea absolvenţilor avantagiul unui singur an de serviciu militar.

Circulă curioase versiuni asupra motivelor—nu tocmai politice nici intelectuale—cari fac pe unul dintre profesorii universitari iaşani să fie atît de pornit în potriva societăţei „Pînea Săracilor» din localitate.

Astă noapte a fost arestat individul Leon David, în momentul cînd prin spargere pătrunse întrio crîşmă din strada Anastasie Panu şi se pregătea s'o jefuiască.

Din cauza aglomeraţiei, acceleratul de Bucureşti, a sosit azi dimineaţă cu o întîrziere de 60 minute.

In mişcarea în magistratura, apărută azi, figurează şi cîteva noui numiri de licenţiaţi dela drept în Facultatea din Iaşi.

Aşa d-nu C. Tudoreanu a fost numit ajutor de judecător la judecătoria ocolului Plenita (Dolj); Ioan V. Babic a fost numit magistrat stagiar la jud. ocol. Şarul-Dornei (Suceava); C. A Penescu, a fost numit magistrat stagiar la jud. ocol. Topraiser (Constanţa); Gh Mironescu, numit cap de portărei la Tribunalul Dorohoi şi Ioan S. Stoian, portărel la Bacău.

Au fost înaintaţi d nii M. Tomida, magistrat stagiar, în postul de ajutor de judecător la judecătoria Ţiganaşi, în locul vacant, şi d. I. Vasiliu, actual ajutor grefier clasa II la tribunaiul secţia I-a Iaşi, grefier cl I acelaşi tribunal. D. Miltiade I. Păcuraru, actualul judecător la ocolul Ţiganaşi, a fost permutat în aceiaşi calitate la ocolul Tulcea, numindu-se în locul d sale pe d. Dim. G. Gergescu.

Iată ordinea spectacolelor în zilele Sf. Sărbători; Vineri 25 Decembrie (întîia zi de Crăciun) la ora 2 jum. după amiază *Faust*, seara *Otrava*. Sîmbătă 26 Decembrie (a doua zi de Crăciun) la ora 2 jum. după amiază *Procuror şi apaş*, seara *Fetiţa*. Duminică 27 Decembrie la ora 2 jum. după amiază: *Zile vesele după războiu*, seara pentru prima oară: *Invierea*, episod dramatic după celebrul roman al lui *Tolstoi* prelucrat de *Henry Bataille*.—Duminică 3. matineu, „Papa Lebonnard; soara, «Otrava». Mercuri 6, matineu «Baba-Hîrca»; seara „Cdrta de vizită“ şi „Două orfeline“.

D. Kilimoglu, prefect de poliţie, a luat dispoziţia de a se suspenda serviciul la cancelaria prefecturei pentru zilele de 25, 26, 27 şi 31 Decembrie şi 1 Ianuarie acordînd ast-fel şi funcţionarilor prefecturei de poliţie un răgaz bine meritat.

De alt-fel e o dispoziţie ce se ia pentru întâia oară la prefectura de poliţie din localitate.

Iaşul artistic în Capitală.—In ziarul „Minerva“ de eri se vorbeşte despre expoziţia celor doi tineri pictori iaşani plecaţi să-şi expună lucrurile în Bucureşti.

„Doi tineri şi talentaţi pictori ieşeni—d-nii Jean Cozmovici şi Paul Scorţescu au deschis o expoziţie în două saloane din Pasagiul Majestic.

Artiştii ieşeni, în genere stăteau pînă acum într'o rezervă hotărîtă, în ce priveşte manifestările artistice din Capitală—de abia trimiţînd, pe la «Saloanele oficiale» cîte un număr de lucrări—şi acele datorite mai mult, la maturitate—ceilalţi mulţumindu-se cu manifestările artistice ieşene.

Cei doi expozanţi de acum, după pilda marelui pictor Băncilă, s'au încumetat să prezinte şi amatorilor bucureşteni şi să putem spune din capul locului, cu toată seriozitatea cuvenită. Pictorul Cosmovici se prezintă cu peste două sute de lucrări—picturi, acuarele, şi gravuri—în toate predominînd un sentiment cald al naturii, şi un simţ coloritic cuceritor.

Cu lucrări îndelung studiate, şi cu o vădită predilecţie pentru nuduri, se prezintă pictorul Scorţescu dovedind foarte bune calităţi picturale.

Dar despre această expoziţie la deschiderea căreia şi-au dat întîlnire foarte mulţi amatori de arte, va fi vorba într'un articol aparte“.

Comisiunea pentru stabilirea taxelor maximale de lîngă ministerul de comerţ, s'a ocupat în ultima consfătuire de preţul racilor.

Cronica Teatrală

ALT OM.—Sîmbătă seara a fost un mare eveniment la teatrul Naţional, căci afară de premiera cu piesa *„Alt om“* a reapărut pe scenă, după *o absenţă voită şi cam îndelungată*, simpaticul nostru artist Psila. Noi suntem mulţumiţi, *deocamdată*, că prin imboldurile ziarului nostru l'am adus pe acest artist simpatizat de toţi la aceia ce a fost înainte.

Piesa e foarte drăguţă şi are şi darul de a fi scurtă. S'a găsit însă cîţi-va cari ziceau că piesa e cam decoltată; poate că au dreptate, dar moralul se vede la urma piesei. E prima piesă pe care a scris-o E. Roy, dar toată critica pariziană i-a adus elogii pentru acest fericit debut. D. Robert de Flers, A. Brisson, Noziére, L. Blum, iar Louis Vauxcelles în critica din „Gil Blas“ declară că a găsit savoarea fineţei, ingeniozitatea moralistului care a îndrăznit să atace, după Balzac şi Stendhal, cele mai complexe probleme externe. François deşi are o soţie model de frumuseţe, cinste şi pe care o adoră, cu toate astea îşi ia amante din prietenele nevestei lui. Germaine află la urmă de toate astea şi vrea să-l facă gelos de ea, făcînd o curte falşă unui prieten al lui Francois, Prevost (Petrone). Morala reesă că ea a rămas tot cinstită.

D. Pella în Francois prin jocul său, ne-a adus aminte de frumoasele lui succese; degajat, vioiu, vorba volubilă, *dar prea repede*, aşa că unele fraze grăbite perdeau o mulţime de efecte sceuice, dar la jumatatea actului al 2-lea şi la al 3-lea a început a reveni la practica scenei.

D. Petrone în Prevost a avut mimica, gestul, tot în fine care îl face să vire numai nasul în scenă şi lumea să rîdă de el. In scena dragostei cu Germaine pe canapea şi mai cu seamă eşirea repede la... „sport“ a fost hilariant, însă tot decoltajul îl face cu măsură, nu încarcă nimic ce ar strica piesei. D-na Braborescu în Germaine a fost sublimă în toate apucăturile. Cînd o vezi jucînd ai impresia că asisşti la adevărata artă care te înalţă şi te înlănţueşte în farmecul ei de artistă mare.

Rolurile celelalte de femei n'au fost bine distribuite. Apoi teatrul nostru are *absolută necesitate* de o artistă care lipseşte, pentru roluri de *„grande coquette“* şi credem că la stagiunea viitoare va dispune şi de o asemenea artistă, căci acest gen de rol e cel mai insemnat în repertorul modern şi chiar antic.

O vorbă pentru sulemeneală mai cu seamă la artiste: La noi s'a păstrat deghizarea veche, adică o linie trasă cu negru sub ochi şi lungimea cozei ochilor tot cu aceiaşi linie, ceea ce din sală face o impresie penibilă, acestea aveau efectul cînd teatrul nu era iluminat cu electricitate, ci cu lumînări sau ulei de rapiţă. Azi linia neagră trebue să dispară cu totul şi locul ei să fie în *un ton* care se perde; roşul de teatru uu se dă la femei de cît uşor pe orbită, adică de la sprincene în jos nu pînă la pometele feţei; alb pe nas să se pue nici de fel, se poate pune puţin roz pe nări şi mai sus puţin; altele dau cu albastru-negru pe pleoapele de sus şi la coada ochilor, lucrul care văzut din sală e oribil. Sfătuim pe cele slabe să dea toată faţa cu creion roz-închis, cum se machiază artistele de seamă străine, şi puţină pudră deasupra; buzele se oau aici cu roş închis, în loc să fie deschis. Apoi defecte mult se pot ascunde printr'un deghizament studiat; de pildă o gură care nu-i proporţionată cu faţa, se poate face mai mică dind cu culoarea pielei, ca să ascundă puţin marginele sau colţurile gurei, tot aşa buzele prea mari se pot astupa pe margini tot cu culoarea pielei. Să nu se supere gingaşele noastre artiste, dar să cerce şi ne va mulţumi.

Decorurile şi mobila foarte bine montate.

Pink.

Programul care se reprezintă astăseară Joi 24 Decembrie, la cinematograful Pathé-Frères din sala circului Sidoli, cuprinde următoarele:

Secretul casei de fer; extraordinară şi senzaţională dramă în trei acte mari cu extravagante situaţii, uimitoare scene, straniu aventuri.—Nevasta cu doi copii; comedie bufă în două acte cu o deosebită punere în scenă şi cu o excelentă interpretare de oătre artiştii humoriştii.—Tîndală vrea să fie paşă, scene humoristice.—Excursiuni pitoreşti în Catalonia (Spania), splendide vederi după natură.

Iată noul program de Vineri 25 Dec. 1915 I-a zi de Crăciun, Două matineuri la 3 şi 5¼ ore şi reprezentaţie seraţă: Iubire Pedepsită, emoţionantă şi grandioasă capo-de-operă. In rolul principal apare celebra artistă D-ra Hesperia celebritatea mondială.—Tînăra americană, dramă splendidă—Nerocul, scene comice—Duşul lui Tîndală, scene humoristice, etc. etc.

Atît la ambele matineuri cît şi seara apare M-lle Electra, La Bella Radiumina. Renumita transformistă electro-mechanică care va apărea pe scena noastră, în pauza cinematografului.

Sîmbătă două matineuri la 3 şi 5¼ ore şi reprezeutaţie serală.

Contrar deciziunii anterioare, elevii şcolilor secundare au fost lăsaţi liberi de eri dimineaţă. Cursurile vor reîncepe la 8 Ianuarie.

Luna Decembrie este în acest an cea mai călduroasă din cîte au fost de 25 de ani încoace, după constatările făcute de observatorul iaşan.

Debitul A. Badareu aduce la cunoştinţa onor. publicului, că pentru sărbătorile Crăciunului, Anul Nou şi Boboteaza, este asortat cu tot felul de produse alimentare proaspete: Unt, brînzeturi, jambon, mezeluri asortate, păsări tăete etc.

Diferite vinuri naturale albe şi negre, cu litrul şi în sticle înfundate: vinuri străine şi şampanie,

Precum şi diferite spirtoase: rom, coniac. licqueruri etc.

Toate produsele se vînd cu preţuri, moderate.

A apărut *ediţia II-a*, revăzută şi adăusă, din *Dicţionarul de citate şi locuţiuni străine* de *B. Marian*, cuprinzînd citate din limbele: *latină, greacă, franceză, germană, italiană şi engleză.*

Această interesantă lucrare nu trebue să lipsească nisi unui om cult; ea foloseşte profesorilor corpului didactic, avocaţilor, studenţilor, ofiţerilor, clerului, elevelor şcoalelor secundare etc.

Cartea se poate citi, de altfel, şi ca o culegere de cugetări, cuprinzînd adevăruri eterne ce înţelepciunea popoarelor şi aceea a scriitorilor au ştiut învestminta în mod lapidar.

Ea se vinde cu 2 lei la toate librăriile din ţară.

In Iaşi, la librării şi la depositul de ziare al «Universului» strada Unirei.

Manifestaţia de Duminică. Cît a fost de spontană“ demonstraţia gălăgioasă din aula universităţii arată următoarele cîteva detalii din sursă sigură.

Sîmbătă seara, în ajunul conferinţei d-lui V. Arion, şefii manifestanţilor au fost invitaţi la un ceaiu la I. I. Găvanescu acasă, iar Dumineca, la prînz, la d. A. C. Cuza de unde au plecat direct la universitate dispuşi şi încălziţi pentru scandal.

Imediat după isprava de la universitate o delegaţie a aceloraşi conducători a plecat la d. Dim. Grecianu acasă pentru a-i prezenta un raport asupra celor întîmplate şi cari fusese dinainte „aprobate de acest“ inalt politician.

A doua zi de Crăciun are loc splendidul bal al societăţei filantropice „Sprijinul“ în saloanele şcoalei „Cultura“ Serbarea va avea loc ziua şi va continua seara.

Bibliografii „Din caerul vremei“ poezii“ duioase de Maria Cunţan au apărut în editura „Minerva din Capitală“.

La 1 Ianuarie apare de sub presele Tipografiei H. Goldner: «Cele 32 de patimi». din «Stări Sufleteşti Sociale» de Petru d. I. Ghiţescu, avocat.

Duminică seara, 27 Decembrie (a treia zi de crăciun) va avea loc în sala Societăţei de Gimnastică serbarea pomului de Crăciun organizată de societatea de binefacere şi ajutor reciproc a catolicilor din Iaşi cu scopul de a da daruri şi îmbrăcăminte copiilor lipsiţi de mijloace.

„FIR de aur pentru BRODAT!“

„VANILIE“-„TAHITI“

I-a calitate se găsesc de vînzare la

ROMÎNIA MUZICALA

24 Lăpuşneanu 24—IAŞI.

Victor Cristofor

AVOCAT

Str. Cuza-Vodă 43 bis

Serviciul telegrafic şi telefonic al „Opiniei“

Situaţia în Grecia

Viena.—Din Sofia se anunţă: Ministerul Greciei de aici a declarat d-lui Radoslavof că Grecia a protestat în mod energic contra arestărei consulilor la Salonic şi a încunoştiinţat că nu va mai admite pe viitor nici o altă violare a neutralităţei şi suveranităţei statului elin.

D. Radoslavof a luat act de aceste declaraţiuni şi şi-a exprimat speranţa că Grecia şi Bulgaria vor continua a păstra raporturile de bună vecinătate.

Viena.—Comandanţii armatelor aliate din Salonic au continuat arestările. Au fost depuşi alţi noui supuşi austro-ungari şi germani, între care şi subdirictorul băncei Salonicului şi corespondentul ziarului „Neue Freie Presse“.

*

Berlin.—Anglo-francezii au răspuns, la protestul grec, într'un mod demn de opinia unui diplomat englez exprimată în memorabila scrisoare relativ la «mica rasă elină demnă de dispreţ.»

Generalii Saraill şi Mahon au ordonat arestarea a mii de germani, austro-ungari, bulgari şi turci cît şi a consulului general al Norvegiei.

Pare că nebunia a cuprins pe generalii quadruplei. Bătuţi pretutindeni şi neputincioşi a lua vre-o glorie pe cîmpurile de luptă, ei fac „prizonieri de razboi“ pe consuli şi pe locuitorii paşnici.

Puterile centrale, împreună cu aliaţii bulgari şi turci, sînt destul de puternice pentru a pedepsi aseminea acte.

Se pune întrebarea dacă aceste mici naţiuni neutre vor suporta multă vreme astfel de provocări.

*

Lyon.—Agentul legaţiei bulgare din Paris a fost arestat, ca răspuns la arestarea agentului consular francez din Sofia.

Consulii arestaţi la Salonic şi porniţi spre Marsilia, vor fi duşi la graniţa Elveţiei.

OCAZIUNE RARA

De închiriat *camere complect mobilate dela 30 lei pînă la 60 lei lunar; 2 prăvălii şi un mare salon în strada Ştefan cel Mare 33 precum şi 3 prăvălii din strada Gh. Mîrzescu 40.*

A se adresa la Ceasornicăria Silberberb, Iaşi str. Ştefan cel Mare 33.

80,000 *lei numerar se dau pe ipotecă în total sau parţial. A se adresa la d. S. Eichenkatz str. Spinzi, 12 între orele 4—6 p. m.*

Comunicat turc

Constantinopol.—Pe frontul Irakului, detaşamente duşmane din localitatea Aligari, au încercat de mai multe ori să vie în ajutorul forţelor duşmane din Guatimala. Toate încercările au dat greş.

Pe frontul din Caucaz, un foc intermitent de artilerie, la aripa noastră stîngă.

Pe celelalte sectoare ale acestui front nimic important de semnalat.

Pe frontul Dardanelelor în noaptea de 20 spre 21, un torpilor duşman a tras cîte-va ghiulele asupra împrejurimilor lui Ariburnu şi apoi s'a îndepărtat.

In noaptea de 21, trei crucişătoare duşmane au deschis o clipă un foc contra poziţiunilor noastre. Tunurile noastre au răspuns şi unul din vase a fost nimicit. In ziua de 21 după masă, artileria duşmană a tras prin surprindere asupra centrului aripei noastre stîngi. Bateriile noastre au respuns imediat în mod vehement şi au redus la tăcere focul duşman.

Bateriile noastre de coastă au tras asupra cheiurilor de la Sedlubar şi Teche Burrn, silind două vase de transport să se îndepărteze repede.

Represaliile Turciei

Viena. — Din Constantinopol se anunţă, cu data de 3 Ianuarie stii nou:

Arestările consulilor otoman, bulgar, austriac şi german la Salonic, au provocat o vie indignare printre membrii Camerei. Cîţi-va deputaţi au întrebat guvernul ce măsuri de represalii are de gînd să ia, drept răspuns la aceste samavolnicii. Talaat Bey, ministrul de interne a respuns, că dacă acest act reprobabil nu va fi imediat reparat Turcia va uza de represalii, fără a se opri din nenorocire, la consideraţiuni de drept internaţional.

Talaat-Bey speră reparaţiuneav a veni înainte, de a fi nevoe de represalii. Drepturile guvernului elin au fost violate prin acest act arbitrar. Talat Bey a asigurat, că represaliile nu vor fi mai prejos, decît actul de brigandagiu şi crimă comis de anglo-francezi.

CEL MAI FRUMOS DAR CE SE POATE FACE UNUI OM CULT, E DE SIGUR MONOGRAFIA

ORAŞUL IAŞI

de N. A. BOGDAN

Ediţia a II-a, un volum în 4o, pe 2 coloane, de 520 pagini, cu 560 ilustraţii fotipice, în diferite culori, şi elegant tipărite pe hîrtie velină.

Textul şi inlustraţiile acestui op instructiv şi distractiv tot-odată, e de o potrivă interesant pentru familii, cît şi pentru literaţii şi învăţaţii cei mai de seamă.

Rari cărţi se găsesc tipărite în ţara întreagă cu un conţinut aşa de bogat în text şi ilustraţiuni.

Un număr restrîns de exemplare se mai găsesc de vînzare, a 15 lei unul la *Oficiul Stărei Civile locale.*

ooo

In provincie se expediază de autor, contra mandat-poştal sau ramburs.

Desconcentrat

DOCTORUL BRENER

specialist pentru boale de femei

MAMOŞ

Consult. 1—6 p. m.

Iaşi, Telefon 280 şi 222

Domnişoară *caută lecţiuni de piano la începători.*

Ziar sub Pianistă.

De vinzare *1600 deca vin superior, recolta actuală, din via mea dela Vişan (Piscul Socolei). A se adresa la D. M. Cădere, str. Carl Lueger, 13.*

De vânzare *Casele din Strada Lăpuşneanu No. 28. colţ cu Strada Banu, compuse din:*

Patru prăvălii la Strada Lăpuşneanu, 21 camere de locuinţă.

Pivniţă mare, beciuri, subsoluri, apă, lumină la etaj, atenanse, etc.

A se adresa d-nei Maria Irimescu Strada Banu.

Trupa Israelită de operetă

Conducerea eminentului comic

Isidor Askenazi

In frunte cu celebra Prima donă

D-na ADELA LERESCU

absolventă al Conservatorului din Viena, su pranumită Privighitoareă scenei!

Cu concursul lubitului artist

DI. S. LERESCU

şi al d-nelor

SARA ETINGHER şi ŢILI AŞKENAZI care vor da o serie de reprezentaţiuni în Sala Teatrului „Caragiale“.

Vineri 25 Decembrie Matineu ora 3

SULAMITA

Vineri 25 Decembrie ora 9 seara

ROSA

Sîmbătă 26 Decembrie Matineu ora 3

DIE MUTTER

Sîmbătă 26 Dec. ora 9 seara

IDIOTUL

Duminică 27 Dec. Matineu ora 3

BAS IERUSALIM

Duminică 27 Dec. ora 9 seara

ROSA

5 BANI

ABONAMENTE

Un an . . . 20 lei
6 luni . . . 10 lei

OPINIA

ANUNCIURI

Un rând pag. III, 50 b.
. . . IV, 40 .

5 BANI

Administrația: Tipografia H. Goldner, Iași.— Telefon No. 26.—

Sub direcțiunea unui Comitet

Anul XIII—No. 2653 Marți 29 Decembrie 1915

BIBLIOTECA UNIVERSITĂȚII IAȘI

Situația politică după alegerile parlamentare

Dezbaterile parlamentare fiind închise, putem face aprecieri și putem trage concluzii asupra situației politice interioare și exterioare, mai cu seamă că de data aceasta discuțiile asupra răspunsului la mesaj au fost libere, peste măsură de largi, cu toată prudența și mutismul guvernului.

E în afară de orice discuție, că Romînia trece prin momente mari istorice, cari pun în pericol însăși existența politică a neamului. Și iarăși ie în afară de orice discuție, că conducătorii neamului romînesc, acum mai mult ca oricînd, datori sunt, să pună la dispoziția neamului geniul și patriotismul lor cel mai curat, dezbrăcați de dușmăniile de partid ca și de dușmăniile personale. Atacurile de vînduți și plătiți, trebue să înceteze; ligile, asociațiile, unitățile sau uniunile patriotice și naționale, trebue să dispară, pentru a face loc unirei sufletelor tuturora în jurul steagului romînismului, ținut în mînile romînilor din regatul romîn, simbol al romînismului întreg care trebue să se adune, făcînd și ei sacrificii, către acel steag.

La discuțiile din Cameră au luat parte, pe lîngă șefii autorizați ai tuturor partidelor și membrii mai marcanți ai partidelor și personalități mai de seamă în ordinea politică.

Au vorbit d-nii Carp, Iorga, Stere, Take Ionescu, Moldovanu, Mîrzescu și primul-ministru, șeful guvernului, omul care duce pe umerii lui, alăturea cu Regele, toată răspunderea situației actuale.

Din dezbateri s'a învederat, fără teamă de tăgadă—dacă discuția e de bună credință,—că Romînia cu romînismul nu poate compta de cît pe propriile sale puteri, diplomatice și militare și că nu poate avea ca aliat sigur și sincer, de cît pe acea putere, sau pe acel grup de puteri, care ar avea interese identice ca noi, adică nu putem compta de cît pe națiunile cu care ne leagă identitatea de interese actuale și viitoare.

Nu vom găsi și nu trebue să așteptăm sprijin de la nimenea, dovada Belgia și acum în urmă Serbia, după care a venit la rînd Grecia, a căreia neutralitate e amenințată chiar de acei ce luptă pentru principiul naționalităților, pentru națiunile mici—deși națiunile mici sunt amenințate a dispărea dacă se vor încrede prin simpatie în sprijinul celor mari.

De veacuri Rusia, ca și Austria, nu ne-au înghițit, că n'au putut, și n'au putut, pentru că interesele altora, nu ale noastre, se ciocneau cu cele rusești. A ne încrede în sprijinul ori-cărei puteri, care nu va avea interes de noi și de existența noastră, ar fi o copilărie.

Neutralitatea deci, apare ca linia de conduită cea mai indicată de prudență și de instinctul de conservare a neamului. Toți oratorii parlamentari au aprobat acțiunea guvernului de pînă acum și deci, guvernul e în dreptul lui să spună țărei: urmează-mă, punem la dispoziție sufletul și toată puterea ta, că sunt pe calea cea mai bună și voiu duce barca la țărmul dorit și de cugetătorii și de visătorii neamului. Un om de stat al Romîniei zicea în 1913 mai înainte de a mobiliza armata: „Să stoarcem tot ce poate da diplomația; această ticăloasă de diplomație, și numai ce vom stoarce tot din diplomație, atuncea vom recurge la puterea armată, vom mobiliza și vom intra în războiu".

Or, diplomația nu poate lucra, iar armata nu se poate organiza, de cît sub neutralitate. Sfatul țărei, dat sub forma Consiliului de Coroană, a fost înțelept. Numai acelui sfat datorim starea noastră de astăzi, că trăim încă politiceește și ne putem pregăti de ceasul ce va veni.

Pentru acum întrarea noastră în războiu trebue exclusă, după cum alipirea noastră pe baza simpatiilor către unul sau cellalt din grupurile combatante, trebue exclusă. Steagul romînismului trebue ținut sus de romînii din regat, urmărind ca spre acel steag să se îndrepte sufletele, simpatiile și activitatea celorlalți romîni, cu dorul a veni sub acest steag. Să se dea dovada iubirei steagului romînesc, dovada că se va lupta sub el pentru mîndria lui. Ni se pare că romînismul în aceste împrejurări nu are nevoie a crește numănul parlamentarilor, pe cît are nevoie a crește numărul ostașilor luptători pe cîmpul de luptă. Romînii doritori ai unității naționale să între în oștire, nu în parlament. Să înmulțească oștirea nu parlamentul. Ne putem rezuma cu cuvintele: neutralitatea e pavăza de actualitate.

G. D. Șerban

Cele două ofensive

Ziarele acționiste abundă în detalii numeroase cu privire la cele două ofensive: cea de pe frontul basarabean și cealaltă, iminentă, de la Salonic.

Incontestabil că, pentru moment, aceste două ofensive constitue episoadele cele mai interesante ale războiului. Și iarăși incontestabil că ambele aceste ofensive au o însemnătate foarte mare.

Cetind însă tot ce scriu ziarele acționiste în această privință; văzînd prognosticurile și importanța ce o atribue; semnalînd cele ce preconizează ele în cazul unui succes al quadruplei; ne întrebăm: vor trage oare și aceste ziare concluzia cuvenită, în cazul cînd ofensiva rusă din Basarabia va eșua iar ofensiva austro-germano-bulgară de la Salonic va reuși?

Interesele pur romînești nu pot fi bine aparate altfel decît printr'o politică de realități în concordanță cu aceste interese și fără preocupări de simpatii pentru vre-una din grupările beligerante.

Din moment ce este așa—și de sigur că așa este—îndoială nu mai încape că patriotismul curat cere a trage consecințe din totce realmente se produce. Or, un insuccess rus pe frontul basarabean și un succes austro-germano-bulgar la Salonic ar trebui să aducă după sine, în ce ne privește, anumite consecințe. Presa acționistă de la noi va trage oare cuvenitele încheeri? Sîntem absolut siguri că nu. Dealtfel evenimentele grăbesc; în cel mult o lună, o lună și jumătate, rezultatele se vor cunoaște. Ne prindem că, dacă aceste rezultate vor fi contrare aștrptărilor presei acționiste, dialectica meșteșugită va inventa teme noui, căci doar nu politica intereselor romînești ci politica de simpatie este urmărită de ea.

STRUNA ZILEI

Alandala.

Parturiunt montes
Nascitur... Uz.

Zece zile „Uz" se screme,
(O! ertați, vă rog, triviala
Rimă: mi-a 'nroșit ceneala)
Cade'n brînci, asudă, geme,
Suflă, gîfte, se teme
Ca școlarii cînd au teme;
Strică, drege poticneala
Și-l doboară osteneala!
Cînd e gata procopseala,
„Ce păcat—spun toți—de vreme
Pentru versuri... alandala!"

OAMENI ȘI LUCRURI

Teroarea scrisului

Cîteva oare după apariția ultimului număr al „Opiniei" un cetitor, uzînd de dreptul pe care-l are de sigur, marea masă anonimă a cetitorilor și a opiniei publice, a scris distinsei noastre colaboratoare d-na Maria Butureanu cîte-va reflecții asupra unui articol apărut în acel număr de ziar. După alte puține, foarte puține oare, răspunsul autoarei a sosit redacției și cetitorii ieau cunoștință de cuprinsul lui în numărul de față.

De ce însă reflecțiile și comentariile aceste, după introducerea de mai sus?

In primul rînd, pentru a nu renunța la o actualitate care pare a interesa în deajuns pe cetitori. Apoi pentru a uza, la rîndul nostru, de dreptul firesc de a discuta.

Deși suntem deprinși de mult cu promptitudinea și cu cultul actualității sub diversele ei forme, ne a surprins graba cu care scriitoarea a trimis manuscrisul în zile cînd ziarul nu apărea. E desigur acimeția fără margini a unui popor care-și o particularitate psihologică a ziaristului, a publicistului: dovada personală făcută sie însu-și cu o grațioasă nervozitate, că în nici o împrejurare nu rămîne dator un răspuns pe care l datorește, ori crede că-l datorește cu va care-i provoacă o contrarietate ori o contrazicere.

Ziaristul, publicistul are această particularitate de a nu trăgăna nici un răspuns, socotind aceasta ca nedemn de reputația sa, de firea sa, de profesiunea ori specialitatea sa, de temperamentul său. Iar inexplicabilul neajuns al publicistului și al gazetarului modern este de a crede, cu toată puterea, în valoarea scrisului. Terorizînd, este el însu-și terorizat de această idee enervantă că ar putea fi biruit prin temuta armă a scrisului. De ce un neajuns? Un gînditor ca Eminescu făcea epocei noaste o vină mare, alăturînd o de cea trecută:

Voi credeați în scrisul vostru
Noi nu credem în nimic

Și totuși ne încumetăm a socoti drept o erezie faptul de a da prea mare însemnătate scrisului.

De ce credem aceasta și de ce o spunem cu prilejul articolului unei eminente colege, vom arăta în rîndurile ce vor urma.

Rodion.

Mici Polemici

Pînă și pe vaporul Persia, torpilat de curînd, americanii au găsit prilej să aibă un consul al lor.

I-ajută iar norocul pe americani să mai primească comenzi de cîteva zeci de milioane.

*

Țarul Ferdinand va fi încoronat suveran al Macedoniei la Ochrida.

— Ar fi vrut mai curînd la Constantinopole, în 1913.

*

Anglo-francezii vor să prefacă palatul Achileion, din Corfu, în spital.

Era fatal: biata Impărătească a Austriei care a clădit miraculosul castel, trecea drept o bolnavă.

*

A contribuit d-rul Flor cu 20 de lei la o colectă a societății ortodoxe.

Dacă știau maicile catolice pe ce se duc banii lor...

*

Cu fustele scurte e o bună economie. Dar, în schimb, se poartă călcîi și mai nalți ca înainte: și talpa e mai scumpă decît stofa.

*

Se crede că recrutarea celibatarilor în Anglia este numai un mijloc bun pentru potolirea sufragetelor. Ele se recrutau — cum se știe — din rîndurile fetelor bătrîne și a femeilor necăutate.

*

Acționiștii au lăsat piața „Unirea" și sala Pastia liniștită și goală de o vreme. In schimb fotograful Weiss a deschis vitrină nouă și e mobilizare permanentă.

„Soluție germană"

Un cetitor, nemulțumit cu „soluția franceză", publicată de mine zilele trecute sub titlul de *Legea Talionului*, îmi recomandă să redau în ceea ce privește conflictul european, și soluția germană „care e din toate punctele de vedere rațională și nu o stupiditate".

Fără a mă servi de aceleași calificative, înainte de a reda soluția dorită voiu cita cîteva rînduri prin care să cunoaștem mai bine ținta urmărită de germani.

„Intr'un timp scurt vom vedea acestea: Drapelul Germaniei va adăposti 86 milioane de germani și aceștia vor guverna un teritoriu populat de 130 milioane de Europeni. Pe acest vast teritoriu singuri Germanii vor avea drepturi politice, singuri ei vor servi în armată și în marină, singuri ei vor stăpîni pămîntul. Ei vor fi atunci ca și în evul mediu, un popor de stăpînitori permițînd numai ca lucrările inferioare să fie executate de popoarele supuse dominațiunei lor". (Gross-Deutschland und Mitteleuropa, um das Jahr 1950. Thorman la Berlin).

Și dacă cetitorul meu are o patrie, și dacă el își iubește frații ca pe copiii lui, dacă înțelege libertatea, atunci să ne explice cum împacă d-sa aspirațiile unui popor, simțimintile unui individ cu sesubjugă și insușește dreptul să domine asupra celorlalți numai prin forța brutală?

Și care dintre oamenii iubitori de dreptate și adevăr nu se îngrozește de principiile care călăuzesc pe citatul scriitor german? « Un străin e un dușman pînă la proba contrară ». Apoi: „Interesele marelor națiuni nemuritoare permit să se calce în picioare Statele mici, parazitii celor mari".

Pentru cei preveniți aceste citate nu însemnează nimic, dar cum rămîne cu faptele care arată toată puterea de rațiune și calitatea de simțire ce stăpînește rasa teutonă dacă judecăm după unii scriitori și publiciști?

Și acum să venim la una din soluțiile ce ne pregătesc adversarii.

Iată ce spune scriitorul Rodolphe Keller, redactor șef de la « *Prager-Tagblatt* », deputat în Reichsrath:

« S'ar putea, contra dușmanilor noștri, adapta măsuri represive care să-i oblige a cere pacea ».

« Germania și Austro-Ungaria sunt în acest moment în stăpînirea unui teritoriu vast aparținînd Franței, Rusiei, Belgiei, Serbiei. Am putea dar să întrebuințăm rigori extreme către dușmanii noștri. E necesar, e urgent de a lipsi de hrană pe locuitorii regiunilor năvălite de Austro-Germani și de a-i împedeca să primească vre-un mijloc de nutrire.

„E sigur că presa franceză, engleză și rusă ar striga contra barbarilor germani dar ce ne pasă? Pielea germanilor e destul de tare pentru a suferi insultele dușmanilor. Aceste măsuri de rigoare ar obliga pe Anglia și pe Franța, după un timp, să intre în negocieri cu noi, deși cu părere de rău, pentru că ele ar înțelege că nu pot să lase să moară de foame mai multe milioane de Belgi de Francezi.

„Soarta atîtor Francezi și atîtor Belgi este în mînele noastre, și prin aceasta dispunem de chipul de a termina războiul. Să adaptăm aceste măsuri energice și să nu mai pierdem timpul, făcînd pacea".

Mai iată și o altă soluție, D. Heinz Patthoff, fost deputat liberal în Reichstag, după ce justifică răsboiul prin submarine, torpilazul „Lusitaniei", asasinatul a mii de nevinovați, zice:

„Acesta nu-i nici ce mai tare, nici cel de pe urmă mijloc. Mai sunt oare persoane care să se îndoiască că supremația germană n'ar recurge la măsuri extreme înainte de a se lăsa forțată să cheme din Franța și din Rusia armatele victorioase și a încheia pacea renunțînd la fructele luptei? Niciodată. Acest mijloc extrem este: a alunga milioanele de locuitori dușmani din teritoriile ocupate, de a omorî sutele de mii de prizonieri care se nutresc cu proviziunile noastre. Acesta e teribil, dar e de neînlăturat dacă nu vom putea rezista altfel".

Fără comentarii, închei mulțumind cetitorului care mi-a dat prilej să repet unele lucruri pe care le-am mai zis și altă dată și care poate vor fi trecut neobservate.

Maria C. Butureanu

INFORMAȚII

Ziarele vieneze, sosite eri în localitate, arată, că de fapt cerealele cumpărate în Romînia vor sosi acolo abia la începutul lui Martie stil nou.

Prognosticurile cu privire la rezultatul alegerei pentru colegiul II Covurlui, sunt împărțite.

Pe cînd federaliștii susțin că părintele Lucaci va fi ales, sau, în cazul cel mai rău, va fi balotagiu cu părintele Lucaci cap de listă, guvernamentalii susțin că ie foarte posibilă alegerea d lui Petrovici la primul scrutin.

In ori-ce caz pentru ei nu încape îndoială că d. Petrovici va fi în capul listei.

Lupta ie vie și numeroase incidente au loc zilnic. Grand hotel este aproape în întregime ocupat de federaliști.

Se prevede că și d. dr. Racovsky, candidatul sindicaliștilor, va întruni un frumos număr de voturi.

D. M. Sadoveanu, directorul teatrului național s'a rostit elogios asupra noului lucrări prezentată de d, căpitan Manolachi: „Străinii", piesă socială.

Ziarul „Steagul" e informat că o bună parte din tablourile pictorilor ieșani Scorțescu și Cosmovici a fost reținută de către amatori.

Marea artistă Agala Bârsescu se află în America de Sud. Nu de mult se găsia în Buenos-Aires, unde a dat reprezentații.

Concetățeanul nostru Adolf Swiecinski, farmacist, a obținut brevetul regal No. 2676 din luna curentă pentru invenția sa: „Alcool solidificat".

Acest alcool solid înlocuește cu succes alcolul liquid în întreaga industrie și întrebuințarea casnică.

Pe lîngă eftinătate posedă și avantage mari între care cel mai de preț e că desele accidente ce se întîmplă cu alcolul lichid sunt cu desăvîrșire înlăturate prin întrebuințarea acestei utile invențiuni.

Intrebuințarea alcolului solid este multiplă: în concentrări, mobilizări, în războiu el aduce foloase reale oamenilor; apoi în toaleta damelor, medicilor pentru sterilizarea imediată a instrumentelor de operat, etc. etc.

Institutoarele și institutorii din localitate sunt convocați în consfătuire pentru 29 ale lunei c., spre a hotărî, la rîndul lor participarea la asociația generală a corpului didactic primar.

In dreptul localității Trifești de pe malul Prutului, s'a pescuit cadavrul unui necunoscut. După îmbrăcăminte pare a fi un soldat basarabean.

Agenții poliției au arestat astă noapte pe Sofronie Ștefan, care incercase să jefuiască pe un locuitor din Miroslava.

Comisiunea de lîngă ministerul de comerț, a fixat din nou prețul vagonului de grîu pentru consumația internă la 1850 lei.

Ministrul de instrucțiune a acordat un concediu de 6 luni pentru studiu d-rei Otilia Viaicu, institutoare la școala de fete din T. Frumos, care va fi suplinită de d-ra Olga Ionescu.

Asemenea, s'a acordat un concediu pentru concentrare d-lui V. Negoiță, învățător la școala din Tutoești.

In comuna Bivolari s'a sinucis eri prin strangulare soldatul complectaș Chiva Fișer, din regimentul 7 Roșiori.

Din raportul jandarmăriei rurale, rezultă că soldatul s'a sinucis, din cauză că era vecinic persecutat de către plutonierul Mocanu Iordache.

Parchetul militar a deschis o anchetă.

In Februarie va avea loc o mare reprezentație teatrală pentru retragerea artistului Gh. Cîrjă. Vor lua parte la acest festival foștii colegi ai artistului din București și din Iași, precum și maestrul G. Enescu.

Vineri 1 Ianuar, ora 8 seara, va avea loc un *mare bal familiar*, în sala „Orfeu" (foastă Turn-Verein), organizat de societatea «Vulturul», secția de ajutor reciproc. Numeroase și plăcute surprize sînt pregătite participanților.

Protestul studențimii. — Au semnat protestul împotriva celor întîmplate în aula universității:

C. Alexandrescu, doctorand în litere. Petru C. Andreiu, doctorand în litere, I. Antistescu, student în drept și litere, A. Antoniade, doctorand în drept, V. Beldie student în drept și litere, A. Bergman, student în litere și drept, Demostene Botez, licențiat în drept, I. Botez, student în științe, A. Brudariu, student în drept și științe, A. Burada, student în drept și litere, E. Cehan, student în drept. N. Ciubotariu, doctorand litere, Miron Constantinescu, student în drept, P. Constantinescu, doctorand în litere, Gh. Corniciuc, doctorand în drept. student în litere, Gh. Crițan doctorand în litere, Eug. Dabija, student în drept, Emil Dimitrescu, student în drept, Al. Epure, licențiat în litere, C. Gheorghiu, licențiat în științe, doctorand în medicină. Octavian Gheorghiu, student în litere, A. Grigorovici, student în drept, G. Holban student în litere, I. Hotnog, doctorand în litere, N. V. Ionescu, doctorand în drept, V. Iorgulescu, student în drept, Sp. Irimescu, student în științe, I. Lucaci, student în drept și litere, Al. Manoliu, student în litere, Al. Manu, doctorand în drept, C. Motăș, licențiat în științe, Victor Motăș, doctorand în drept, V. Năstăsescu, student în drept, V. Nazarie licențiat în științe, inginer, I. Negrescu, doctorand în litere, T. Palade, doctorand în litere, Eugen Pavelescu, doctorand în drept, I. Pavlov, doctorand în drept, I. Pineles, student în litere, Victor Popa, student în drept, P. C. Popovici, doctorand în drept și litere, C. Sachelarescu, student în drept, G. Stere, student în drept, An. Tătăranu, student în drept.

Un număr de 50 de învățători, s'au întrunit azi în localul școalei Gh. Asachi suc presidența d-lui Stoica, revizor școlar. Invățătorii au aderat la uniunea corpului didactic primar.

Cursul comercial de pe lîngă liceul național din Ploești este al doilea de acest fel pe care ministrul cultelor îl desființează în interval de un an.

La Galați fusese organizat un asemenea curs și a fost suspendat tot pe cale budgetară.

E vorba ca din partea unui deputat moldovean să se adreseze ministrului o întrebare în parlament asupra motivelor abrogării acestor cursuri comerciale.

In ziua de 26 Decembrie a avut loc în saloanele „Culturei" balul societății filantropice „Sprijinul" de sub prezidența d-nei Sofia Blumenfeld.

Balul « țigănesc » organizat de comitetul zisei societăți a avut o reușită splendidă și a atras un public extraordinar de numeros. In special copiii foarte numeroși, costumați cu grație, au dat un aspect feeric acestei serbătoriri a generozității consacrate copiilor săraci din școlile filantropice.

Venitul serbării e de aproape 4000 lei.

Societatea de Gimnastică, Sport și Muzică, credincioasă tradițiilor ei pe care vrea să le înrădăcineze din ce în ce mai mult în spiritul public, a organizat anul acesta serbări mult mai frumoase decît în anii ceilalți. In cursul iernei vor avea loc trei mari serbări.

Prima serbare va fi a copiilor și va avea loc în *ajunul anului nou*, dela ora 3 pînă la 7 p. m. A doua serbare *„Revelionul"*, va avea loc în aceiași zi dela ora 10 seara înainte.

A treia serbare va consta dintr'un *mare bal costumat-mascat*, în seara zilei de Luni 1 Februarie.

Este inutil să mai atragem atenția asupra modului ireproșabil în care sînt întotdeauna organizate serbările Societății de Gimnastică

După rapoartele sosite la Prefectura de județ, rezultă că folosindu-se de vremea bună, s'a făcut în tot județul arătura de primavară, în condițiile cele mai bune.

Comitetul « Pînea Săracilor » aduce călduroase mulțumiri d-lui Smirnov care a bine voit a trimite în ziua de Crăciun pentru sărmanii Cantinei Societății: Una lădiță cu 12 kilograme macaroane, 5 kilograme brînză de burduf și 5 kilograme orcz.

Pomi de Crăciun. — La atelierele comunale, din strada Bucșinescu 5, ajunul de Crăciun a fost serbătorit în chip frumos. Un splendid pom de Crăciun cu numeroase daruri a fost pregătit și destinat copiilor fanaraglilor și ai altor mici funcționari comunali. Au azistat la solemnitate d-nii G. G. Mîrzescu, primarul orașului, Tomida prim ajutor, Toma și Osvald Racoviță, ajutori de primar, apoi d-nii inginer Vidrighin, institutorul Dimitriu, Hann, șeful serviciului administrativ, un mare număr de funcționari comunali și părinții copilașilor.—Intrarea primarului și al administrației comunale, a fost salutată de corul copilașilor, cari au intonat „Steaua" în chip admirabil. Apoi d. Dimitriu, institutor, a rostit o cuvîntare, mulțumind administrației comunale pentru sacrificiile ce a făcut pentru a veni în ajutorul copilașilor saraci și în acelaș timp să li procure o clipă de bucurie.

D. G. G. Mîrzescu, primarul orașului, a răspuns încurajînd pe copilași la muncă și învățătură, și exprimîndu-și speranța, că și în viitor administrațiile comunale să nu uite pe copilașii micilor funcționari ai comunei.

S'au distribuit apoi darurile, conzistînd în haine și rochițe, jucării și bomboane. A animat o veselie nespusă.

Totul s'a petrecut în chip admirabil, mulțumită ostenelei ce și a dat d. inginer Vidrighin, organizatorul acestei serbări.

*

Serbarea pomului de Crăciun la spitalul „Caritatea", a fost de o splendoare extraordinară. Sala de recepție, frumos decorată și luminată, avea un aspect feeric. Pomul de Crăciun cuprindea nenumărate daruri. In distinsa azistență, remarcăm pe d-na Vladoianu, d-na Sculy, d-na Văleanu și alte multe doamne și domnișoare din elita societății. Apoi întregul personal medical, în frunte cu d. dr. Imervohl, d. Calus și funcționarii așezămintului.

D. dr. Imervohl, deschide solemnitatea, printr'o cuvîntare, în care arată tot devotamentul, toată munca ce depune d-na Vlădoianu, în conducerea acestei instituțiuni, care alină atîta durere.

D-na Vlădoianu răspunde, mulțumind tuturor pentru munca ce depun în favoarea instituțiunei și relevă în special abnegarea corpului medical.

Se procede apoi la distribuirea darurilor spre marea bucurie a marelui număr de copilași.

Chestia pînei continuă a preocupa administrația comunală.

Principalii morari și măcinători au încetat cu fabricarea făinei și nici nu s'au aprovizionat cu grîu, neconvenindu-le prețurile fixate. Unele mori au renunțat de a mai lucra în cont propriu, și și-au închiriat morile pentru măcinatul grîului destinat exportului, lucrînd astfel pentru sindicatul agricol și d. inginer Alevra.

Făina rechiziționată la moara Licherdopol pare a fi de o calitate mult inferioară, și e refuzată de brutari.

Probabil că administrația comunală va recurge chiar azi la măsuri mai eficace, pentru a feri populația de lipsa de pîine.

Bibliografie.—«Cercetașul» No. 17, —18 revistă a organizației cercetășești.

— «Războiul popoarelor» de I. Gorun editura Herz anul II No. 12.

— „Noua Revistă Romînă" cu data de 27 Decembrie cuprinzînd articole semnate de C. Rădulescu-Motru, S. Șerbescu, C. Ionescu, Simionescu-Rîmniceanu, Virgil Barbat, traduceri însemnări, recenzii etc.

— „Politica" No. 10 anul II cu articole de prof. I. Bărbulescu și Th. Rîșcanu.

— „Archives de sociologie et de criminologie" cu articole de G. Plustara, P. Andrei, E. Decusară, Scraba, Tragan, R. Scriban, G. Licksen etc.

Programul nou care se reprezintă azi Luni 28 Decembrie, matineu excepțional la ora 5¼ și reprezentație serală, la cinematograful Pathé-Frères din sala circului Sidoli, cuprinde următoarele:

ROCAMBOLE, seria 5-a, finală: Evadarea lui Rocambole. Cu toate că face parte din uriașul roman al lui Ponson du Terrail, totuși „Evadarea lui Rocambole" care se reprezintă acuma formează o desfășurare neștirbită, o acțiune care'și are începutul și încheerea unui roman complect în 6 mari acte. In această desfășurare, spectatorul azistă le scene și peripeții extraordinare, aventuri extravagante, fapte cari s'ar părea fantastice, dar cari totuși se desfășoară în toată realitatea.

Splendidul roman a lui Ponson du Terrail „Evadarea lui Rocambole" care se reprezintă atît la matineurile cît și la spectacolele serale de azi și mîne, este interpretat de somtățile artistice ale scenelor pariziane.

Debitul A. Badareu aduce la cunoștința onor. publicului, că pentru sărbătorile Crăciunului, Anul Nou și Boboteaza, este asortat cu tot felul de produse alimentare proaspete: Unt, brînzeturi, jambon, mezeluri asortate, păsări tăete etc.

Diferite vinuri naturale albe și negre, cu litrul și în sticle înfundate: vinuri străine și șampanie,

Precum și diferite spirtoase: rom, coniac. licqueruri etc.

Toate produsele se vînd cu prețuri, moderate.

A apărut *ediția II-a*, revăzută și adausă, din *Dicționarul de citate și locuțiuni străine* de *B. Marian*, cuprinzînd citate din limbele: *latină, greacă, franceză, germană, italiană și engleză.*

Această interesantă lucrare nu trebue să lipsească nici unui om cult; ea folosește profesorilor corpului didactic, avocaților, studenților, ofițerilor, clerului, elevelor școalelor secundare etc.

Cartea se poate citi, de altfel, și ca o culegere de cugetări, cuprinzînd adevăruri eterne ce înțelepciunea popoarelor și aceea a scriitorilor au știut învestmînta în mod lapidar.

Ea se vinde cu 2 lei la toate librăriile din țară.

In Iași, la librării și la depositul de ziare al «Universului» strada Unirei.

La 1 Ianuarie apare de sub presele Tipografiei H. Goldner: « Cele 32 de patimi » din « Stări Sufletești Sociale » de Petru d. I. Ghițescu, avocat.

Teatrul Național din Iași

Compania de Operă de la **Teatrul „Leon Popescu» din București** (artiști asociați),

Va juca în serile de *8, 9, 10, 11, și 15, 16 și 17 Februar 1916* cu *următorul Repertor al Operilor Trovatoare, Ballo în Maschera, Aida, Faust Cavalleria Rusticană, Pagliacci, Traviata Navareza, Rigoletto, Lucia de Lammermoor Tosca-Ernani.* Personalul Trupei se compune din renumiții artiști și artiste:

E Rodrigo, soprană Dramatică, *Maria Alexandrovici* soprana lirică de la opera mare din Paris.

A. Feraru, soprană legeră, *Lina Dorea* Mezzo-soprană *M. Moinescu* soprană legeră *E. Poali* Dueuă, *Mino Perya* Tenor dramatic, Opera imp: din Varșovia, *N. Livezeanu* tenor dramatic, *Jean Athanasiu* marele bariton al Operei, *Niculescu Basu*-Bas, Stănescu-Cerna tenor, liric, G. Paulian bariton, G. Sterian bas, C. Damian tenor, M. Gregoriade tenor. Maestru Concertator *Cavaler Umberto Pessione. Corul compus din 24 persoane, Orhestră proprie compusă din 25 Profesori.* Informațiuni și Bilete la Agenția Teatrală „Thalia" Maximovic.

Dr. G. Sava-Goiu
OCULIST
S'a mutat în Str. G. Mîrzescu No. 9 (foastă Primăriei, lîngă Sacre-Coeur).
Consultații în toate zilele de lucru de la 2—4 p. m.

Important *Cursuri de științi comerciale, de limba și literatura germană precum și de istoria literaturei germane predă contra unui modest onorar în locuința sa din str. Căpitan Păun No. 3. M. MESCHER*

Două odăi *frumoase, bine mobilate, pentru un domn sau o doamnă, se închiriază de pe acum, cu luna sau cu anul. Informații la ziar.*

Serviciul telegrafic și telefonic al „Opiniei"

Atacul împotriva Salonicului

Lugano.—„Corriere della Sera" află din Salonic, că după cum pare, concentrarea de trupe la granița greacă s'a terminat. Dealungul căii ferate Ghevgheli-Doiran merg trupe austro-ungare, germane și bulgare, în masse mari spre frontiera greacă

După comunicările aviatorilor, din înaintarea trupelor aliate se poate deduce o ofensivă mare împotriva Salonicului.

*

Budapesta. — Corespondentul din Salonic al lui „Az Est" află din isvor competent că dacă va începe atacul impotriva Salonicului trupele, grecești și jandarmeria vor pleca de acolo.

Tifosul exantematic în Capitală

București. — Direcția generală a serviciului sanitar, anunță că în Capitală s'au constatat 3 cazuri de tifos exantematic, din care două pe deplin confirmate.

S'a stabilit că aceste cazuri nu sunt aduse din afară, ci sunt urmările unor vechi focare.

Luptele pe frontul bucovinean

Dorohoiu.—Luptele pe frontul bucovinean devin tot mai importante.

Oștile dușmane stau față în față. Trupele austro-germane sunt comandate de Feldmareșaful Makenzen și de generalul Pflanțer Baltin.

Rezultatul luptelor nu se poate preciza.—Un lucru se știe. Rușii au ordin ca anul nou să-l sărbătorească la Cernăuți, ori-cari ar fi sacrificiile.

Austro-germanii cunosc aceasta și i-au toate măsurile pentru a zădărniai această încercare a rușilor.

Luptele de azi sunt ceva mai puțin violente, ca în zilele de Crăciun.

Moartea unor generali

Viena.—Se telegrafiază din Paris: Generalul Sereth, comandantul diviziei din Vosgi căruia i s'a amputat un picior, a murit la Limoges.

Generalul Cambai, comandantul subdiviziei din Berignet, a murit în urma unuĭ accident de automobil.

Serviciul obligator în Anglia

— Congresul Trades-Uniunelor.—Demisii în guvernul londonez —

Viena.—Se anunță din Londra că congresul Trades-Uniunelor a fost foarte agitat. Conducătorii muncitorilor au ținut cuvîntări moderate dar au fost dese ori întrerupți.

Congresiștii s'au pronunțat cu 1,715,000 contra 934,000, împotriva serviciului militar obligator.

Membrii partidului muncei din guvern, Hinderson ministru de culte, secretarul parlamentar al ministerului, de interne, Brace și lordul comisionar al tezaurului, Robert, au demisionat din guvern.

Consiliu comun la Viena

Viena. — Vineri a avut loc un consiliu comun de miniștri, sub președinția d-lui Burian, cancelarul imperului.

Au participat primul ministru austriac, d. Steurgh, primul ministru ungar, contele Tisza, ministrul de război comun Krobatin, șeful statului major Conrand von Hoetzendorf și ministrul comun de finanțe dr. Koerber.

Comunicatul oficial spune că la ordinea zilei au fost chestiuni politice și economice. Dar cum în asemnea împrejurări obișnuit nu asistă șeful statului major, e probabail deci că a avut loc un consiliu de război.

Pe frontul balcanic

Norddeutsch.—Teatrul de războiu balcanic.

La nord-est de Berone am luat cu asalt o poziție ocupată de muntenegreni și am capturat un tun. La Tara au avut loc încăierări. La hotarele Herțegovinei și în regiunea Boehe-di-Cataro ne luptăm în contra pozițiunelor muntenegrene.

*

Cartierul presei de războiu comentînd buletinele dușmane constată că statul major rus nu se mai mulțumește cu înfloriri și exagerări ci acum comunică dări de seamă despre lupte, care nici n'au avut loc vreodată,

Față de alegațiunea din Cetinge cum că în zilele de 25 și 26 Decembrie muntenegrenii au repurtat o mare victorie, spunem adevărul că nici la 25 nici la 26 nu s'au dat lupte.

Luptele pe frontul de răsărit

— Rușii nu mai atacă —

Norddeutsch—Marele cartier general comunică:

Pe teatrul de războiu de la răsărit, dușmanul, bătut și respins în ultimele două zile pe frontul galițian și cel băsărăbean, suferind perderi enorme, n'a mai repetat ieri atacurile, ci își aduce mereu nuoi întăriri de trupe.

In Wollinia am respins la Kornbach și am răsipit detașamente rusești de recunoaștere.

Dardanele curățite de dușman

— Englezii părăsesc Sedul-Bar —

Nauen.—In urma unor lupte crincene englezii au fost siliți să părăsească Sedul-Bar. In chipul acesta nici un dușman nu se mai află la Dardanele.

Cel mai potrivit cadou este:

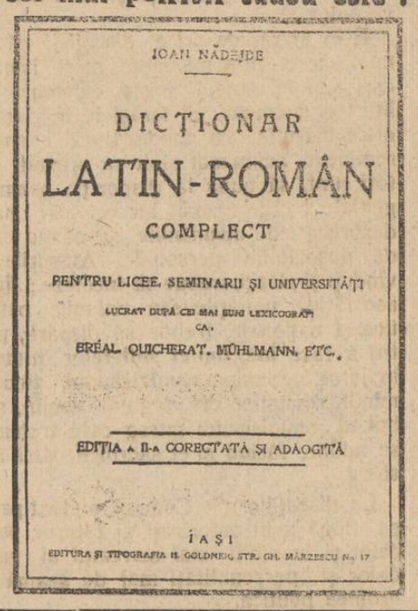

Cadouri de ANUL NOU

cele mai elegante, cele mai practice și cele mai eftine sînt oglinzi venețiene, toalete de masă, plăci de cristal pentru birouri, etc., produse ale
fabricei de oglinzi Emil Bergher.
Vizitați expoziția din localul fabricei, Iași, Str. Palat No. 62.

De Inchiriet *Un apartament compus din 5 camere, sală de bae, bucătărie, locuință de servitori, în str. Păcurari No. 29.*
A se adresa la d. avocat V. E. Theodoru, str. Lozonschi 10.

De închiriat *două camere frumoase mobilate sau nemobilate, cu serviciul, în strada Carl Lueger 13. Se poate adresa proprietarului în aceiași casă.*

O odae mare și frumoasa *mobilată sau nemobilată se închiriază depe acum. Informațiuni la d. Isidore Margulies strada Stefan cel Mare.*

Societatea cooperativă „Dealul Panciului" a podgorenilor din Panciu, a înființat în curtea hotelului Binder un mare depozit de vinuri și rachiuri en gros, calități excelente, prețuri moderate.
Amatorii sunt rugați să viziteze acest depozit.

Fräulein *Wienerin, 28 Jahre, mit besten Refferenzen wünscht Stell zu Kinder.*
Sub Wiener in Post-Restante Sucursala I Iași.

In lipsă de UNTURĂ DE PESTE proaspătă, cereți:
Siropul IODOTANIC Dr. Ratianu
Aprobat de Consiliul Sanitar Superior
Singurul preparat care înlocuește cu succes
Untura de Pește
purificând sângele copiilor și adulților în cazurile de *rachitism, scrofuloză, lymfatism, anemie, debilitate generală, reumatism* și în diverse afecțiuni ale pielei precum *furunculoză, acnee* (*coșuri*), ecsemă etc.
FLACONUL LEI 3.50
Depozit principal la Farmacia și Laboratorul chimic Dr. A. Ratianu Iași str. Golia 46 și la Farmaciile Dr. Căpățină str. Păcurari, Em. Lupu str. Anastasie Panu.

5 BANI

ABONAMENTE

Un an . . . 20 lei
6 luni . . . 10 lei

OPINIA

ANUNCIURI

Un rând pag. III, 50 b.
. . . IV. 40 .

5 BANI

Administrația: Tipografia H. Goldner, Iași.— Telefon No. 86.— | Sub direcțiunea unui Comitet | Anul XIII—No. 2655.—Joi 31 Decembrie 1915

BIBLIOTECA UNIVERSITĂȚII IAȘI

A CUI E VINA?

Două mentalități, două minciuni, două realități, două fantazări și două adevăruri—sub acest aspect se sbate, azi beteagă, viața politică a poporului romînesc din Regat

Cum și în ce mod am ajuns în halul acesta?

In vremuri de pace, poeții și scriitorii romîni, proorocii și povățuitorii morali ai neamului, vorbesc cu atîta dispreț despre mulțimea noastră orășenească, coruptă și supusă samsarilor de toate calibrurile și rangurile, blastămă aceasta masă inertă, această piedică stupidă pusă deacurmezișul fericirei personale și a prosperității generale. Astăzi îi vedem pe aceiași, tropotind în primele rînduri ale aceleiași mase multicefale, bătînd din răsputeri într'un lighean de alamă, alarma națională. Cărnuri din carnea poporului nenorocit, conducătorii lui firești la prima încercare istorică serioasă, trimisă de sus acestui neam, și-au perdut capul și s'au identificat mediului din care au eșit.

Cîteva capete reci, rarități de romîni, cu disciplina mintală de fier, nu pot răscumpăra ei inșiși această stare de lucruri întristătoare și îngrozitoare. Se cere aci intervenția directă a destinului, și atunci, precum puterea dumnezeească din milă și indulgență pentru cei doi drepți cruțase Sodoma și Gomorra,—tot așa va fi poate cruțată existența acestui neam rătăcit.

Nici o direcție politică sau literară nu e răspunzătoare pentru proștii și criminalii săi; aceștia se găsesc în rolul de lipitori inevitabile la orice partid, program, sistem de acțiune. Chestiunea este dacă înmulțirea samsarilor și corupătorilor nu trece sau trece limita după care acest parazitarism amenință să acopere până și vîrful piramidei sociale.

Intre două hibride încarnații de principii se sbate beteag sufletul colectiv al neamului. Ei bine, și ce face destinul nostru, ce ne pregătește nouă, față cu acest hal în care am ajuns?

Din nefericire, revistă mondială cum este acest război ne-a suprins pe o treaptă atît de inferioară de cultură! Masele noastre, ca și ori-ce mase, pot manifesta în mișcări nefalșificate interne, voința națiunei, năzuința spre reformare a vieții, ceea ce încă nu e cazul mișcărilor pornite pentru a acționa în politica externă. Aci s'ar cere cunoștințe adînci, științe numeroase, concepțiunea exactă a vieței internaționale, ceea ce nu se naște, nici nu se realizează odată cu bătaia asurzitoare într'un lighean. Adevărul, dreptatea sunt *cu* masele cînd acestea cer pănă și *panem et circenses*, dar totdeauna lipsesc maselor pornite cu turbare în contra unui alt popor, tacit și serios.

In spectacolul trist al desbinării sufletelor romînești, la care asistăm, numai unitățile puțin numeroase înțeleg: a cui ar fi aci vina? De ce acest neam n'a vrut să fie în frăție cu lumea germană și deci riscă acuma să fie în robie și dispreț? De ce trăim într'o alteraţie mintală, într'o Sodomă și Gomorră politică?..

Cauza este că nu suntem pregătiți; nu pricepem momentul istoric, mersul istoriei, direcția ei. Toată desvoltarea noastră politică, literară, socială și filosofică se arată nulă în comparație cu alte popoare care ne au întrecut de mult pe noi. Necunoștința lucrurilor ne costă acuma foarte scump, ne va costa și mai scump. Dacă o singură garanție, singura șansă, care o avem în dinastia germană și în cei cîțiva «drepți» nu ne va scăpa, atunci...

Invingătorul lumei europene are perfectă cunoștință de valoarea reală pentru înaintarea lui istorică, a unui popor de lobagi de 6 jum. milioane și a unei societăți orășenești de 1 milion. El vede că dascălii acestui neam, generalii lui, pe lîngă o deplină ignoranță îi mai sunt și dușmănoși. Doară e numai un *secret de polichinelle* faptul că sufletul primitiv burghez, chiar al majorității noastre parlamentare tinde la cuvinte și iluzii, iar nu la fapte, fiindu-i străină doctrina germană.

In această stare de impas, de tembelizm, vina noastră e a tuturora, dar a basarabenilor în primul rînd, pentru că în zeci de ani de zile n'au făcut societatea romînească din Regat să cunoască detailat Basarabia, Rusia, regiunea romînă dintre Nistru și Bug, precum și raporturile și rivalitatea reală între Romînia, Rusia și sudul acesteia.

Atît pentru moment.

Alexis Nour

Mici Polemici

Regele Petru, oaspe la Atena, a descins la hotelul Olympos. Rege fără tron, se simte în rînd cu zeii Olympului.

*

S'a reclamat parchetului că procurorul Rang practică dentistică fără drept: a scos măsele cîtorva chelneri, patroni etc.

*

Oltenii nu due casă bună cu procurorul Rang, care găsește că 24 de măsele sunt cam prea multe.

*

S'a confiscat un tun de la Muntenegreni. Se crede că mai au vr'o patru.

*

Anglia supune pe celibatari la birul de sînge, — pedeapsă cuvenită acelor cari n'au adus, pe altă cale, sacrificiul... sîngelui.

*

Se vorbește în ultimele relații războinice despre ataşatul german Boy-Ed. Nu pare să fie din boii exportați de la noi.

*

Rușii au ocupat cimitirul Ceatorisk. Ba încă l'au și mărit.

*

Un chimist rus reușește să extragă cauciuc din alcool. Pe viitor sunt amenințate să fie consumate și roțile scopiților.

*

O descoperire contrarie le-ar fi convenit mai mult: să se facă alcool din cauciuc.

Vîscul de Anul nou

II.

Și acum să venim la partea tradițională, unde putem găsi explicația obiceiului de a se considera *vîscul* ca o plantă aducătoare de noroc, dacă este culeasă și oferită cu ocazia anului nou.

Pliniu cel Bătrîn, celebrul naturalist din secolul I d. H. ne povestește, în Istoria sa Naturală, că „Galii sau Celții nu aveau nimic mai sacru ca *vîscul* împreună cu copacul pe care el creștea, dacă acesta era un stejar. Viscul la dînșii era privit ca un semn ceresc, și planta din a cărei sevă se alimenta, purtînd pecetea divinității, era obiectul celei mai profunde venerațiuni".

Vedeau oare, acești străbuni ai multor generații actuale, în *vîsc*, ale cărui frunze sunt pururea verzi, o emblemă a nemuririi sufletului în care credeau? Sau, această plantă, fără de rădăcini pămînteşti încolțind pe vîrful înalților copaci, ca și cum s'ar fi coborît din cer, era considerată ca un dar al zeilor? In ori-ce caz, Galii atribuiau vîscului însușiri miraculoase. Preoții lor, numiți druizi, cari erau totdeauna și filosofi, și astrologi, și vindicători de boale, la începutul fiecărui anotimp, culegeau vîscul de pe stejari numai, în pădurile unde riturile lor religioase erau celebrate. Iar la începutul anului solar, culesul vîscului era precedat și urmat de ceremonii solemne. Strigătul: *„Cu vîscul să sărbătorim noul an!"* era repetat în cor ca și cum cuvintele aceste ar fi atras ocrotirea cerului asupra acelora cari aveau norocul de a poseda această plantă consacrată zeilor.

Mai este nevoie de a explica continuarea, prin cursul veacurilor ce s'au succedat, a acestei frumoase tradiții? Sufletul galic trăește încă puternic la multe dintre gințile ce populează astăzi Europa și mai cu seamă Franța. Adesea-ori am arătat chiar convingerea mea că *„spiritul lui Chantecler triumfă asupra lupoaicei romane!"* După mine, cel mai puțin latin dintre neamurile latine este poporul francez: sîngele galic, caracterul galic, impetuozitatea, și dacă vreți, genorizitatea galică, plutesc deasupra sîngelui, caracterului, înțelepciunei și seriozității reci a Romei.

Pe străzile Parisului și în mai multe alte orașe din Franța, cu ocazia anului nou, copiii săraci oferă trecătorilor, în schimbul unei mici monede, buchete de vîsc, cu strigătul secular:

„Au qui l'an neuf!"

In Bretania, în Anglia (mai ales în țara Velșilor), în Scoția, în Irlanda, în insulele din canalul La Manche, în nordul Spaniei și în multe părți din Germania, *vîscul* își păstrează încă în zilele noastre cinstea de a fi privit ca o plantă aducătoare de noroc, tot așa precum treizeci de secole mai înainte se bucurase la Celți, părinții antici ai popoarelor ce locuesc astă-zi în acele ținuturi.

Cu venirea în țară a A. S. R. principesa Maria, actualminte Augusta Noastră Suverană, *vîscul*, ca semn de urare a unui nou an norocos, a fost introdus, pentru prima oară, la Curtea noastră Regală. Elita bucureșteană s'a grăbit de a adopta acest semn exotic de felicitare.

De aceea avea dreptate cucoana mea din tramvai, cînd îmi explica: « Aceasta este o floare care se obicinueşte de elita bucureșteană la Crăciun! »

Insă, după cum rugăciunile către Cel de sus nu's bine primite dacă nu sunt cu desăvîrșire simțite în inimile noastre, tot astfel un *porte-bonheur*, cum ar fi de pildă *vîscul de anul nou*, nu poate să producă efectul dorit de cît atunci cînd acela care-l primește va fi convins de virtuțile sale, ascunse într'o imaginație, care mai păstrează măcar o umbră de respect pentru frumoasele tradiții ale timpurilor de mult trecute.

Iași, finele anului 1915.

L. E. Siniagaglia.

NOTA ZILEI

Dialog curent.

Intr'o prăvălie, — ori-care, din orașul nostru.

— Marfa „cutare" o aveți?

— Cum să n'avem. Ne vine curînd. E la Salonic.

Treci în prăvălia de alături.

Mi-ar trebui articolul cutare. Se găsește?

— Numai de cît. Am telegrafiat. Puțină răbdare. La Salonic.

Dialogul continuă.

Cumpărătorul colindă ca în ajun de anul nou. Negustorii [illegible] compătimesc, dau din cap și rep[illegible]

— Avem, cum s[illegible] Doar am comandat. E la...

Ne îmbrăcăm și [illegible] cu ce avem mai bun la.. Salon[illegible]

Ce bunătate de [illegible] de comestibile ni se va risipi [illegible] începe bombardările de la Sa[illegible]

OAMENI ȘI LUCRURI

Excesele presei

Incheind puținele reflecții suggerate de problema citatelor din ziare, ne ispitește să spunem un cuvînt asupra unei păreri foarte sceptice pe care o avem despre excesele publicisticei, începînd cu acele ale ziarelor bine înțeles. Cine să vorbească rău de ziare, dacă nu ziarele singure și acei cari le cunosc de aproape?

Nimeni nu mai repetă astăzi o banalitate prea comună ca aceasta: că ziaristica și publicitatea au fost și sunt de imens folos. Dar nu e mai mic, desigur, răul pe care l'au pricinuit și-l vor ma pricinui.

De atîtea decenii, sub înrîurirea pe care o exercită în lume, presa este procurătoare de conflicte mari în univers, începînd cu acele cari au însîngerat și îndoliat omenirea. De o extremă sensibilitate, societatea umană, cultă sau cugetătoare numai în aparență ori la suprafață, trăește intelectualicește ori sufletește sub povara cetitului de ziare și este pur și simplu obsedată de atot-puternicia slovei de tipar. Graba cu care se operează convingerile, este uimitoare. Cea de pe urmă carte cetită este uneori impresionantă, mișcătoare; dar mult mai ușoară este influența — păstrînd proporțiile — decît a ziarului pe care cetitorul îl vede proaspăt întocmit, cald, și gustos și-i soarbe, îl degustă, îl trăește, îl asimilează în propria sa ființă cu acea nerăbdătoare cu acea curiositate și emotivitate cari sunt atributele particulare omului civilizat modern, atribute creiate tocmai de către ziarul contemporan.

E un cerc viţios. Cetitorul nu mai este în stare să renunțe la ziar, gazeta se bizue pe starea nervoasă a clientului sintetizată în credulitate. Boala a mers și merge progresînd. Speranțe de reîntoarcere nu se văd; iar efectele sunt nimicitoare. Aparența de judecată proprie și spontană ține locul convingerei drepte și sincere, iar primejdia e vădită. Gazeta nu dă omului modern răgazul de a utiliza capacitatea sa de a înțelege și a pătrunde. Il poartă vertiginos prin abisuri și-l precipită înainte de a se reculege. Incet, încet omul renunță a cugeta, și a studia prin sine, pentru sine, iea de-a gata ceea ce i se servește de la o ediţiune la alta a ziarului și ajunge a privi scrisul frivol și adeseori interesat drept literă de evanghelie.

...Ce misiune înaltă și sacră ar avea presa, acea de a dezrădăcina prea marea putere dobîndită de... presă în societatea modernă!

Rodion.

INFORMAȚII

D. Enache Nigirean, institutor fost sergent în divizia 4-a sanitară în campania din 1913. publică eri într'un răspîndit ziar din București, o scrisoare prin care arată purtarea d-lui procuror Rang în timpul acelei campanii. Cu mari intervenţiuni și stăruințe a reușit a fi plasat ca bucătar șef *cu gradul de caporal la divizia 4-a sanitară, cantonată pe platoul Bucureștilor. Autorul scrisoarei invoacă martori numeroși cu autoritate pentru a pune în lumina cuvenită caraghioasa purtare a bucătarului-sanitar Rang.*

Despre legătura între această ipostasă de bucatar și diversele incursii ale magistratului în chestiuni culinare, va vorbi cronicarul nostru respectiv.

Comisiunea centrală pentru vînzarea și exportul cerealelor și a derivatelor lor, zice ziarul Argus, a ținut ședință ieri după amiază, în localul Camerei de Comerț, sub președinția d-lui Al. Constantinescu, ministrul Domeniilor.

La începutul ședinței, d-nul ministru a adus oficial la cunoștința comisiunei că a terminat definitiv tratativele începute cu un grup englez pentru vînzarea a 80000 vagoane grîu din recolta anului 1915, cu prețul de 3200 lei vagonul.

Plata se va face în lei și marfa va rămîne în depozit la proprietar până va fi ridicată de către cumpărător.

Celelalte condițiuni sunt aceleași ca în contractul de vînzare al celor 50000 vagoane diferite cereale către grupul germano-austro-ungar.

D-nii Al. Constantinescu ministrul Domeniilor, Vintilă Brătianu și Fotin Enescu au fost autorizați de comisiune să semneze noul contract de vînzare.

Inalt P. Sf. Sa Arhiepiscopul catolic Nicolae Iosif Camilli după o lungă suferință a încetat din viață azi dimineață la orele 8 jum. în locuința sa din localitate, avînd etatea înaintată de 76 ani. Pren Sf. Sa s'a născut în Italia la Monterubliano în 23 Aprilie 1840. A făcut studiile sale în orașul Recanati și filosofia și teologia la Ascoli-Piceno. Tot în acest oraș fu hirotonisit preot. In anul 1873 veni ca preot să lucreze în Moldova.

In anul 1881 fu consacrat episcop la Roma. Reîntorcîndu-se în țară el conduce această Eparhie pînă la anul 1894 cînd demisionează și pleacă în Italia iar la 17 August 1903 fu numit de Papa Piu X pentru a doua oară Episcop de Iași unde lucrează pînă la ultima sa suflare. El a fost în totdeauna plin de drogoste pentru Romînia și de aceea drept recunoștință defunctul Rege Carol I îl decoră cu Coroana Romîniei în gradul de Comandor.

Transportul cerealelor pentru export. D-nii Danielescu, directorul serviciului mișcărei la C.F.R., Caracostea, directorul serviciului comercial, Băiteanu și Mereuță, subdirectori ai acestor servicii, au conferit ieri cu reprezentanții căilor ferate austro-germane în vederea organizărei transporturilor de cereale prevăzute prin contractul de vînzarea a 50,000 vagoane.

S'a convenit ca, în primele 10 zile, căile ferate austro-ungare și germane să trimit în fiecare zi 250 vagoane goale de 15 tone destinate încărcărei cerealelor, dintre care 40 vagoene la Vîrciorova, 50 la Rîul-Vadului, 30 la Predeal, 50 la Palanka și 80 la Burdujeni.

De la aceste diferite puncte de frontieră vagoanele vor fi expediate pe căile noastre ferate la diferite gări de încărcare, după necesitate.

Vagoanele vor trebui retrimise încărcate la frontieră, într'un răstimp maxim de opt zile.

Primele vagoane străine vor sosi în țară Lunea viitoare.

D. Danielescu, directorul serviciului mișcărei, a convocat pentru astăzi pe toți inspectorii pentru a lua ultimele dispoziţiuni.

Acceleratul de azi dimineață a sosit cu o întîrziere de 60 de minute. Cauza întîrzierei este o deraiare chiar în gara de Nord.

Simbătă 2 Ianuarie 1916 încep cursurile școalei de adulți de pe lîngă Societatea „Vulturul".

Această școală funcționează de trei ani prin bine voitorul concurs al d-lor profesori A. D. Atanasiu, Celeste Fabio și Filip Bocec care predau cursurile în mod gratuit. Materialul necesar este dat de societatea „Vulturul". Pentru anul acesta d. Gh. Mîrzescu, primarul orașului, a bine voit a dona acestei școli lemnele necesare pentru încălzit.

Cursurile școlii vor urma regulat în fiecare Luni, Miercuri, Vineri și Simbătă și se vor preda în localul societăței „Vulturul" gratuit tuturor meșterilor și ucenicilor.

Fiind libere cîte-va locuri de audienți, se mai primesc înscrieri pînă la 2 Ianuarie 1916, inclusiv.

Din Tîrgu-Frumos se anunță că eri lipovanul Toma Vasilov, nutrind o ură neîmpăcată în potriva lipovanului Caprac, l'a pîndit și i-a aplicat cîte-va lovituri de ciomag în cap. In stare gravă victima a fost transportată la spital. Agresorul a fost arestat.

Aseară au avut loc adunarea generală a membrilor casei de economie a corpului didactic. Convocarea a fost făcută de d Dodon, revizor școlar.

Adunarea a hotărît reorganizarea societăței, pe baze mai solide.

Toți membrii corpului didactic, cari au aderat la „Uniunea generală a corpului didactic", vor fi convocați în cursul lunei Ianuarie, pentru a proceda la alegerea comitetelor regionale.

Duminică are loc la Flămînzi o mare vînătoare, organizată de prințul Mihai Sturza, la care vor participa numeroși vînători din Iași.

Vineri 1 Ianuarie 1916, va avea loc la societatea „Fraterna Israelită-Păcurari» alegerea comitetului și a cenzarilor pe anii 1916—1918.

Votarea se va face în localul societăţii din strada Ghica-Vodă 39 și va ținea de la orele 9 dim. pînă la ora 6 seara, cînd se va proclama rezultatul.

D. G. G. Mîrzescu, primarul orașului, a avut o nouă consfătuire cu morarii. Se pare că o înțelegere e încă posibilă a se stabili.

Lîngă iazul Cîrlig, s'a găsit astă noapte mort un bătrîn în vrîstă de 60 ani. Identitatea cadavrului n'a fost încă stabilită.

Agenții poliției au arestat astă noapte pe dezertorul C. Morariu, din regimentul 13 Ștefan cel Mare.

Incepînd de mîine, ora 12 de zi și pînă Vineri noapte, ora 12, se suspendă circularea trenurilor de marfă. Aceasta pentru a da un răgaz muncitorilor cu prilejul anului nou.

Azi dimineață au fost aduși în localitate șase dezertori ruși. Ei au fost luați prizonieri de austriaci, și trimiși în Bulgaria pentru diferite lucrări. De aci au evadat și au intrat în Romînia.

Guvernul nostru a autorizat libera înapoiere în Rusia a acestor dezertori.

La 1 Ianuarie apare de sub presele Tipografiei H. Goldner: « Cele 32 de patimi » din « Stări Sufletești Sociale » de Petru d. I. Ghițescu, avocat.

A apărut *ediția II-a*, revăzută și adausă, din *Dicționarul de citate și locuțiuni străine* de *B. Marian*, cuprinzînd citate din limbele: *latină, greacă, franceză, germană, italiană și engleză.*

Această interesantă lucrare nu trebue să lipsească nici unui om cult; ea folosește profesorilor corpului didactic, avocaților, studenților, ofițerilor, clerului, elevelor școalelor secundare etc.

Cartea se poate citi, de altfel, și ca o culegere de cugetări, cuprinzînd adevăruri eterne ce înțelepciunea popoarelor și aceea a scriitorilor au știut investmînta în mod lapidar.

Ea se vinde cu 2 lei la toate librăriile din țară.

In Iași, la librării și la depositul de ziare al «Universului» strada Unirei.

Cele șase spectacole date de trupa noastră dramatică în zilele de Crăciun au produs peste 6000 de lei!

Prin o eroare de zaț s'a tipărit eri în notița referitoare la d. dr. Burstin medic pensional în loc de medic primar al spitalului israelit.

Venitul net al balului dat de societatea „Sprijinul" e de 3900 lei.

Revista noastră de mîine va fi semnată de d. G. Topîrceanu.

Mult așteptata revista «Alandala» va fi jucată și în Capitală, la cinema Regal.

Programul nou care se reprezintă astă-seară Mercuri 30 Decembrie, la cinematograful Pathé-Frères din sala circului Sidoli, cuprinde următoarele:

SALTIMBANCUL; film danez de mare artă în trei părți mari; dramă modernă interpretată de cei mai distinși artiști ai scenelor scandinave, în frunte cu d. Olaf Föns primul actor al Casei Nordisk din Kopenhaga; punere în scenă artistică și bogată.—Alergări cu ski în Alpii din Zillertal (Tirol-Austria); interesante vederi sportive, înregistrate după natură.—Visul unui director de cinematograf; film american; comedie foarte hazlie.—Robinet se reîntoarce la Robineta, scenetă comică, escelent redată.

Vineri 1 Ianuarie la ora 2 jum. după amiază se va juca emoționanta dramă: *Doi sergenți* cu d-nele Cuzinschi, M. Horga, d-nii M. Popovici, I. Profir, Vernescu-Vălcea, Damira, Pizone, Ghițescu, Borgovanu, etc.

Seara *Baba Hîrca* operetă în 2 acte de Matei Millo. Rolul țigancei vrăjitoare va fi interpretat de dr. Boldescu Muzi a Reg. 13 I. fanterie va fi dirijată de către d. I. Vlăduți. Spectacolul se va începe cu comedia: *O cartă de vizită* de d. I. Găvănescu. Sîmbătă 2 Ianuarie *Invierea.*

Duminică 3 Ianuarie la ora 2 jum. după amează pentru a 7-a oară: *Papa Lebonard.* Seara: *Otrava* (L'assommoir).

Epitropia sf. Spiridon a comunicat azi funcționarilor, că în vederea anului nou, le-a acordat cîte o gratificație, constînd în leafa fiecăruia pe două septămîni.

Consiliul comunal a fost convocat în seziune ordinară, cu începere de la 4 Ianuarie 1916.

Societatea B.-Britth din localitate, va da mîne seară un banchet, în onoarea d-lui dr. Burștin, ales președinte de onoare al societății.

Societatea cooperativă „Dealul Panciului" a podgorenilor din Panciu, a înființat în curtea hotelului Binder un mare depozit de vinuri și rachiuri en gros, calități excelente, prețuri moderate.

Amatorii sunt rugați să viziteze acest depozit.

Debitul A. Badareu aduce la cunoștința onor. publicului, că pentru sărbătorile Crăciunului, Anul Nou și Boboteaza, este asortat cu tot felul de produse alimentare proaspete: Unt, brînzeturi, jambon, mezeluri asortate, păsări tăete etc.

Diferite vinuri naturale albe și negre, cu litrul și în sticle înfundate: vinuri străine și șampanie,

Precum și diferite spirtoase: rom, coniac, liqueruri etc.

Toate produsele se vînd cu prețuri, moderate.

Teatrul Național din Iași

Compania de Operă de la **Teatrul „Leon Popescu" din București** (artiști asociați)

Va juca în serile de *8, 9, 10, 11, și 15, 16 17 și 18 Februar 1916* cu *următorul Repertor al Operilor Trovatoare, Ballo în Maschera, Aida, Faust Cavalleria Rusticană, Pagliacci, Traviata Navareza, Rigoletto, Lucia de Lammermoor Tosca-Ernani.* Personalul Trupei se compune din renumiții artiști și artiste:

E Rodrigo, soprană Dramatică, *Maria Alexandrovici* soprana lirică de la opera mare din Paris.

A. Feraru, soprană legeră, *Liua Dorea* Mezzo-soprană *M. Moinescu* soprană legeră *E. Pooli* Duenă, *Mino Perya* Tenor dramatic, Opera Imp: din Varșovia, *N. Livezeanu* tenor dramatic, *Jean Athanasiu* marele bariton al Operei, *Niculescu-Basu*-Bas, Stătescu-Cerna tenor liric, G Paulian bariton, G. Sterian bas, C. Damira tenor, M. Gregoriade tenor. Maestru Concertator *Cavaler Umberto Pessione. Corul compus din 24 persoane, Orhestră proprie compusă din 25 Profesori.* Informațiuni și Bilete la Agenția Teatrală „Thalia" Maximovici.

Mulțumire publică

Vii mulțumiri și eternă recunoștință d-lui dr. **Dulberger** *care prin băile sale de lumină m'a vindecat de o boală de care puteam să rămîn înfirmă pentru toată viața. Am avut brațul sting aproape paralizat, după 15 băi am putut rîdica brațul și a mă servi de el, iar la sfîrșitul curei mă bucur de deplină funcțiune a brațului. Fiindcă am încercat toate alte mijloace fără folos, aduc aceasta la cunoștința suferinzilor.*

Bine cuvîntat să fie d. dr. împreună cu familia.

Sophie Petrescu.
profesoară de piano
Str. Căpitan Păun 14.

Serviciul telegrafic și telefonic al „Opiniei"

Emitere de bonuri

Berlin.—După cum anunță ziarul „Vossische Zeitung", Anglia a emis drept al treilea împrumut de războiu o sumă ilimitată de bonuri de tezaur de 5 la sută, al pari, cu un termen de 5 ani. In chipul acesta s'a eludat o făgăduială făcută detentorilor celui de al doilea împrumut de stat cu o dobîndă mai mare, se va echivala în mod automatic dobînda celui dintăi cu a celui din urmă.

Chwostow e „bolnav"

Berlin.—Presa rusă liberală vede în boala lui Chwostow un semn, că acest Homo novus al Rusiei oficiale, va pleca cît de curînd.

„Rjeci", zice că nimenea nu crede ca Chwostow e bolnav. Boala sa e de natură politică și e un simptom clar, că elementele care în acest moment sunt responsabile de politica oficială rusă, sunt complect dezorganizate.

Un nou împrumut

București.—Ministrul de finanțe a contractat la Banca Națională un nou împrumut de o sută de milioane, cu o dobîndă de 2 jum. la sută.

Guvernul s'a obligat de a scădea cu 2 jum. la sută agiul la aurul ce procură Băncei.

Amenințări

Zurich.—Ziarul „Zürcher Nachrichten" revenind asupra discursului istoric al ministrului de finanțe german dr. Helferich zice: «Și discursul lui Helferich are o notă împăciuitoare. El a dat să se înțeleagă că acum inamicii germani au din nou prilejiul să dobîndească relativ ușor pacea, adăugînd însă la urmă următoarea amenințare: Dacă inamicul nici de data aceasta nu profită de ocaziunea ce i-o dăm și să vie să ceară pace, apoi zilele Angliei ca putere universală sunt pe sfîrșit și nici peste o mie de ani nu-și va putea reface puterea ei. Mă tem de sigur că invitațiunea mea ca și amenințarea să fie fără efect la Londra. Nenorocirea dar își face drumul ei mai departe și soarta trebuie să se îndeplinească!

Finanțele Germaniei

Berlin.—La sfîrșitul lui Decembrie au fost în Banca Imperiului 2.445.185.000 de mărci.

La izbucnirea războiului au fost numai 1.253.199.000 de mărci. Vrea să zică, suma s'a făcut aproape de două ori mai mare.

Nici o altă bancă europeană n'a avut în 1915 un surplus de aur atît de mare ca Banca Imperiului German.

Tablou despre situația din Rusia

Geneva.—«Social demokrat» din Geneva, organul central al muncitorimei Social democrate ruse, publică un tablou amănunțit despre situația din Rusia.

In el se spune că nemulțumirea din armată se întinde și la ofițeri.

Se fură în numele apărărei țărei. Dezorganizarea e mult mai mare, decît aceia chiar din timpul războiului ruso-japonez. Căile ferate suferă de dezordine cronică. Cartușele comandate de generalul Suchomlinow, nu se potrivesc la pustile rusești. S'a dovedit chiar, că unele fabrici rusești au produs timp de luni cartușe după modelul german, iar nu după cel rus.

Duma a cerut din această cauză ca Suchomlinow să fie deferit înaintea justiției. Fostul ministru de război este însă acoperit de cercurile cele mai înalte.

Guvernul se prepară pentru revoluție. Spre a combate pe acesta din urmă poliția secretă a instituit un comitet special.

Luptele în Franța

Norddeutsch.—De la marele cartier general, de pe teatrul războiului vestic.

Atacul dușmanului contra liniilor noastre de la nord de Massiges a fost respins. Numărul prizonierilor s'a ridicat aici la 480.

Un avion francez, înarmat cu un tun de 3, 8 c. m. a fost silit, printr'o luptă aeriană, să ateriseze la Vomen, la sud de Dixmunde. Aparatul și personalul au fost capturate de noi. Un biplan englez a fost răsturnat prin focuri, lîngă Tournai.

Situația politică în Anglia

Nauen.—„Daily Mail" citează discursul lui Mac Kenan care a spus că națiunea engleză nu poate suporta o majorare financiară. De la 1913 la 1915 importul englez a crescut foarte mult, în timp ce exportul a scăzut. Aceasta poate să atragă mari pericole financiare.

Lucrătorii, în aceste vremuri cîștigă aproape dublu. Ei ar trebui a fi forțați să-și plaseze din cîștig în împrumuturi de stat.

Runcy-Man a declarat în Camera comunelor că dacă în Anglia s'ar face economie cu mijloacele de ajutor se va putea duce războiul la aceiași înălțime [illegible] germanis.

*

La [illegible] au avut loc întruniri [illegible] în potriva legei servic[illegible] obligatoriu.

*

Se te[illegible] din Londra că directorul general al poștelor, d. Samoil, a fost numit secretar de stat la interne în locul d-lui Simony.

Salonicul bombardat din aeroplane

Norddeutsch.—Se află din Sofia:

O escadrilă de 12 aeroplane a bombardat, în ziua de 7, Salonicul, lovind mai ales lagărele anglo-franceze și cauzînd incendii.

Două aeroplane inamice au fost doborîte. Aeroplanele germane s'au întors nevătămate.

Semnificația unei operațiuni

București. — „Adevărul" află că operația de vînzare a 80,000 vagoane grîu către un consorțiu englez este în legătură cu vechiul împrumut făcut la Londra și altul nou care este în perspectivă.

Teribilele excese ale unor greviști

Londra.—„Agenția Reuter" comunică din Vaschington:

Greviștii uzinelor de oțel dela Teuxtawn au dat foc la șase rînduri de case, pe care apoi le-au prădat. Sunt numeroși morți și trei răniți.

Spre a se împiedica ca grupul de greviști să pătrundă și în foburgul opus. a fost aruncat în aier podul care leagă cele două cartiere.

Greviștii au pus mîna pe 250 kg. de praf de pușcă și au reușit să provoace o explozie teribilă.

S'au făcut numeroase arestări. Au fost aduse trei regimente de milițieni, cari au ocupat orașul.

Pagubele cauzate de pe urma acestor neorînduieli se urcă la peste un milion de dolari.

Cucerirea muntelui Lovcen

Norddeutsch. — In Muntenegru, muntele Lovcen a fost cucerit de trupele austro-germane.

*

Nauen. — Ziarul „Idea Naționale" declară că dacă muntele Lovcen va cădea aceasta va constitui un mare pericol pentru Italia.

După cum se știe, Lovcen a fost luat după 3 zile de lupte înverșunate. S'au capturat 26 tunuri și 4 mortiere.

Acest eveniment a făcut desigur mare impresie în Italia.

„Giornale d'Italia" atacă planul englez de război.

Atitudinea Statelor-Unite

Paris.—Reinach zice în „Figaro", că e păcat că America nu vrea să complice lucrurile. Se mulțumește cu desvinovățirea, că neavînd timp Austria nu a putut încă da comandanților submarinelor ordine noui.

Mai vin știri din Washington, că statele dela răsărit fac opoziațiune apusului. Quadrupla trebue să constate cu regret, că în America se pregătește o nouă dezbinare și de aceea nu pedepsește în mod energic atentatul făcut asupra „Persiei".

Infrîngerea de la Gallipoli

-- Entuziasm în Turcia --

Nauen.—Asupra evenimentelor din Sedul-bar nu sunt de cît informațiuni telegrafice foarte scurte.

Englezii au încercat, în noaptea de Duminecă spre Luni, să îmbarce trupele sub protecția a trei crucișătoare. Turcii au prins de veste și spre zorii zilei au dat atacul cu baioneta. A urmat o luptă sîngeroasă, după care englezii au fost goniți.

Enver-Pașa a comunicat în Cameră neizbînda franco-englezilor la Dardanele în lupta cu Osmanii. Ministrul a arătat că poarta islamului a remas totdeauna închisă, de cînd este în mîna Turcilor și că închisă va remîne și pe viitor.

Camera a hotărît să trimită felicitări armatei.

In Constantinopole a avut loc noaptea o retragere cu torțe la legațiunile germană, austro-ungară și bulgară.

*

Ministrul Asquith a declarat în Camera comunelor că retragerea de la Galipoli s'a făcut în ordine și că ea constitue un succes. Aceste nu sunt de cît vorbe, menite să sustragă atenția tuturor de la înfrîngerea suferită de englezi.

Din Salonic se anunță că trupele engleze sunt deprimate. Mai multe regimente au cerut să fie transportate la Egipt.

Cel mai potrivit cadou este

IOAN NĂDEJDE

DICȚIONAR
LATIN-ROMÂN
COMPLECT

PENTRU LICEE, SEMINARII ȘI UNIVERSITĂȚI

LUCRAT DUPĂ CEI MAI BUNI LEXICOGRAFI CA:
BRÉAL, QUICHERAT, MÜHLMANN, ETC.

EDIȚIA a II-a CORECTATĂ ȘI ADĂOGITĂ

IAȘI
EDITURA ȘI TIPOGRAFIA H. GOLDNER, STR. GH. MĂRZESCU No. 17

De vânzare *Casele din Strada Lăpușneanu No. 28. colț cu Strada Banu compuse din:*
Patru prăvălii la Strada Lăpușneanu 21 camere de locuință.
Pivniță mare, beciuri, subsoluri, apă, lumină la etaj, atenanse, etc.
A se adresa d-nei Maria Irimescu Strada Banu.

Pentru sărbători

Poamă coarnă *indigenă, aleasă, se găsește de vînzare, cu prilejul sărbătorilor, la d. Vogelman, Strada Păuurari 100. Se găsește deasemenea miere de albine centrifugată de calitate superioară și 1200 deca vin superior.*

Dr. G. Sava-Goiu
OCULIST
S'a mutat în Str. G Mîrzescu No. 9 (foastă Primăriei, lîngă Sacre-Coeur).
Consultații în toate zilele de lucru de la 2—4 p. m.

Important *Cursuri de științi comerciale, de limba și literatura germană precum și de istoria literaturei germane predă contra unui modest onorar în locuința sa din str. Căpitan Păun No. 3. M. MESCHER*

Două odăi *frumoase, bine mobilate, pentru un domn sau o doamnă, se închiriază de pe acum, cu luna sau cu anul.*
Informații la ziar.

De închiriet *Un apartament compus din 5 camere, sală de bae, bucătărie, locuință de servitori, în str. Păcurari No. 29.*
A se adresa la d. avocat V. E. Theodoru, str. Lozonschi 10.

Cadouri de ANUL NOU

cele mai elegante, cele mai practice și cele mai eftine sînt oglinzi venețiene, toalete de masă, plăci de cristal pentru birouri, etc., produse ale
fabricei de oglinzi Emil Bergher.
Vizitați expoziția din localul fabricei, Iași, Str. Palat No. 62.

80,000 *lei numerar se dau pe ipotecă în total sau parțial. A se adresa la d. S. Eichenkatz str. Spinzi, 12 între orele 4—6 p. m.*

Apă de gură absolut cea mai bună din lume

Ceva mai bun pentru îngrijirea dinților nu există.

1/1 Fl. Odol 2 lei 50 în toate drogueriile și farmaciile.